

In deze folder bieden wij een overzicht van de belangrijkste sociaaleconomische indicatoren uit de publicatie "West-Vlaanderen Ontcijferd – Sociaaleconomisch profiel van de provincie" met een vergelijking tussen West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest.

Voor vragen over deze folder of de uitgebreide publicatie kan u steeds contact opnemen met Sabine Traen (T 050 40 33 56 of E sabine.traen@pomwvl.be).

West-Vlaanderen Ontcijferd in een oogopslag

Sociaaleconomisch profiel van de provincie
editie 2014

De afdeling Data, Studie en Advies (DSA) van de POM West-Vlaanderen bouwt aan een kennis- en informatiecentrum met sociaal-, bedrijfs- en ruimtelijk economische informatie over de provincie West-Vlaanderen.

Hiermee biedt zij maatwerk en (beleids)advies aan derden zoals de Provincie, de resoc's en serr's, gemeenten, bedrijven, sectoren, middenveldorganisaties, particulieren, enz...

Wij maken periodiek ook een aantal publicaties op waarin data en statistieken op een overzichtelijke manier weergegeven en/of geanalyseerd worden. Voorbeelden zijn West-Vlaanderen Ontcijferd, de gemeentelijke steekkaarten, de datasets op regioniveau en de West-Vlaamse conjunctuurnota.

Tot slot staan wij ook in voor de coördinatie en/of uitvoering van projecten, studies en analyses, die als doel hebben de economie in West-Vlaanderen te versterken.

Surf naar www.pomwvl.be/data-studie-en-advies voor meer informatie over de afdeling Data, Studie en Advies en haar publicaties.

INDICATOR	DATUM	WEST-VL.	VLAAMS GEWEST	AAN- DEEL
1. Demografie				
1.1. Totale bevolking				
- Totale bevolking	1/1/2013	1.173.019	6.381.859	18,4%
- Evolutie bevolking	1/1/'03-'13	+3,4%	+6,4%	-
- Bevolkingsdichtheid (inwoners per km²)	1/1/2013	373	472	-
- Aandeel niet-Belgen in totale bevolking	1/1/2013	3,6%	-	-
- Afhankelijkheidsratio (bev. 60+ en 20- tov bev. 20-60)	1/1/2013	93,9	87,1	-
- Ouderdomscoëfficiënt (bev. 60+ tov bev. 20-)	1/1/2013	135,4	114,0	-
- Interne vergrijzing (bev. 80+ tov bev. 60+)	1/1/2013	23,0	22,2	-
- Doorstromingscoëfficiënt (bev. 15-24 tov bev. 55-64)	1/1/2013	88,3	91,3	-
- Aantal particuliere huishoudens	1/1/2013	507.215	2.688.876	18,9%
- Evolutie particuliere huishoudens	1/1/'03-'13	+8,5%	+9,4%	-
- Gem. gezinsgrootte (gem. aantal personen per gezin)	1/1/2013	2,31	2,37	-
1.2. Beroepsbevolking				
- Beroepsbevolking	2012	534.869	2.935.965	18,2%
- Evolutie beroepsbevolking	2007-2012	+2,3%	+3,8%	-
- Activiteitsgraad (beroepsbev. tov bev. 18-64)	2012	75,7%	74,6%	-
- Werkzaamheidsgraad (werkenden 18-64 tov bev. 18-64)	2012	71,5%	69,5%	-
2. Huisvesting en ruimtelijke ordening				
2.1. Woningen				
- Aandeel woongebouwen gebouwd na 1945	1/1/2013	65,8%	69,7%	-
- Aantal vergunde woningen, nieuwbouw of renovatie	2013	11.930	57.031	20,9%
- Nieuwbouwintensiteit (vergunde nieuwbouwwoningen per 1.000 inwoners)	2013	6,6	6,0	-
- Renovatie-intensiteit (vergunde renovatie-woningen per 1.000 inwoners)	2013	3,5	3,0	-
2.2. Ruimte voor bedrijven				
- Totale oppervlakte in km²	1/1/2013	3.144,3	13.522,3	23,3%
- Aandeel bebouwde opp. in totale opp.	1/1/2013	16,8%	18,7%	-
- Aandeel opp. voor bedrijvigheid in bebouwde opp.	1/1/2013	17,8%	16,0%	-
3. Welvaart				
- BBP per inwoner in euro	2012	32.485	33.973	-
- Beschikbaar inkomen per inwoner in euro	2011	19.196	19.698	-
- Belastbaar inkomen per inwoner in euro	ink. '11	16.527	17.146	-
- Gem. jaarl. groei belastbaar inkomen per inwoner	ink. '01-'11	+3,6%	+3,2%	-

INDICATOR	DATUM	WEST-VL.	VLAAMS GEWEST	AAN- DEEL
4. Arbeidsmarkt en opleiding				
4.1. Tewerkstelling				
- Loontrekkenden	31/12/2012	408.617	2.186.590	18,7%
- Aandeel loontrekkenden per 1.000 inwoners	31/12/2012	348	343	-
- Zelfstandigen en helpers (excl. zelfst. in bijberoep)	31/12/2012	105.139	472.456	22,3%
- Aantal zelfstandigen en helpers per 1.000 inwoners	31/12/2012	90	74	-
- Ondernemersgraad (zelfst. en helpers tov bev. 15-64)	2012	12,7%	10,4%	-
- Jobratio (aantal jobs per 100 inwoners 15-64)	2011	72,5%	67,4%	-
- Grensarbeid van Frankrijk naar (West-)VL	30/6/2013	6.690	7.089	94,4%
- Grensarbeid van (West-)VL naar Frankrijk	30/6/2013	751	918	81,8%
- Grensarbeid van Nederland naar (West-)VL	30/6/2013	730	8.461	8,6%
- Grensarbeid van (West-)VL naar Nederland	30/6/2013	384	32.315	1,2%
4.2. Werkloosheid				
- Aantal werklozen (nwwz + oudere werklozen)	2013	39.500	259.610	15,2%
- Werkloosheidsdruk (werklozen tov bev. 18-64)	2013	5,6%	6,6%	-
- Aantal nwwz per openstaande vacature	2013	4,4	5,0	-
4.3. Opleiding				
- Aandeel hooggeschoolden in bevolking 15-64	2012	29,1%	31,8%	-
- Aantal leerlingen in het secundair onderwijs	sj '12-'13	79.025	429.128	18,4%
- Aantal hogeschoolstudenten	aj '12-'13	24.463	126.101	19,4%
- Aantal universiteitsstudenten	aj '12-'13	12.651	78.759	16,1%
5. Indicatoren van economische activiteit				
- Bruto toegevoegde waarde per inwoner (in euro)	2012	28.985	30.313	-
- Aantal actieve ondernemingen	2013	105.638	497.546	21,2%
- Oprichtingsratio (oprichtingen tov actieve ondernemingen)	2013	7,0%	7,9%	-
- Uittredingsratio (schrappingen tov actieve ondernemingen)	2013	6,6%	7,1%	-
- Faillissementen	2013	954	5.742	16,6%
- Omzet (in miljoen euro)	2012	80.479	559.338	14,4%
- Uitvoer (in miljoen euro)	2012	25.186	250.456	10,1%
- Investerings (in miljoen euro)	2012	3.458	19.657	17,6%
6. Blick op sectoren				
- Aantal land- en tuinbouwbedrijven	mei 2012	8.792	25.217	34,9%
- Aantal tewerkgestelden in de land- en tuinbouwsector	mei 2012	17.820	52.302	34,1%
- Winkelvloeroppervlakte (in m²) per 1.000 inwoners	2013	2.210	1.838	-

Bron: FOD Economie (ADSEI), RSVZ, RIZIV, VDAB, RVA, Vlaamse Arbeidsrekening, NBB, Vlaamse overheid (Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs), Vlaamse overheid (Departement Onderwijs en Vorming), Locatus Online, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

WOORD VOORAF

West-Vlaanderen 2014 ontcijferd.

Het West-Vlaamse sociaaleconomische landschap in één oogopslag ontleed aan de hand van duidelijk cijfermateriaal, is een publicatie die de POM West-Vlaanderen jaarlijks opmaakt.

Specifieke informatie wordt op gemeentelijk niveau in kaart gebracht, zodat elk lokaal bestuur een overzichtelijke sociaaleconomische balans ter beschikking krijgt.

Voor de RESOC's in West-Vlaanderen wordt het cijfermateriaal op arrondissementeel niveau ontsloten.

Uiteraard behouden we ook de provinciale helikoptervisie om de socio-economische evolutie van West-Vlaanderen binnen Vlaanderen op de voet op te volgen. Dit cijfermateriaal vormde ook de basis om West Deal, het economische transformatieplan van de Provincie, te onderbouwen en zal in de toekomst ook een middel zijn om de effecten ervan af te toetsen.

Nieuw in deze editie is dat we het levenslang leren in kaart brengen, het overlevingspercentage van de starters belichten en de specialisatiegraad en tewerkstellingsevolutie van de grootste sectoren illustreren.

Feit is dat statistische gegevens soms snel achterhaald zijn. Om die reden, en omwille van duurzaamheids-overwegingen, kiezen we bewust voor een digitale versie van West-Vlaanderen Ontcijferd in plaats van een gedrukt naslagwerk. Cijfercombinaties zijn ook eindeloos: elk voorstel om nieuwe analyses te maken zullen we graag bekijken (nele.depestel@pomwvl.be).

In elk geval hopen we dat ook deze editie verhelderend is voor elk beleidsniveau in onze provincie.

Jean de Bethune
Gedeputeerde voor Economie
Voorzitter POM West-Vlaanderen

INHOUDSTAFEL

DEEL 1

Woord vooraf	1
1. Demografie	5
1. Totale bevolking	5
2. Beroepsbevolking	15
2. Huisvesting en ruimtelijke ordening	23
1. Woningen	23
2. Ruimte voor bedrijven	26
3. Welvaart	31
4. Arbeidsmarkt en opleiding	39
1. Tewerkstelling	39
A. Bezoldigde tewerkstelling	39
B. Grensarbeid	46
C. Zelfstandigen	48
2. Werkloosheid	58
A. Algemeen	58
B. Kansengroepen	67
3. Opleiding	71
A. Algemeen	71
B. Secundair onderwijs	73
C. Hoger onderwijs	78
D. Levenslang leren	84
5. Indicatoren van economische activiteit	89
1. Conjunctuur	89
2. Bruto toegevoegde waarde	92
3. Omzet, uitvoer en investeringen	98
A. Omzet en uitvoer	98
B. Investerings	100
4. Verloop van de ondernemingen	101
A. Actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen	101
B. Overlevingspercentage starters	104
C. Faillissementen	107
D. Collectieve ontslagen	110
5. Onderzoek en ontwikkeling	111

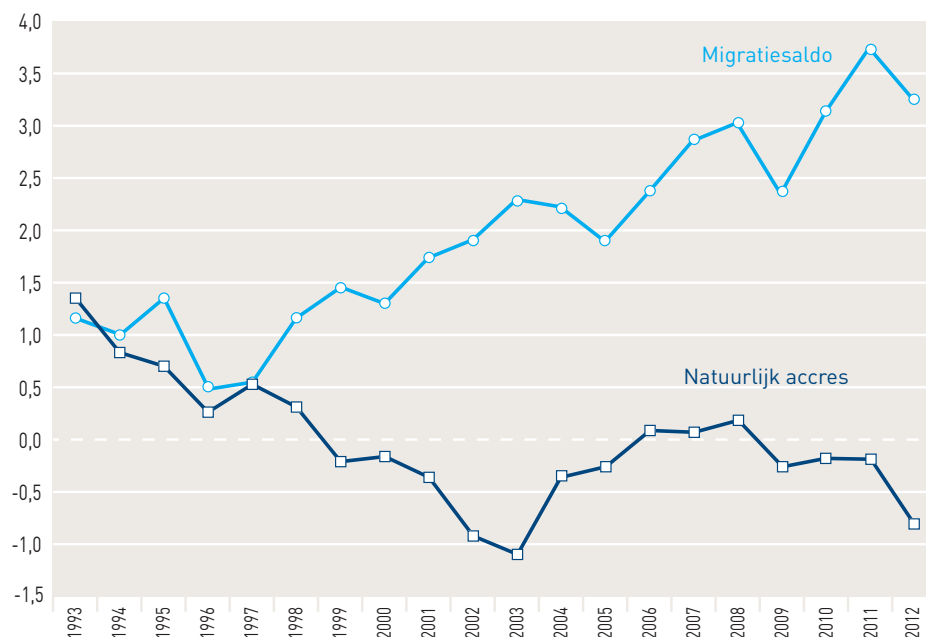
6. Blik op sectoren	121
0. Inleiding	121
1. Land- en tuinbouw	123
2. Zeevisserij	130
3. Metaalsector	132
4. Textielsector	136
5. Voedingssector	139
6. Bouwsector	142
7. Groothandel	145
8. Kleinhandel	148
9. Horeca	153
10. Transport, logistiek en post	156
11. Zakelijke dienstverlening	159
12. Openbaar bestuur	162
13. Onderwijs	165
14. Gezondheidszorg	168
 Afkortingen	 173
 Andere publicaties	 174
 DEEL 2 (apart boekdeel)	

1 DEMOGRAFIE

1. TOTALE BEVOLKING

De voorbije 20 jaar groeide de bevolking in West-Vlaanderen met 5,1%. Het migratiesaldo was hierbij de belangrijkste component. De West-Vlaamse bevolkingspiramide wordt gekenmerkt door een steeds smaller wordende basis en een steeds breder wordende top. Waar begin 2003 nog 22,3% van de inwoners jonger dan 20 jaar was, is dit percentage begin 2013 teruggelopen tot 20,6%; het aandeel 50-plussers daarentegen steeg in tien jaar tijd van 37% tot 42%. Op 1 januari 2013 telde West-Vlaanderen 41.734 inwoners met een niet-Belgische nationaliteit of 3,6% van de totale bevolking. Begin 2013 telde West-Vlaanderen 507.215 private huishoudens, wat een toename is met 8,5% ten opzichte van begin 2003.

Figuur 1.1.1: Evolutie van het natuurlijk accres en het migratiesaldo per 1.000 inwoners in West-Vlaanderen, 1993-2012.

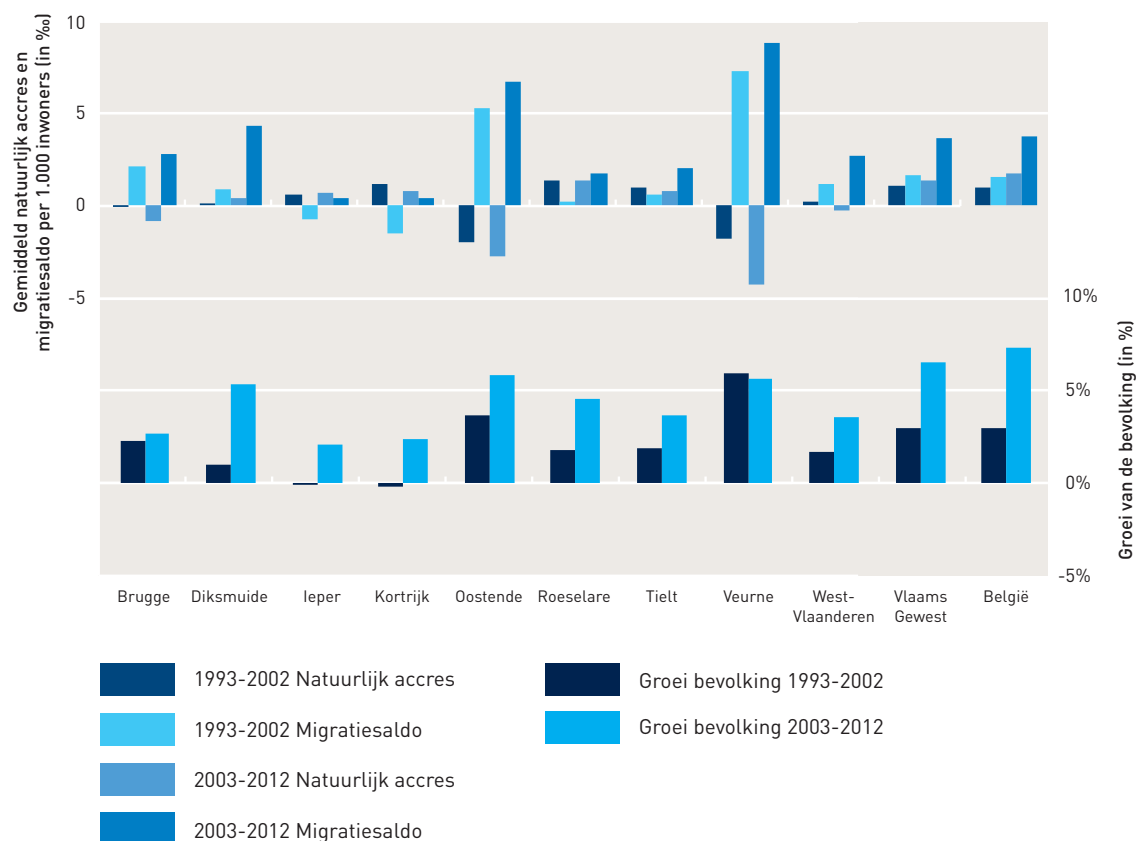

Bron: FOD Economie (ADSEI), Rijksregister, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Sinds 1994 is het migratiesaldo de belangrijkste component van de bevolkingsgroei in West-Vlaanderen; voordien was het natuurlijk accres belangrijker.
- Tot en met 1997 kenden het migratiesaldo en het natuurlijk accres in West-Vlaanderen een gelijkaardig verloop. Doordat het migratiesaldo sinds 1997 bijna continu in stijgende lijn verliep, terwijl het natuurlijk accres verder bleef dalen tot en met 2003, werd de divergentie tussen beide bevolkingscomponenten snel groter. Ook na 2003 bleef de divergentie tussen beide componenten groot en dit vooral als gevolg van de verdere toename van het migratiesaldo bij een eerder stabiel natuurlijk accres.
- In 2011 bereikte het migratiesaldo in West-Vlaanderen een hoogtepunt van +3,8‰. In 2012 was het inwijkingsoverschot in West-Vlaanderen iets kleiner (3,3‰).
- In de periode 1999-2005 kende West-Vlaanderen een negatief natuurlijk accres met een dieptepunt van -1,1‰ in 2003. In de periode 2006-2008 was er in West-Vlaanderen een licht geboorteoverschot, maar sinds 2009 is er opnieuw een licht sterfteoverschot. In 2012 bedroeg het natuurlijk accres in West-Vlaanderen -0,8‰, wat een stuk lager is dan in de drie voorgaande jaren.

Figuur 1.1.2: Evolutie van de bevolking en de bevolkingscomponenten, arrondissementen van West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, periodes 1993-2002 en 2003-2012.

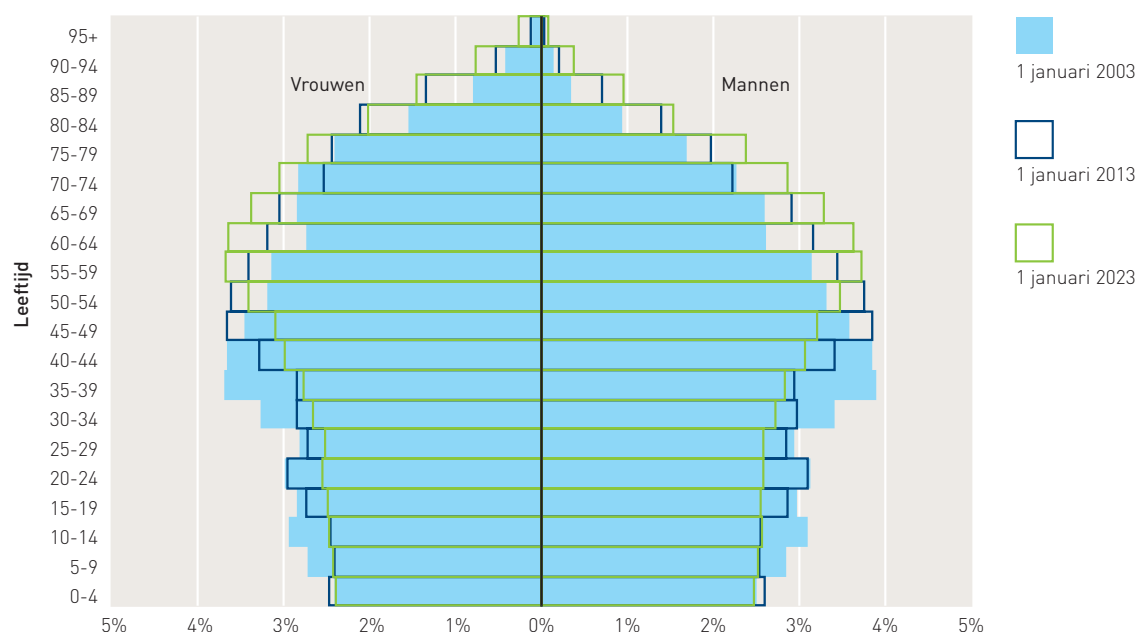
Bron: FOD Economie (ADSEI), Rijksregister, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- De voorbije 20 jaar groeide de bevolking in West-Vlaanderen met 5,1%. In Vlaanderen en België groeide de bevolking de afgelopen 20 jaar nog een stuk sterker met respectievelijk 9,6% en 10,2%. Veurne was het enige West-Vlaamse arrondissement waar de bevolking in de periode 1993-2012 sterker groeide (+11,7%) dan gemiddeld in Vlaanderen en België.
- In zowel West-Vlaanderen, Vlaanderen als België groeide de bevolking in de periode 2003-2012 sterker dan in de periode 1993-2002. Dit was ook het geval voor alle West-Vlaamse arrondissementen, met uitzondering van Veurne. Daar groeide de bevolking in de periode 1993-2002 iets sterker dan in de periode 2003-2012.
- West-Vlaanderen kende in de periode 1993-2002 een licht positief natuurlijk accres, maar in de periode 2003-2012 was er sprake van een licht sterfteoverschot. In Vlaanderen en België was er daarentegen in beide periodes een geboorteoverschot dat bovendien groter was in de periode 2003-2012 dan in de periode 1993-2002. In de meeste West-Vlaamse arrondissementen is het natuurlijk accres in de periode 2003-2012 kleiner of zelfs negatief (Brugge) geworden in vergelijking met de periode 1993-2002. In Roeselare was het natuurlijk accres in beide periodes even groot; Diksmuide en Ieper zijn de enige arrondissementen waar het natuurlijk accres in de periode 2003-2012 groter was dan in de periode 1993-2002.
- In zowel West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest als België is het migratiesaldo groter geworden. Ook in alle West-Vlaamse arrondissementen is het migratiesaldo groter geworden of niet langer negatief (Ieper en Kortrijk).

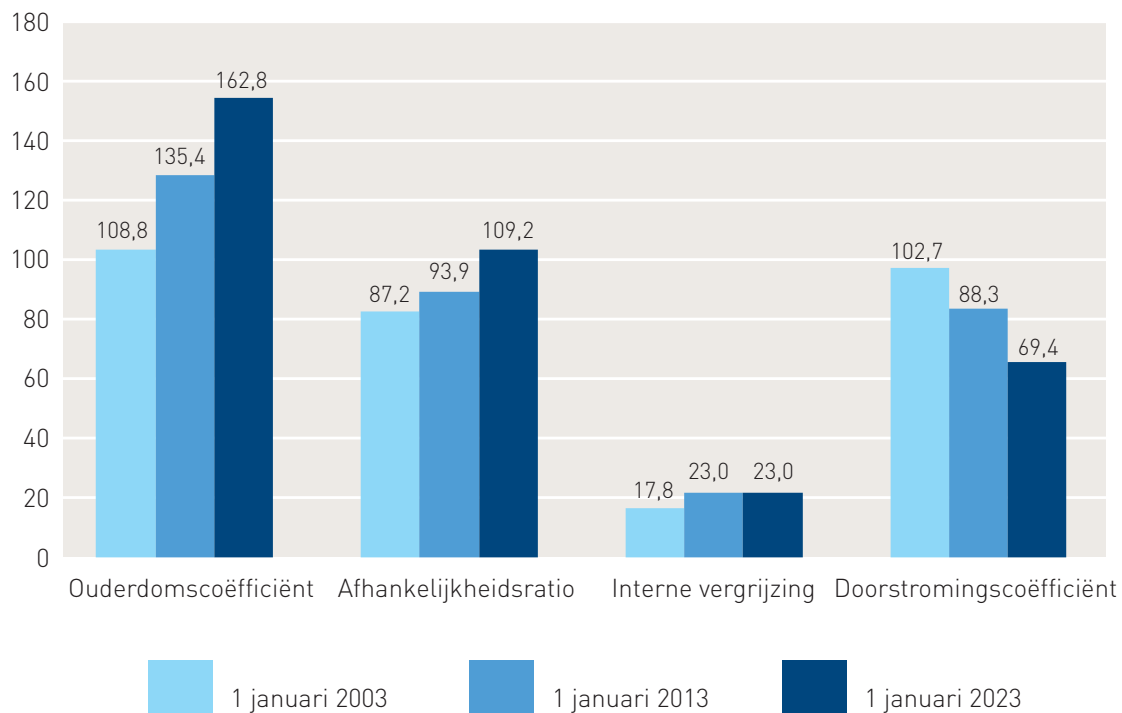
- De sterke bevolkingsgroei van de afgelopen 20 jaar in de arrondissementen Veurne (+11,7%) en Oostende (+9,5%) kan volledig worden toegeschreven aan een opvallend groot inwijkingsoverschot in zowel de periode 1993-2002 als 2003-2012 dat zelfs het aanzienlijke sterfteoverschot in beide perioden in deze regio's ruimschoots kon compenseren.
- De bevolkingsgroei van de voorbije 20 jaar in de arrondissementen Diksmuide, Roeselare (beiden +6,3%) en Tielt (+5,4%) ligt boven het West-Vlaamse gemiddelde. In Diksmuide kan deze bevolkingsgroei nagenoeg volledig worden toegeschreven aan een aanzienlijk inwijkingsoverschot. Ook in Tielt is een positief migratiesaldo de belangrijkste component in de bevolkingsgroei; in Roeselare was een geboorteoverschot de voornaamste component.
- In Brugge lag de bevolkingsgroei van de voorbije 20 jaar (+4,9%) net onder het West-Vlaamse gemiddelde. Deze groei kan volledig worden toegeschreven aan een positief migratiesaldo.
- Ieper (+1,9%) en Kortrijk (+2,1%) kenden in de periode 1993-2012 de kleinste bevolkingsgroei. Beide arrondissementen kenden in zowel de periode 1993-2002 als 2003-2012 een positief natuurlijk accres en zagen hun negatief migratiesaldo in de periode 1993-2002 ombuigen in een positief migratiesaldo in de periode 2003-2012.

Figuur 1.1.3: Bevolking naar leeftijd en geslacht in West-Vlaanderen, 1 januari 2003, 1 januari 2013 en 1 januari 2023.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Rijksregister (1 januari 2003 en 1 januari 2013), Bevolkingsprognoses Provincie West-Vlaanderen i.k.v. DC NOISE (1 januari 2023), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

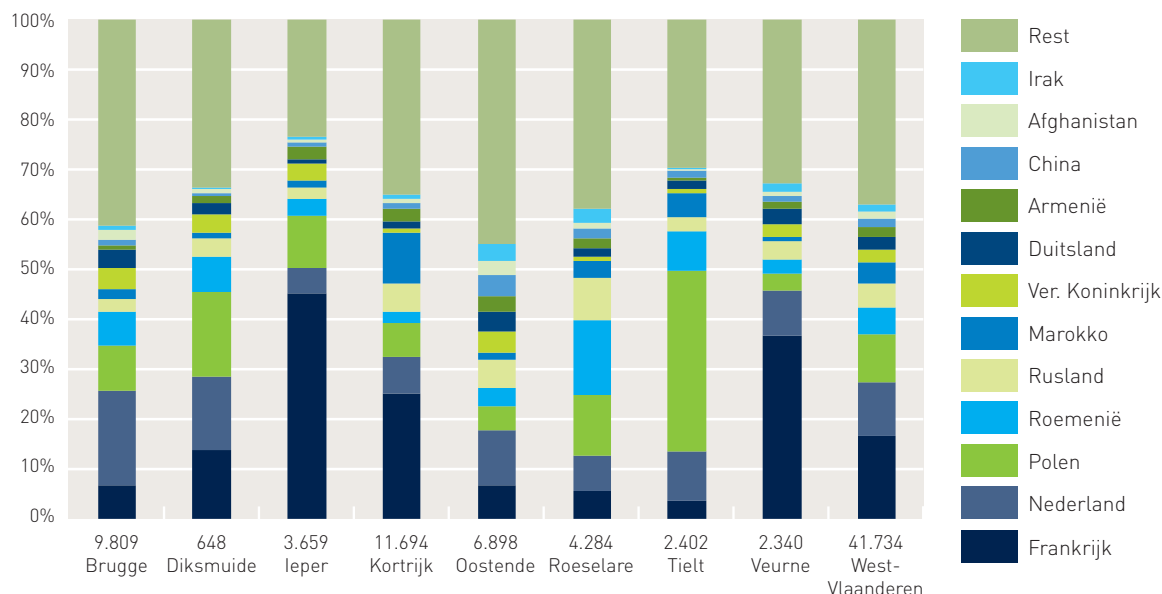
- De West-Vlaamse bevolkingspiramide wordt gekenmerkt door een steeds smaller wordende basis. Waar begin 2003 nog 22,3% van de inwoners in West-Vlaanderen jonger dan 20 jaar was, is dit percentage begin 2013 teruggelopen tot 20,6%. Verwacht wordt dat het aandeel jongeren in de West-Vlaamse bevolking nog verder zal dalen tot 19,9% op 1 januari 2023.
- De top van de West-Vlaamse bevolkingspiramide wordt daarentegen steeds breder. Op 1 januari 2003 was 37% van de inwoners van West-Vlaanderen 50 jaar of ouder. Begin 2013 is het percentage 50-plussers toegenomen tot 42% en verwacht wordt dat het aandeel inwoners van 50 jaar of ouder nog verder zal toenemen tot 46,6% begin 2023. Ook het aandeel 80-plussers steeg de afgelopen tien jaar van 4,3% begin 2003 tot 6,4% op 1 januari 2013. Volgens prognoses zal het aandeel 80-plussers in de West-Vlaamse bevolking nog verder toenemen tot 7,4% begin 2023.
- De West-Vlaamse bevolking telt iets meer vrouwen (50,6%) dan mannen (49,4%). Tot de leeftijd van 60 jaar zijn de mannen in alle leeftijdscategorieën in de meerderheid; vanaf 60 jaar – en nog meer bij de leeftijdscategorieën vanaf 70 jaar – zijn de vrouwen sterker vertegenwoordigd.
- Ook in alle West-Vlaamse regio's wordt de basis van de bevolkingspiramide smaller en de top breder. Toch zijn er ook enkele opvallende verschillen. Zo is het aandeel -20-jarigen in de Oostendse bevolking het laagst van alle West-Vlaamse regio's (18,4% op 1 januari 2013). Volgens prognoses zal het aandeel jongeren in Oostende tegen begin 2023 verder dalen tot 17%. Het percentage inwoners van 50 jaar of ouder in de Oostendse bevolking (46,7%) was begin 2013 al hoger dan de prognose voor heel West-Vlaanderen begin 2023. Verwacht wordt dat de 50-plussers op 1 januari 2023 ruim de helft (53,6%) van de Oostendse bevolking zullen vertegenwoordigen. In tegenstelling tot wat zou worden verwacht, zal het aandeel 80-plussers in de Oostendse bevolking deze sterke toename niet volgen. Het verwachte percentage 80-plussers ligt in Oostende (8%) in de lijn van het cijfer voor Brugge (8,1% begin 2023). In Brugge wordt verwacht dat het aandeel 50-plussers zal toenemen tot 49,2% begin 2023, wat beduidend lager is dan in Oostende. Zuid- en Midden-West-Vlaanderen zijn de enige West-Vlaamse regio's waar verwacht wordt dat het aandeel -20-jarigen begin 2023 boven de 20% zal blijven (respectievelijk 21,7% en 21%).

Figuur 1.1.4: Bevolkingsmaatstaven (in %) voor West-Vlaanderen, 1 januari 2003, 1 januari 2013 en 1 januari 2023.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Rijksregister (1 januari 2003 en 1 januari 2013), Bevolkingsprognoses Provincie West-Vlaanderen i.k.v. DC NOISE (1 januari 2023), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Begin 2003 telde de West-Vlaamse bevolking iets meer ouderen dan jongeren; de verhouding tussen beiden bedroeg 108,8%. Op 1 januari 2013 is de **ouderdomscoëfficiënt** sterk toegenomen tot 135,4%. Verwacht wordt dat het onevenwicht tussen ouderen en jongeren nog veel groter zal worden (162,8% op 1 januari 2023). Deze evolutie zal ongetwijfeld een belangrijke impact hebben op het sociaaleconomisch beleid (wonen, werken...).
- Op 1 januari 2003 telde West-Vlaanderen 87,2 niet-actieven ten opzichte van 100 actieven. Tien jaar later is deze **afhankelijkheidsratio** opgelopen tot 93,9%. Volgens prognoses zal West-Vlaanderen op 1 januari 2023 meer niet-actieven dan actieven tellen; verwacht wordt dat de verhouding tussen beiden zal toenemen tot 109,2%.
- Begin 2003 was 17,8% van de 60-plussers in West-Vlaanderen ouder dan 80 jaar. Op 1 januari 2013 was deze **interne vergrijzing** toegenomen tot 23%. Verwacht wordt dat het aandeel 80-plussers in de West-Vlaamse bevolking van 60 jaar of ouder op 1 januari 2023 op hetzelfde niveau zal blijven als begin 2013.
- Op 1 januari 2003 telde West-Vlaanderen iets meer potentiële instromers op de arbeidsmarkt dan potentiële uitstromers; de verhouding tussen beiden bedroeg 102,7%. Tien jaar later is de **doorstromingscoëfficiënt** gedaald tot 88,3% waardoor vanuit demografisch oogpunt de vervanging van uittreeders op de arbeidsmarkt niet meer gegarandeerd is in West-Vlaanderen. Volgens prognoses wordt verwacht dat de doorstromingscoëfficiënt nog verder zal dalen tot 69,4% op 1 januari 2023.

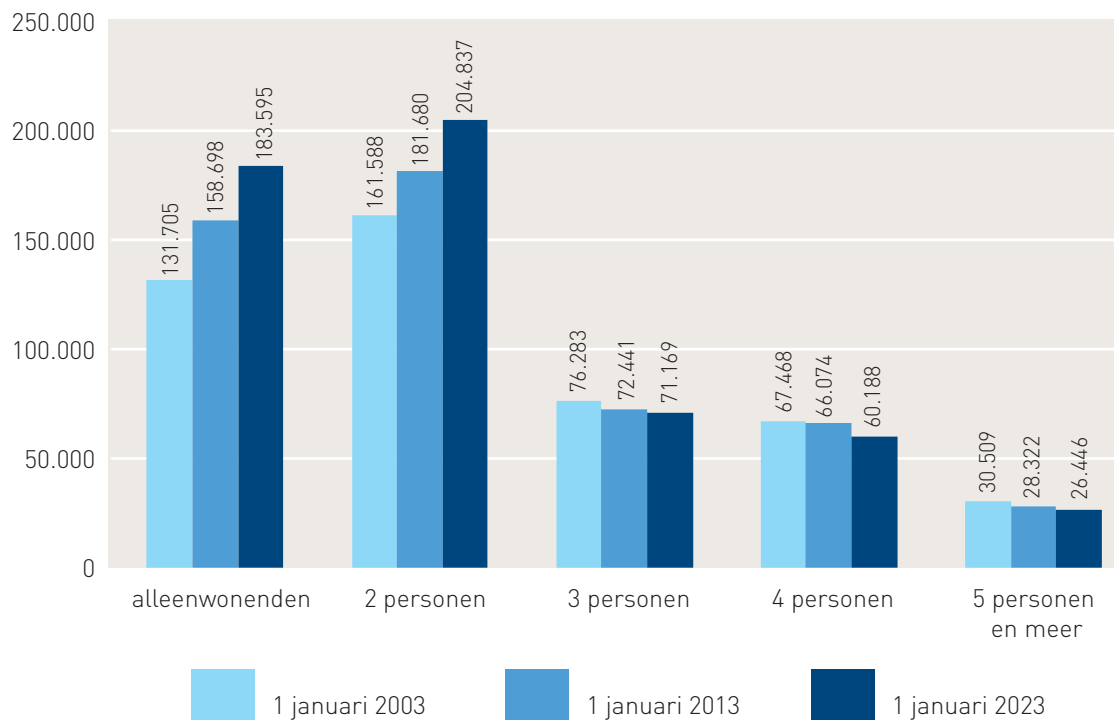
Figuur 1.1.5: Niet-Belgen naar voornaamste nationaliteiten, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 januari 2013.

Bron: Bevolkingskubussen Provincie West-Vlaanderen o.b.v. Rijksregister, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Op 1 januari 2013 telde West-Vlaanderen 41.734 inwoners met een niet-Belgische nationaliteit. Dit is 3,6% van de totale West-Vlaamse bevolking. Ter vergelijking: op 1 januari 2012 lag het aandeel inwoners met een niet-Belgische nationaliteit in Vlaanderen (7,1%) en België (10,6%) beduidend hoger dan in West-Vlaanderen (3,4%).
- Van alle inwoners in West-Vlaanderen met een niet-Belgische nationaliteit woont 28% in Kortrijk en 23,5% in Brugge. Oostende volgt op geruime afstand op de derde plaats met 16,5% van alle West-Vlamingen met een niet-Belgische nationaliteit. Onderaan de rangschikking vinden we Diksmuide met slechts 1,6% van alle West-Vlamingen met een niet-Belgische nationaliteit.
- In West-Vlaanderen heeft 16,7% van de niet-Belgen de Franse nationaliteit. Binnen West-Vlaanderen vinden we – zoals kon worden vermoed – uitschieters in de grensarrondissementen Ieper (45,1%) en Veurne (36,7%) en in mindere mate Kortrijk (25%).
- Van alle niet-Belgen in West-Vlaanderen heeft 10,8% de Nederlandse nationaliteit. In het grensarrondissement Brugge is het aandeel niet-Belgen met een Nederlandse nationaliteit (18,8%) beduidend hoger dan gemiddeld in West-Vlaanderen. Ook in Diksmuide (14,7%) en Oostende (10,9%) is het aandeel niet-Belgen met een Nederlandse nationaliteit groter dan het West-Vlaamse gemiddelde.
- In West-Vlaanderen heeft 9,6% van de niet-Belgen de Poolse nationaliteit. Tielt springt in het oog met ruim een derde (36,2%) van de niet-Belgen die de Poolse nationaliteit heeft.
- In Roeselare is het aandeel niet-Belgen met een Roemeense nationaliteit (14,8%) beduidend hoger dan gemiddeld in West-Vlaanderen (5,4%). Ook het aandeel niet-Belgen met een Russische nationaliteit (8,7%) is er een stuk hoger dan het West-Vlaamse gemiddelde (4,6%). In Kortrijk heeft 10,2% van de niet-Belgen de Marokkaanse nationaliteit, wat beduidend meer is dan gemiddeld in West-Vlaanderen (4,3%).

Figuur 1.1.6: Evolutie van het aantal private huishoudens naar grootte in West-Vlaanderen, 1 januari 2003, 1 januari 2013 en 1 januari 2023.

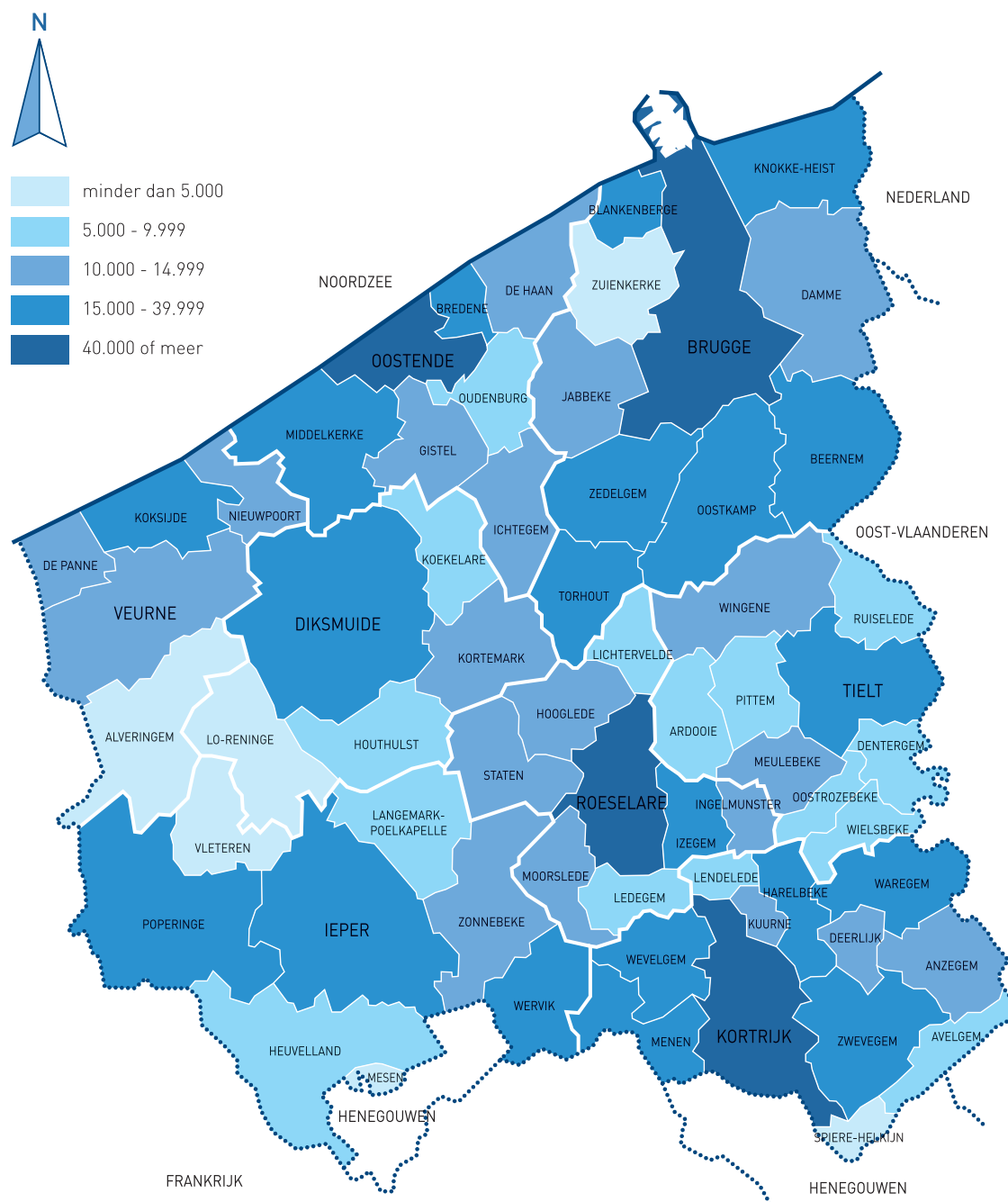

Bron: FOD Economie (ADSEI), Rijksregister (1 januari 2003 en 1 januari 2013), Bevolkingsprognoses Provincie West-Vlaanderen i.k.v. DC NOISE (1 januari 2023), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Op 1 januari 2013 telde West-Vlaanderen 507.215 private huishoudens. Ten opzichte van begin 2003 is dit een toename met 8,5%. Volgens prognoses zal het aantal private huishoudens in West-Vlaanderen de komende tien jaar verder toenemen met 7,7% tot 546.235.
- Het aantal alleenwonenden in West-Vlaanderen steeg de afgelopen tien jaar met 20,5%. Verwacht wordt dat hun aantal ook de komende tien jaar zal toenemen met 15,7%. Het aantal tweepersoonshuishoudens kende in de periode 2003-2013 een iets beperktere toename (+12,4%) en verwacht wordt dat deze stijgende trend zich ook in de periode 2013-2023 zal voortzetten (+12,7%). Het aantal huishoudens met drie of meer personen daalde in West-Vlaanderen in de periode 2003-2013 met 4,3% en ook voor de komende tien jaar wordt een afname verwacht (-5,4%).
- Aangezien het aantal alleenwonenden in West-Vlaanderen in de periode 2003-2013 sterker steeg dan het aantal tweepersoonshuishoudens, steeg het aandeel alleenwonenden sterker (van 28,2% in 2003 naar 31,3% in 2013) dan het aandeel tweepersoonshuishoudens (van 34,6% in 2003 naar 35,8% in 2013). Ook de verwachte toename van het aantal alleenwonenden in de periode 2013-2023 is groter dan de verwachte toename van het aantal tweepersoonshuishoudens, waardoor het aandeel alleenwonenden ook in deze periode sterker zal toenemen (van 31,3% in 2013 naar 33,6% in 2023) dan het aandeel tweepersoonshuishoudens (van 35,8% in 2013 naar 37,5% in 2023). Het aandeel huishoudens met drie of meer personen daalde van 37,3% begin 2003 tot 32,9% begin 2013 en verwacht wordt dat hun aandeel verder zal dalen tot 28,9%.

Kaart 1.1.1: Totale bevolking, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2013.

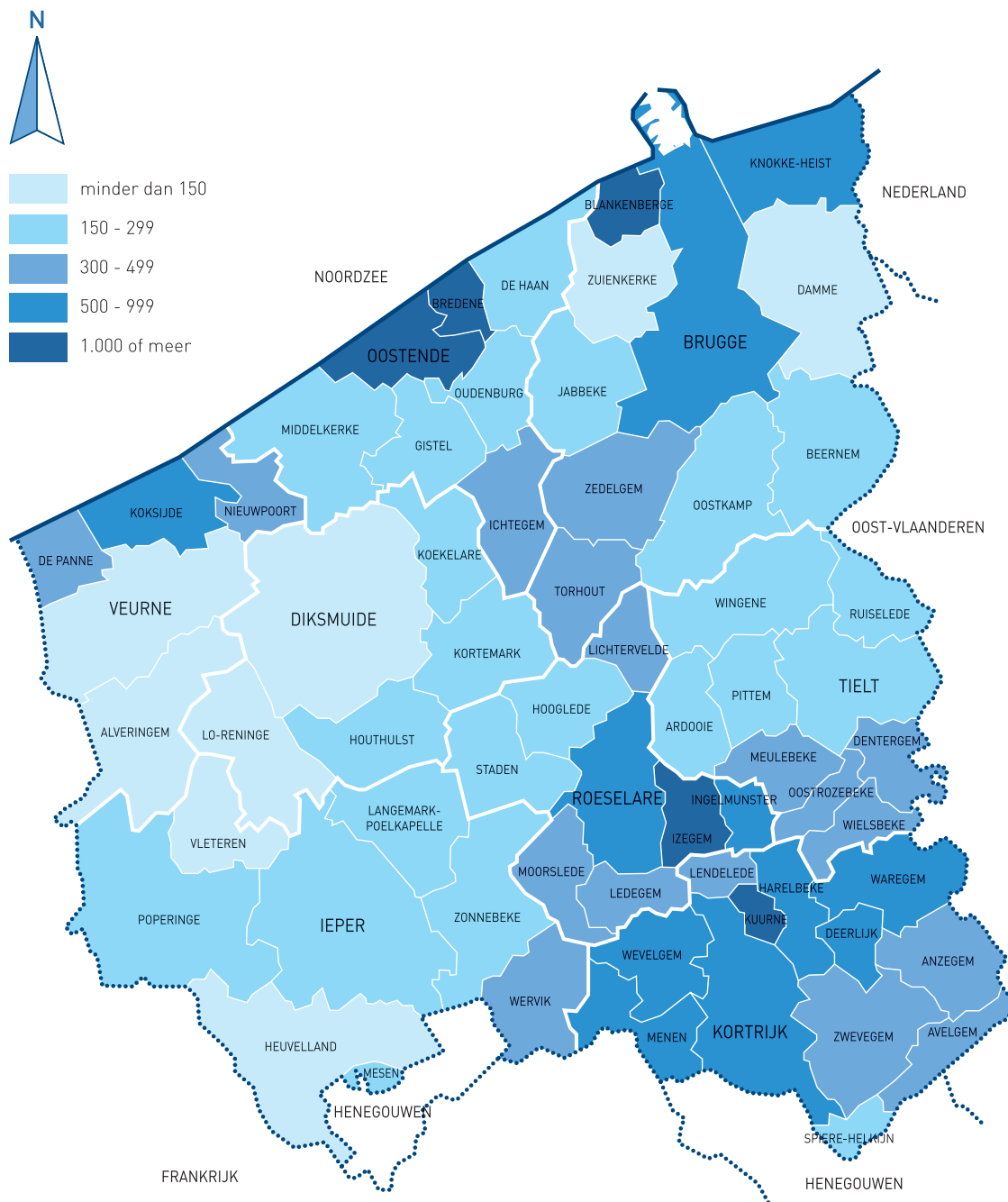
Minimum: Mesen 980
Maximum: Brugge 117.577

West-Vlaanderen: 1.173.019
Vlaams Gewest: 6.381.859
België: 11.099.554

0 5 10 15 km

Bron: FOD Economie (ADSEI), Rijksregister, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Kaart 1.1.2: Bevolkingsdichtheid, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2013.

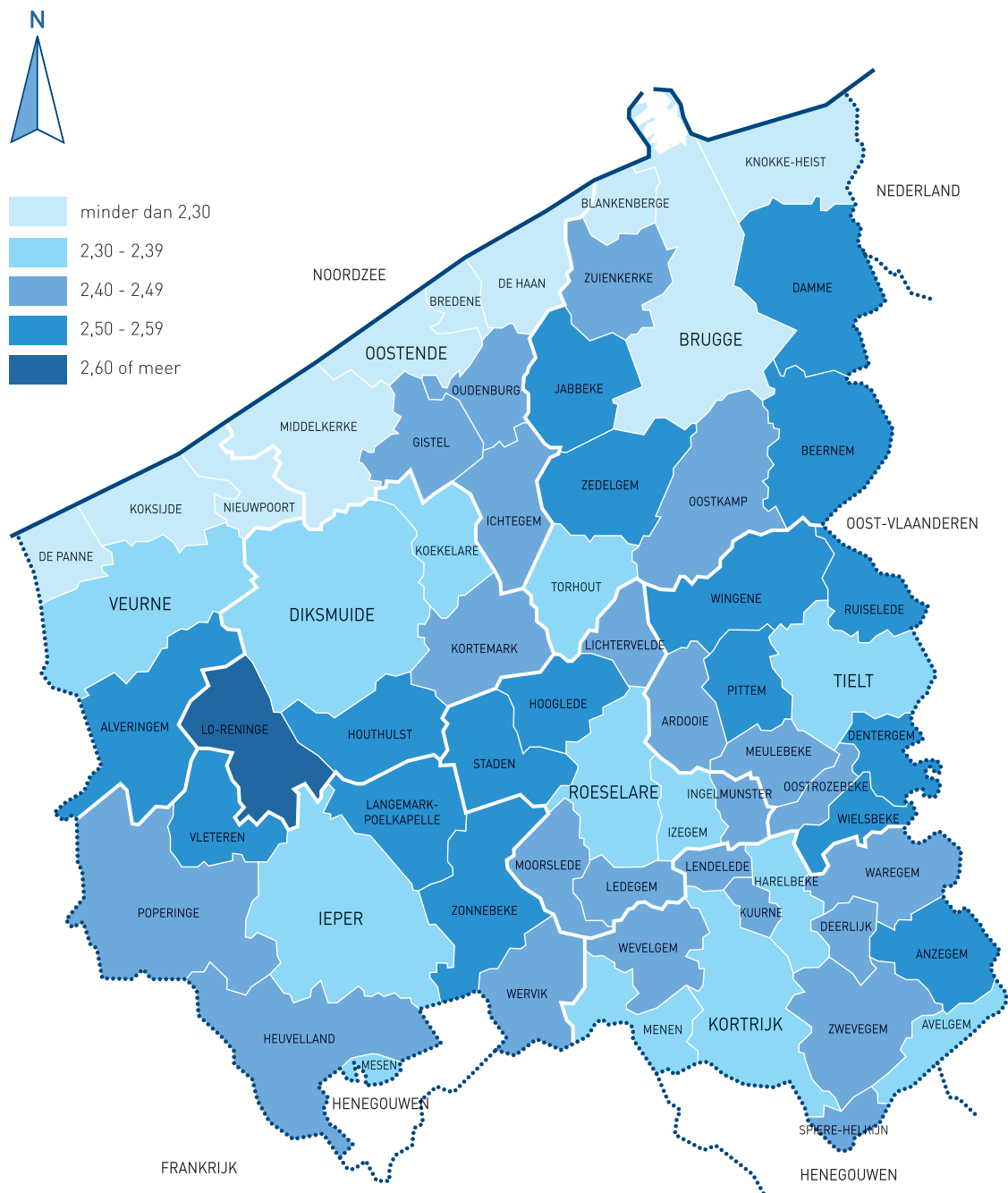

Minimum: Lo-Reninge 53
Maximum: Oostende 1.855

West-Vlaanderen: 373
Vlaams Gewest: 472
België: 364

Bron: FOD Economie (ADSEI), Rijksregister, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Kaart 1.1.3: Gemiddelde grootte van een privaat huishouden, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2013.

Minimum: Oostende 1,96
Maximum: Lo-Reninge 2,71

West-Vlaanderen: 2,31
Vlaams Gewest: 2,37
België 2,33

0 5 10 15 km

Bron: FOD Economie (ADSEI), Rijksregister, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

2. BEROEPSBEVOLKING

Tussen 2007 en 2012 groeide de beroepsbevolking in West-Vlaanderen met 2,3% tot 534.869 personen. In 2012 lagen zowel de werkzaamheidsgraad als de activiteitsgraad bij 18 tot 64-jarigen hoger in West-Vlaanderen dan gemiddeld in Vlaanderen en België. Bij de 50-plussers lag de werkzaamheidsgraad in West-Vlaanderen iets hoger en de activiteitsgraad iets lager dan in Vlaanderen, maar beduidend hoger dan in België. In de periode 2007-2012 daalden zowel de werkzaamheidsgraad als de activiteitsgraad bij de mannen en was er een toename bij de vrouwen, waardoor de kloof tussen mannen en vrouwen kleiner werd.

Tabel 1.2.1: Evolutie van de bevolking (18-64 jaar) naar socio-economische positie, West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2007-2012.

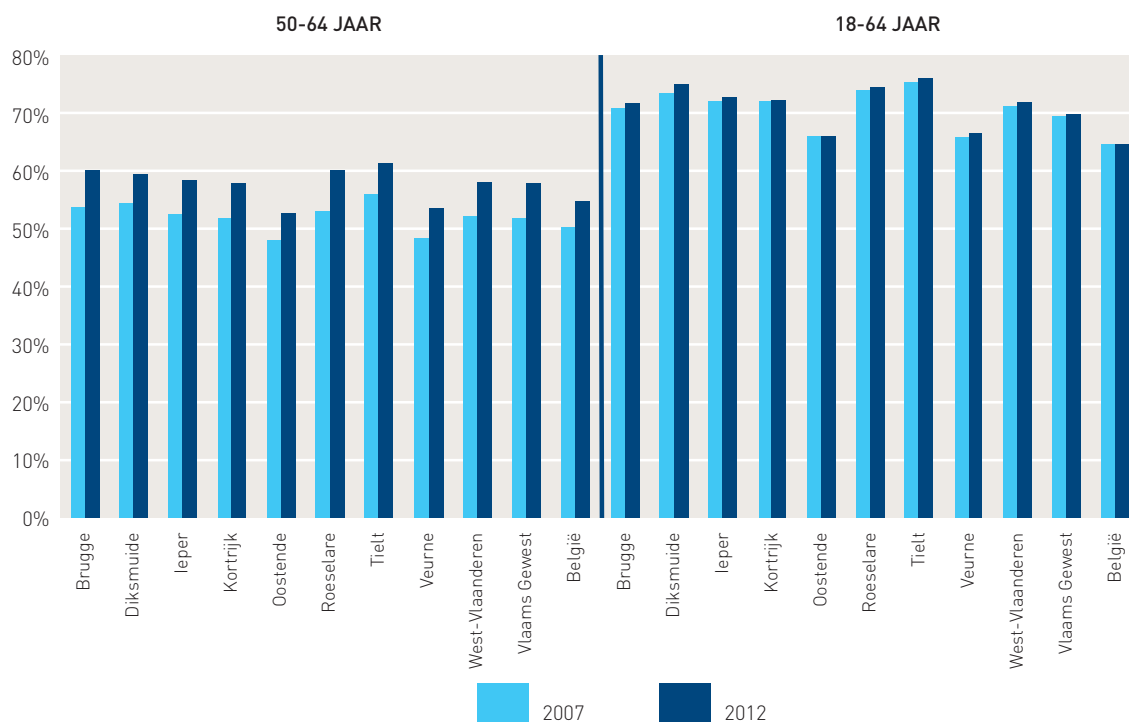
		Werkenden (1)	Niet- werkende werk- zoekenden (2)	Beroeps- bevolking (1) + (2) = (3)	Niet-beroeps- actieven (4)	Totale bevolking (3) + (4)
West- Vlaanderen	2007	496.122	26.976	523.099	176.431	699.530
	2012	505.549	29.320	534.869	171.936	706.805
	evolutie	+1,9%	+8,7%	+2,3%	-2,5%	+1,0%
Vlaams Gewest	2007	2.650.161	178.178	2.828.339	1.001.400	3.829.740
	2012	2.734.342	201.623	2.935.965	999.748	3.935.714
	evolutie	+3,2%	+13,2%	+3,8%	-0,2%	+2,8%
België	2007	4.258.737	529.968	4.788.705	1.830.954	6.619.660
	2012	4.422.692	557.050	4.979.742	1.894.034	6.873.777
	evolutie	+3,8%	+5,1%	+4,0%	+3,4%	+3,8%

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In de periode 2007-2012 groeide de bevolking op beroepsactieve leeftijd in West-Vlaanderen (+1%) minder sterk dan in het Vlaamse Gewest (+2,8%) en België (+3,8%). Hierdoor daalde het aandeel 18 tot 64-jarigen in West-Vlaanderen ten opzichte van Vlaanderen van 18,3% in 2007 tot 18% in 2012. Zowel in West-Vlaanderen als het Vlaamse Gewest is de groei van de totale bevolking van 18 tot 64 jaar de resultante van een toename van de beroepsbevolking en een afname van het aantal niet-beroepsactieven. In België was de groei van de totale bevolking op beroepsactieve leeftijd het gevolg van een toename bij zowel de beroepsbevolking als de niet-beroepsactieven.
- Tussen 2007 en 2012 groeide de beroepsbevolking in West-Vlaanderen met 2,3% tot 534.869 personen. Aangezien de toename van de beroepsbevolking in West-Vlaanderen beperkter was dan in het Vlaamse Gewest (+3,8%) en België (+4%), daalde het aandeel van West-Vlaanderen in de Vlaamse beroepsbevolking van 18,5% in 2007 naar 18,2% in 2012.
- In West-Vlaanderen lag de relatieve toename van het aantal werkenden (+1,9%) een eind onder het Vlaamse (+3,2%) en Belgische (+3,8%) cijfer. Inzake het aantal niet-werkende werkzoekenden was de toename in West-Vlaanderen (+8,7%) beduidend kleiner dan in Vlaanderen (+13,2%), maar groter dan in België (+5,1%).
- Aangezien het aantal werkenden in West-Vlaanderen en Vlaanderen tussen 2007 en 2012 sterker groeide dan de totale bevolking van 18 tot 64 jaar, steeg het aandeel werkenden of de werkzaamheidsgraad. In België groeiden het aantal werkenden en de totale bevolking op beroepsactieve leeftijd even sterk, waardoor de verhouding tussen beiden op hetzelfde niveau bleef.
- In de drie regio's steeg de beroepsbevolking sterker dan de totale bevolking van 18 tot 64 jaar waardoor de verhouding tussen beiden, de activiteitsgraad, toenam tussen 2007 en 2012.

Figuur 1.2.1: Evolutie van de werkzaamheidsgraad naar leeftijd, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2007-2012.

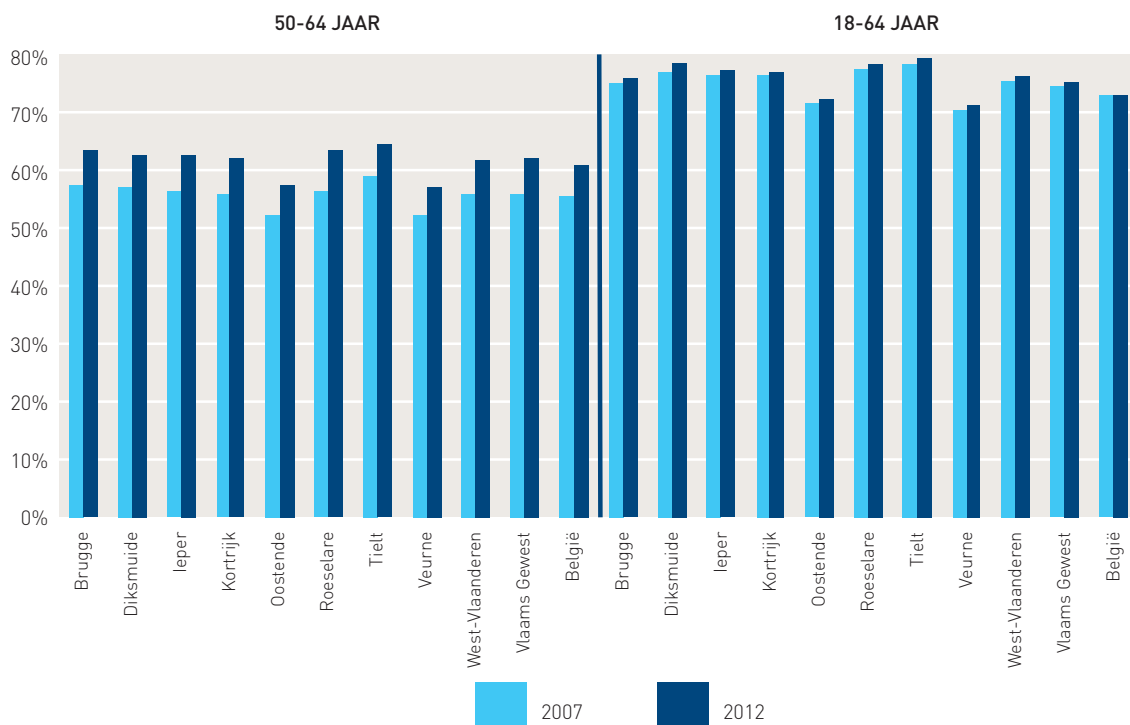

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- De werkzaamheidsgraad bij de **18 tot 64-jarigen** in West-Vlaanderen bedroeg 71,5% in 2012, wat hoger is dan gemiddeld in Vlaanderen (69,5%) en beduidend hoger dan in België (64,3%). In de periode 2007-2012 steeg de werkzaamheidsgraad sterker in West-Vlaanderen (+0,6%punt) dan in Vlaanderen (+0,3%punt) en België (status-quo).
- Binnen West-Vlaanderen kende het arrondissement Tielt in 2012 de hoogste werkzaamheidsgraad (75,8%), gevolgd door Diksmuide (74,7%) en Roeselare (74,2%). Onderaan de rangschikking vinden we Veurne (66,2%) en Oostende (65,9%) met een werkzaamheidsgraad die beduidend lager ligt dan in de overige West-Vlaamse arrondissementen. In alle West-Vlaamse arrondissementen lag de werkzaamheidsgraad in 2012 hoger dan in 2007.
- De werkzaamheidsgraad bij de **50 tot 64-jarigen** ligt beduidend lager dan bij de 18 tot 64-jarigen. In 2012 was de werkzaamheidsgraad bij 50-plussers in West-Vlaanderen nagenoeg even groot als in het Vlaamse Gewest (respectievelijk 57,8% en 57,6%) maar beduidend groter dan in België (54,4%). Tussen 2007 en 2012 steeg de werkzaamheidsgraad bij 50-plussers iets sterker in Vlaanderen (+6,1%punt) dan in West-Vlaanderen (+5,9%punt). In België bleef de toename van de werkzaamheidsgraad beperkt tot 4,5%punt.
- Inzake de werkzaamheidsgraad bij 50 tot 64-jarigen stond het arrondissement Tielt in 2012 op kop met 61,2%, gevolgd door Roeselare en Brugge (beiden 59,7%). In Veurne (53,3%) en Oostende (52,5%) vinden we de laagste werkzaamheidsgraad bij 50-plussers. Tussen 2007 en 2012 steeg de werkzaamheidsgraad bij 50-plussers in alle West-Vlaamse arrondissementen duidelijk sneller dan bij de 18 tot 64-jarigen.

Figuur 1.2.2: Evolutie van de activiteitsgraad naar leeftijd, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2007-2012.

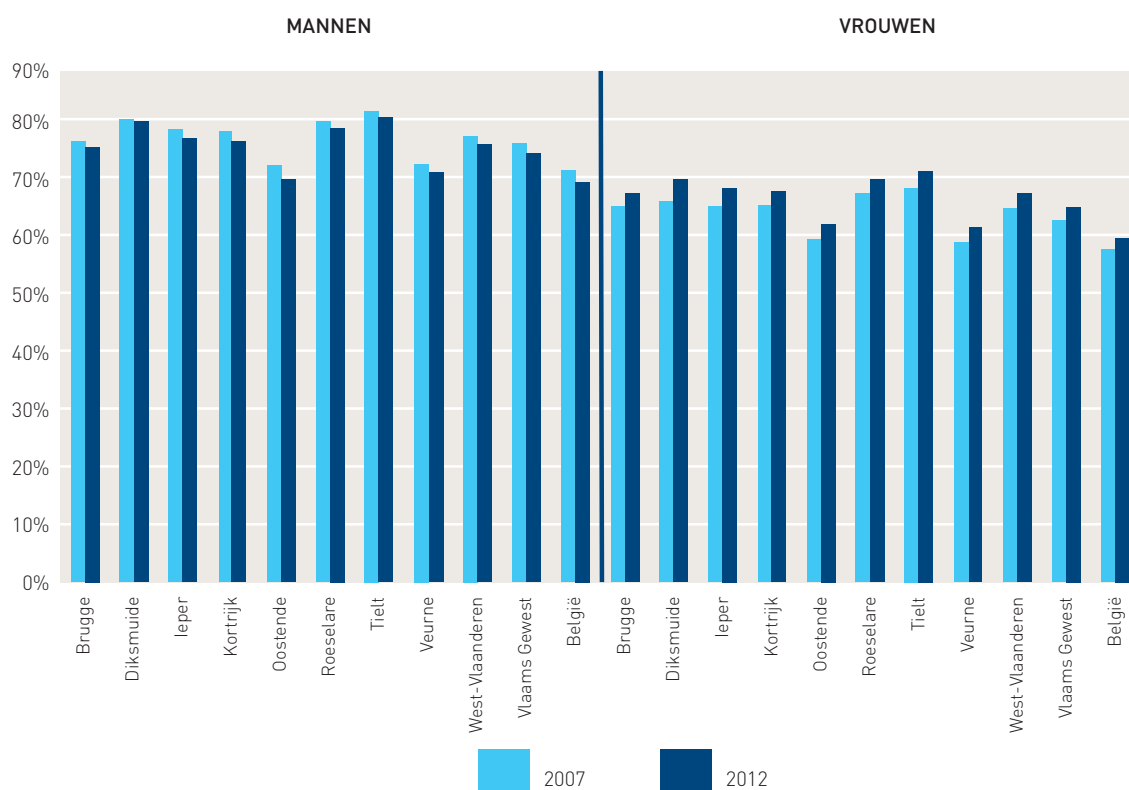

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2012 bedroeg de activiteitsgraad bij **18 tot 64-jarigen** 75,7% in West-Vlaanderen. Dit is hoger dan gemiddeld in Vlaanderen (74,6%) en België (72,4%). De toename van de activiteitsgraad bij de bevolking op beroepsactieve leeftijd tussen 2007 en 2012 was groter in West-Vlaanderen (+0,9%punt) dan in Vlaanderen en België (respectievelijk +0,7%punt en +0,1%punt).
- Het arrondissement Tielt kende in 2012 de hoogste activiteitsgraad (78,7%), gevolgd door Diksmuide (77,9%) en Roeselare (77,7%). Onderaan de rangschikking vinden we Oostende (71,8%) en Veurne (70,6%). In de periode 2007-2012 steeg de activiteitsgraad bij 18 tot 64-jarigen in alle West-Vlaamse arrondissementen.
- In 2012 was de activiteitsgraad bij **50 tot 64-jarigen** in West-Vlaanderen (61,3%) iets kleiner dan in Vlaanderen (61,6%), maar wel hoger dan in België (60,4%). In de periode 2007-2012 groeide de activiteitsgraad bij 50-plussers in België ook trager dan in Vlaanderen en West-Vlaanderen (+5,3%punt ten opzichte van respectievelijk +6,2%punt en +5,9%punt).
- Ook bij de 50-plussers was de activiteitsgraad het grootst in het arrondissement Tielt (63,8%). Roeselare (62,8%) en Brugge (62,7%) vervolledigen de top drie. In Oostende (57%) en Veurne (56,7%) is de activiteitsgraad bij 50 tot 64-jarigen het laagst. In alle West-Vlaamse arrondissementen steeg de activiteitsgraad bij 50-plussers tussen 2007 en 2012 veel sterker dan bij de 18 tot 64-jarigen.

Figuur 1.2.3: Evolutie van de werkzaamheidsgraad (a) naar geslacht, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2007-2012.

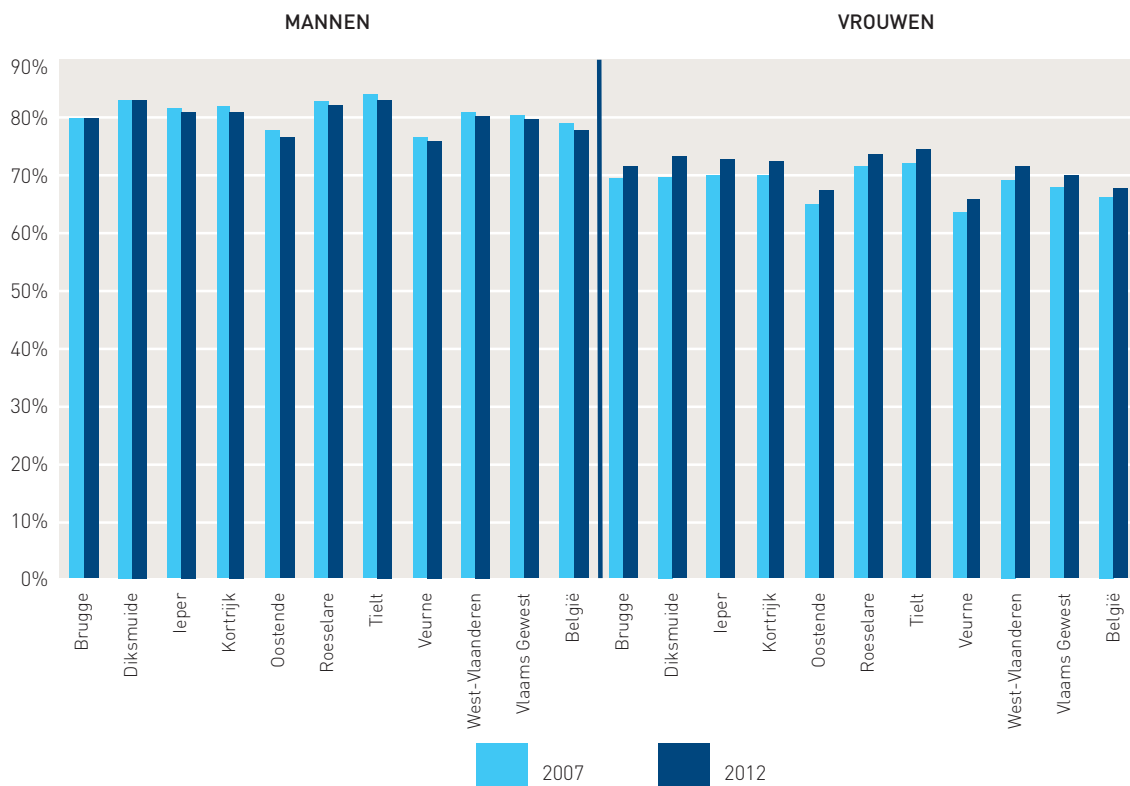
(a) Bevolking 18-64 jaar.

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Bij de mannen lag de werkzaamheidsgraad in 2012 in West-Vlaanderen (75,7%) iets hoger dan in Vlaanderen (74,1%) en veel hoger dan in België (69,2%). Ook bij de vrouwen was de werkzaamheidsgraad in West-Vlaanderen (67,2%) het hoogst. Bovendien is het verschil tussen West-Vlaanderen en Vlaanderen (64,8%) en België (59,5%) veel groter dan bij de mannen.
- In zowel West-Vlaanderen, Vlaanderen als België lag de werkzaamheidsgraad in 2012 bij de mannen beduidend hoger dan bij de vrouwen. Doordat de werkzaamheidsgraad in de periode 2007-2012 daalde bij de mannen en steeg bij de vrouwen, werd de kloof tussen mannen en vrouwen wel kleiner.
- In 2012 was zowel bij de mannen (80,2%) als bij de vrouwen (71,1%) de werkzaamheidsgraad het hoogst in het arrondissement Tielt. Bij de mannen volgden Diksmuide en Roeselare op de tweede en derde plaats; bij de vrouwen vervulde dezelfde arrondissementen de top drie maar in omgekeerde volgorde. Onderaan de rangschikking vinden we Oostende (69,8%) bij de mannen en Veurne (61,5%) bij de vrouwen.
- Ook bij de West-Vlaamse arrondissementen zien we dat de werkzaamheidsgraad overal groter is bij de mannen dan bij de vrouwen. Aangezien de werkzaamheidsgraad tussen 2007 en 2012 daalde bij de mannen en toenam bij de vrouwen, verkleinde de kloof tussen mannen en vrouwen in alle arrondissementen.

Figuur 1.2.4: Evolutie van de activiteitsgraad (a) naar geslacht, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2007-2012.

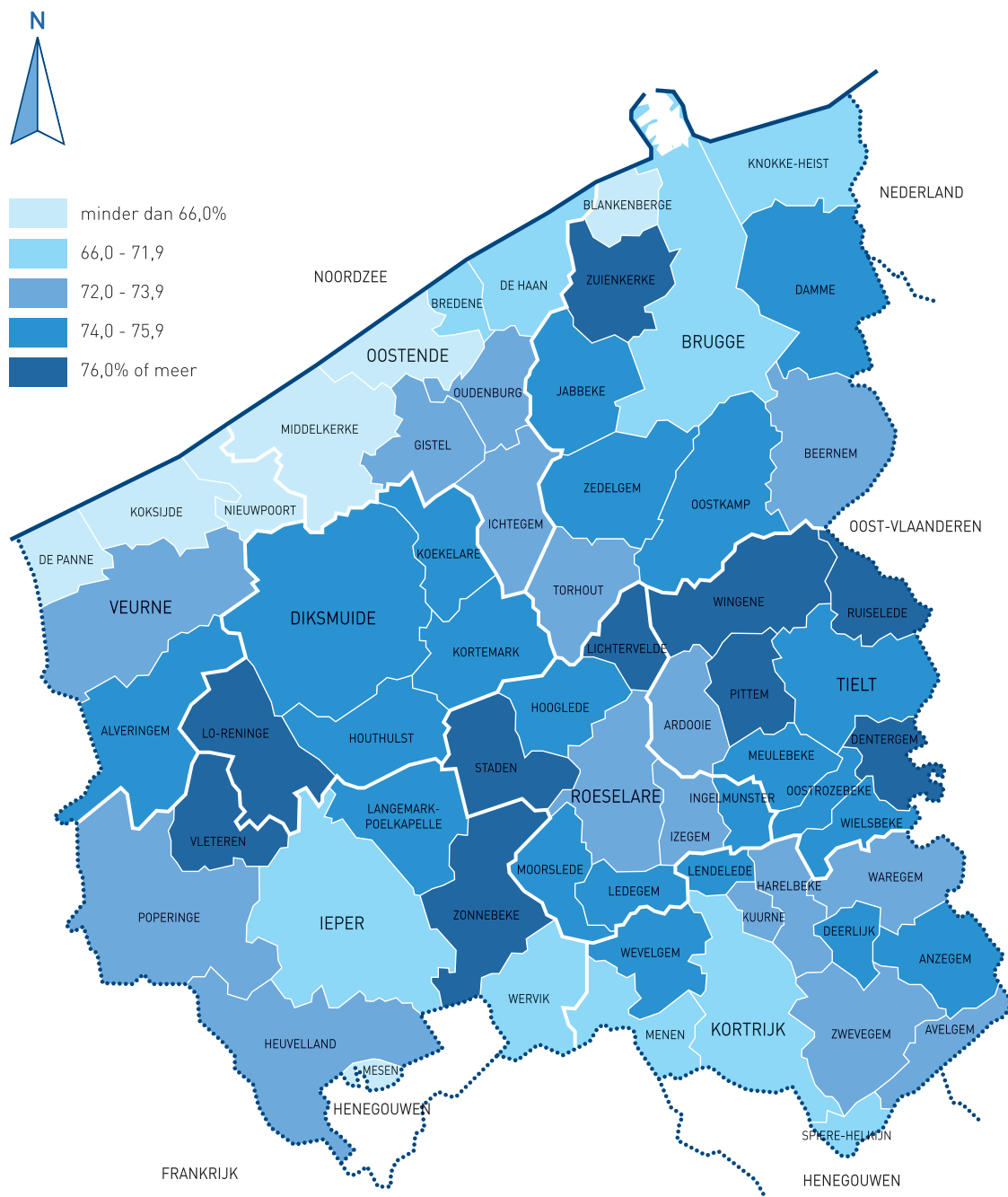
(a) Bevolking 18-64 jaar.

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Bij zowel de mannen als de vrouwen lag de activiteitsgraad in 2012 in West-Vlaanderen (respectievelijk 79,9% en 71,3%) hoger dan in Vlaanderen (respectievelijk 79,4% en 69,7%) en België (respectievelijk 77,5% en 67,4%).
- In zowel West-Vlaanderen, Vlaanderen als België lag de activiteitsgraad in 2007 en 2012 hoger bij de mannen dan bij de vrouwen. Doordat de activiteitsgraad in de periode 2007-2012 toenam bij de vrouwen en afnam bij de mannen, werd de kloof tussen mannen en vrouwen kleiner.
- In 2012 vinden we bij zowel de mannen (82,8%) als de vrouwen (74,2%) de hoogste activiteitsgraad in het arrondissement Tielt. In Veurne was de activiteitsgraad bij zowel de mannen (75,6%) als de vrouwen (65,6%) aanzienlijk lager dan gemiddeld in West-Vlaanderen.
- Met uitzondering van Diksmuide was er in alle West-Vlaamse arrondissementen in de periode 2007-2012 een daling van de activiteitsgraad bij de mannen. Bij de vrouwen was er in dezelfde periode in alle arrondissementen een duidelijke toename van de activiteitsgraad. In alle West-Vlaamse arrondissementen was de kloof tussen de mannelijke en de vrouwelijke activiteitsgraad in 2012 kleiner dan in 2007.

Kaart 1.2.1: Werkzaamheidsgraad (a), gemeenten van West-Vlaanderen, 2012.

Minimum: De Panne 62,0%
Maximum: Wingene 78,1%

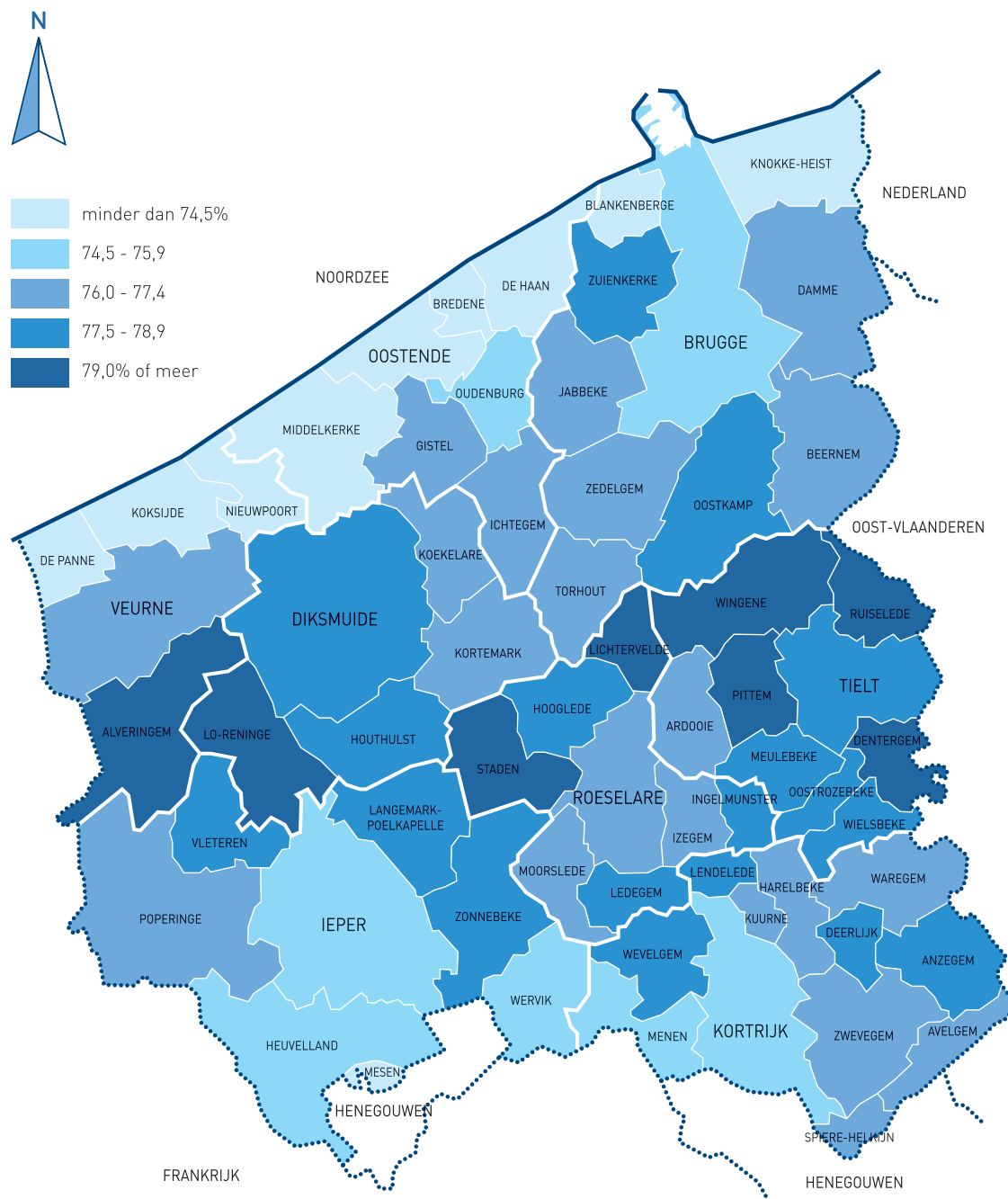
West-Vlaanderen: 71,5%
Vlaams Gewest: 69,5%
België: 64,3%

0 5 10 15 km

(a) Bevolking 18-64 jaar.

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Kaart 1.2.2: Activiteitsgraad (a), gemeenten van West-Vlaanderen, 2012.

Minimum: Koksijde 66,8%
Maximum: Wingene 80,4%

West-Vlaanderen: 75,7%
Vlaams Gewest: 74,6%
België: 72,4%

0 5 10 15 km

(a) Bevolking 18-64 jaar.

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

DEFINITIES EN METHODOLOGIE

Activiteitsgraad

Verhouding van de beroepsbevolking in een bepaalde leeftijdsklasse ten opzichte van de totale bevolking (werkenden, niet-werkende werkzoekenden en niet-beroepsactieven) in die leeftijdsklasse.

Afhankelijkheidsratio

Bevolking van 60 jaar en ouder en bevolking jonger dan 20 jaar ten opzichte van de bevolking van 20 tot 60 jaar. Deze ratio is een benadering voor het percentage niet-actieven ten opzichte van het aantal actieven.

Beroepsbevolking

Werkenden en niet-werkende werkzoekenden.

Bevolkingsdichtheid

Aantal inwoners per km².

Bevolkingskubus

Bij de opmaak van deze publicatie waren de bevolkingsstatistieken naar nationaliteit van de FOD Economie (ADSEI) op 1 januari 2013 nog niet beschikbaar. Om toch het recentste verloop van de bevolking naar nationaliteit in West-Vlaanderen te kunnen analyseren, maken we gebruik van de bevolkingskubussen (dit zijn multidimensioneel bevraagbare databanken) waarover de Provincie West-Vlaanderen beschikt.

Deze bevolkingskubussen worden samengesteld op basis van een extractie uit het Rijksregister in het begin van het jaar. Uit analyses in vorige jaren blijkt dat deze cijfers licht afwijken van de officiële cijfers van de FOD Economie (ADSEI) die in het Belgisch Staatsblad verschijnen, wellicht door laattijdige in- en/of uitschrijvingen en statistische aanpassingen. Deze minimale afwijkingen doen echter geen afbreuk aan de algemene trends die uit de cijfers afgeleid kunnen worden.

DC NOISE (Demographic Change – New Opportunities in Shrinking Europe)

In het kader van het Interreg IVB-project DC NOISE – waarbinnen de Provincie West-Vlaanderen partner is – werden door de VUB bevolkings- en huishoudensprognoses gemaakt voor de West-Vlaamse regio's voor de periode 2007-2025. Bedoeling was om bij het ontwikkelen van de prognoses zo goed mogelijk rekening te houden met de specificiteit van de regio's en hierbij – meer dan bij nationale of Vlaamse prognoses – rekening te houden met lokale evoluties. Op die manier werd getracht om tot meer gefundeerde uitspraken te komen over de demografische evolutie op subregionaal niveau.

Doorstromingscoëfficiënt

Bevolking van 15 tot 24 jaar ten opzichte van de bevolking van 55 tot 64 jaar. Deze ratio is een indicatie voor de mate waarin – vanuit demografisch oogpunt – de potentiële uitstroom uit de arbeidsmarkt kan worden opgevangen door de potentiële instroom.

Interne vergrijzing

Bevolking van 80 jaar en ouder ten opzichte van de bevolking van 60 jaar en ouder. Dit is een maat voor het aandeel hoogbejaarden in de oudere bevolking.

Ouderdomscoëfficiënt

Bevolking van 60 jaar en ouder ten opzichte van de bevolking jonger dan 20 jaar.

Werkzaamheidsgraad

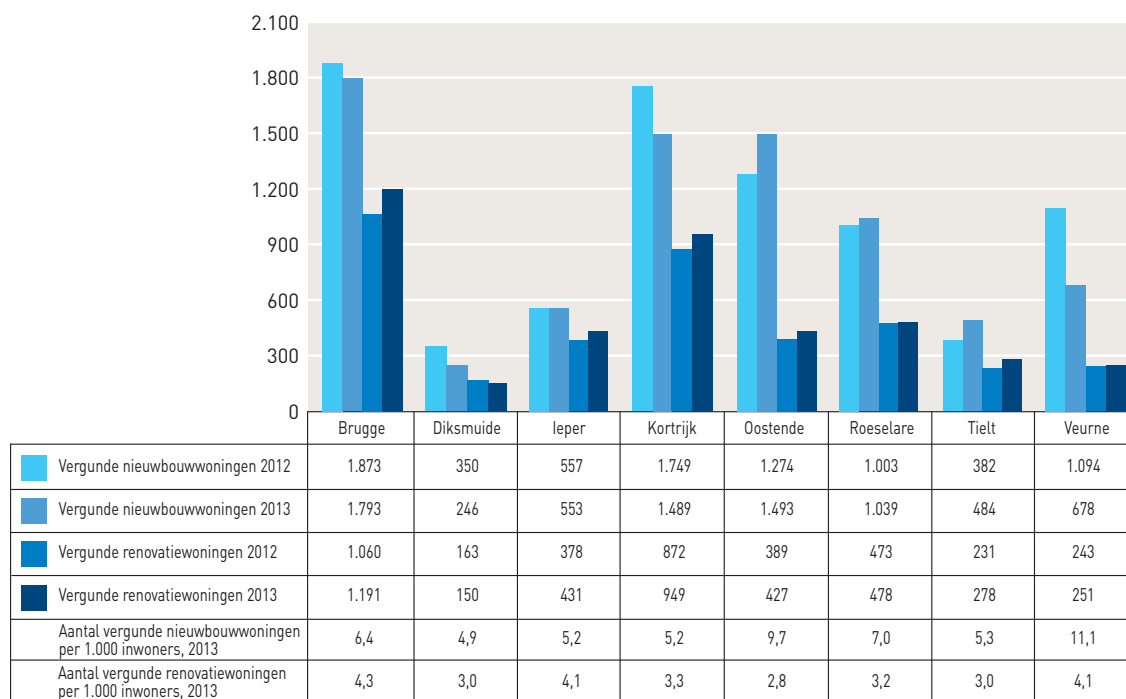
Aantal werkenden in een bepaalde leeftijdsklasse naar woonplaats in verhouding tot de totale bevolking (werkenden, niet-werkende werkzoekenden en niet-beroepsactieven) in die leeftijdsklasse.

2 HUISVESTING EN RUIMTELIJKE ORDENING

1. WONINGEN

In 2013 werden in West-Vlaanderen 7.775 nieuwbouwwoningen en 4.155 te renoveren woningen vergund. In de periode 2012-2013 daalde het aantal vergunde nieuwbouwwoningen in West-Vlaanderen met 6,1% en steeg het aantal vergunde te renoveren woningen met 9,1%. Zowel de nieuwbouw- als de renovatie-intensiteit lagen in 2013 hoger in West-Vlaanderen dan in Vlaanderen en België.

Figuur 2.1.1: Evolutie van het aantal vergunde woningen, nieuwbouw of renovatie, in de arrondissementen van West-Vlaanderen, 2012-2013.

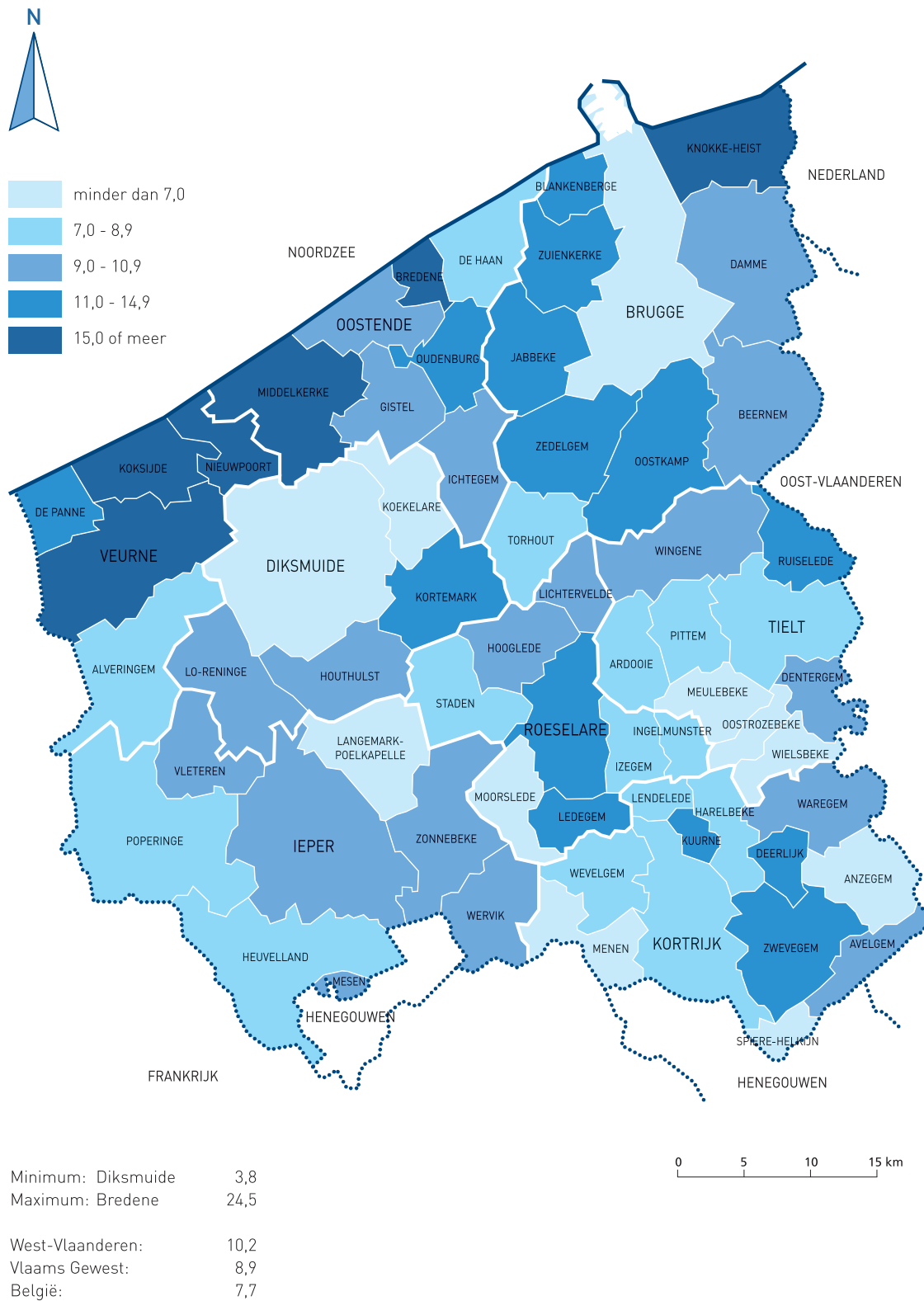
Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2013 werden in West-Vlaanderen 7.775 nieuwbouwwoningen vergund; dit is 20,4% van het Vlaamse totaal. Binnen West-Vlaanderen staat het arrondissement Brugge op kop met 23,1% van alle vergunde nieuwbouwwoningen; Oostende en Kortrijk vervulden de top drie met elk 19,2%.
- Er werden in 2013 ook 4.155 te renoveren woningen vergund in West-Vlaanderen; dit is 21,9% van het Vlaamse cijfer. Brugge staat opnieuw bovenaan de rangschikking met 28,7% van alle vergunde te renoveren woningen in West-Vlaanderen. Kortrijk volgt nu op de tweede plaats (22,8%) en Roeselare volgt op geruime afstand met 11,5% van alle vergunde te renoveren woningen.

- Van alle in 2013 vergunde woningen in West-Vlaanderen was 65,2% een nieuwbouwwoning en 34,8% een te renoveren woning. In Vlaanderen lag het aandeel vergunde nieuwbouwwoningen iets hoger (66,7%) dan in West-Vlaanderen. In België daarentegen lag het aandeel vergunde nieuwbouwwoningen (60,6%) een stuk lager. In alle West-Vlaamse arrondissementen werden in 2013 meer nieuwbouwwoningen dan renovatiewoningen vergund. In Oostende was maar liefst 77,8% van alle vergunde woningen een nieuwbouwwoning. Ook in Veurne was het aandeel vergunde nieuwbouwwoningen (73%) beduidend hoger dan gemiddeld in West-Vlaanderen. In Ieper was het percentage vergunde nieuwbouwwoningen (56,2%) het laagst.
- In de periode 2012-2013 daalde het aantal vergunde nieuwbouwwoningen in West-Vlaanderen met 6,1%. In tegenstelling tot West-Vlaanderen waren er in België en Vlaanderen in dezelfde periode toenames van respectievelijk 5,8% en 7,2%. Tussen 2012 en 2013 waren er in drie West-Vlaamse arrondissementen toenames inzake het aantal vergunde nieuwbouwwoningen, namelijk Tielt (+26,7%), Oostende (+17,2%) en Roeselare (+3,6%). In Ieper werden in 2013 nagenoeg evenveel nieuwbouwwoningen vergund als in 2012; in de andere arrondissementen waren er duidelijke afnames. In Veurne was de afname van het aantal vergunde nieuwbouwwoningen in de periode 2012-2013 het grootst (-38%).
- Het aantal vergunde te renoveren woningen steeg tussen 2012 en 2013 sterker in West-Vlaanderen (+9,1%) dan in België (+3,9%) en Vlaanderen (+3,1%). Met uitzondering van Diksmuide (-8%) lag het aantal vergunde te renoveren woningen in alle West-Vlaamse arrondissementen in 2013 hoger dan in 2012. In Tielt was de toename (+20,3%) in deze periode het grootst.
- In 2013 werden in West-Vlaanderen 6,6 nieuwbouwwoningen vergund per 1.000 inwoners, wat meer is dan in het Vlaamse Gewest (6,0) en België (4,6). Binnen West-Vlaanderen springt het arrondissement Veurne in het oog met een nieuwbouwintensiteit van 11,1. Ook in Oostende (9,7) lag de nieuwbouwintensiteit beduidend hoger dan gemiddeld in West-Vlaanderen. In de kustarrondissementen ligt de nieuwbouwintensiteit (8,0) een stuk hoger dan het Vlaamse en Belgische cijfer.
- Ook de renovatie-intensiteit lag in 2013 in West-Vlaanderen (3,5) hoger dan in Vlaanderen en België (beiden 3,0). Binnen West-Vlaanderen vinden we de hoogste renovatie-intensiteit in Brugge (4,3), op de voet gevolgd door Ieper en Veurne (beiden 4,1). In Oostende lag de renovatie-intensiteit het laagst (2,8). In de kustarrondissementen ligt de renovatie-intensiteit (3,8) hoger dan het Vlaamse en Belgische gemiddelde, maar het verschil is minder groot dan bij de nieuwbouwintensiteit.

Kaart 2.1.1: Vergunde nieuwbouw- en renovatiewoningen per 1.000 inwoners, gemeenten van West-Vlaanderen, 2013.

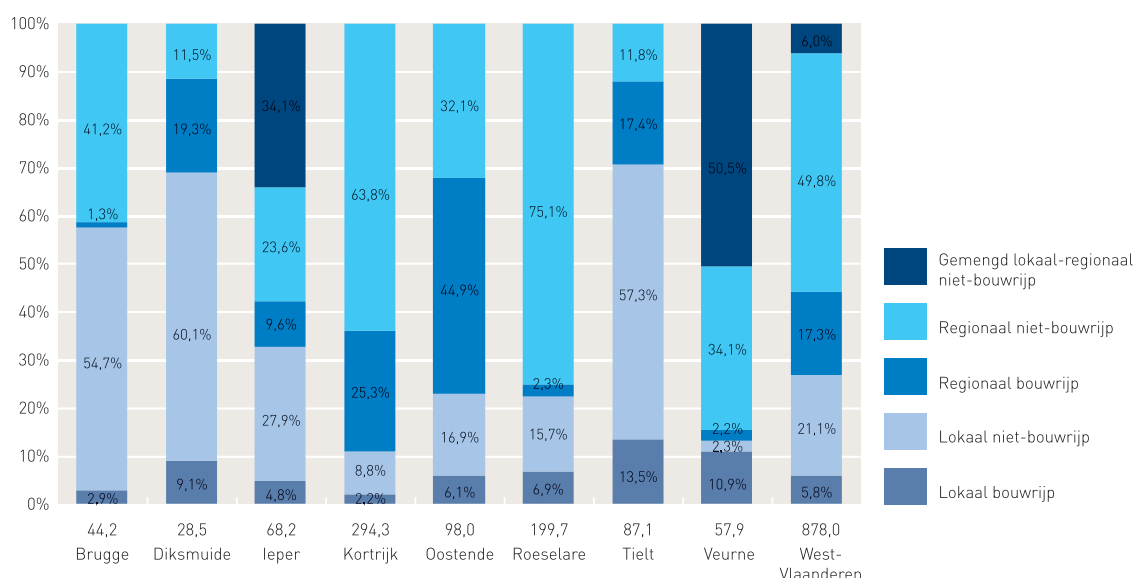

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

2. RUIMTE VOOR BEDRIJVEN

Op 1 januari 2013 was er 878 ha aan bedrijventerreinen beschikbaar in West-Vlaanderen. Hiervan ligt meer dan de helft in de arrondissementen Kortrijk (33,5%) en Roeselare (22,7%). In West-Vlaanderen is slechts 23,2% van het beschikbare aanbod aan bedrijventerreinen bouwrijp.

Figuur 2.2.1: Beschikbaar aanbod bedrijventerreinen (in ha) naar type en bebouwbaarheid, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 januari 2013.

Bron: Ruimtemonitor POM West-Vlaanderen, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

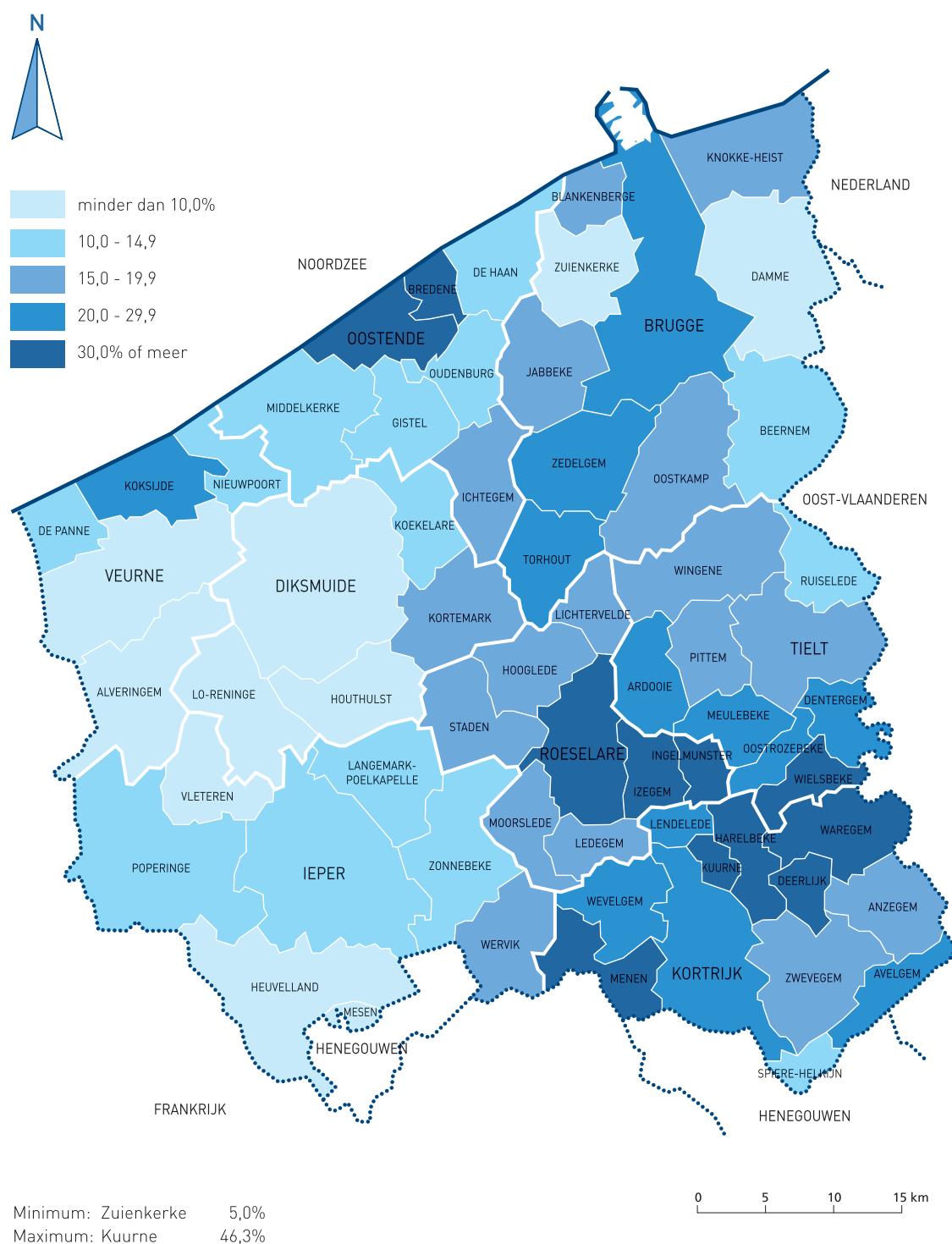
VASTSTELLINGEN

- Op 1 januari 2013 was er 878 ha aan bedrijventerreinen beschikbaar in West-Vlaanderen, waarvan 589,1 ha (of 67,1%) regionaal, 236,4 ha (of 26,9%) lokaal en 52,5 ha (of 6%) gemengd lokaal-regionaal. Het gaat hier om terreinen die volgens het gewestplan, BPA's of RUP's bestemd zijn om ontwikkeld te worden als bedrijventerrein. Meer dan de helft van het beschikbare aanbod zit in de arrondissementen Kortrijk en Roeselare (respectievelijk 33,5% en 22,7%). Diksmuide en Brugge hebben een aandeel van respectievelijk slechts 3,2% en 5% van alle beschikbare bedrijventerreinen in West-Vlaanderen.
- Lokale bedrijventerreinen vertegenwoordigen meer dan de helft van het beschikbare aanbod aan bedrijventerreinen in de arrondissementen Tielt (70,7%), Diksmuide (69,2%) en Brugge (57,6%). In Kortrijk is het percentage lokale bedrijventerreinen opvallend laag (10,9%). Regionale bedrijventerreinen zijn daarentegen sterk vertegenwoordigd in Kortrijk (89,1%), Roeselare (77,4%) en Oostende (77,1%). Gemengde lokaal-regionale bedrijventerreinen komen uitsluitend voor in de arrondissementen Veurne en Ieper waar ze respectievelijk 50,5% en 34,1% van het beschikbare aanbod aan bedrijventerreinen vertegenwoordigen.
- In West-Vlaanderen is slechts 23,2% van het beschikbare aanbod aan bedrijventerreinen bouwrijp. Er zijn wel grote verschillen tussen de arrondissementen onderling. Zo kent Oostende met 51% het hoogste percentage aan beschikbare bouwrijpe terreinen; in Brugge is dit slechts 4,2%. Kortrijk en Oostende zijn met respectievelijk 80,8 ha en 50 ha samen goed voor 64,3% van het beschikbare aanbod aan bouwrijpe bedrijventerreinen in West-Vlaanderen.

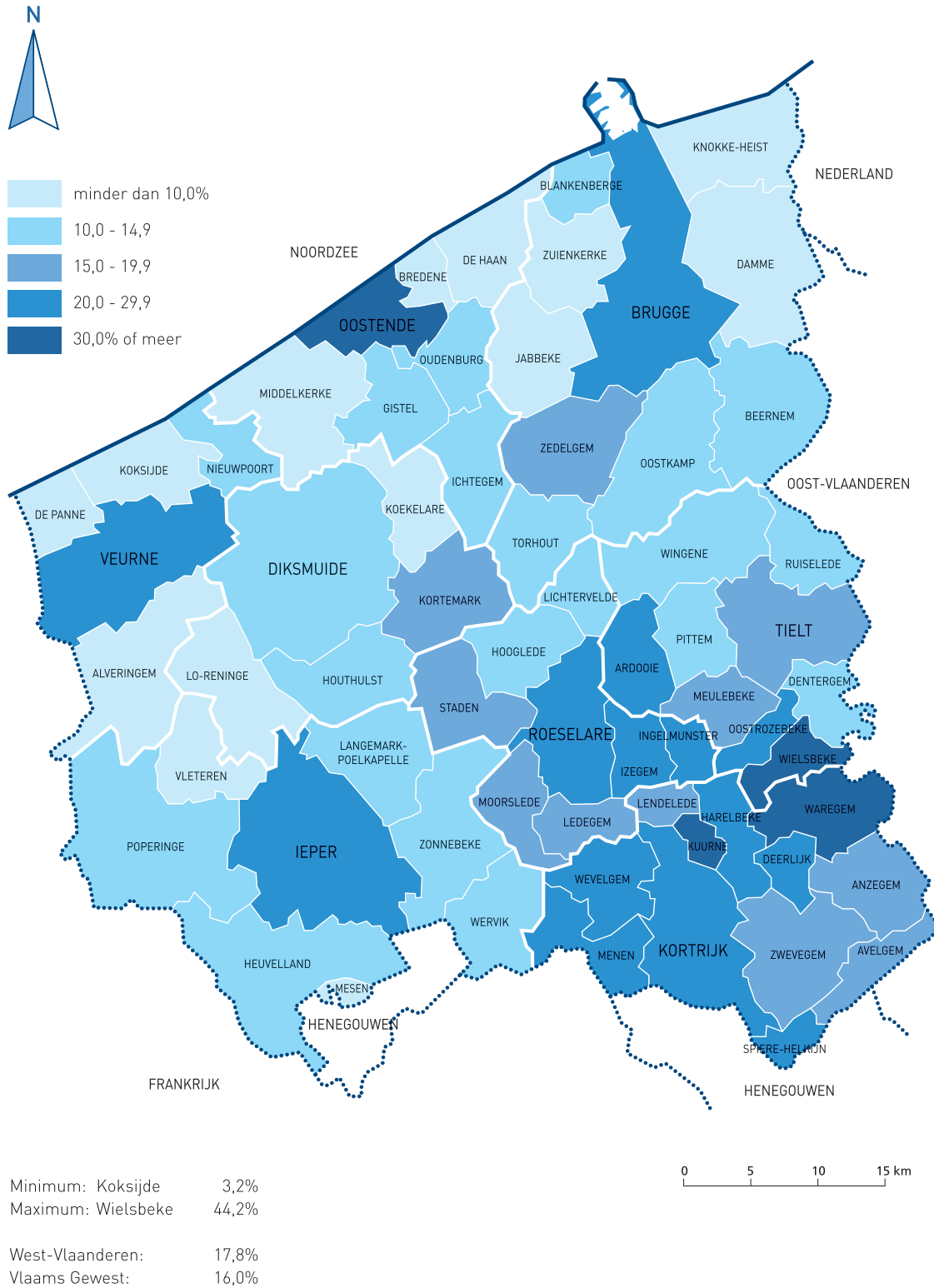
- Het grootste aanbod aan bouwrijpe lokale bedrijventerreinen is te vinden in Roeselare (13,7 ha) en Tielt (11,7 ha); beide arrondissementen zijn goed voor 49,6% van het West-Vlaamse totaal. Het grootste aanbod bouwrijpe regionale bedrijventerreinen is gesitueerd in Kortrijk (74,4 ha) en Oostende (44,1 ha); deze arrondissementen vertegenwoordigen samen 77,9% van het totale aanbod aan bouwrijpe regionale bedrijventerreinen in West-Vlaanderen. Op het vlak van gemengd lokaal-regionale bedrijventerreinen is er in West-Vlaanderen geen bouwrijp aanbod. Het aandeel bouwrijpe lokale bedrijventerreinen ligt in Tielt (13,5%) en Veurne (10,9%) een eind boven het West-Vlaamse gemiddelde (5,8%). Bij de bouwrijpe regionale bedrijventerreinen springen de arrondissementen Kortrijk (25,3%) en vooral Oostende (44,9%) in het oog met percentages die ver boven het West-Vlaamse cijfer liggen (17,3%).

Kaart 2.2.1: Aandeel bebouwde oppervlakte in totale oppervlakte, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2013.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Kaart 2.2.2: Aandeel oppervlakte voor bedrijvigheid in bebouwde oppervlakte, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2013.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

DEFINITIES EN METHODOLOGIE

Bebouwde oppervlakte

Oppervlakte van percelen met gebouwen.

Oppervlakte voor bedrijvigheid

Oppervlakte van percelen met ambachts- en industriegebouwen, opslagruimten, kantoorgebouwen en gebouwen met handelsbestemming.

Ruimtemonitor

De ruimtemonitor bestaat uit een kwantitatieve inventaris van het beschikbare aanbod aan bedrijventerreinen in de provincie West-Vlaanderen en werd ontwikkeld om de evolutie in de ontwikkeling en het gebruik van bedrijventerreinen correct in te kunnen schatten. Overheden krijgen op die manier een duidelijk beeld van de nog beschikbare bouwrijpe bedrijventerreinen en de niet ontwikkelde bestemde terreinen. Daarnaast wordt ook duidelijk waar er knelpunten zitten en kunnen de cijfers gebruikt worden als onderbouwing voor nieuwe planinitiatieven.

De inventarisatie baseert zich op een grondige screening van de beschikbare ruimtelijke gegevens van de POM West-Vlaanderen en de diensten Economie en Ruimtelijke Planning van de Provincie West-Vlaanderen. De gegevens werden daarnaast afgetoetst aan de realiteit via terreinwaarneming en overleg met de betrokken gemeenten.

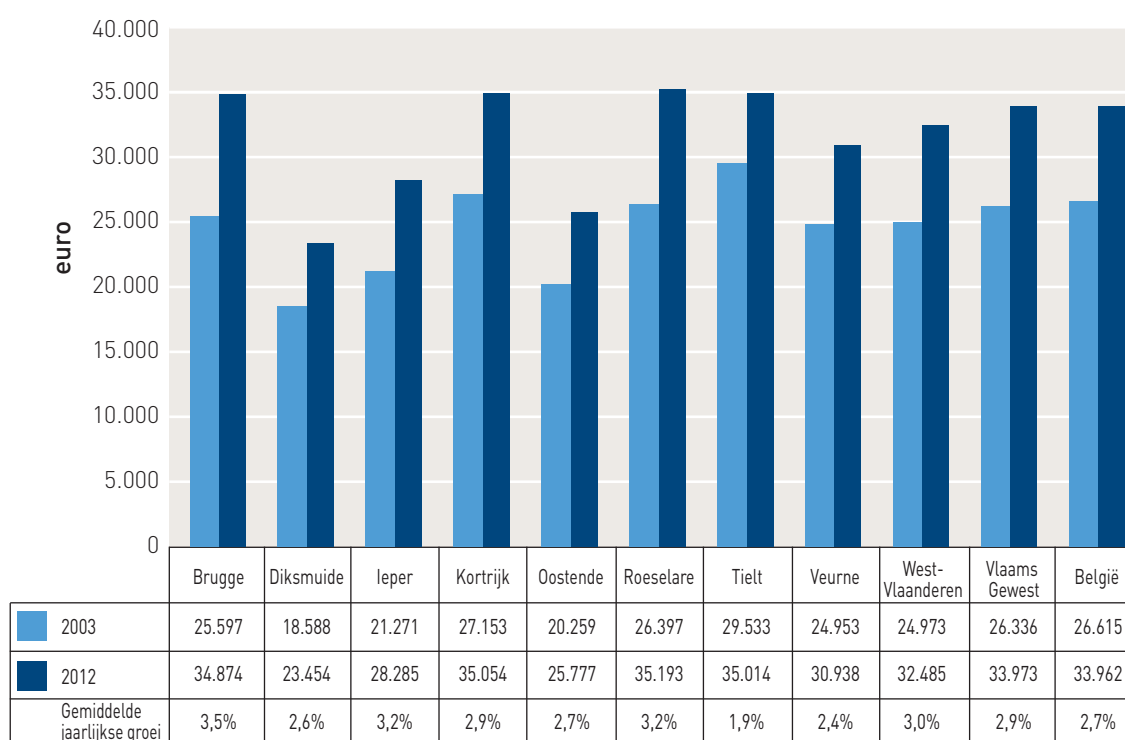
Om de kwaliteit van de ruimtemonitor te verzekeren, actualiseert de POM West-Vlaanderen jaarlijks de gegevens.

3 WELVAART

In de periode 2003-2012 groeide het BBP per inwoner sterker in West-Vlaanderen dan in Vlaanderen en België waardoor West-Vlaanderen een kleine inhaalbeweging kon maken. Inzake het beschikbaar inkomen per inwoner kon West-Vlaanderen in de periode 2003-2011 een forse inhaalbeweging maken ten opzichte van het Vlaamse Gewest en stak het België zelfs voorbij. Tussen 2003 en 2011 werd de discrepantie tussen de geproduceerde en de verdiende welvaart wel groter en dit in zowel West-Vlaanderen als in Vlaanderen.

Figuur 3.1: Evolutie van het BBP per inwoner, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2003-2012.

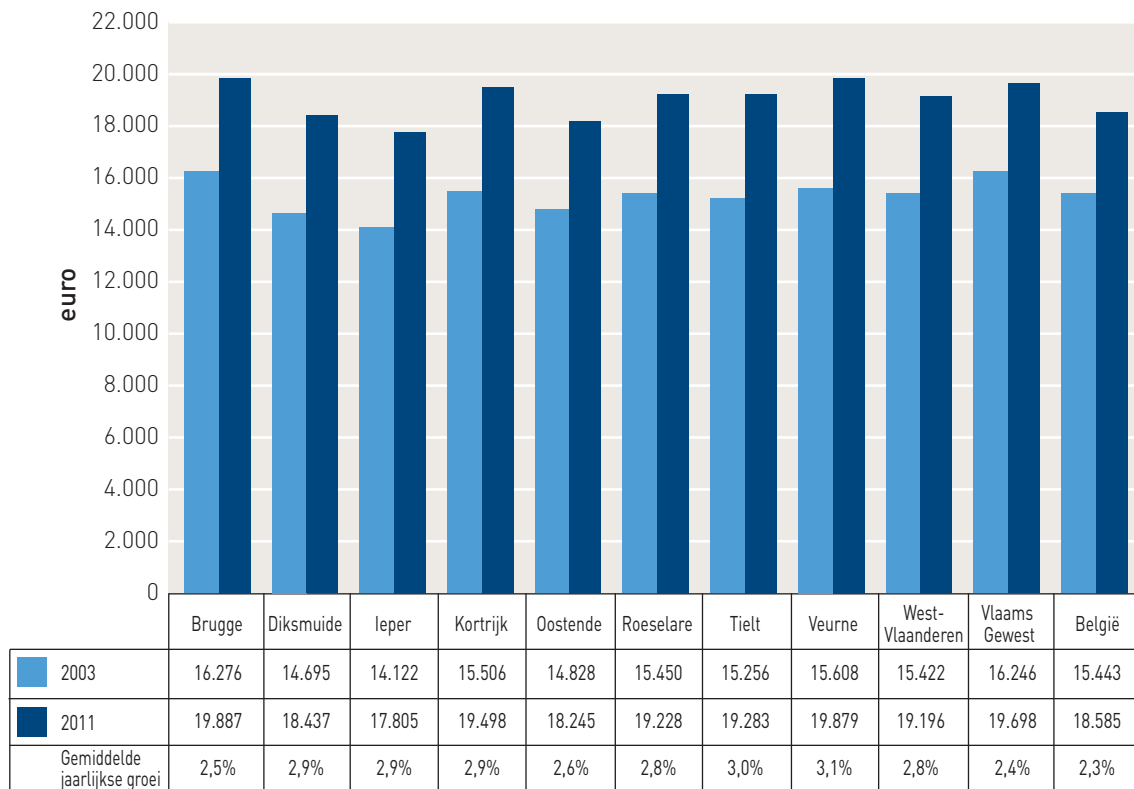

Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2012 bedroeg het BBP per inwoner, of de geproduceerde welvaart, in West-Vlaanderen 32.485 euro per inwoner. Dit cijfer ligt lager dan dat van Vlaanderen (33.973 euro) en België (33.962 euro). De groei bedroeg in West-Vlaanderen 3% per jaar in de periode 2003-2012 en is hiermee groter dan de gemiddelde jaarlijkse groei in Vlaanderen (+2,9%) en België (+2,7%).
- Het BBP per inwoner vertoont relatief grote verschillen binnen West-Vlaanderen. Zo realiseren Roeselare, Kortrijk, Tielt en Brugge een BBP per inwoner dat aanzienlijk boven het Vlaamse gemiddelde ligt. De arrondissementen met een relatief laag BBP per inwoner zijn Veurne, Ieper, Oostende en Diksmuide. Ieper realiseerde als enige van deze vier arrondissementen een gemiddelde jaarlijkse groei die hoger was dan het West-Vlaamse en Vlaamse groeipercantage.
- Brugge realiseerde in de periode 2003-2012 de grootste gemiddelde jaarlijkse groei (+3,5%), waardoor de kloof met de andere West-Vlaamse arrondissementen in de top vier zo goed als gedicht werd. Twee andere arrondissementen noteerden nog een groei die hoger was dan 3%, namelijk Roeselare en Ieper (beiden +3,2% per jaar).

Figuur 3.2: Evolutie van het beschikbaar inkomen per inwoner, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2003-2011.

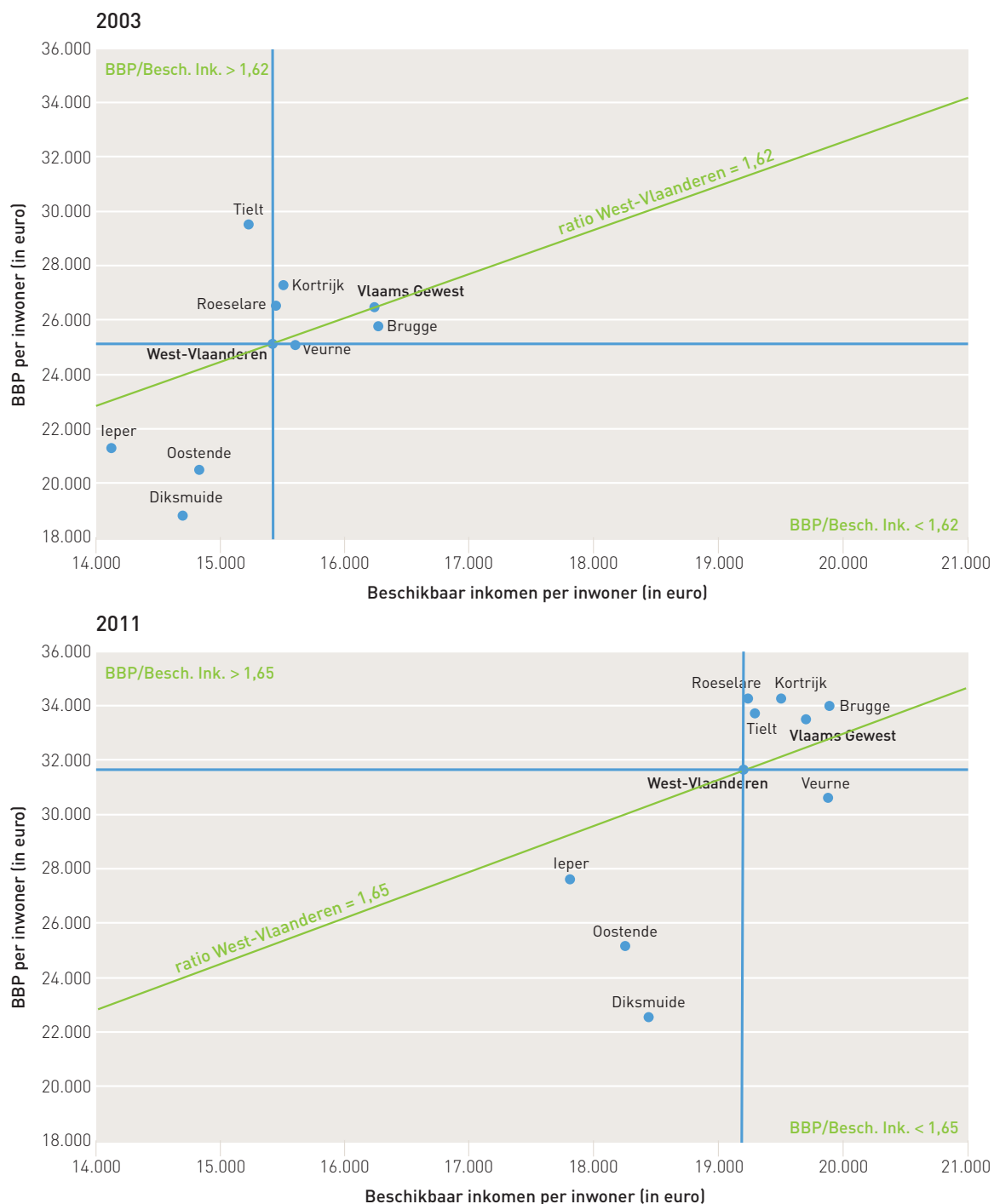
Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- West-Vlaanderen had in 2011 een lager beschikbaar inkomen per inwoner (19.196 euro) dan Vlaanderen (19.698 euro), maar een hoger dan België (18.585 euro). West-Vlaanderen maakte in de periode 2003-2011 wel een forse inhaalbeweging met een gemiddeld jaarlijkse groei (+2,8%) die aanzienlijk groter was dan in Vlaanderen (+2,4%) en België (+2,3%).
- Door de herverdelingseffecten van de sociale zekerheid en pendelbewegingen vertoont het beschikbaar inkomen per inwoner minder grote verschillen binnen West-Vlaanderen dan het BBP per inwoner.
- De arrondissementen met het grootste beschikbaar inkomen per inwoner zijn Brugge, Veurne, Kortrijk, Tielt en Roeselare. Brugge behield haar eerste plaats in de periode 2003-2011, maar moest toch een stuk van haar voorsprong afstaan door een lagere gemiddelde jaarlijkse groei dan in de andere arrondissementen. In de rangorde van de acht West-Vlaamse arrondissementen is er na Roeselare een kloof met de onderste drie arrondissementen, zijnde Diksmuide, Oostende en Ieper. De groei in Oostende bleef ook onder het West-Vlaamse gemiddelde.

Figuur 3.3: Relatie tussen de geproduceerde en de verdiende welvaart, arrondissementen van West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2003 en 2011.

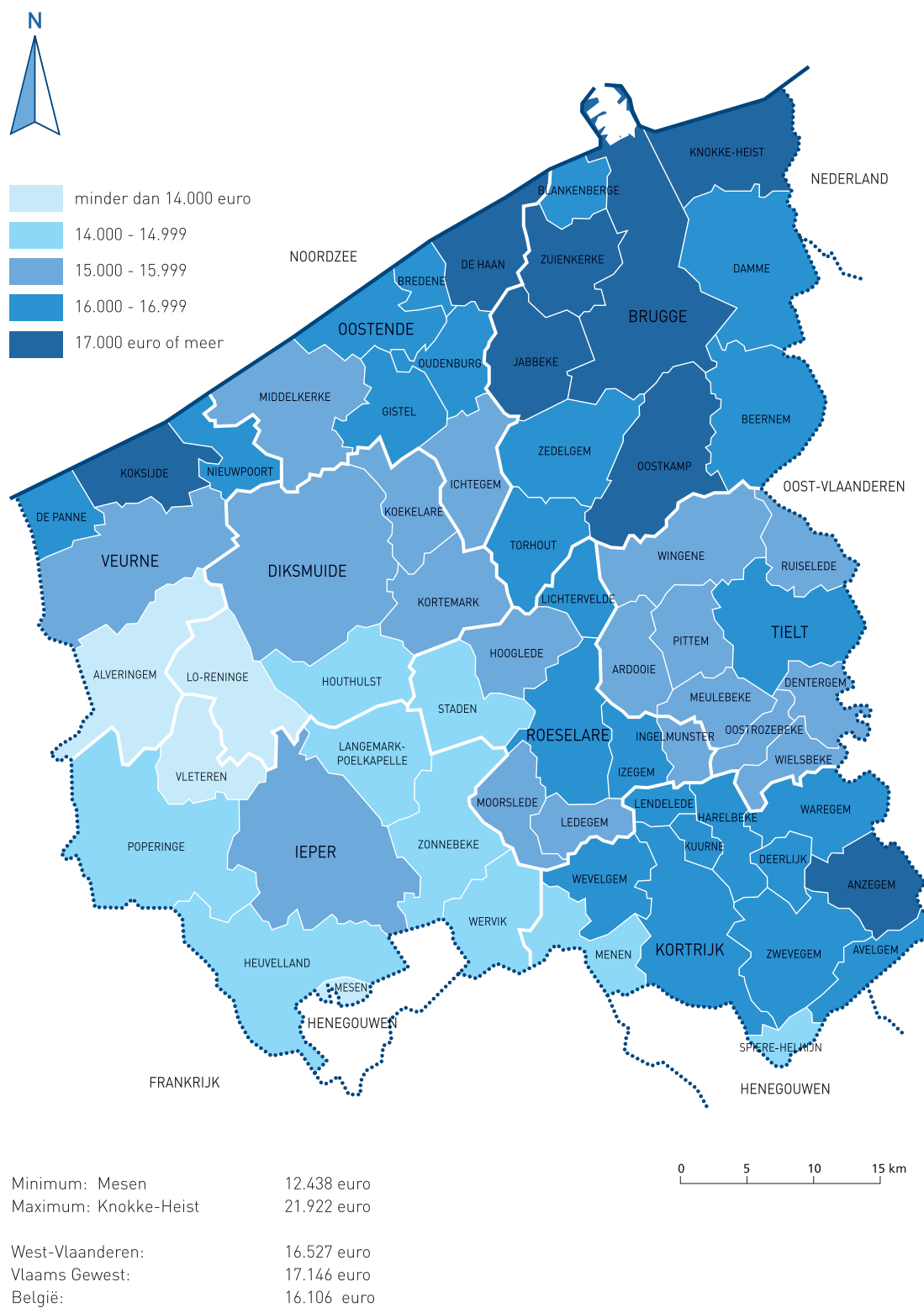
Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Deze figuren laten toe om de arrondissementale geproduceerde en verdiende welvaart afzonderlijk te situeren ten opzichte van West-Vlaanderen en Vlaanderen, maar ook om de verhouding tussen beide indicatoren te bekijken.

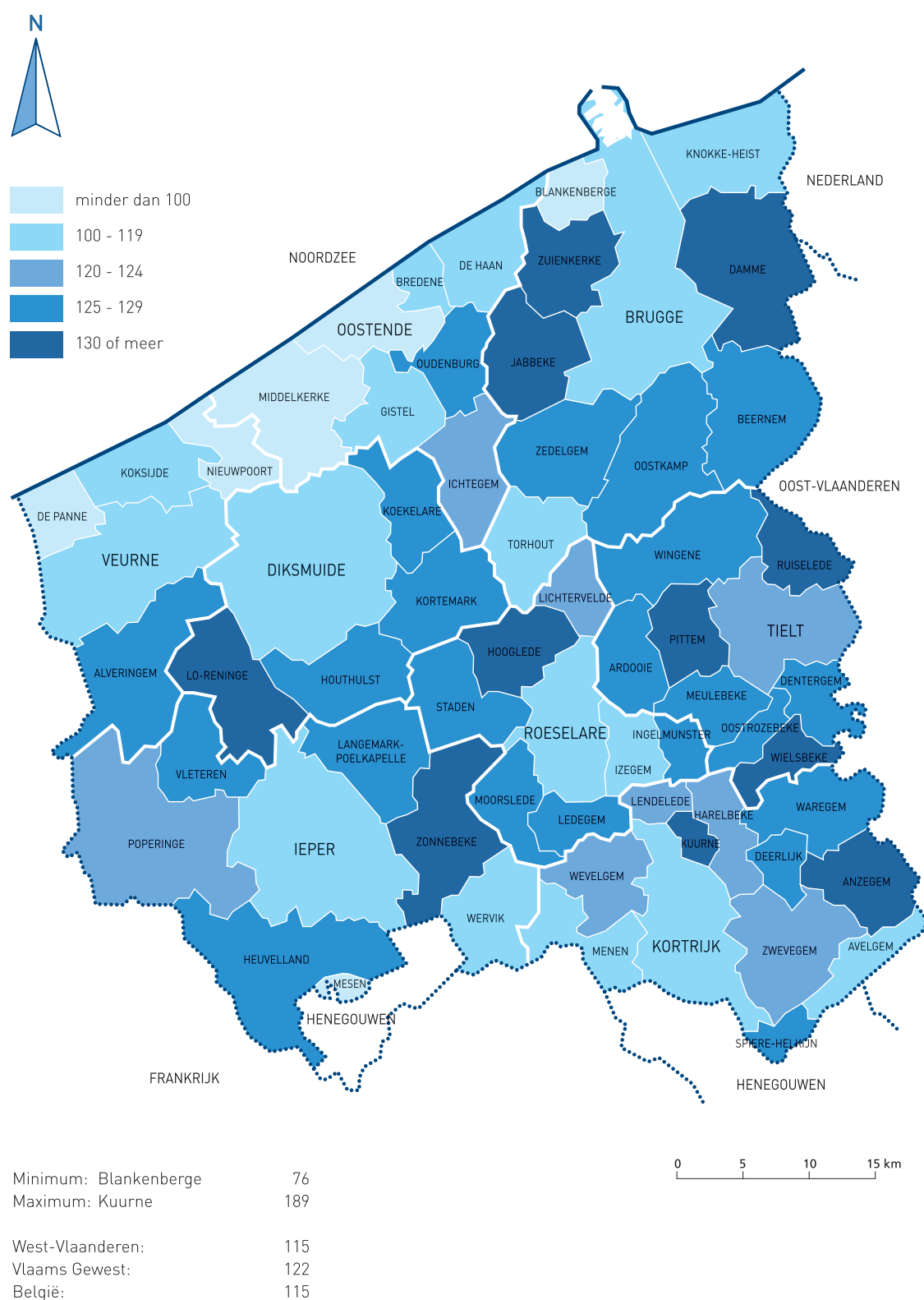
- Zo bedroeg in 2003 de verhouding tussen de geproduceerde en de verdiende welvaart zowel in West-Vlaanderen als in Vlaanderen 1,62. In 2011 steeg de ratio in West-Vlaanderen naar 1,65 en in Vlaanderen zelfs naar 1,70. De verklaring hiervoor ligt bij de snellere stijging van het BBP dan van het beschikbaar inkomen.
- De top drie binnen West-Vlaanderen inzake de verhouding tussen de geproduceerde en de verdiende welvaart werd zowel in 2003 als in 2011 ingenomen door Kortrijk, Roeselare en Tielt. In deze drie arrondissementen is de discrepantie tussen de geproduceerde en de verdiende welvaart dus ook het grootst. In 2003 stond Tielt op de eerste plaats, gevolgd door Kortrijk en Roeselare. In 2011 stond Roeselare bovenaan gevolgd door Kortrijk en Tielt. De opmars van Roeselare is te verklaren doordat de geproduceerde welvaart er sterker steeg dan de verdiende welvaart, terwijl in Tielt de geproduceerde welvaart minder sterk steeg dan de verdiende welvaart. Hierdoor daalde in Tielt ook de verhouding tussen beide indicatoren waardoor Roeselare Tielt voorbijstak.
- De kleinste verhoudingen vinden we in 2011 in Diksmuide, Oostende, Veurne en Ieper. In Diksmuide en Veurne daalde de verhouding door een snellere stijging van het beschikbaar inkomen dan van het BBP. In Oostende bleef de verhouding nagenoeg status-quo. In Ieper steeg de verhouding door een snellere stijging van het BBP.

Kaart 3.1: Belastbaar inkomen per inwoner, gemeenten van West-Vlaanderen, inkomen 2011, aanslagjaar 2012.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Fiscale Statistiek, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Kaart 3.2: Aantal personenwagens per 100 gezinnen, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 augustus 2013.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

DEFINITIES EN METHODOLOGIE

Beschikbaar inkomen per inwoner

Een maatstaf voor het meten van de verdiende welvaart van een regio of de welvaart van de inwoners van een regio. Het beschikbaar inkomen is de som van lonen, sociale premies ten laste van de werkgevers en nettovermogensinkomens plus de ontvangen sociale uitkeringen en overdrachten, verminderd met de belastingen op inkomen en vermogen en de betaalde sociale premies en overdrachten.

Bruto Binnenlands Product (BBP) per inwoner

Een maatstaf voor het meten van de geproduceerde of voortgebrachte economische welvaart in een land of een regio. Het BBP wordt samengesteld door bij de bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen de productgebonden belastingen op productie en invoer op te tellen en de productgebonden subsidies op productie en invoer af te trekken.

4 ARBEIDSMARKT EN OPLEIDING

1. TEWERKSTELLING

A. Bezoldigde tewerkstelling

Eind 2012 telde West-Vlaanderen 408.617 werknemers. Hiervan was ruim de helft (52,6%) actief in de arrondissementen Kortrijk en Brugge. De tertiaire en de quataire sector vertegenwoordigden elk 35,9% van het totale aantal werknemers. Bijna een kwart (24,2%) van alle loontrekkenden in West-Vlaanderen is 50 jaar of ouder. In West-Vlaanderen is 46,7% van alle werknemers actief in een vestiging met minder dan 50 werknemers.

Tabel 4.1.1: Evolutie van de bezoldigde tewerkstelling in West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en België, 31 december 2011 en 31 december 2012.

	31/12/11	31/12/12	Evolutie 31/12/11 - 31/12/12
West-Vlaanderen	408.472	408.617	+0,0%
Vlaams Gewest	2.183.163	2.186.590	+0,2%
België	3.835.669	3.826.569	-0,2%

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Op 31 december 2012 telde West-Vlaanderen 408.617 werknemers; dit is een status-quo in vergelijking met 31 december 2011. Het aandeel van West-Vlaanderen in het Vlaamse aantal loontrekkenden lag eind 2012 op hetzelfde niveau als eind 2011 (18,7%), ondanks de minieme toename van het aantal loontrekkenden in het Vlaamse Gewest met 0,2%. In België was er dan weer een minieme afname van aantal werknemers met 0,2%.

Tabel 4.1.2: Verdeling van de bezoldigde tewerkstelling en aantal bezoldigden per 1.000 inwoners, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 31 december 2012.

Arrondissement	Bezoldigden 31/12/12	Aandeel in W-VL. 31/12/12	Bevolking 01/01/13	Aantal bezoldigden per 1.000 inwoners 31/12/12
Brugge	103.757	25,4%	279.490	371
Diksmuide	11.562	2,8%	50.571	229
Ieper	33.060	8,1%	106.225	311
Kortrijk	111.268	27,2%	283.739	392
Oostende	40.149	9,8%	153.203	262
Roeselare	59.689	14,6%	147.557	405
Tielt	31.565	7,7%	91.336	346
Veurne	17.567	4,3%	60.898	288
West-Vlaanderen	408.617	100,0%	1.173.019	348
Vlaams Gewest	2.186.590		6.381.859	343
België	3.826.569		11.099.554	345

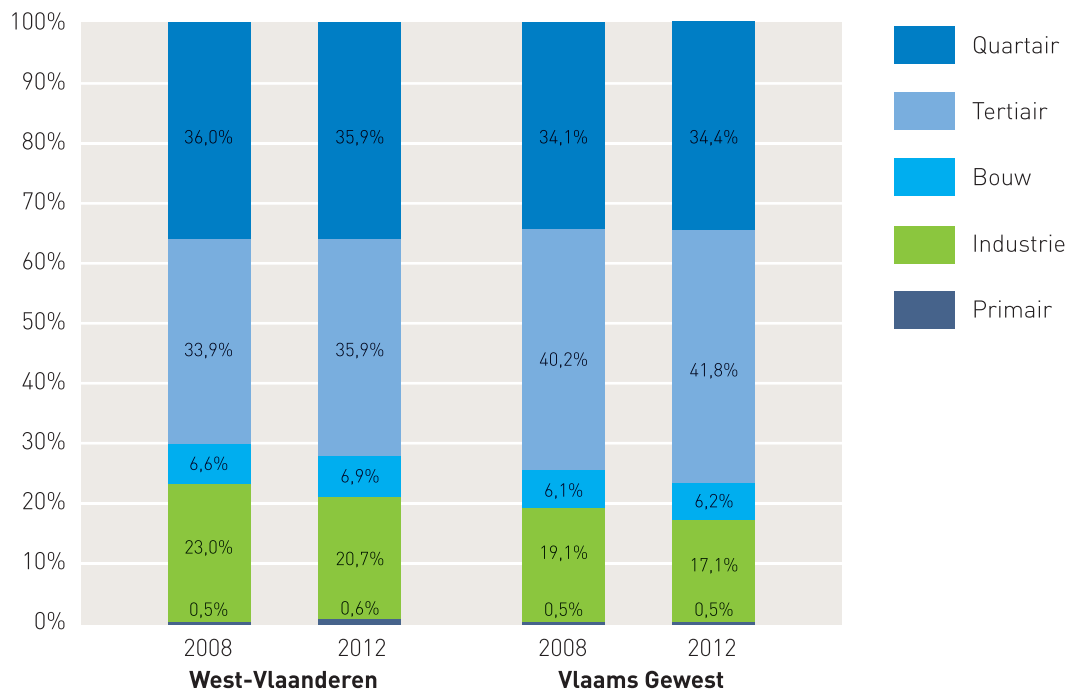
Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Eind 2012 was ruim de helft (52,6%) van alle werknemers in West-Vlaanderen actief in de arrondissementen Kortrijk (27,2%) en Brugge (25,4%). Op geruime afstand volgt Roeselare met 14,6% van alle werknemers in West-Vlaanderen. Onderaan de rangschikking vinden we Diksmuide en Veurne met respectievelijk 2,8% en 4,3% van alle werknemers in West-Vlaanderen.
- Uitgedrukt per 1.000 inwoners telt West-Vlaanderen gemiddeld 348 werknemers. Dit is meer dan het Vlaamse (343) en Belgische (345) gemiddelde. Binnen West-Vlaanderen zijn er drie arrondissementen die meer werknemers per 1.000 inwoners tellen dan gemiddeld in West-Vlaanderen, namelijk Roeselare (405), Kortrijk (392) en Brugge (371). In de arrondissementen Diksmuide (229), Oostende (262) en Veurne (288) is het gemiddeld aantal werknemers per 1.000 inwoners het laagst.

Figuur 4.1.1: Evolutie van de bezoldigde tewerkstelling naar sector, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 31 december 2008 – 31 december 2012.

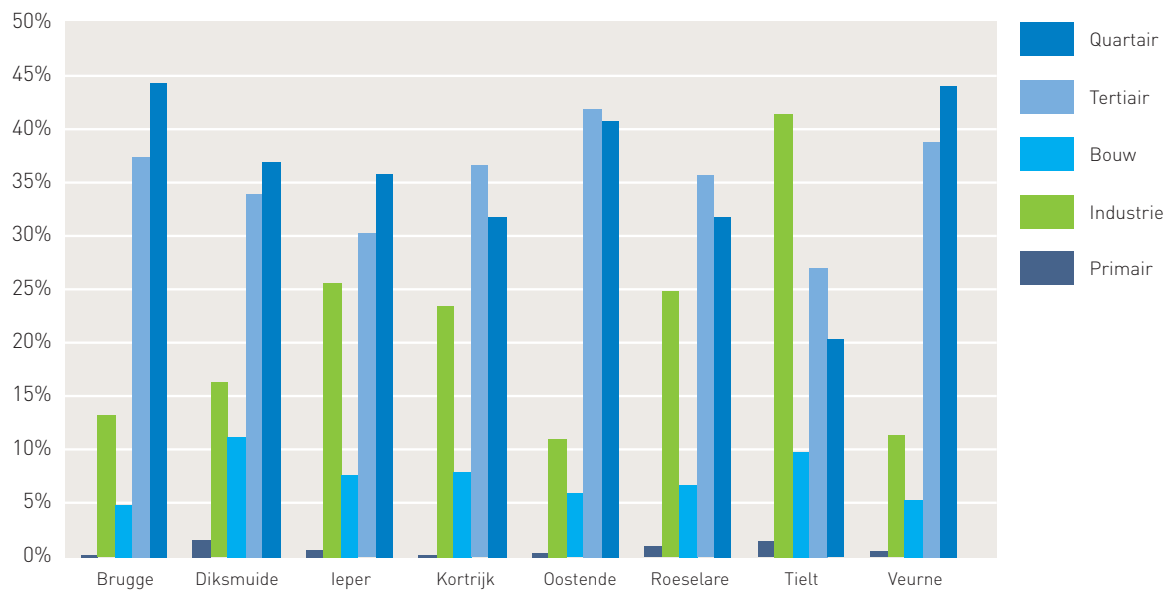

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In West-Vlaanderen vertegenwoordigden de tertiaire en de quartaire sector elk 35,9% van het totale aantal loontrekkenden eind 2012. In het Vlaamse Gewest vertegenwoordigde de tertiaire sector (41,8%) opvallend meer werknemers dan de quartaire sector (34,4%).
- In zowel West-Vlaanderen als Vlaanderen volgt de industrie in 2012 op de derde plaats. Het aandeel werknemers in de industrie is in West-Vlaanderen (20,7%) wel beduidend groter dan in Vlaanderen (17,1%).
- De aandelen werknemers in de bouwsector en de primaire sector lagen in 2012 iets hoger in West-Vlaanderen dan in Vlaanderen. In West-Vlaanderen was 6,9% van de werknemers actief in de bouwsector; in Vlaanderen was dit 6,2%. De primaire sector vertegenwoordigde in West-Vlaanderen 0,6% van de werknemers tegenover 0,5% in Vlaanderen.
- De aandelen werknemers in de quartaire sector, de bouwsector en de primaire sector bleven in zowel West-Vlaanderen als Vlaanderen nagenoeg ongewijzigd in de periode 2008-2012. Het aandeel werknemers in de tertiaire sector steeg daarentegen in dezelfde periode in zowel West-Vlaanderen als het Vlaamse Gewest. In de industrie daalde het percentage werknemers in West-Vlaanderen van 23% in 2008 naar 20,7% in 2012; in het Vlaamse Gewest was er een gelijkaardige afname van 19,1% in 2008 naar 17,1% in 2012.

Figuur 4.1.2: Aandeel van bezoldigde tewerkstelling naar sector in de arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2012.

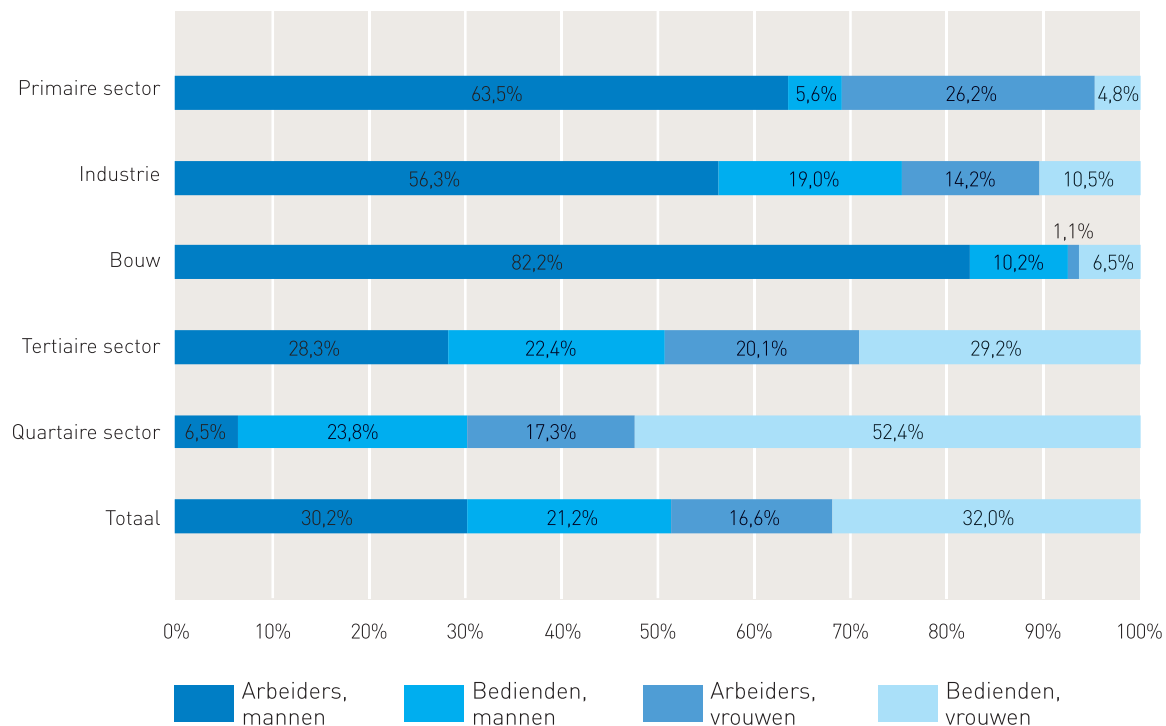

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In het arrondissement Diksmuide is 1,7% van de werknemers actief in de primaire sector. Ook in Tielt (1,4%) ligt het aandeel loontrekkenden in de primaire sector een stuk hoger dan gemiddeld in West-Vlaanderen (0,6%).
- Bij de tewerkstelling in de industrie springt Tielt in het oog: 41,3% van alle werknemers in Tielt is actief in de industrie, wat beduidend meer is dan gemiddeld in West-Vlaanderen (20,7%). In Oostende (11%) en Veurne (11,3%) is het aandeel werknemers in de industrie het laagst.
- Binnen West-Vlaanderen kent Diksmuide het hoogste aandeel loontrekkenden in de bouwsector (11,2%). Ook in Tielt (9,8%) ligt het percentage werknemers in de bouwsector beduidend hoger dan gemiddeld in West-Vlaanderen (6,9%). In Brugge (4,9%) is het aandeel werknemers in de bouwsector het laagst.
- Met 41,8% van alle werknemers in de tertiaire sector steekt Oostende het verst uit boven het West-Vlaamse gemiddelde (35,9%). In Tielt (27%) en Ieper (30,2%) is het aandeel loontrekkenden in de tertiaire sector het kleinst.
- In Brugge en Veurne vertegenwoordigt de quaire sector respectievelijk 44,3% en 44% van alle werknemers, wat beduidend meer is dan het West-Vlaamse gemiddelde (35,9%). In Tielt (20,4%) is het aandeel bezoldigden in de quaire sector het kleinst.

Figuur 4.1.3: Verdeling van de bezoldigde tewerkstelling in West-Vlaanderen naar sector, geslacht, arbeiders en bedienden, 31 december 2012.

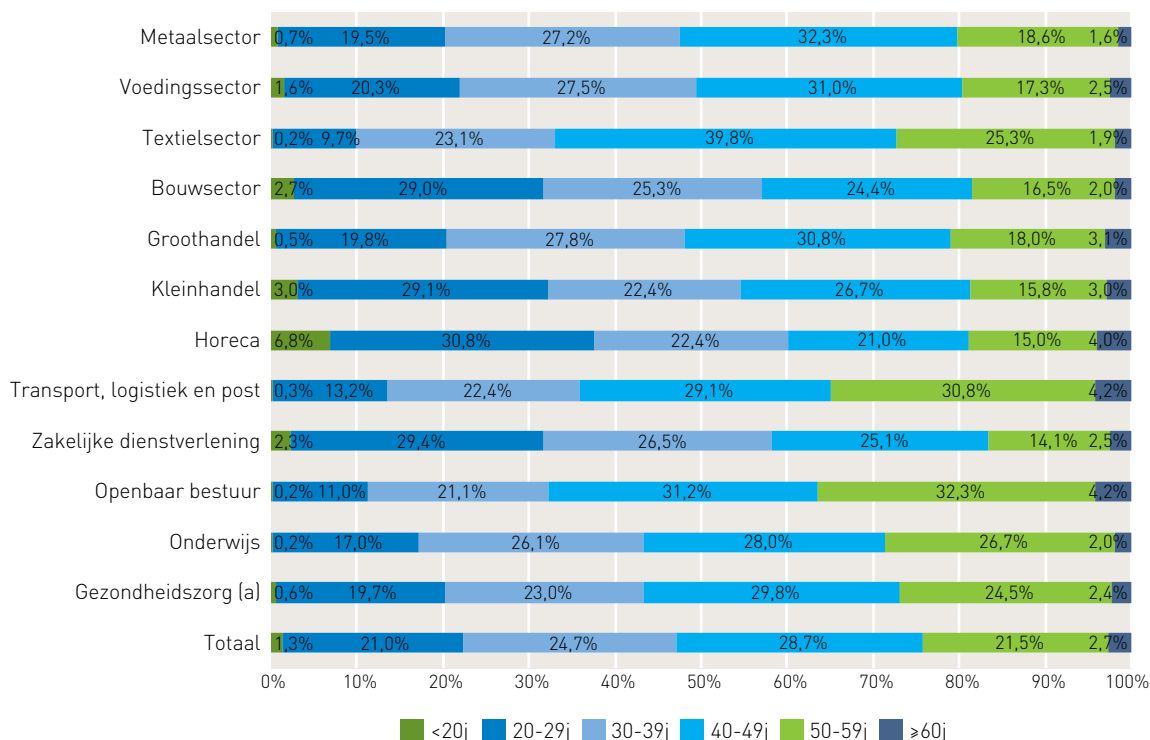

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Eind 2012 telde West-Vlaanderen iets meer mannelijke dan vrouwelijke werknemers (51,4% mannen ten opzichte van 48,6% vrouwen). In de bouwsector zijn bijna uitsluitend mannen (92,4%) aan de slag; in de industrie loopt het aandeel mannelijke loontrekkenden op tot 75,2%. Ook in de primaire sector is de overgrote meerderheid van de werknemers een man (69%). In de tertiaire sector is de verhouding mannelijke versus vrouwelijke werknemers nagenoeg in evenwicht (50,7% mannen ten opzichte van 49,3% vrouwen). De quartaire sector is de enige sector waar meer vrouwen dan mannen zijn tewerkgesteld; bijna zeven op de tien werknemers in deze sector is een vrouw.
- West-Vlaanderen telde eind 2012 meer loontrekkende jobs voor bedienden (53,2%) dan voor arbeiders (46,8%). Dit kan voornamelijk worden toegeschreven aan de quartaire sector waar ruim drie vierde (76,1%) van alle loontrekkenden een bediendenstatuut heeft. In de tertiaire sector zijn iets meer bedienden dan arbeiders aan de slag (51,6% bedienden ten opzichte van 48,4% arbeiders). In de primaire sector, de bouw en de industrie zijn er daarentegen overwegend loontrekkende jobs voor arbeiders (respectievelijk 89,6%, 83,3% en 70,5%). Dit zijn tevens de sectoren waar voornamelijk mannen zijn tewerkgesteld.

Figuur 4.1.4: Verdeling van de bezoldigde tewerkstelling naar leeftijd in de grootste sectoren in West-Vlaanderen, 31 december 2011.

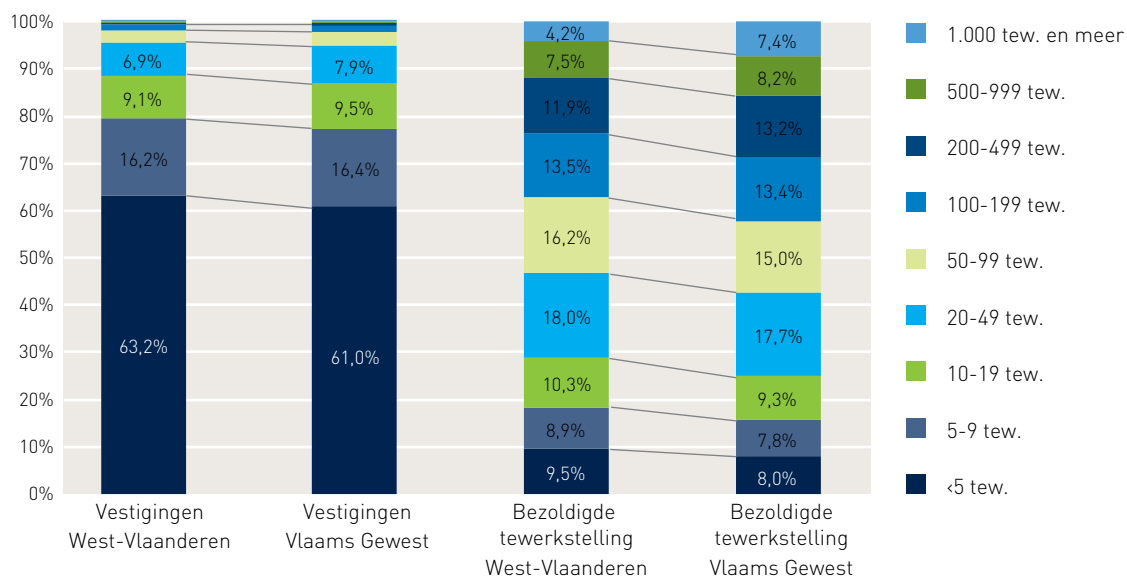
(a) Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening.

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen o.b.v. RSZ en RSZPPO, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Eind 2011 was 28,7% van alle loontrekkenden in West-Vlaanderen 40 tot 49 jaar oud. De 30 tot 39-jarigen vertegenwoordigden de op één na grootste groep met 24,7% van alle werknemers. In West-Vlaanderen was 24,2% van alle werknemers een 50-plusser.
- De leeftijdsstructuur van de werknemers in West-Vlaanderen toont een aantal grote sectorale verschillen. Zo is het aandeel werknemers jonger dan 30 jaar in de sectoren horeca (37,6%), kleinhandel (32,2%), bouw en zakelijke dienstverlening (beiden 31,7%) beduidend hoger dan gemiddeld in West-Vlaanderen (22,4%). Deze sectoren kennen ook de hoogste percentages werknemers jonger dan 20 jaar. In de sectoren textiel, openbaar bestuur en transport, logistiek en post is het percentage werknemers jonger dan 30 jaar het laagst (respectievelijk 9,9%, 11,2% en 13,5%).
- In de textielsector is 39,8% van alle werknemers tussen de 40 en 49 jaar oud, wat een stuk hoger is dan het West-Vlaamse gemiddelde (28,7%).
- De sectoren openbaar bestuur (36,5%) en transport, logistiek en post (35%) tellen een opvallend hoog percentage loontrekkenden ouder dan 50 jaar.
- In de volgende sectoren zijn meer mannelijke dan vrouwelijke werknemers actief: bouw (92,6% mannen), metaal (83,2% mannen), transport, logistiek en post (83,1% mannen), groothandel (67,4% mannen), voeding (65,4% mannen), textiel (62,1% mannen) en openbaar bestuur (57% mannen). In de sectoren gezondheidszorg (82,1% vrouwen), kleinhandel (70,6% vrouwen), onderwijs (69,3% vrouwen), zakelijke dienstverlening (58,4% vrouwen) en horeca (52,3% vrouwen) zijn daarentegen meer vrouwelijke dan mannelijke werknemers aan de slag.

Figuur 4.1.5: Verdeling van het aantal vestigingen en de bezoldigde tewerkstelling in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest naar grootteklasse, 31 december 2012.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

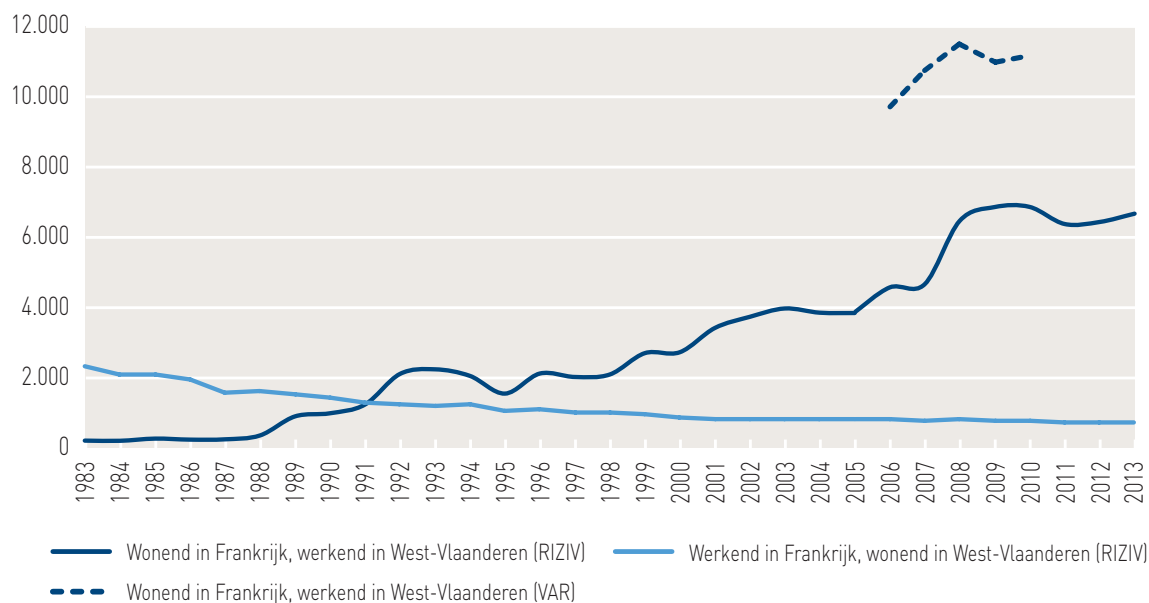
- Eind 2012 was 95,4% van alle vestigingen in West-Vlaanderen een **kleine** vestiging (minder dan 50 werknemers), wat iets meer is dan in Vlaanderen (94,8%). Dit kan volledig worden toegeschreven aan een groter aandeel vestigingen met minder dan vijf werknemers (63,2% in West-Vlaanderen ten opzichte van 61% in het Vlaamse Gewest). Bekijken we het aandeel werknemers in vestigingen met minder dan 50 werknemers, dan is het verschil tussen West-Vlaanderen en Vlaanderen groter dan inzake het aandeel vestigingen. In West-Vlaanderen is 46,7% van alle werknemers tewerkgesteld in een vestiging met minder dan 50 werknemers; in Vlaanderen is dit 42,8%.
- In West-Vlaanderen lag het aandeel werknemers dat actief is in een **middelgrote** vestiging (50 tot 200 werknemers) iets hoger dan in het Vlaamse Gewest (29,7% ten opzichte van 28,4%).
- Van alle loontrekkenden in West-Vlaanderen was 23,6% aan de slag in een **grote** vestiging (200 werknemers of meer). In het Vlaamse Gewest lag het percentage werknemers in een grote vestiging een stuk hoger (28,8%). Bij de vestigingen met 1.000 werknemers of meer is het verschil tussen Vlaanderen en West-Vlaanderen het grootst.
- In West-Vlaanderen telt een vestiging gemiddeld 11,8 werknemers, wat minder is dan het Vlaamse (13,8) en Belgische (14) gemiddelde. Een kleine vestiging in West-Vlaanderen telt gemiddeld 5,8 werknemers, wat nagenoeg evenveel is als in Vlaanderen (6,2) en België (6,1). Ook het gemiddeld aantal werknemers in een middelgrote vestiging in West-Vlaanderen (89,4) ligt dicht tegen het Vlaamse (90,1) en Belgische (91,3) cijfer. Een grote vestiging in West-Vlaanderen daarentegen is gemiddeld een stuk kleiner dan in het Vlaamse Gewest en België (443,5 werknemers ten opzichte van respectievelijk 473,8 en 504,7).

B. Grensarbeid

Op 30 juni 2013 werkten 6.690 Franse grensarbeiders in West-Vlaanderen. Omgekeerd gingen 751 West-Vlaamse grensarbeiders werken in Frankrijk. Eind juni 2013 kwamen 730 Nederlandse grensarbeiders werken in West-Vlaanderen en maakten 384 West-Vlamingen de omgekeerde beweging.

GRENSARBEID TUSSEN FRANKRIJK EN WEST-VLAANDEREN

Figuur 4.1.6: Evolutie van de grensarbeid tussen Frankrijk en West-Vlaanderen, 1983-2013 (a).

(a) Vanaf 2005: inclusief zelfstandigen.

Bron: RIZIV, Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

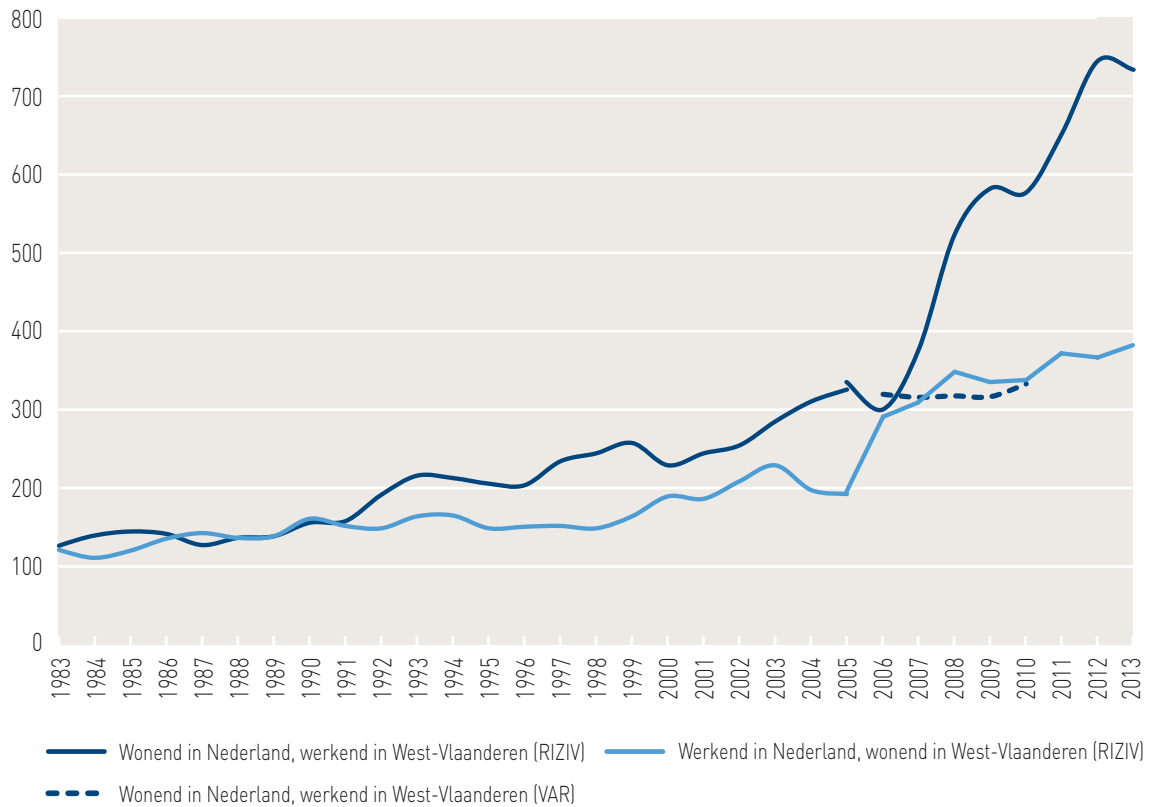
VASTSTELLINGEN

- Op 30 juni 2013 werkten volgens de RIZIV-cijfers 6.690 Franse grensarbeiders in West-Vlaanderen. In vergelijking met eind juni 2012 is dit een toename met 3,7% en dit ondanks het feit dat er vanaf 1 januari 2012 geen nieuwe werknemers meer in de grensarbeidersregeling kunnen stappen. Vanaf 2009 stagneert het aantal Franse grensarbeiders dat in West-Vlaanderen komt werken. De impact van de nieuwe grensarbeidersregeling lijkt tot nu toe evenwel beperkt. Dit is onder meer omdat Franse werknemers die vóór 1 januari 2012 het grensarbeidersstatuut verworven hebben hiervan kunnen blijven genieten tot eind 2033. Ook blijft de West-Vlaamse arbeidsmarkt aantrekkelijk voor Franse grensarbeiders als gevolg van de hoge werkloosheidsgraad in de Franse grensregio en de vaak hogere lonen in West-Vlaanderen in vergelijking met Frankrijk.
- Eind juni 2013 werkten 751 West-Vlaamse grensarbeiders in Frankrijk; dit is een toename met 3,2% ten opzichte van 30 juni 2012. Ook hier heeft de nieuwe grensarbeidersregeling geen duidelijke impact.
- Volgens statistieken van de Vlaamse Arbeidsrekening (VAR) lag het aantal loontrekkenden dat vanuit Frankrijk naar West-Vlaanderen kwam werken een stuk hoger dan volgens de RIZIV-cijfers¹. Voor een verklaring voor de verschillen tussen RIZIV- en VAR-cijfers verwijzen we naar de methodologie.

¹Bij de opmaak van deze publicatie hadden de meest recente VAR-cijfers betrekking op 2010. In "West-Vlaanderen Ontcijferd – Sociaaleconomisch profiel van de provincie – editie 2013" wordt het verschil tussen de VAR- en RIZIV-cijfers in 2010 meer in detail geanalyseerd.

GRENSARBEID TUSSEN NEDERLAND EN WEST-VLAANDEREN

Figuur 4.1.7: Evolutie van de grensarbeid tussen Nederland en West-Vlaanderen, 1983-2013 (a).

(a) Vanaf 2005: inclusief zelfstandigen.

Bron: RIZIV, Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- De grensarbeid tussen Nederland en West-Vlaanderen is veel beperkter in omvang dan deze tussen Frankrijk en West-Vlaanderen.
- Eind juni 2013 kwamen volgens de RIZIV-cijfers 730 Nederlandse grensarbeiders werken in West-Vlaanderen. In vergelijking met eind juni 2012 is dit een afname met 1,5%.
- In de omgekeerde richting was er in 2013 een toename in vergelijking met 2012. Op 30 juni 2013 gingen 384 West-Vlamingen in Nederland werken, wat er 4,1% meer zijn dan in 2012.
- Volgens statistieken van de Vlaamse Arbeidsrekening (VAR) lag het aantal loontrekkenden dat vanuit Nederland komt werken in West-Vlaanderen lager dan volgens de RIZIV-cijfers.

C. Zelfstandigen

Eind 2012 telde West-Vlaanderen 105.139 zelfstandigen en helpers. Hiervan is respectievelijk 24,4% en 21,8% actief in de arrondissementen Brugge en Kortrijk. Het grootste aandeel zelfstandigen en helpers vonden we in de tertiaire sector (62,2%). Van alle zelfstandigen en helpers was 43,7% 50 jaar of ouder; 10,3% was zelfs 65 jaar of ouder. In 2012 startten in West-Vlaanderen 9.517 zelfstandigen en helpers een activiteit terwijl 4.462 West-Vlamingen hun zelfstandige activiteiten stopzetten.

Tabel 4.1.3: Evolutie van het aantal zelfstandigen en helpers in West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en België, 31 december 2011 en 31 december 2012 (a).

	31/12/11	31/12/12	Evolutie 31/12/11 - 31/12/12
West-Vlaanderen	105.034	105.139	+0,1%
Vlaams Gewest	467.869	472.456	+1,0%
België	758.375	770.368	+1,6%

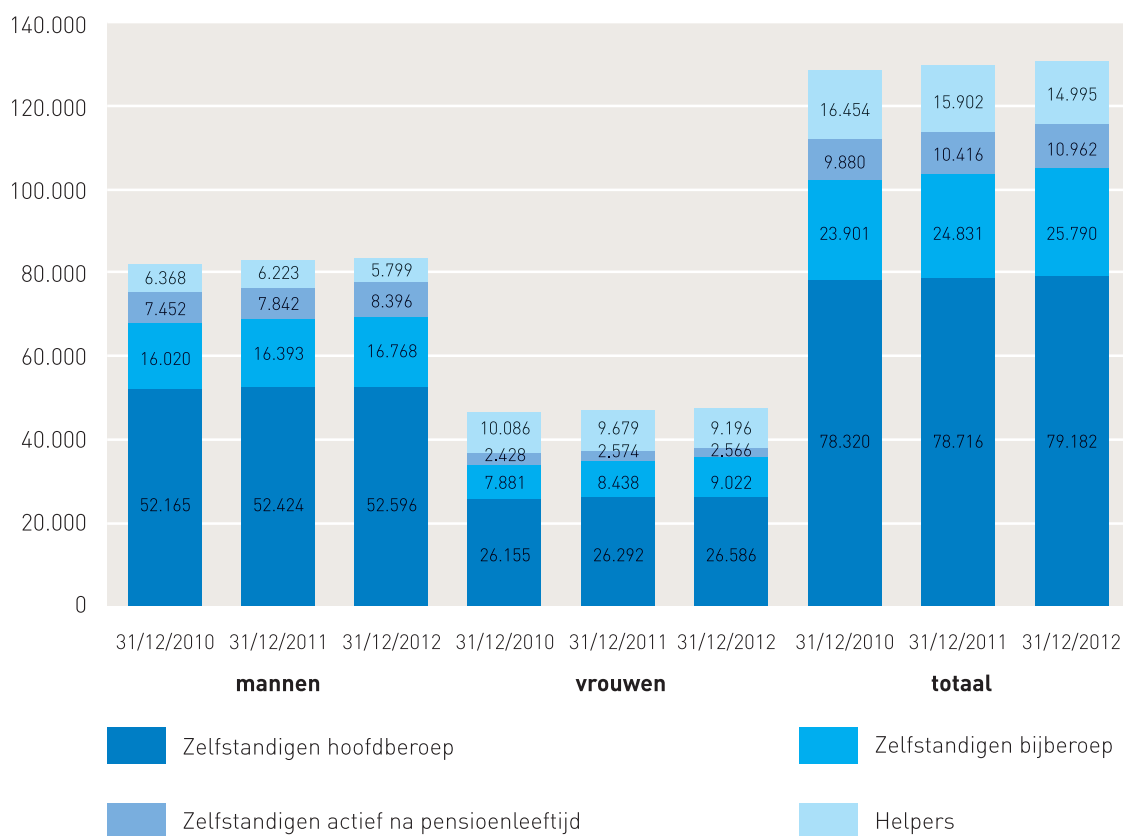
(a) Totaal aantal zelfstandigen en helpers, exclusief de zelfstandigen in bijberoep.

Bron: RSVZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Eind 2012 telde West-Vlaanderen 105.139 zelfstandigen en helpers (exclusief zelfstandigen in bijberoep). Dit is 22,3% van het totale aantal zelfstandigen en helpers in Vlaanderen.
- Ten opzichte van 31 december 2011 bleef het aantal zelfstandigen en helpers in West-Vlaanderen eind 2012 nagenoeg status-quo (+0,1%). In het Vlaamse Gewest (+1%) en België (+1,6%) was er een toename.

Figuur 4.1.8: Evolutie van het totale aantal zelfstandigen en helpers naar aard van de activiteit en naar geslacht in West-Vlaanderen, 31 december 2010 – 31 december 2012.

Bron: RSVZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Eind 2012 telde West-Vlaanderen 130.929 zelfstandigen en helpers (inclusief zelfstandigen in bijberoep). In vergelijking met eind 2010 is dit een toename met 2.374 personen of 1,8%. In de periode 2010-2012 steeg het aantal vrouwelijke zelfstandigen en helpers (+1,8%) nagenoeg even sterk als het aantal mannelijke zelfstandigen en helpers (+1,9%), waardoor de verhouding mannen/vrouwen gelijk bleef op 63,8%/36,2%.
- Op 31 december 2012 vertegenwoordigden de zelfstandigen in hoofdberoep in West-Vlaanderen de grootste groep (60,5%), gevolgd door de zelfstandigen in bijberoep (19,7%), de help(st)ers (11,5%) en de zelfstandigen actief na pensioenleeftijd (8,4%). Ook bij zowel de mannelijke als de vrouwelijke zelfstandigen en helpers vormen de zelfstandigen in hoofdberoep de grootste groep (62,9% bij de mannen en 56,1% bij de vrouwen). Bij de mannelijke zelfstandigen vormen de zelfstandigen in bijberoep de op één na grootste groep (20,1%); bij de vrouwen zijn het de helpsters (19,4%) die net iets sterker vertegenwoordigd zijn dan de zelfstandigen in bijberoep (19%). De vrouwelijke zelfstandigen actief na pensioenleeftijd vertegenwoordigen 5,4% van alle vrouwelijke zelfstandigen en helpsters. Bij de mannen zijn de zelfstandigen actief na pensioenleeftijd een stuk sterker vertegenwoordigd (10%) en vormen de helpers duidelijk de kleinste groep (6,9%).
- Tussen 2010 en 2012 steeg het aantal zelfstandigen in bijberoep in West-Vlaanderen in absolute cijfers het sterkst (+1.889 personen of +7,9%). Deze toename kan voor het grootste deel worden toegeschreven aan de vrouwelijke zelfstandigen in bijberoep (+1.141 personen). Ook bij de zelfstandigen actief na pensioenleeftijd (+1.082 personen of +11%) en de zelfstandigen in hoofdberoep (+862 personen of +1,1%) waren er aanzienlijke toenames. Bij de zelfstandigen actief na pensioenleeftijd was de toename nagenoeg volledig te vinden bij de mannen (+944 personen); bij de zelfstandigen in hoofdberoep was de toename bij mannen

en vrouwen exact even groot (+431 personen). Bij de help(st)ers was er in de periode 2010-2012 een sterke afname (-1.459 personen of -8,9%), die voor het grootste deel kon worden toegeschreven aan een daling bij de vrouwen (-890 personen).

Tabel 4.1.4: Verdeling van het aantal zelfstandigen en helpers en het aantal zelfstandigen en helpers per 1.000 inwoners, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 31 december 2012 (a).

Arrondissement	Zelfstandigen en helpers 31/12/12	Aandeel in W-Vl. 31/12/12	Bevolking 01/01/13	Aantal zelfstandigen en helpers per 1.000 inwoners 31/12/13
Brugge	25.649	24,4%	279.490	92
Diksmuide	5.578	5,3%	50.571	110
Ieper	10.063	9,6%	106.225	95
Kortrijk	22.938	21,8%	283.739	81
Oostende	11.093	10,6%	153.203	72
Roeselare	13.094	12,5%	147.557	89
Tielt	10.338	9,8%	91.336	113
Veurne	6.386	6,1%	60.898	105
West-Vlaanderen	105.139	100%	1.173.019	90
Vlaams Gewest	472.456		6.381.859	74
België	770.368		11.099.554	69

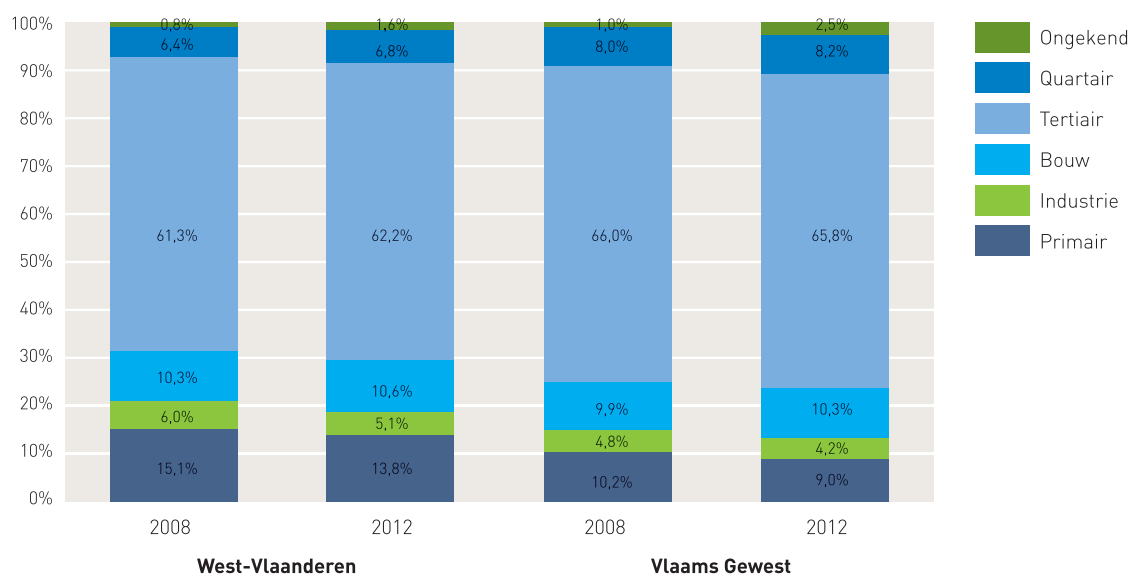
(a) Totaal aantal zelfstandigen en helpers exclusief de zelfstandigen in bijberoep.

Bron: RSVZ, FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Van alle zelfstandigen en helpers in West-Vlaanderen eind 2012 was 24,4% gehuisvest in het arrondissement Brugge. Kortrijk en Roeselare telden respectievelijk 21,8% en 12,5% van alle zelfstandigen en helpers in West-Vlaanderen. Onderaan de rangschikking vinden we de arrondissementen Diksmuide (5,3%) en Veurne (6,1%).
- In het Vlaamse Gewest en België lag het gemiddeld aantal zelfstandigen en helpers per 1.000 inwoners eind 2012 beduidend lager dan in West-Vlaanderen (respectievelijk 74 en 69 ten opzichte van 90). Binnen West-Vlaanderen telde Tielt het grootste aantal zelfstandigen en helpers per 1.000 inwoners (113). De arrondissementen Diksmuide en Veurne, die weliswaar binnen West-Vlaanderen de kleinste aandelen zelfstandigen en helpers vertegenwoordigen, volgen na Tielt op de tweede en derde plaats inzake het aantal zelfstandigen en helpers per 1.000 inwoners (respectievelijk 110 en 105). Onderaan de rangschikking vinden we Oostende met 72 zelfstandigen en helpers per 1.000 inwoners.

Figuur 4.1.9: Evolutie van de zelfstandigen en helpers naar sector, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 31 december 2008 – 31 december 2012 (a).

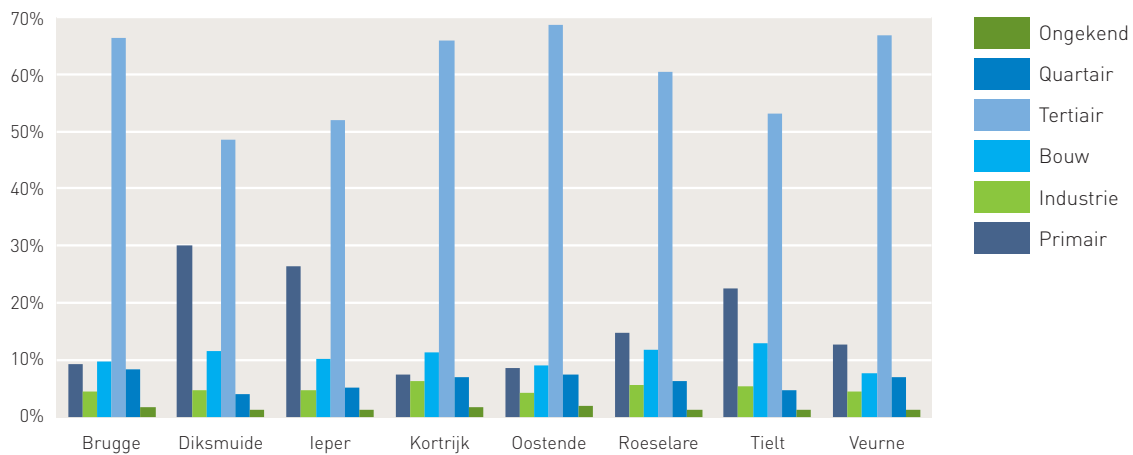
(a) Totaal aantal zelfstandigen en helpers exclusief de zelfstandigen in bijberoep.

Bron: RSVZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In zowel West-Vlaanderen als Vlaanderen vinden we het grootste aandeel zelfstandigen en helpers in de tertiaire sector. In West-Vlaanderen is de tertiaire sector eind 2012 goed voor 62,2% en in Vlaanderen voor 65,8% van alle zelfstandigen en helpers.
- In West-Vlaanderen volgt de primaire sector op de tweede plaats met 13,8% van alle zelfstandigen en helpers. In het Vlaamse Gewest ligt het aandeel zelfstandigen en helpers in de primaire sector beduidend lager (9%) en staat de sector pas op de derde plaats.
- De bouwsector telt in West-Vlaanderen 10,6% van alle zelfstandigen en helpers en staat daarmee op de derde plaats. In het Vlaamse Gewest is de bouwsector de op één na grootste sector met een nagenoeg even groot aandeel zelfstandigen en helpers (10,3%).
- In zowel West-Vlaanderen als Vlaanderen zijn in de quartaire sector en de industrie het minst zelfstandigen en helpers actief. Het aandeel zelfstandigen en helpers in de quartaire sector is in Vlaanderen groter dan in West-Vlaanderen (8,2% ten opzichte van 6,8%); voor de industrie geldt het omgekeerde (5,1% in West-Vlaanderen ten opzichte van 4,2% in Vlaanderen).
- Eind 2012 lag het aandeel zelfstandigen en helpers in de tertiaire sector in West-Vlaanderen hoger dan eind 2008; in het Vlaamse Gewest was er daarentegen een lichte daling. In zowel West-Vlaanderen als het Vlaamse Gewest steeg het aandeel zelfstandigen en helpers in de bouwsector en de quartaire sector lichtjes tussen 2008 en 2012 en was er bij de primaire sector en de industrie sprake van een afname van het aandeel zelfstandigen en helpers in de periode 2008-2012.

Figuur 4.1.10: Aandeel van zelfstandigen en helpers naar sector in de arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2012 (a).

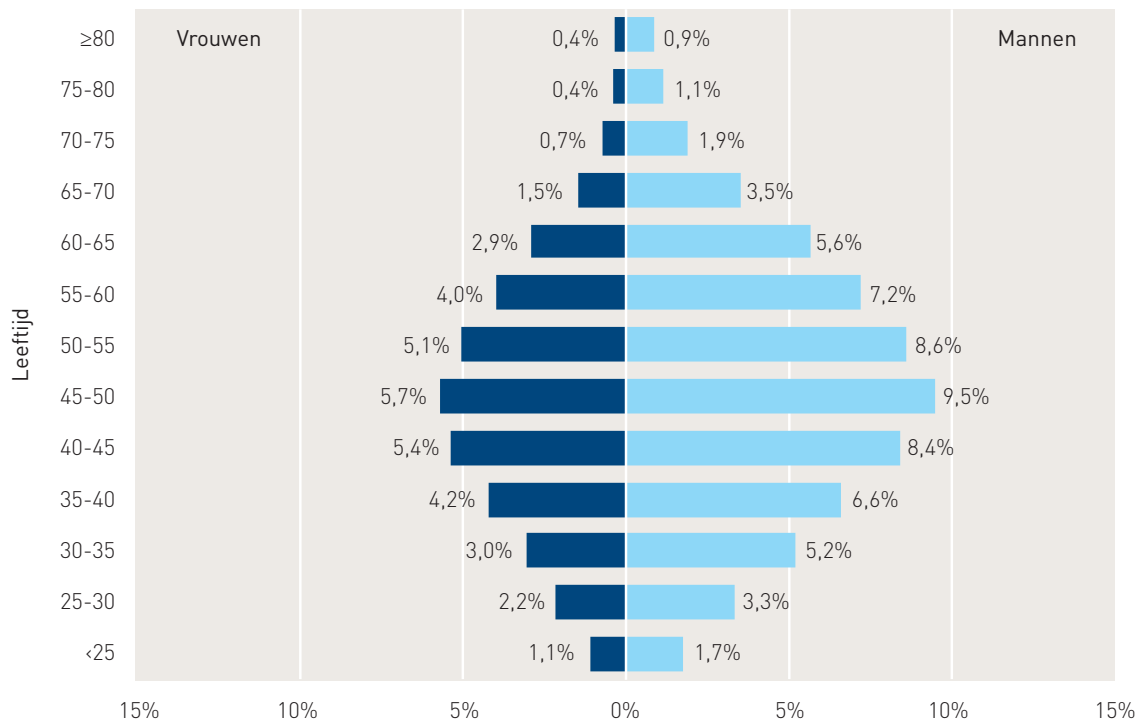

(a) Totaal aantal zelfstandigen en helpers exclusief de zelfstandigen in bijberoep.

Bron: RSVZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- De grootste verschillen op arrondissementeel niveau inzake het aandeel zelfstandigen en helpers situeren zich in de primaire en de tertiaire sector. In Diksmuide (30,1%), Ieper (26,5%) en Tielt (22,6%) is het aandeel zelfstandigen en helpers in de primaire sector beduidend groter dan in de andere West-Vlaamse arrondissementen. In deze arrondissementen is het aandeel zelfstandigen en helpers in de tertiaire sector het kleinst: 48,5% in Diksmuide, 52% in Ieper en 53% in Tielt. Het grootste aandeel zelfstandigen in de tertiaire sector (68,7%) vinden we in Oostende.
- In de industrie, de bouwsector en de quartaire sector zijn de verschillen tussen de West-Vlaamse arrondissementen minder groot.

Figuur 4.1.11: Leeftijdsopbouw van de West-Vlaamse zelfstandigen en helpers naar geslacht, 31 december 2012 (a).

(a) Totaal aantal zelfstandigen en helpers exclusief de zelfstandigen in bijberoep.

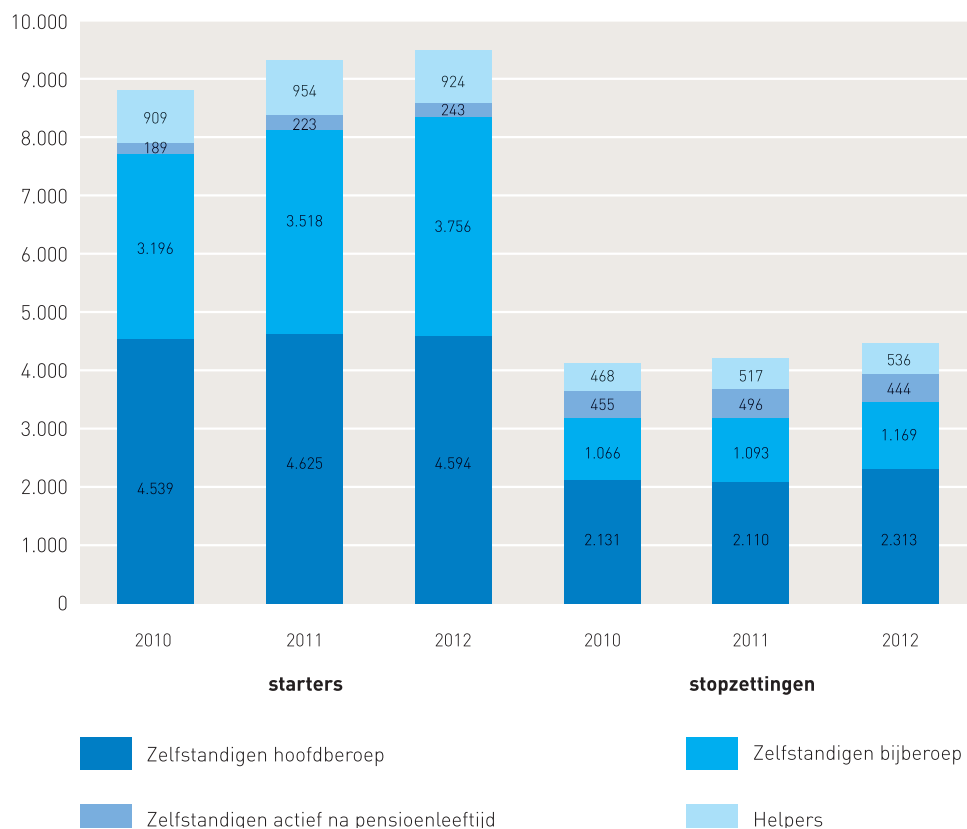
Bron: RSVZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In alle leeftijdscategorieën is het aandeel mannelijke zelfstandigen en helpers groter dan het aandeel vrouwelijke zelfstandigen en helpers.
- De zelfstandigen en helpers tussen 45 en 50 jaar zijn zowel bij de mannen als de vrouwen het sterkst vertegenwoordigd.
- Eind 2012 was 43,7% van alle zelfstandigen en helpers in West-Vlaanderen 50 jaar of ouder; 10,3% was zelfs 65 jaar of ouder. Ter vergelijking: eind 2002 was 36% van alle zelfstandigen en helpers een 50-plusser en was 8,7% ouder dan 65 jaar.

Figuur 4.1.12: Evolutie van het aantal starters en het aantal stopzettingen naar aard van de activiteit, West-Vlaanderen, 2010-2012.

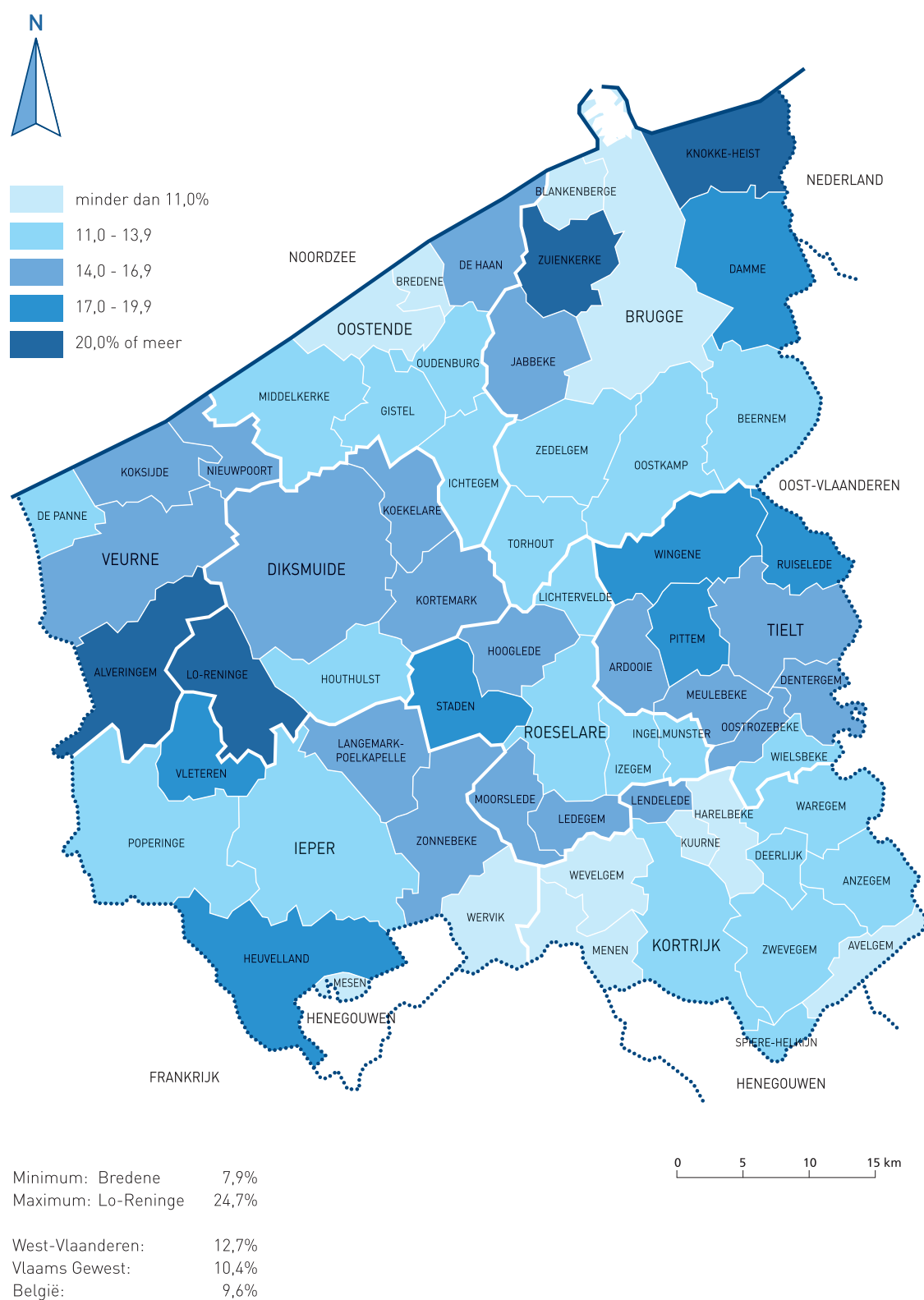

Bron: RSVZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

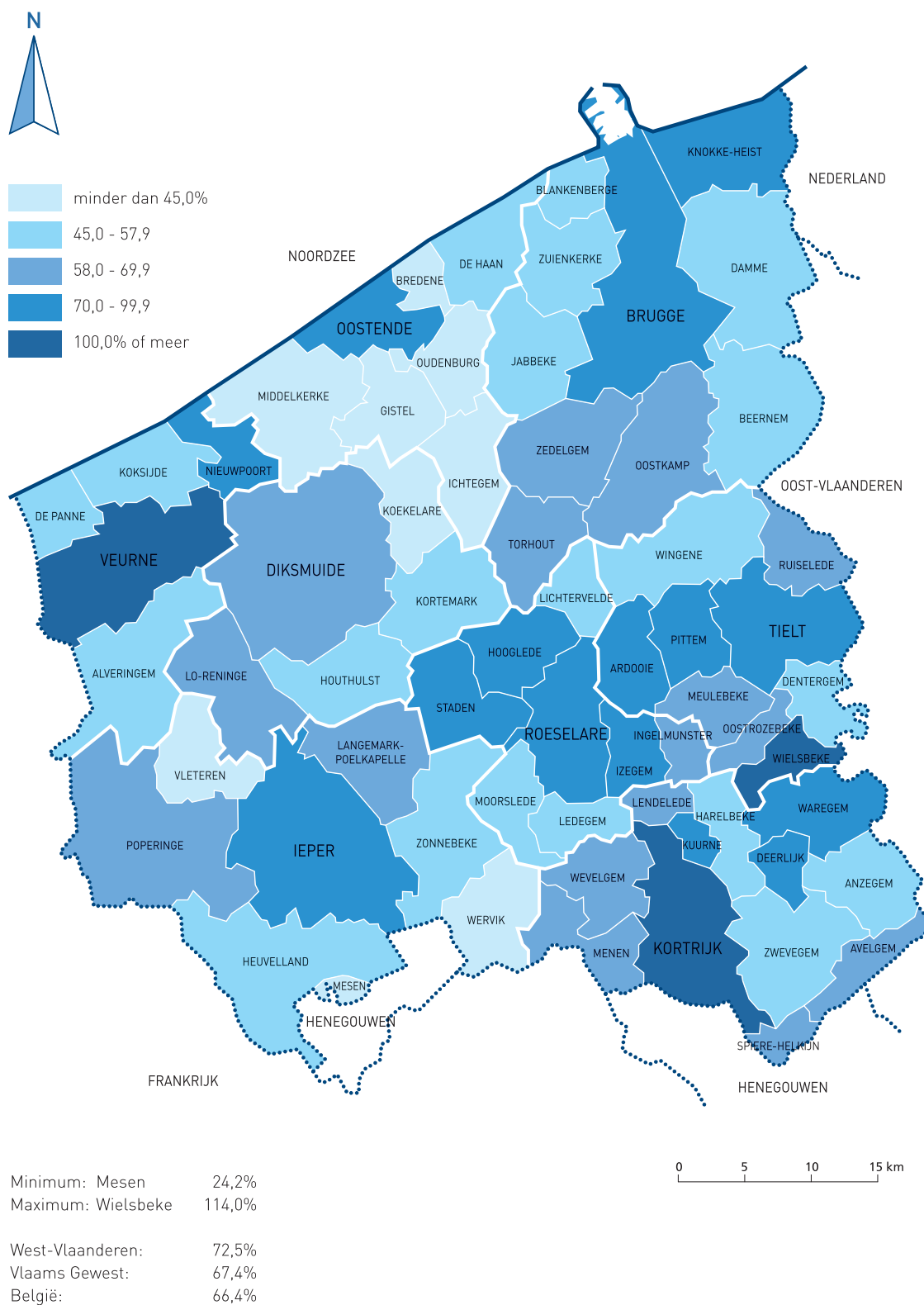
- In 2012 startten er in West-Vlaanderen 9.517 zelfstandigen en helpers een activiteit. In vergelijking met 2011 is dit een toename met 197 personen of 2,1%; ten opzichte van 2010 betekent dit een sterkere stijging met 684 personen of 7,7%. De startersratio lag op 7,3 in 2012, wat iets hoger is dan in 2011 (7,2) en 2010 (6,9).
- Van alle West-Vlamingen die in 2012 een activiteit startten als zelfstandige of helper, deed 48,3% dat als zelfstandige in hoofdberoep, 39,5% als zelfstandige in bijberoep, 9,7% als help(st)er en 2,6% als zelfstandige actief na pensioenleeftijd. Het aandeel zelfstandigen in hoofdberoep dat een activiteit startte lag in 2012 een stuk lager dan in 2010 (51,4%); het aandeel zelfstandigen in bijberoep dat een activiteit startte lag in 2012 dan weer een eind hoger dan in 2010 (36,2%). De aandelen help(st)ers en zelfstandigen actief na pensioenleeftijd die een zelfstandige activiteit startten waren in 2012 nagenoeg even groot als in 2010.
- In 2012 zetten 4.462 West-Vlamingen hun activiteiten als zelfstandige of helper stop. In vergelijking met 2011 is dit een toename met 246 personen of 5,8%; ten opzichte van 2010 betekent dit een nog iets grotere stijging met 342 personen of 8,3%. De stopzettingsratio lag in 2012 iets hoger dan in 2011 en 2010 (3,4 ten opzichte van telkens 3,2).
- Van alle zelfstandigen en helpers in West-Vlaanderen die in 2012 de activiteiten stopzetten, was 51,8% actief als zelfstandige in hoofdberoep, 26,2% was zelfstandige in bijberoep, 12% was actief als help(st)er en 10% was als zelfstandige actief na pensioenleeftijd. Bij de zelfstandigen in hoofd- en bijberoep en de help(st)ers die hun activiteiten stopzetten lag het aandeel in 2012 iets hoger dan in 2010; het aandeel gestopte zelfstandigen actief na pensioenleeftijd lag in 2012 lager dan in 2010 (11%).

Kaart 4.1.1: Ondernemersgraad, gemeenten van West-Vlaanderen, 2012.

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Kaart 4.1.2: Jobratio, gemeenten van West-Vlaanderen, 2011.

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

2. WERKLOOSHEID

A. Algemeen

In de periode 2012-2013 steeg het aantal werklozen in West-Vlaanderen met 5,5% tot 39.500 personen. In zowel West-Vlaanderen als het Vlaamse Gewest is de werkloosheidsdruk het grootst bij de 18 tot 24-jarigen. Ondanks een relatief beperkte toename tussen 2012 en 2013 was de helft van alle niet-werkende werkzoekenden in West-Vlaanderen in 2013 laaggeschoold. In 2013 waren er in West-Vlaanderen per openstaande vacature meer niet-werkende werkzoekenden dan in 2012. Met 4,4 niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature was de arbeidsmarktkrapte in West-Vlaanderen in 2013 evenwel nog altijd groter dan in het Vlaamse Gewest.

Tabel 4.2.1: Evolutie van het aantal werklozen in West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en België, 2012-2013 (a).

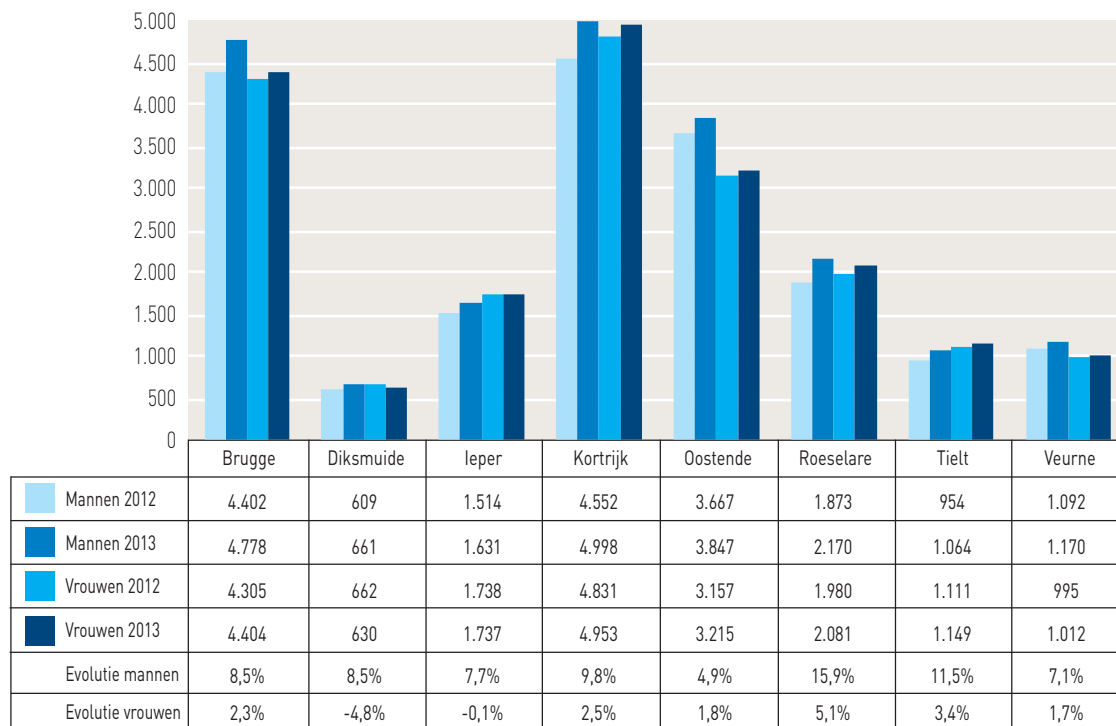
	2012	2013	Evolutie in a.c.	Evolutie in %
West-Vlaanderen	37.442	39.500	+2.058	+5,5%
Vlaams Gewest	246.035	259.610	+13.575	+5,5%
België	637.432	655.139	+17.707	+2,8%

(a) Niet-werkende werkzoekenden inclusief oudere werklozen.

Bron: VDAB, RVA, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2013 telde West-Vlaanderen 39.500 werklozen. In vergelijking met 2012 betekent dit een toename met 5,5%. Aangezien het aantal werklozen even sterk steeg in het Vlaamse Gewest, was het aandeel van West-Vlaanderen in Vlaanderen inzake het totale aantal werklozen in 2013 even groot als in 2012, namelijk 15,2%.
- In België lag het aantal werklozen in 2013 slechts 2,8% hoger dan in 2012. De relatief sterkere toename van het aantal werklozen in het Vlaamse Gewest wordt gecompenseerd door beperktere toenames in zowel het Waalse (+1,1%) als het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (+1%). Het is wel zo dat de werkloosheidsdruk in deze regio's veel hoger is dan in Vlaanderen (cfr. infra).
- In de periode 2010-2011 nam het aantal werklozen in alle regio's fors af. In de twee daaropvolgende periodes 2011-2012 en 2012-2013 nam het aantal werklozen in alle regio's opnieuw toe. In West-Vlaanderen en België lag het aantal werklozen in 2013 hoger dan in 2011 en 2012 maar wel nog onder het niveau van 2010. In Vlaanderen daarentegen lag het aantal werklozen in 2013 hoger dan in 2010, 2011 en 2012.

Figuur 4.2.1: Evolutie van het aantal werklozen naar geslacht, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2012-2013 (a).

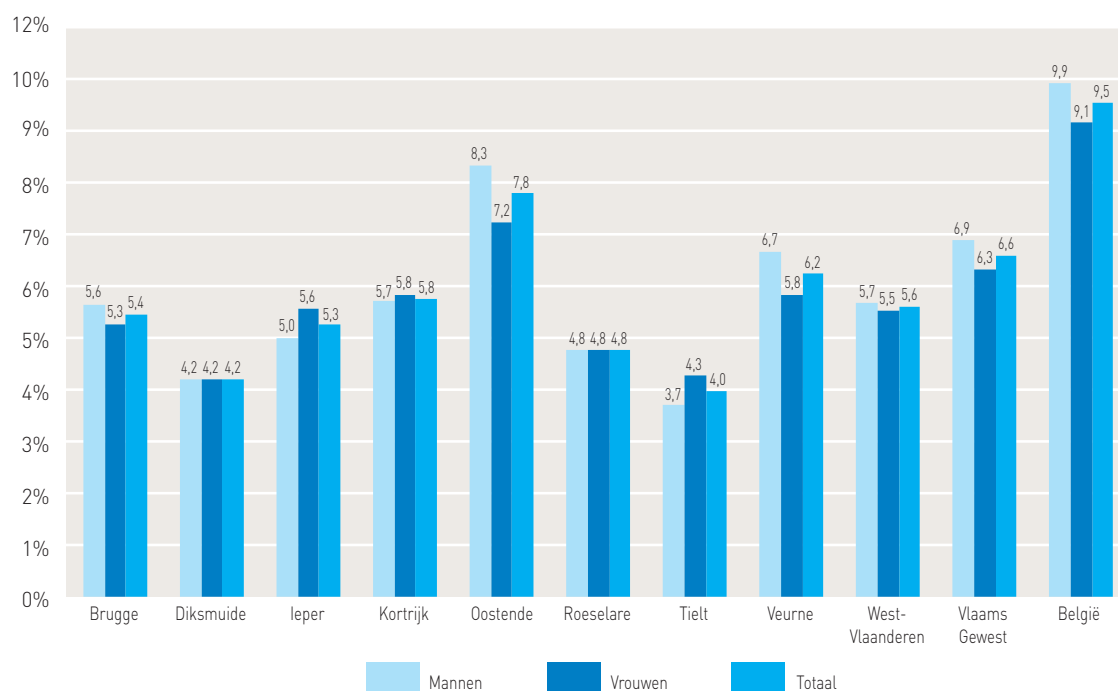
(a) Niet-werkende werkzoekenden inclusief oudere werklozen.

Bron: VDAB, RVA, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Het aantal werklozen lag in alle West-Vlaamse arrondissementen in 2013 hoger dan in 2012. De grootste toenames in absolute cijfers situeerden zich in de arrondissementen Kortrijk (+568 werklozen of +6,1%), Brugge (+475 werklozen of +5,5%) en Roeselare (+398 werklozen of +10,3%).
- In West-Vlaanderen steeg het aantal mannelijke werklozen in de periode 2012-2013 beduidend sterker dan het aantal vrouwelijke werklozen (+8,9% ten opzichte van +2,1%). Hierdoor steeg het aandeel mannelijke werklozen van 49,8% in 2012 naar 51,4% in 2013.
- In alle West-Vlaamse arrondissementen was er in de periode 2012-2013 een sterke toename van het aantal mannelijke werklozen. In Roeselare was de relatieve toename van het aantal mannelijke werklozen het grootst. Met uitzondering van Diksmuide en Ieper, steeg het aantal werklozen ook bij de vrouwen in alle West-Vlaamse arrondissementen.
- Twee West-Vlaamse arrondissementen - Ieper en Tielt - telden in 2013 meer mannelijke dan vrouwelijke werklozen.

Figuur 4.2.2: Werkloosheidsdruk naar geslacht, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2013 (a).

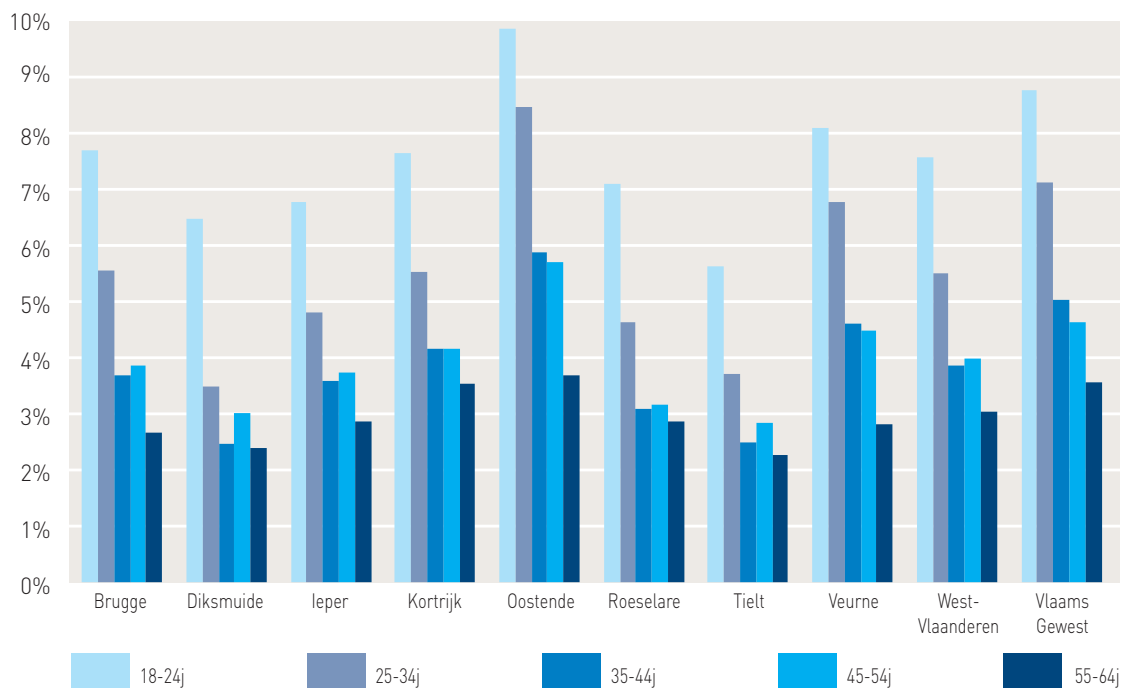
(a) Niet-werkende werkzoekenden inclusief oudere werklozen.

Bron: VDAB, RVA, FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2013 lag de werkloosheidsdruk in West-Vlaanderen (5,6%) onder het Vlaamse cijfer (6,6%) en ver onder het Belgische gemiddelde (9,5%). In het Waalse en Brussels Hoofdstedelijk Gewest is de werkloosheidsdruk nog veel hoger (respectievelijk 12,6% en 15,8%). Binnen West-Vlaanderen kende het arrondissement Oostende de hoogste werkloosheidsdruk (7,8%). In Tielt bleef de werkloosheidsdruk (4%) het verst onder het West-Vlaamse gemiddelde.
- De werkloosheidsdruk was in 2013 in West-Vlaanderen, net zoals in Vlaanderen en België, iets hoger bij mannen (5,7%) dan bij vrouwen (5,5%). In 2012 was in West-Vlaanderen nog het omgekeerde het geval; toen bedroeg de werkloosheidsdruk 5,2% bij de mannen tegenover 5,4% bij de vrouwen. Ook in drie West-Vlaamse arrondissementen - Brugge, Oostende en Veurne - was de werkloosheidsdruk in 2013 bij mannen groter dan bij vrouwen; in Ieper, Kortrijk en Tielt gold het omgekeerde. In Diksmuide en Roeselare was de werkloosheidsdruk bij mannen en vrouwen in 2013 even groot.
- Net als in het Vlaamse Gewest en België lag de werkloosheidsdruk in West-Vlaanderen in 2013 hoger dan in 2012. Diksmuide was het enige West-Vlaamse arrondissement waar de werkloosheidsdruk in 2013 gelijk bleef in vergelijking met 2012; in de overige arrondissementen nam de werkloosheidsdruk toe.

Figuur 4.2.3: Werkloosheidsdruk naar leeftijdsklasse in de arrondissementen van West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest, 2013 (a).

(a) Niet-werkende werkzoekenden.

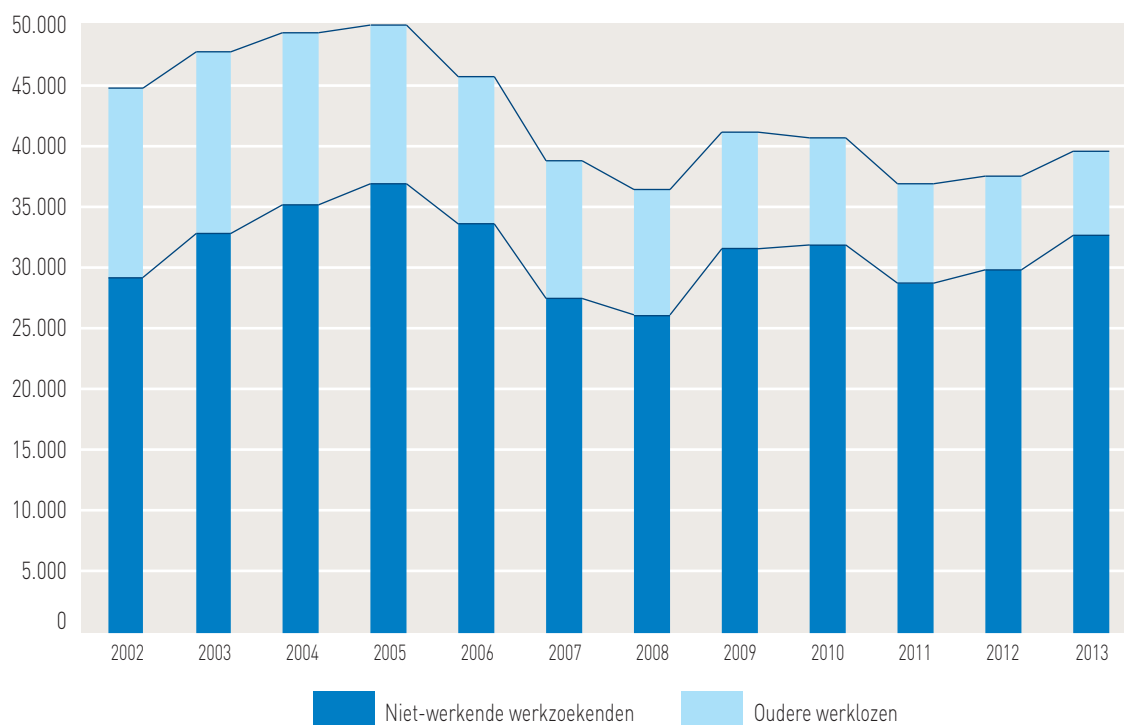
Bron: VDAB, FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2013 was de werkloosheidsdruk in alle leeftijdsklassen in West-Vlaanderen kleiner dan in het Vlaamse Gewest.
- In zowel West-Vlaanderen als het Vlaamse Gewest is de werkloosheidsdruk het grootst bij de 18 tot 24-jarigen en het kleinst bij de 55 tot 64-jarigen². Deze vaststelling geldt ook voor alle West-Vlaamse arrondissementen.
- Binnen West-Vlaanderen is de werkloosheidsdruk in alle leeftijdscategorieën het hoogst in het arrondissement Oostende. In het arrondissement Tielt is de werkloosheidsdruk in alle leeftijdscategorieën het laagst. De enige uitzondering hierop is de werkloosheidsdruk bij de 25 tot 34-jarigen die in het arrondissement Diksmuide nog 0,2%-punt lager ligt dan in Tielt. Bij de 35 tot 44-jarigen heeft Diksmuide een even lage werkloosheidsgraad als Tielt.

²Uit een verdere analyse van de bevolking tussen 55 en 64 jaar blijkt dat er in West-Vlaanderen 44,7% werkenden, 52,4% niet-beroepsactieven en 2,9% niet-werkende werkzoekenden waren (cfr. Beroepsbevolking). In het Vlaamse Gewest zien we een gelijkaardige verdeling van de bevolking tussen 55 en 64 jaar met 44,9% werkenden, 51,7% niet-beroepsactieven en 3,4% niet-werkende werkzoekenden.

Figuur 4.2.4: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden en het aantal oudere werklozen in West-Vlaanderen, 2002-2013 (a).

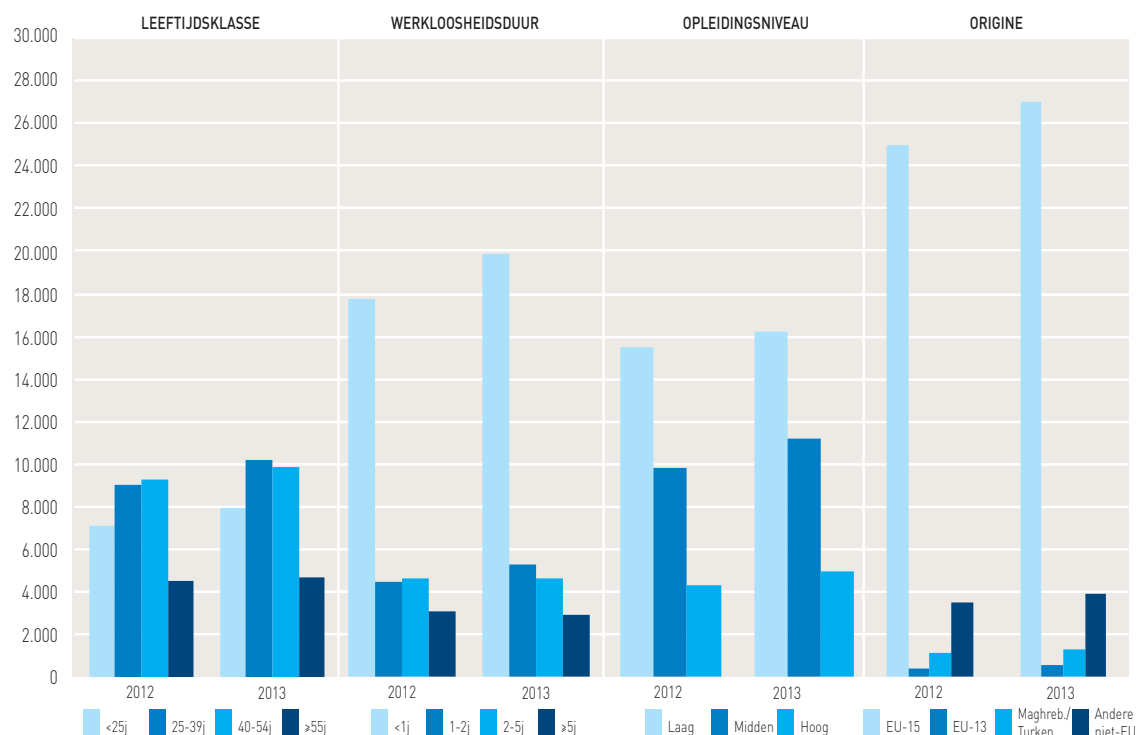
(a) De evolutie van de werkloosheid wordt beïnvloed door administratieve wijzigingen.

Bron: VDAB, RVA, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2002 werden de voorwaarden voor oudere werklozen om zich te laten uitschrijven als niet-werkende werkzoekende verstrengd. Dit uitte zich in een geleidelijke uitstroom van 50-plussers uit de categorie 'oudere werklozen' en een instroom van werkloze 50-plussers in de categorie 'niet-werkende werkzoekenden'. Dit blijkt ook duidelijk uit de cijfers: in vergelijking met 2002 is het aantal oudere werklozen in 2013 meer dan gehalveerd tot 6.845 personen.
- Ten opzichte van alle werklozen (niet-werkende werkzoekenden en oudere werklozen) viel het aandeel oudere werklozen terug van 34,6% in 2002 tot 17,3% in 2013. In 2006 en 2007 werd deze dalende trend even onderbroken. Het aantal oudere werklozen bleef in deze periode wel verder dalen, maar het aantal niet-werkende werkzoekenden kende een nog sterkere afname. Deze forse daling van het aantal niet-werkende werkzoekenden in 2006 (en voor een stuk ook nog in 2007) is deels administratief te verklaren door de overschakeling naar DIMONA en deels conjunctureel.
- Als gevolg van een sterke daling van het aantal niet-werkende werkzoekenden lag het aandeel oudere werklozen in 2011 iets hoger dan in 2010. De verslechterende conjunctuur deed het aantal niet-werkende werkzoekenden in 2012 en 2013 opnieuw sterk stijgen, waardoor het aandeel oudere werklozen opnieuw daalde.

Figuur 4.2.5: Aantal niet-werkende werkzoekenden naar leeftijdsklasse, werkloosheidsduur, opleidingsniveau en origine in West-Vlaanderen, 2012-2013.

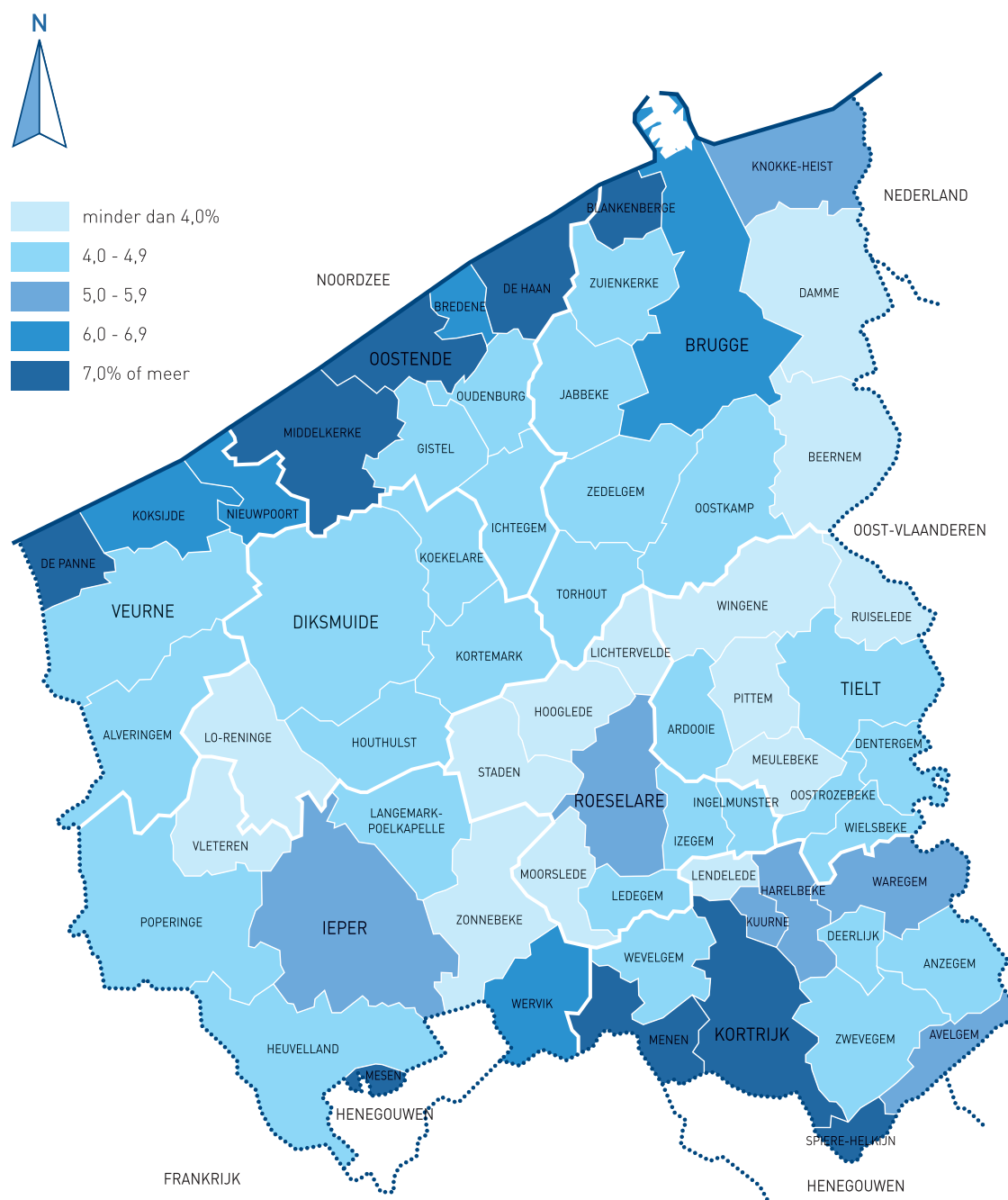

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In de periode 2012-2013 steeg het aantal niet-werkende werkzoekenden (nwwz) in alle **leeftijdsklassen**. De grootste stijging, zowel in absolute als in relatieve cijfers, deed zich voor bij de 25 tot 39-jarigen (+1.173 nwwz of +13%). In 2013 is deze leeftijdscategorie hierdoor de grootste groep geworden met 31,1% van alle nwwz; in 2012 vormden de 40 tot 54-jarigen de grootste categorie.
- Kijken we naar de **werkloosheidsduur**, dan zien we dat de stijging van het aantal nwwz in de periode 2012-2013 bijna volledig kan worden toegeschreven aan de nwwz die minder dan één jaar werkloos zijn (+2.120 nwwz of +11,9%). Ook bij de nwwz die één tot twee jaar werkloos zijn, was er een aanzienlijke toename (+775 nwwz of +17,3%). De aandelen van beide groepen nwwz stegen hierdoor tot respectievelijk 60,8% en 16,1% in 2013. Bij de nwwz die vijf jaar of langer werkloos zijn daalde het aantal nwwz met 3,5%. Hierdoor daalde hun aandeel van 10,1% in 2012 naar 8,9% in 2013. De daling van de langdurig werklozen bleek zich bij nadere analyse uitsluitend voor te doen bij de oudste leeftijdsgroepen.
- In alle **opleidingscategorieën** was er in 2013 een stijging van het aantal nwwz in vergelijking met 2012. De grootste toename in absolute cijfers was er bij de middengediplomeerden (+1.380 nwwz of +13,9%); in relatieve termen was de toename het grootst bij de hooggeschoolden (+15,8% of +679 nwwz). Ondanks een relatief beperkte toename van het aantal laaggeschoilde nwwz (+4,6% of +719 nwwz) vertegenwoordigt deze groep van nwwz nog steeds de helft (50,1%) van alle nwwz in 2013.
- In West-Vlaanderen lag het aantal nwwz in 2013 in elke **originecategorie** hoger dan in 2012. De stijging was in absolute cijfers het grootst bij de nwwz met een EU-15-origine (+2.047 nwwz of +8,2%). Hun aandeel daalde weliswaar in de periode 2012-2013, maar met een aandeel van 82,5% van alle nwwz vertegenwoordigen de nwwz met een EU-15-origine nog steeds veruit de grootste groep in 2013. De grootste relatieve toename zien we bij de nwwz met een EU-13-origine (+44,1% of +175 nwwz). Het aandeel van deze categorie nam toe van 1,3% in 2012 naar 1,8% in 2013, maar daarmee vertegenwoordigden ze nog altijd de kleinste groep van nwwz.

Kaart 4.2.1: Werkloosheidsdruk, gemeenten van West-Vlaanderen, 2013.

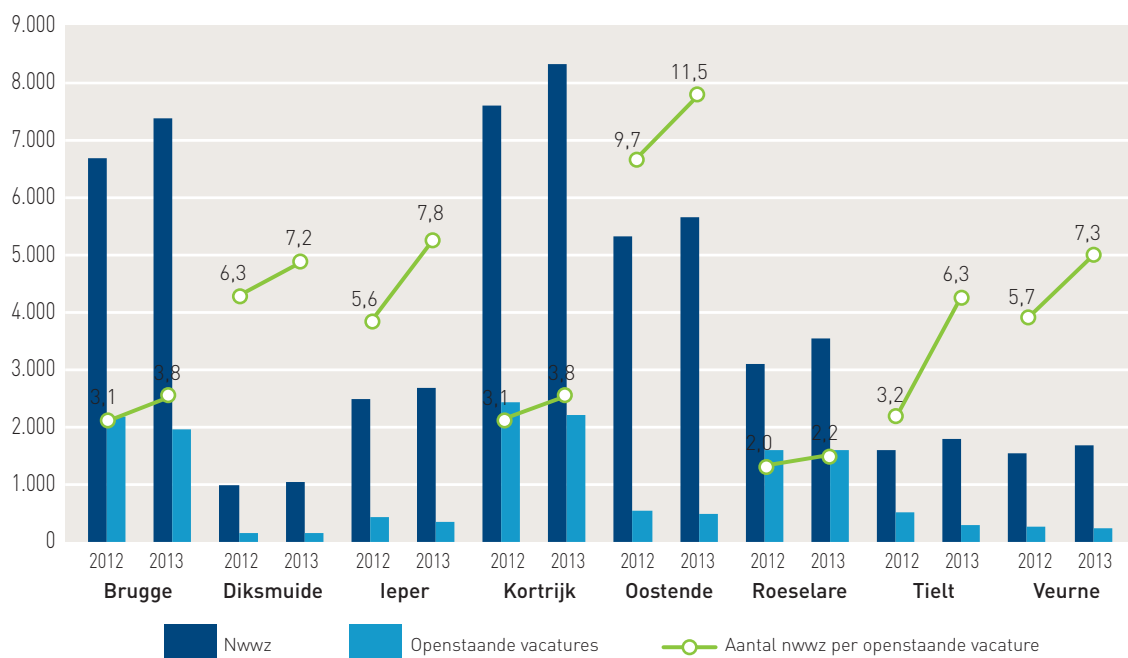
Minimum: Staden 3,1%
Maximum: Mesen 11,9%

West-Vlaanderen: 5,6%
Vlaams Gewest: 6,6%
België: 9,5%

0 5 10 15 km

Bron: VDAB, RVA, FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Figuur 4.2.6: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature in de arrondissementen van West-Vlaanderen, 2012-2013.

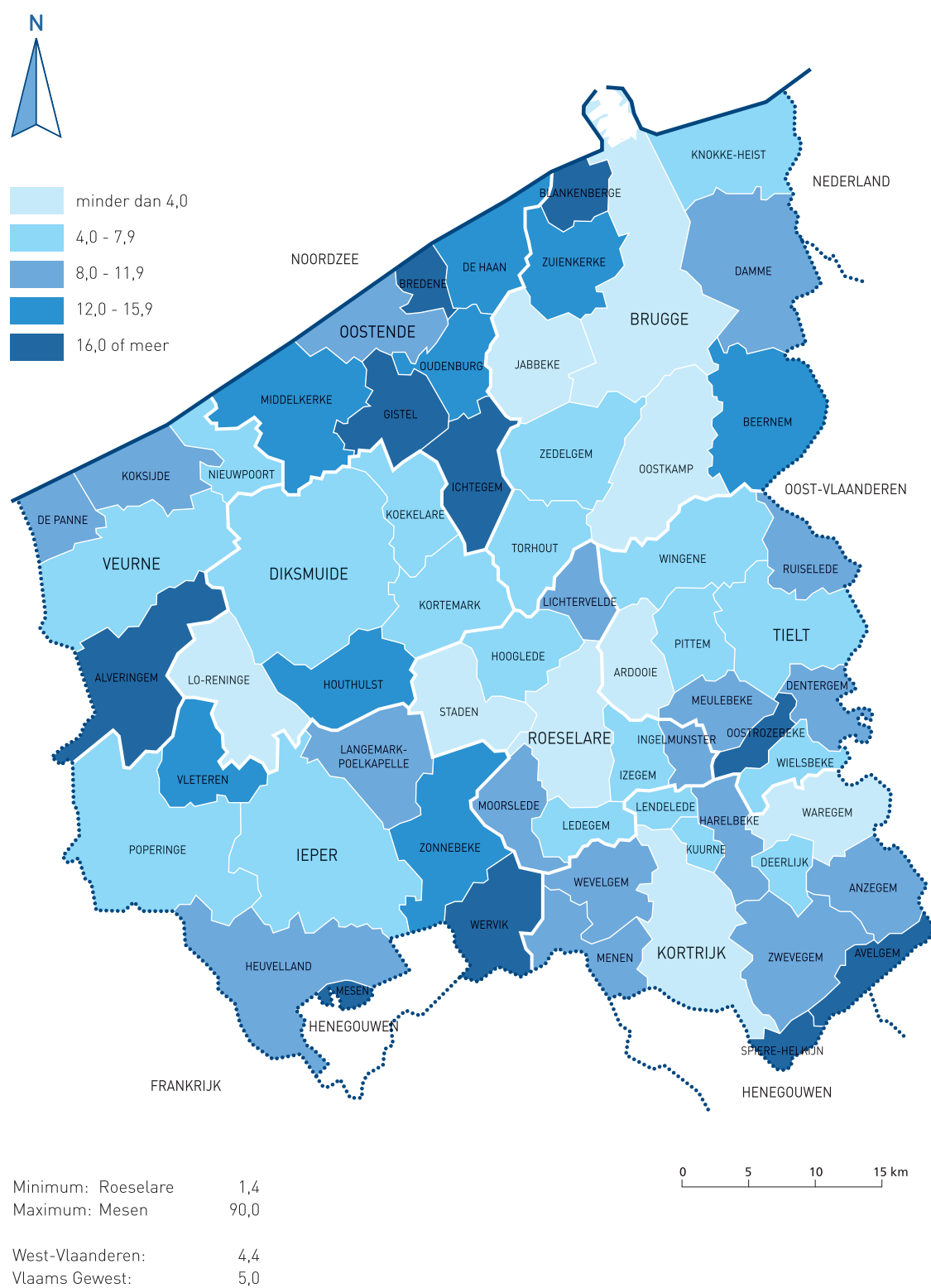

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2013 telde West-Vlaanderen 4,4 niet-werkende werkzoekenden (nwwz) per openstaande vacature. De arbeidsmarktkrapte was hiermee groter dan in het Vlaamse Gewest, waar er per openstaande vacature vijf nwwz werden geteld.
- Binnen West-Vlaanderen zien we het grootste aantal nwwz per openstaande vacature, en dus de laagste arbeidsmarktkrapte, in het arrondissement Oostende. In Roeselare is de arbeidsmarktkrapte veruit het grootst met slechts 2,2 nwwz per openstaande vacature.
- De combinatie van een sterk stijgend aantal nwwz en een nog sterker dalend aantal openstaande vacatures zorgde ervoor dat zowel in West-Vlaanderen als in het Vlaamse Gewest het aantal nwwz per openstaande vacature groter was in 2013 dan in 2012. De arbeidsmarktkrapte werd in deze periode dus iets minder groot. Dat is goed nieuws voor de werkgevers, die voor één vacature kunnen kiezen uit meerdere kandidaten, wat dan weer slecht nieuws is voor de werkzoekenden.
- Binnen West-Vlaanderen werd in alle West-Vlaamse arrondissementen de arbeidsmarktkrapte minder groot door een stijgend aantal nwwz in combinatie met een dalend aantal openstaande vacatures. Enkel in Roeselare steeg naast het aantal nwwz ook het aantal openstaande vacatures, zij het heel beperkt. Hierdoor was de afname van de arbeidsmarktkrapte in Roeselare minder groot dan in de andere West-Vlaamse arrondissementen.

Kaart 4.2.2: Aantal niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature, gemeenten van West-Vlaanderen, 2013.

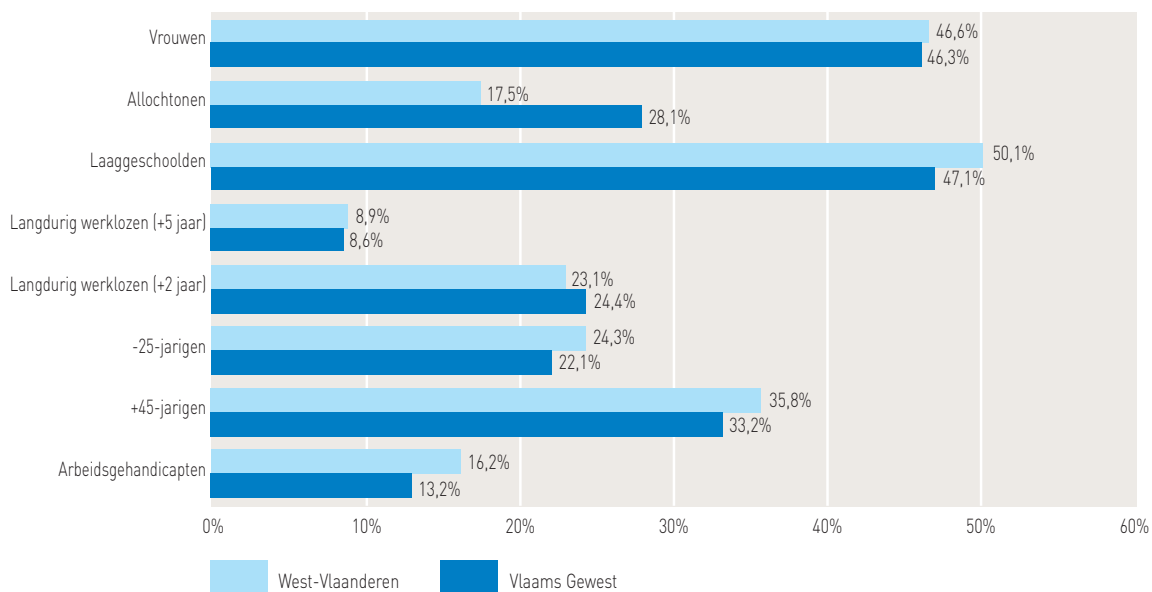

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

B. Kansengroepen

West-Vlaanderen telde in 2013 zes groepen werklozen die in vergelijking met het Vlaamse Gewest oververtegenwoordigd waren in de West-Vlaamse werkloosheidscijfers.

Figuur 4.2.7: Aandeel van de kansengroepen in het totale aantal niet-werkende werkzoekenden, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2013.

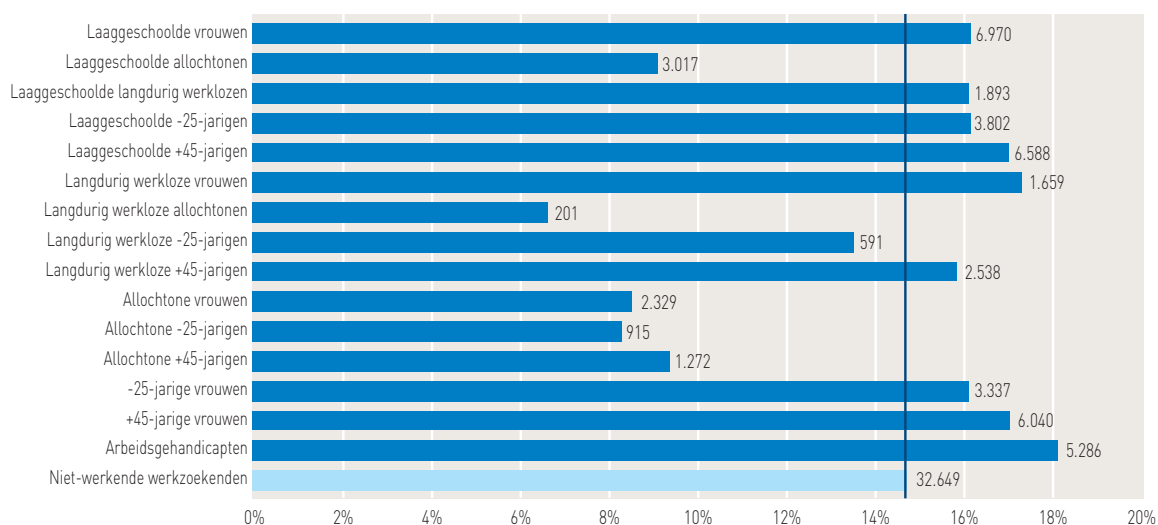

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2013 telde West-Vlaanderen zes groepen werklozen die een groter aandeel uitmaakten van het totale aantal nwwz in West-Vlaanderen dan in het Vlaamse Gewest: laaggeschoolden, arbeidsgehandicapten, +45-jarigen, -25-jarigen, vrouwen en langdurig werklozen (+5 jaar).
- Slechts 17,5% van alle nwwz in West-Vlaanderen is allochtoon (origine buiten EU-15) ten opzichte van 28,1% in het Vlaamse Gewest. De geringere aanwezigheid van allochtonen in de West-Vlaamse bevolking in vergelijking met andere Vlaamse provincies ligt hiervan aan de basis.
- Ook het aandeel nwwz die meer dan twee jaar werkloos zijn, is in West-Vlaanderen in 2013, net als in 2012, kleiner dan in het Vlaamse Gewest.

Figuur 4.2.8: Aantal niet-werkende werkzoekenden volgens combinatie van kansengroepen (a), aandeel van West-Vlaanderen in het Vlaamse Gewest, 2013.

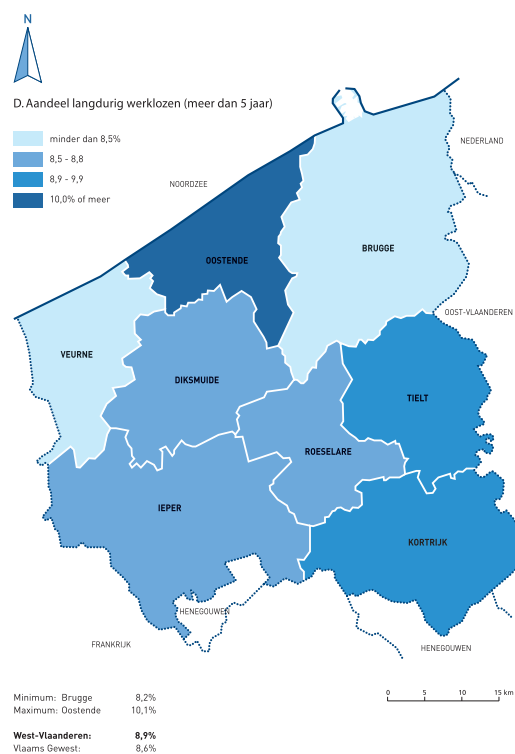
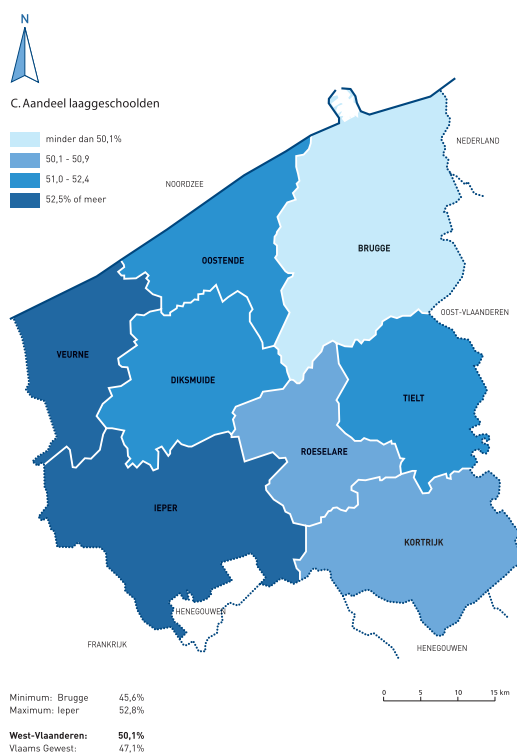
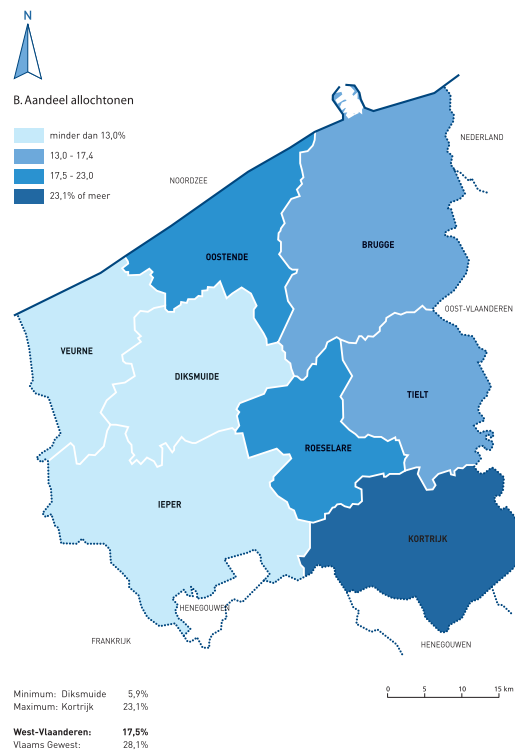
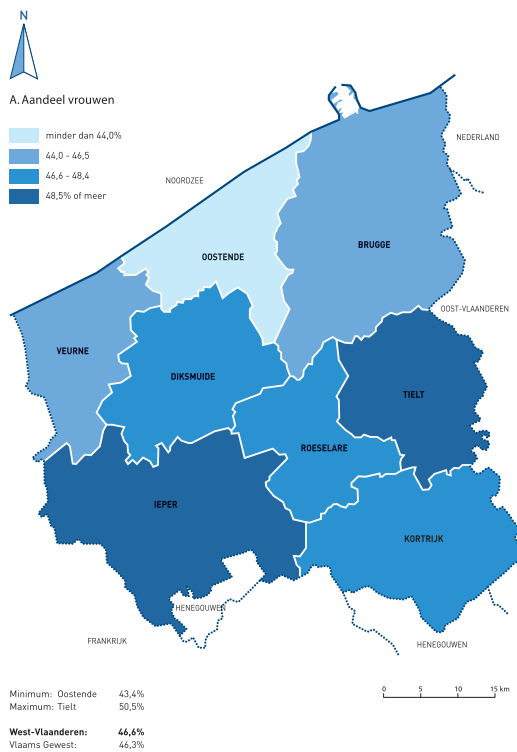
(a) Langdurig werklozen: ten minste vijf jaar werkloos, behalve bij de jongeren: ten minste twee jaar werkloos.

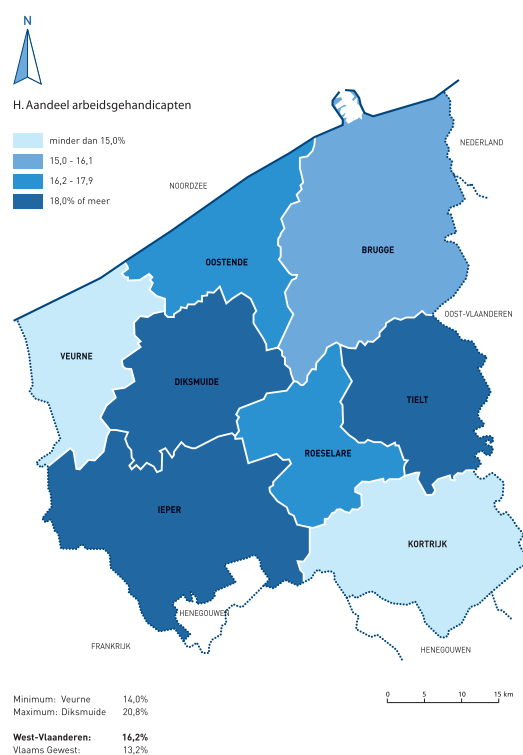
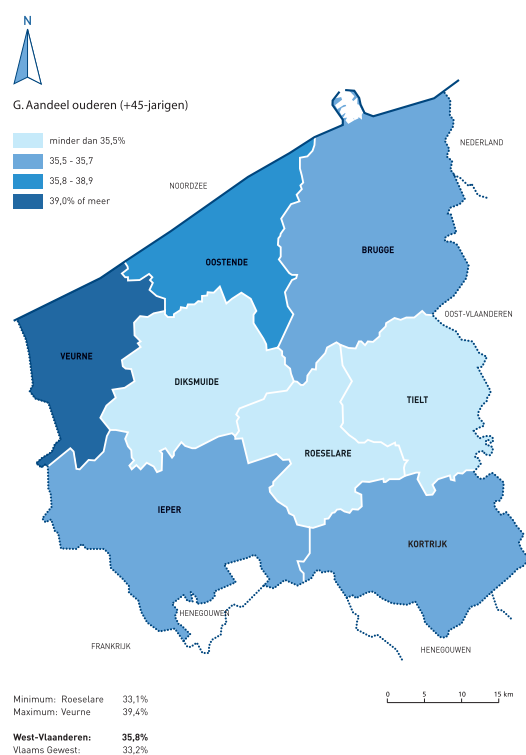
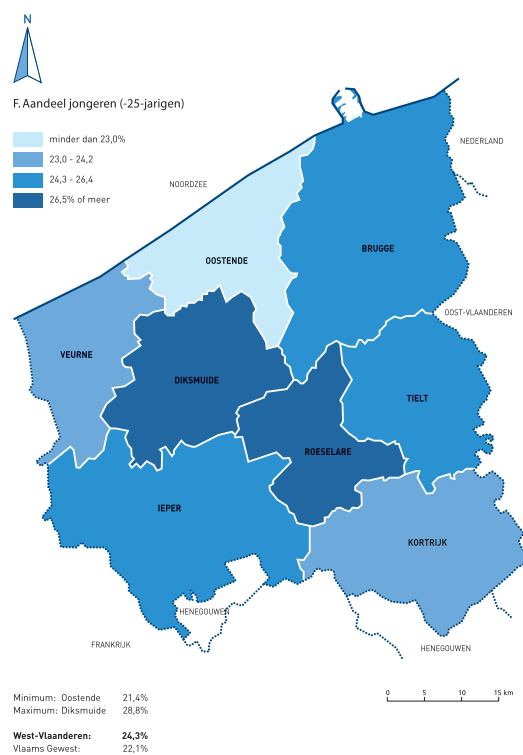
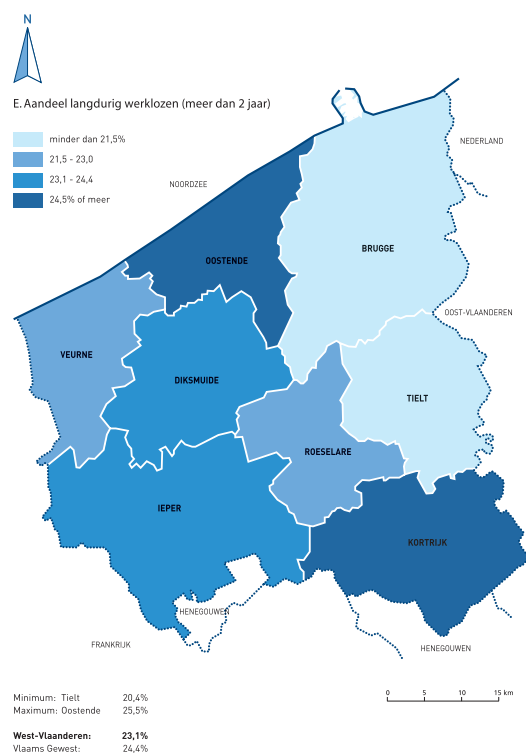
Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2013 telde West-Vlaanderen 14,7% van alle nwwz in het Vlaamse Gewest (weergegeven door de verticale lijn in de figuur).
- Voor negen van de vijftien combinaties van kansengroepen is het aandeel van West-Vlaanderen in het Vlaamse Gewest groter dan het aandeel van West-Vlaanderen in het totale aantal Vlaamse nwwz (14,7%).
- Alle combinaties van kansengroepen die in 2012 oververtegenwoordigd waren, zijn dat in 2013 nog steeds: de arbeidsgehandicapten (18,1%), langdurig werkloze vrouwen (17,3%), +45-jarige vrouwen (17%), laaggeschoolde ouderen (17%), laaggeschoolde jongeren (16,1%), laaggeschoolde vrouwen (16,1%), laaggeschoolde langdurig werklozen (16,1%), -25-jarige vrouwen (16,1%) en langdurig werkloze ouderen (15,8%).
- Voor alle combinaties van alloctone nwwz ligt het aandeel van West-Vlaanderen in het Vlaamse Gewest beduidend lager dan het aandeel van West-Vlaanderen in het totale aantal nwwz in Vlaanderen. Ook de langdurig werkloze jongeren (13,5%) zijn ondervertegenwoordigd.

Kaart 4.2.3: Aandeel van de kansengroepen in het totale aantal niet-werkende werkzoekenden, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2013.

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

3. OPLEIDING

A. Algemeen

Bijna 30% van de West-Vlamingen op beroepsactieve leeftijd heeft een diploma hoger of universitair onderwijs.

Tabel 4.3.1: Evolutie van de scholingsgraad van de bevolking (a), West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2008-2012.

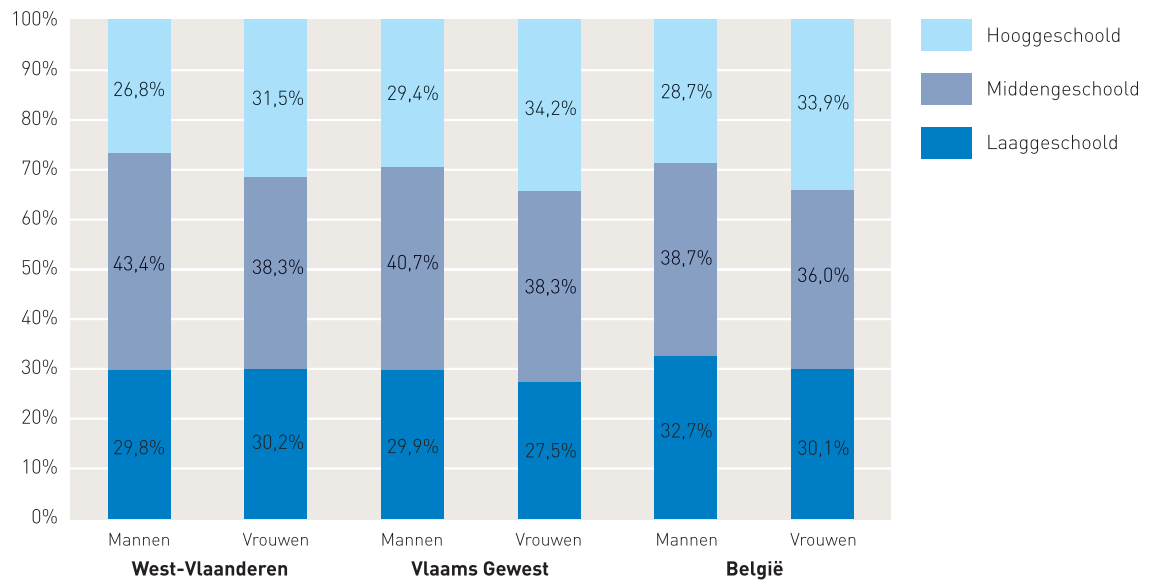
		West-Vlaanderen	Vlaams Gewest	België
Laaggeschoold	2008	33,2%	31,1%	33,6%
	2012	30,0%	28,7%	31,4%
Middengeschoold	2008	39,9%	39,9%	38,0%
	2012	40,9%	39,5%	37,4%
Hooggeschoold	2008	26,9%	29,0%	28,4%
	2012	29,1%	31,8%	31,3%
Totaal	2008	744.449	4.079.656	7.073.266
	2012	744.978	4.144.124	7.241.954

(a) Bevolking 15-64 jaar.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Enquête naar Arbeidskrachten, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Op tien West-Vlamingen (tussen 15 en 64 jaar) waren er in 2012 gemiddeld drie laaggeschoold, vier middengeschoold en drie hooggeschoold.
- In 2012 vertegenwoordigde West-Vlaanderen 18,8% van alle laaggeschoolden, 18,6% van alle middengeschoolden en 16,5% van alle hooggeschoolden in Vlaanderen.
- West-Vlaanderen (29,1%) telde in 2012 relatief iets minder hooggeschoolden dan Vlaanderen (31,8%) en België (31,3%). Het aandeel laaggeschoolden lag in West-Vlaanderen (30%) iets hoger dan in Vlaanderen (28,7%) maar lager dan in België (31,4%).
- Ten opzichte van 2008 is het aandeel laaggeschoolden in West-Vlaanderen in 2012 afgenomen en is de relatieve omvang van zowel de middengeschoolden als de hooggeschoolden in de totale West-Vlaamse bevolking toegenomen. De groep van middengeschoolden loopt daarmee verder uit op de groep van laaggeschoolden. Het aandeel hooggeschoolden is nagenoeg even groot geworden als het aandeel laaggeschoolden. In Vlaanderen en België deden zich gelijkaardige verschuivingen voor bij de laag- en de hooggeschoolden, maar in tegenstelling tot de situatie in West-Vlaanderen nam de relatieve omvang van de middengeschoolden in 2012 lichtjes af in vergelijking met 2008.

Figuur 4.3.1: Scholingsgraad van de bevolking (a) naar geslacht, West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2012.

(a) Bevolking 15-64 jaar.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Enquête naar Arbeidskrachten, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

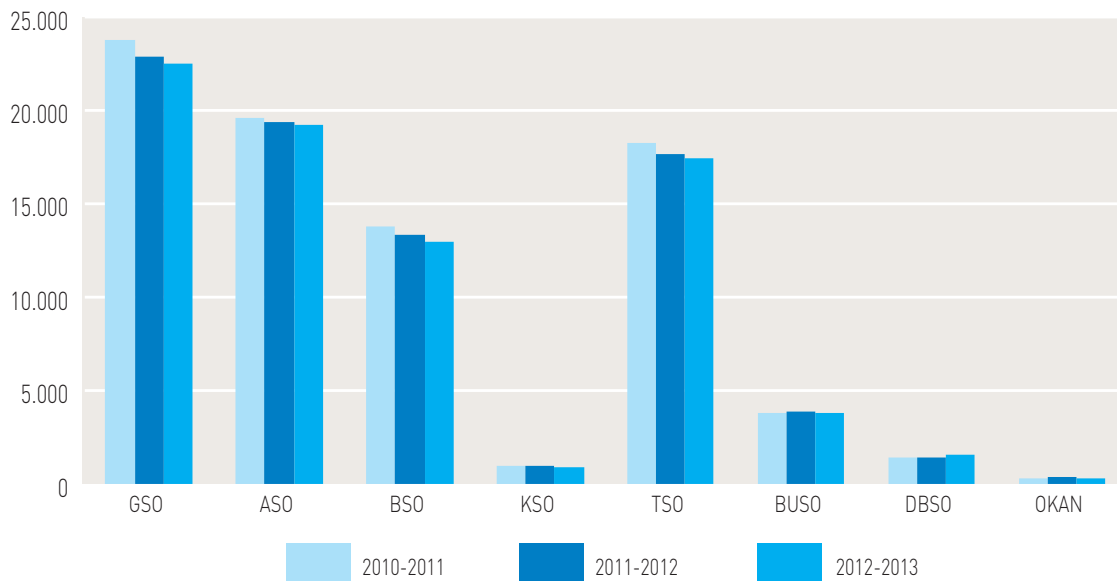
- Bij zowel mannen als vrouwen vormden de middengespoolden in 2012 de grootste groep en dit in zowel West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest als België. In West-Vlaanderen (43,4%) is het percentage middengespoolden mannen groter dan in Vlaanderen (40,7%) en België (38,7%). Bij de vrouwen is het percentage middengespoolden in West-Vlaanderen even groot als in Vlaanderen (38,3%) en een stuk groter dan in België (36%).
- Het aandeel hooggeschoolden is zowel bij mannen als bij vrouwen beduidend kleiner in West-Vlaanderen (26,8% bij mannen en 31,5% bij vrouwen) dan in Vlaanderen (respectievelijk 29,4% en 34,2%) en België (respectievelijk 28,7% en 33,9%).
- In zowel West-Vlaanderen, Vlaanderen als België waren relatief meer vrouwen dan mannen hooggeschoold. Het omgekeerde is het geval bij de middengespoolden. Het aandeel laaggeschoolden is in West-Vlaanderen iets groter bij de vrouwen (30,2%) dan bij de mannen (29,8%). Vlaanderen en België tellen relatief meer laaggeschoolden bij de mannen (respectievelijk 29,9% en 32,7%) dan bij de vrouwen (respectievelijk 27,5% en 30,1%).

B. Secundair onderwijs

In het schooljaar 2012-2013 liepen 79.025 West-Vlaamse leerlingen school in het secundair onderwijs. Dat is 1,4% minder dan het schooljaar ervoor. De richtingen personenzorg, handel en mechanica-elektriciteit zijn de populairste richtingen bij laatstejaarsleerlingen in het TSO. In het BSO komt daar ook de studierichting hout bij.

Figuur 4.3.2: Evolutie van het totale aantal West-Vlaamse leerlingen in het secundair onderwijs naar onderwijsvorm, 1 februari 2011-2012-2013.

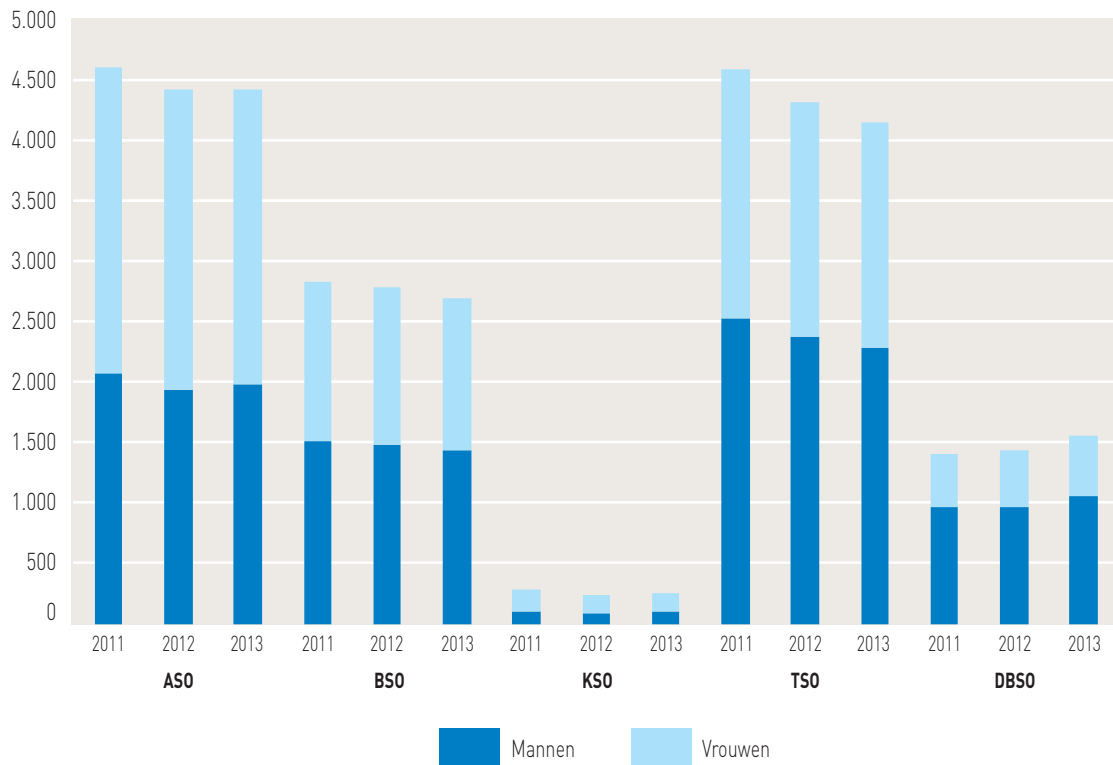

Bron: Vlaamse overheid, Departement Onderwijs en Vorming, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In het schooljaar 2012-2013 (telling 1 februari 2013) volgden 79.025 West-Vlaamse leerlingen secundair onderwijs. Dat is 1,4% minder dan in het schooljaar 2011-2012 en 3,7% minder dan in het schooljaar 2010-2011.
- In het schooljaar 2012-2013 zat 28,6% van de West-Vlaamse leerlingen in de eerste graad gemeenschappelijk secundair onderwijs (GSO). Vanaf de tweede graad zitten de meeste leerlingen in het ASO (24,4% van alle leerlingen), gevolgd door het TSO (22,1%) en het BSO (16,5%).
- Ten opzichte van het schooljaar 2011-2012 nam het aantal leerlingen in alle onderwijsvormen van de eerste, tweede en derde graad af met uitzondering van het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO). In het DBSO nam het aantal West-Vlaamse leerlingen in het schooljaar 2012-2013 toe met 8,3% in vergelijking met het voorgaande schooljaar.

Figuur 4.3.3: Evolutie van het aantal West-Vlaamse laatstejaarsleerlingen in het secundair onderwijs naar onderwijsvorm en geslacht, 1 februari 2011-2012-2013.

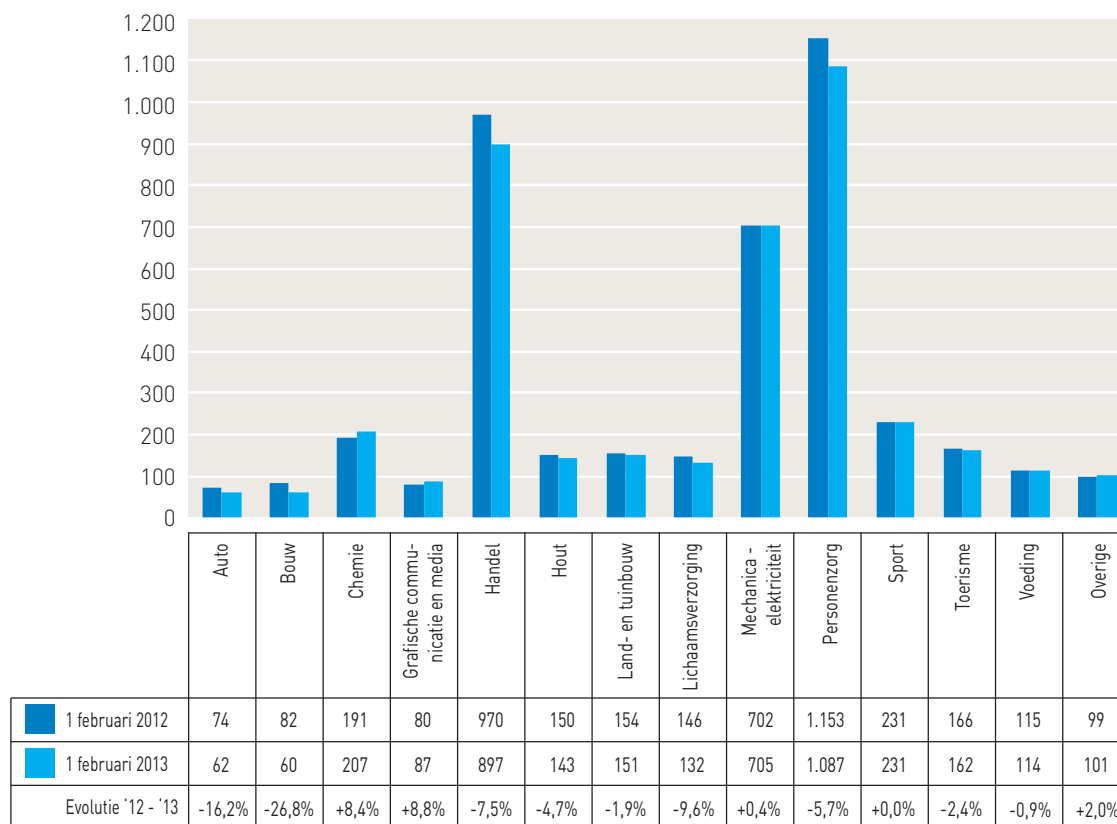
Bron: Vlaamse overheid, Departement Onderwijs en Vorming, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Op 1 februari 2013 zaten er 13.061 West-Vlaamse leerlingen in het laatste jaar van het secundair onderwijs. Het grootste aantal van deze leerlingen zat in het ASO (33,8%) en het TSO (31,7%). Daarna volgt het BSO met 20,6% van de laatstejaarsleerlingen.
- In de laatste drie schooljaren nam het aandeel laatstejaarsleerlingen in het TSO stelselmatig af (van 33,4% over 32,7% tot 31,7%) en werd het belang van het DBSO steeds groter (van 10,3% over 10,9% tot 11,9%). Bij de andere onderwijsvormen kenden de aandelen een schommelend verloop.
- Over alle onderwijsvormen heen zitten er in het laatste jaar van het secundair onderwijs meer jongens (52,5%) dan meisjes (47,5%). In het laatste jaar van het KSO en het ASO vormen de meisjes de grootste groep (respectievelijk 61,5% en 55,2%). In het DBSO, het TSO en BSO zijn de jongens in de meerderheid (respectievelijk 67,6%, 55,1% en 53,7%).

Figuur 4.3.4: Evolutie van het aantal West-Vlaamse laatstejaarsleerlingen in het voltijds TSO naar studierichting, 1 februari 2012 en 1 februari 2013.

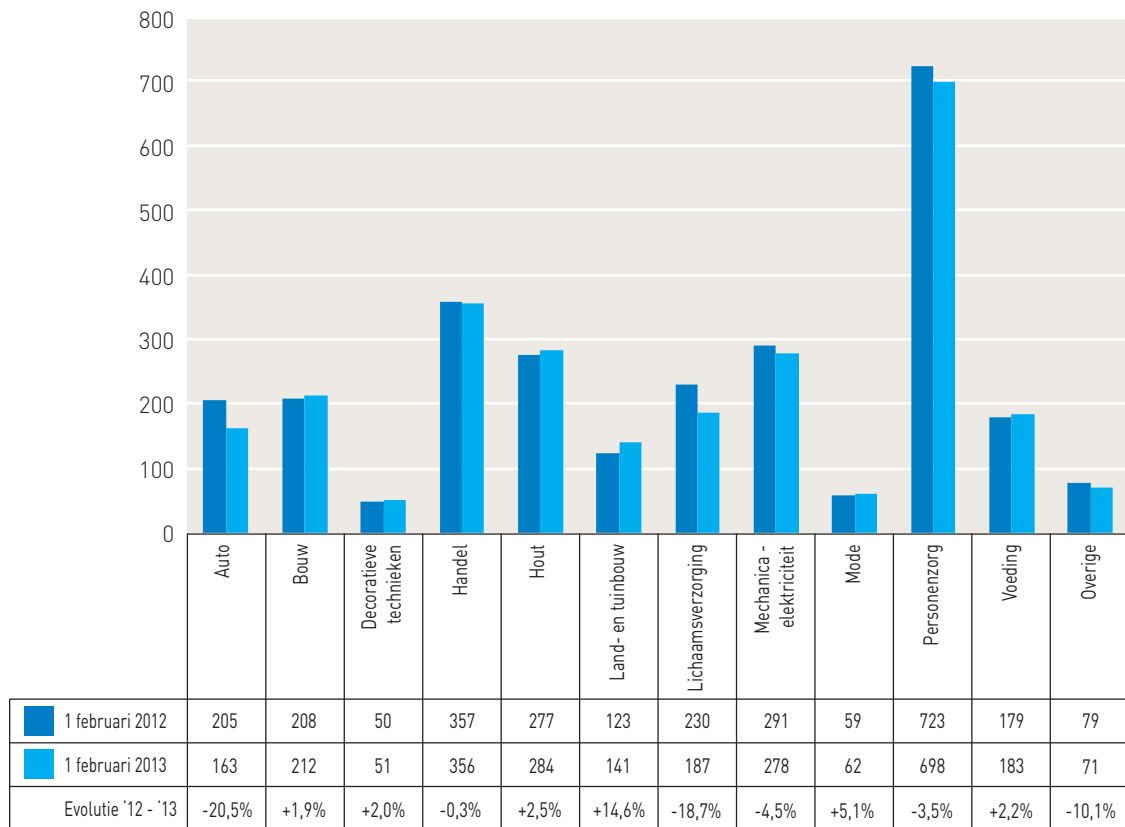

Bron: Vlaamse overheid, Departement Onderwijs en Vorming, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- 65% van alle leerlingen in het laatste jaar van het TSO volgde les in de richtingen personenzorg (26,3%), handel (21,7%) of mechanica-elektriciteit (17%).
- In vergelijking met het voorgaande schooljaar zaten er op 1 februari 2013 meer laatstejaarsleerlingen in de richtingen grafische communicatie en media (+8,8%), chemie (+8,4%) en mechanica-elektriciteit (+0,4%). Het aandeel leerlingen dat de studierichting sport koos bleef status-quo. In de andere studierichtingen van het TSO nam het aantal laatstejaarsleerlingen af. De grootste relatieve afnames waren voor de studierichtingen bouw (-26,8%), auto (-16,2%), lichaamsverzorging (-9,6%) en handel (-7,5%).

Figuur 4.3.5: Evolutie van het aantal West-Vlaamse laatstejaarsleerlingen in het voltijds BSO naar studierichting, 1 februari 2012 en 1 februari 2013.

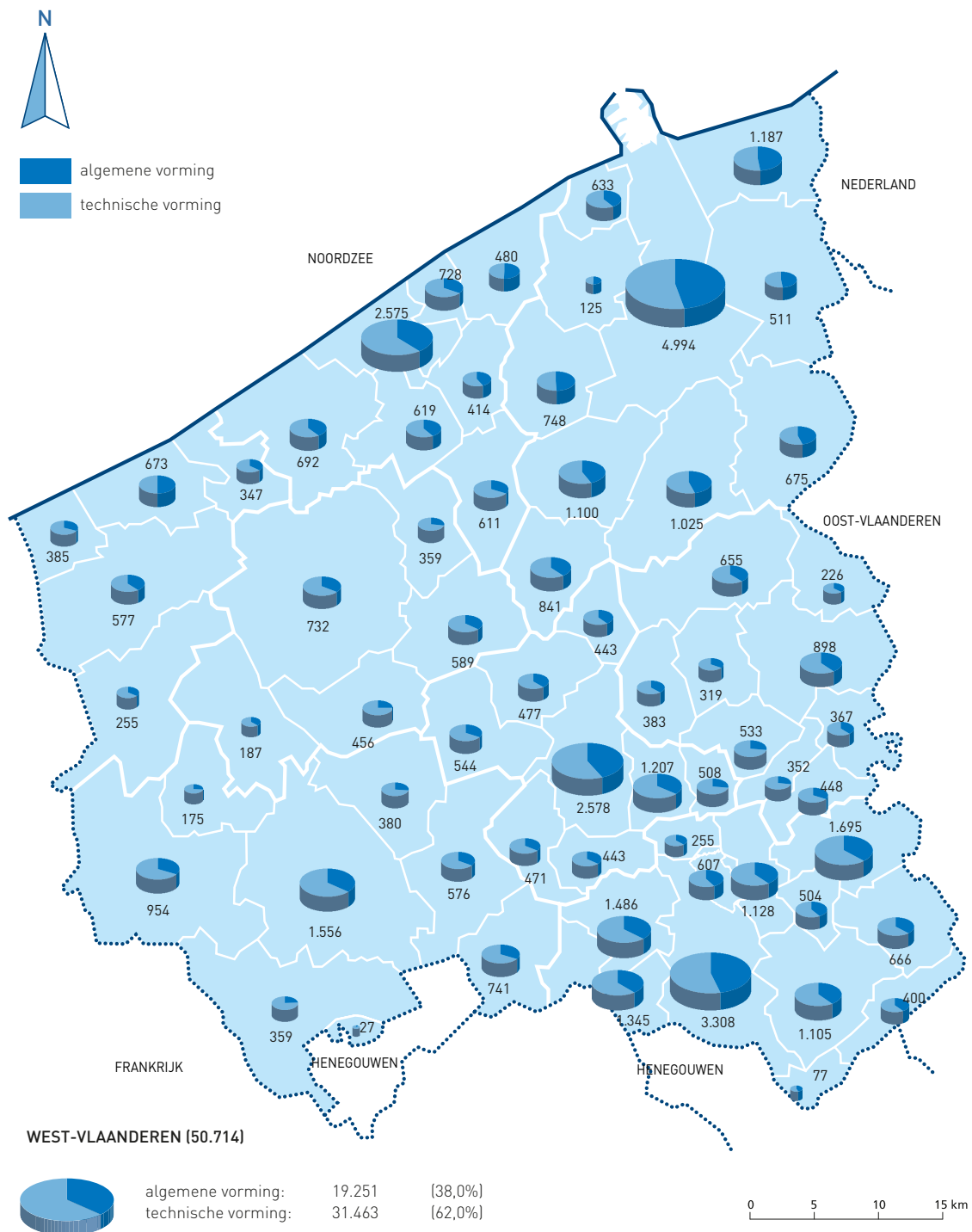

Bron: Vlaamse overheid, Departement Onderwijs en Vorming, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In het laatste jaar van het voltijds BSO kiezen de meeste leerlingen voor personenzorg (26%), handel (13,3%), hout (10,6%) en mechanica-elektriciteit (10,3%). Deze vier richtingen zijn samen goed voor ruim 60% van alle laatstejaarsleerlingen in het BSO.
- In vergelijking met het schooljaar 2011-2012 zaten er meer laatstejaarsleerlingen in de richtingen land- en tuinbouw (+14,6%), mode (+5,1%), hout (+2,5%), voeding (+2,2%), decoratieve technieken (+2%) en bouw (+1,9%). In de overige richtingen van het BSO nam het aantal laatstejaarsleerlingen af. De grootste relatieve afnames waren er voor de richtingen auto (-20,5%) en lichaamsverzorging (-18,7%).

Kaart 4.3.1: Leerlingen in de tweede en derde graad secundair onderwijs naar woonplaats en onderwijsvorm (a), gemeenten van West-Vlaanderen, 1 februari 2013 (schooljaar 2012-2013).

(a) Algemeene vorming: Algemeen Secundair Onderwijs (ASO).

Technische vorming: Beroepssecundair Onderwijs (BSO), Technisch Secundair Onderwijs (TSO) en Kunstsecundair Onderwijs (KSO).

Bron: Vlaamse overheid, Departement Onderwijs en Vorming, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

C. Hoger onderwijs

In het academiejaar 2012-2013 waren 37.114 West-Vlaamse studenten ingeschreven aan een hogeschool of universiteit.

Tabel 4.3.2: West-Vlaamse en Vlaamse studenten hoger onderwijs, academiejaar 2012-2013.

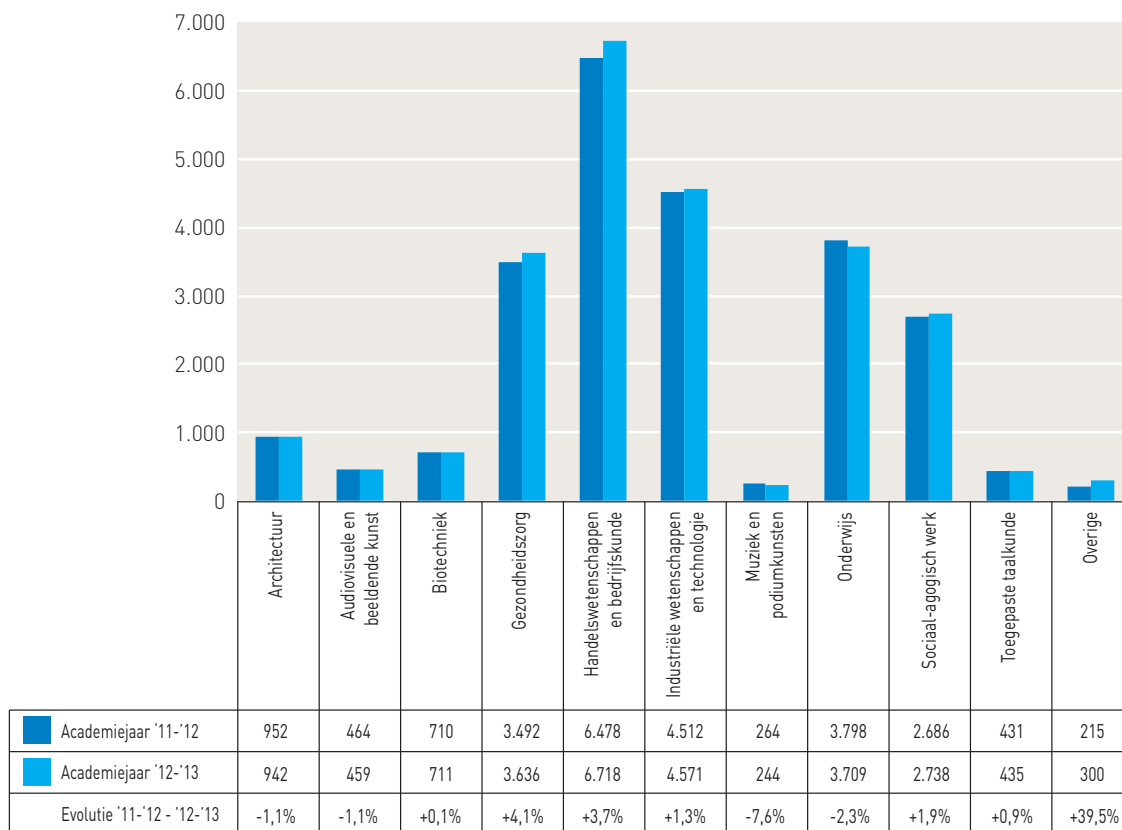
	Hogescholen			Universiteiten		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
West-Vlaamse studenten	11.347 46,4%	13.116 53,6%	24.463 100%	5.770 45,6%	6.881 54,4%	12.651 100%
Vlaamse studenten	57.710 45,8%	68.391 54,2%	126.101 100%	35.371 44,9%	43.388 55,1%	78.759 100%

Bron: Vlaamse overheid, Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In het academiejaar 2012-2013 volgden 37.114 West-Vlaamse studenten hoger onderwijs. Dat is een stijging met 1,4% in vergelijking met voorgaand academiejaar.
- De West-Vlaamse studenten vertegenwoordigen 18,1% van het totale aantal Vlaamse studenten. Dat is iets minder dan in het academiejaar 2011-2012 (18,2%) en het academiejaar 2010-2011 (18,4%).
- Het aandeel West-Vlaamse studenten hoger onderwijs dat is ingeschreven aan een hogeschool steeg van 65,6% in het academiejaar 2011-2012 tot 65,9% in het academiejaar 2012-2013. Het aandeel universiteitsstudenten in West-Vlaanderen daalde in dezelfde periode van 34,4% naar 34,1%.
- West-Vlaamse studenten (34,1%) studeren naar verhouding minder aan een universiteit dan Vlaamse studenten (38,4%).
- Er zijn meer vrouwen dan mannen die hoger onderwijs volgen. Dit geldt zowel voor de West-Vlaamse als de Vlaamse studenten. Aan de universiteiten is het overwicht van de vrouwen groter dan aan de hogescholen.

Figuur 4.3.6: Evolutie van het aantal West-Vlaamse hogeschoolstudenten naar studiegebied, academiejaar 2011-12 en academiejaar 2012-13.

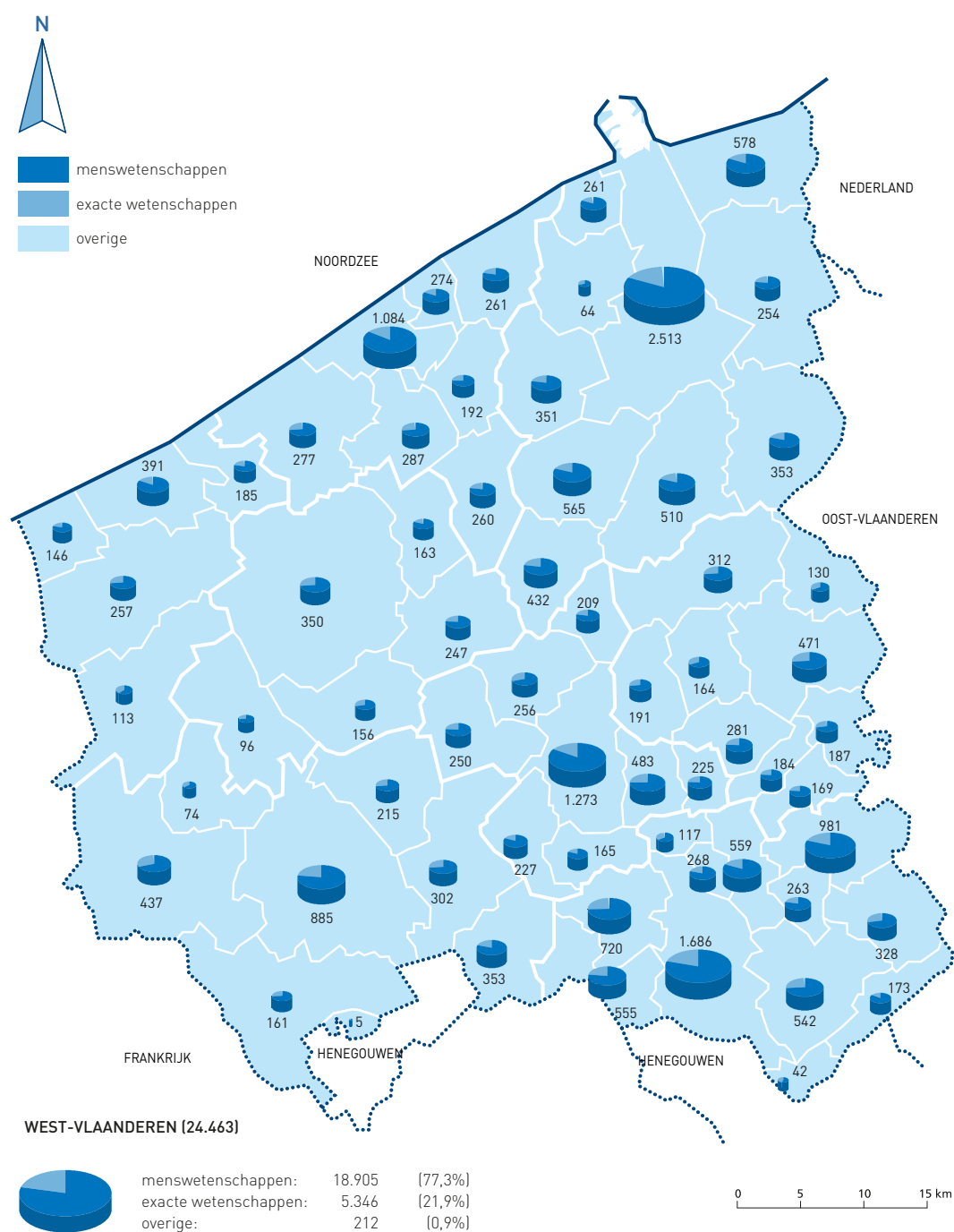

Bron: Vlaamse overheid, Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- We vinden 87,4% van de West-Vlaamse hogeschoolstudenten in vijf studierichtingen: handelswetenschappen en bedrijfskunde (27,5%), industriële wetenschappen en technologie (18,7%), onderwijs (15,2%), gezondheidszorg (14,9%) en sociaal-agogisch werk (11,2%).
- 77,3% van de West-Vlaamse hogeschoolstudenten volgt een richting in de menswetenschappen, 21,9% in de exacte wetenschappen en de overige 0,9% in een gecombineerd studiegebied.
- In vier studiegebieden is het aantal hogeschoolstudenten uit West-Vlaanderen gedaald in vergelijking met het voorgaande academiejaar. Dat is het geval in de richtingen muziek en podiumkunsten (-7,6%), onderwijs (-2,3%), audiovisuele en beeldende kunst (-1,1%) en architectuur (-1,1%). In de andere studiegebieden steeg het aantal West-Vlaamse studenten. In de studierichtingen handelswetenschappen en bedrijfskunde (+240 studenten of +3,7%) en gezondheidszorg (+144 studenten of +4,1%) was de toename in absolute termen het grootst. In relatieve termen steeg het aantal studenten in de categorie 'overige' het sterkst (+39,5% of +85 studenten).

Kaart 4.3.2: Hogeschoolstudenten naar woonplaats en studiedomein (a), gemeenten van West-Vlaanderen, academiejaar 2012-2013.

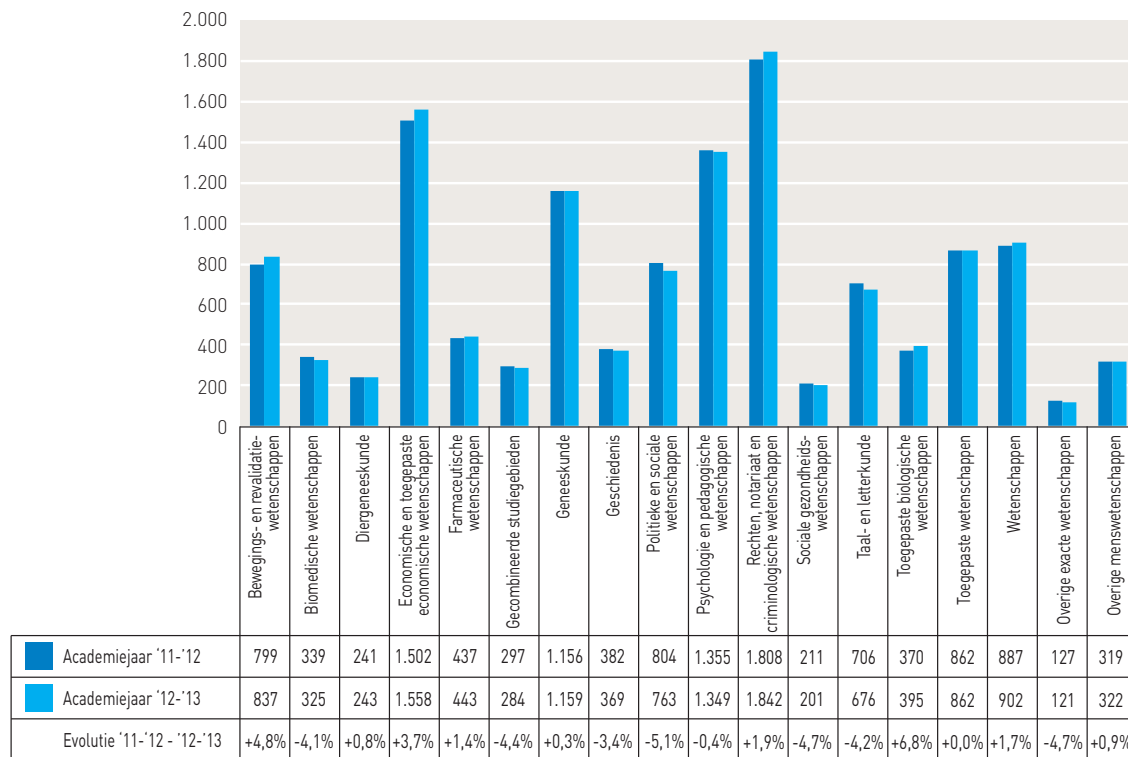
(a) *Menswetenschappen: architectuur, audiovisuele en beeldende kunst, gezondheidszorg, handelswetenschappen en bedrijfskunde, muziek en podiumkunsten, onderwijs, productontwikkeling, sociaal-agogisch werk en toegepaste taalkunde.*

Exacte wetenschappen: biotechniek, industriële wetenschappen en technologie en nautische wetenschappen.

Overige: gecombineerde studiegebieden.

Bron: Vlaamse overheid, Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Figuur 4.3.7: Evolutie van het aantal West-Vlaamse universiteitsstudenten naar studiegebied, academiejaar 2011-12 en academiejaar 2012-13.

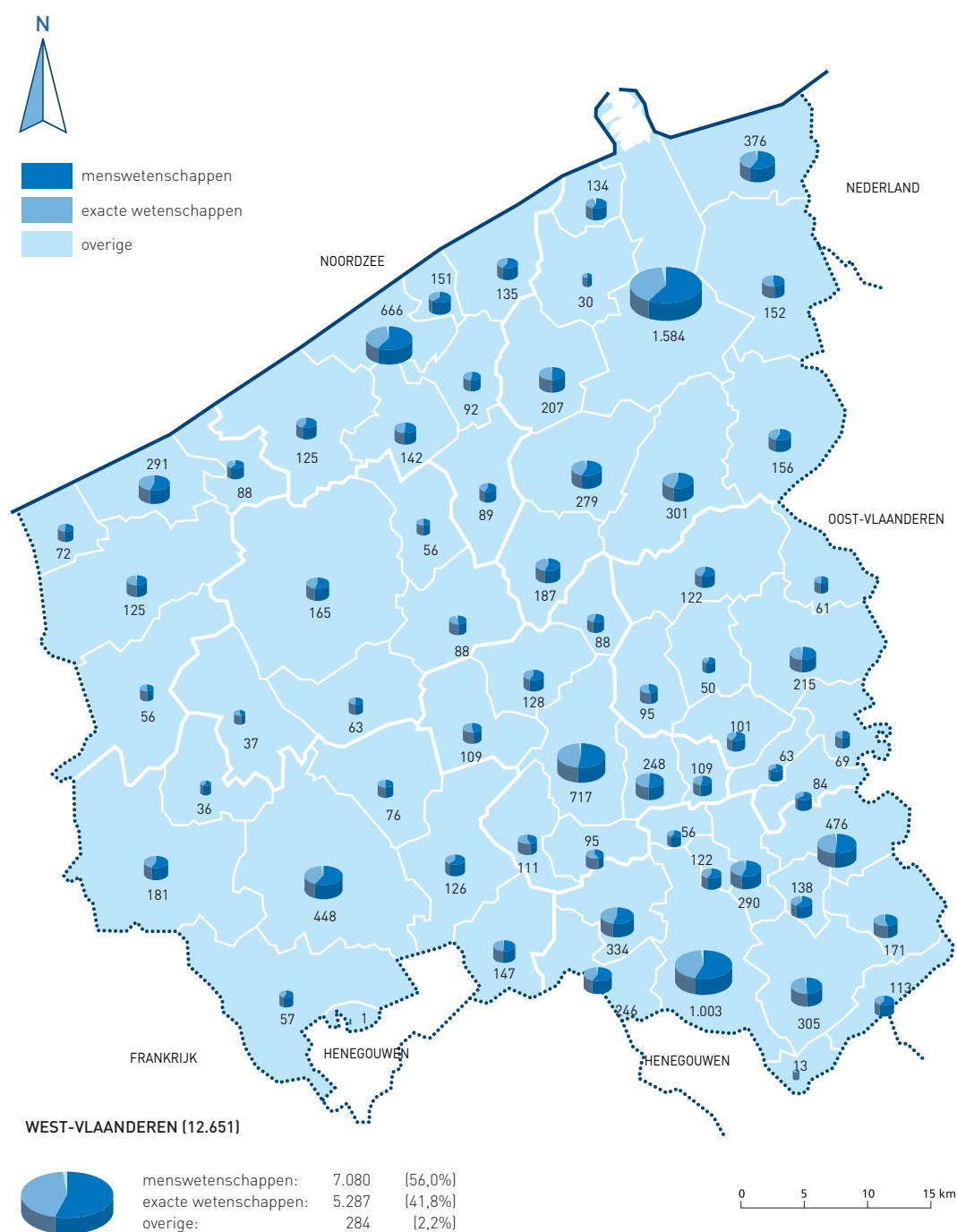

Bron: Vlaamse overheid, Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Meer dan de helft van de West-Vlaamse universiteitsstudenten (53,8%) is in het academiejaar 2012-2013 ingeschreven in één van de volgende vijf studierichtingen: rechten, notariaat en criminologische wetenschappen (14,6%), economische en toegepaste economische wetenschappen (12,3%), psychologie en pedagogische wetenschappen (10,7%), geneeskunde (9,2%) en wetenschappen (7,1%).
- Van alle West-Vlaamse universiteitsstudenten kiest 56% een richting in de menswetenschappen; 41,8% volgt een opleiding in de exacte wetenschappen. De gecombineerde studiegebieden vertegenwoordigen 2,2% van de West-Vlaamse universiteitsstudenten.
- In vergelijking met het academiejaar 2011-2012 steeg het aantal West-Vlaamse universiteitsstudenten relatief het sterkst in de richtingen toegepaste biologische wetenschappen (+6,8%), bewegings- en revalidatiewetenschappen (+4,8%) en economische en toegepaste economische wetenschappen (+3,7%). In de richting politieke en sociale wetenschappen daalde het aantal studenten relatief het sterkst (-5,1%).

Kaart 4.3.3: Universiteitsstudenten naar woonplaats en studiedomein (a), gemeenten van West-Vlaanderen, academiejaar 2012-2013.

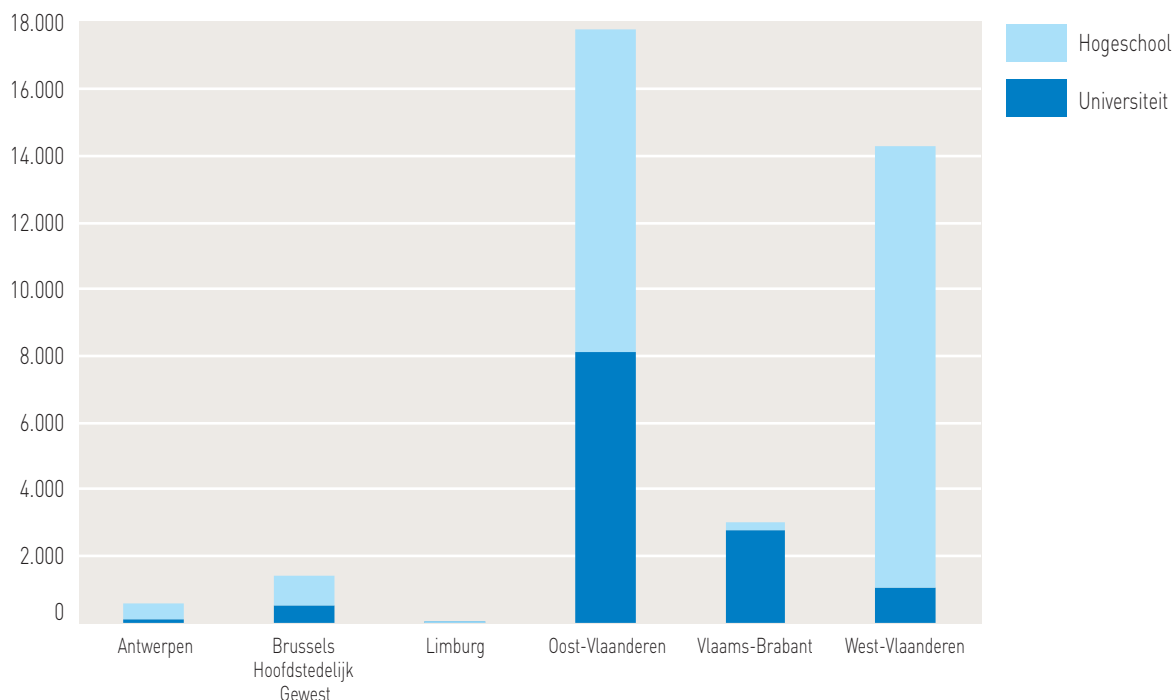
(a) *Menswetenschappen: archeologie en kunstwetenschappen, (toegepaste) economische wetenschappen, geschiedenis, godgeleerdheid, politieke en sociale wetenschappen, psychologie, rechten, sociale gezondheidswetenschappen, taal- en letterkunde en wijsbegeerte. Exacte wetenschappen: biomedische wetenschappen, farmaceutische wetenschappen, (dier)geneeskunde, (toegepaste) wetenschappen en verkeerskunde.*

Overige: gecombineerde studiegebieden.

Bron: Vlaamse overheid, Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Figuur 4.3.8: Aantal West-Vlaamse studenten naar provincie en opleidingsvorm, academiejaar 2012-2013.

Bron: Vlaamse overheid, Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

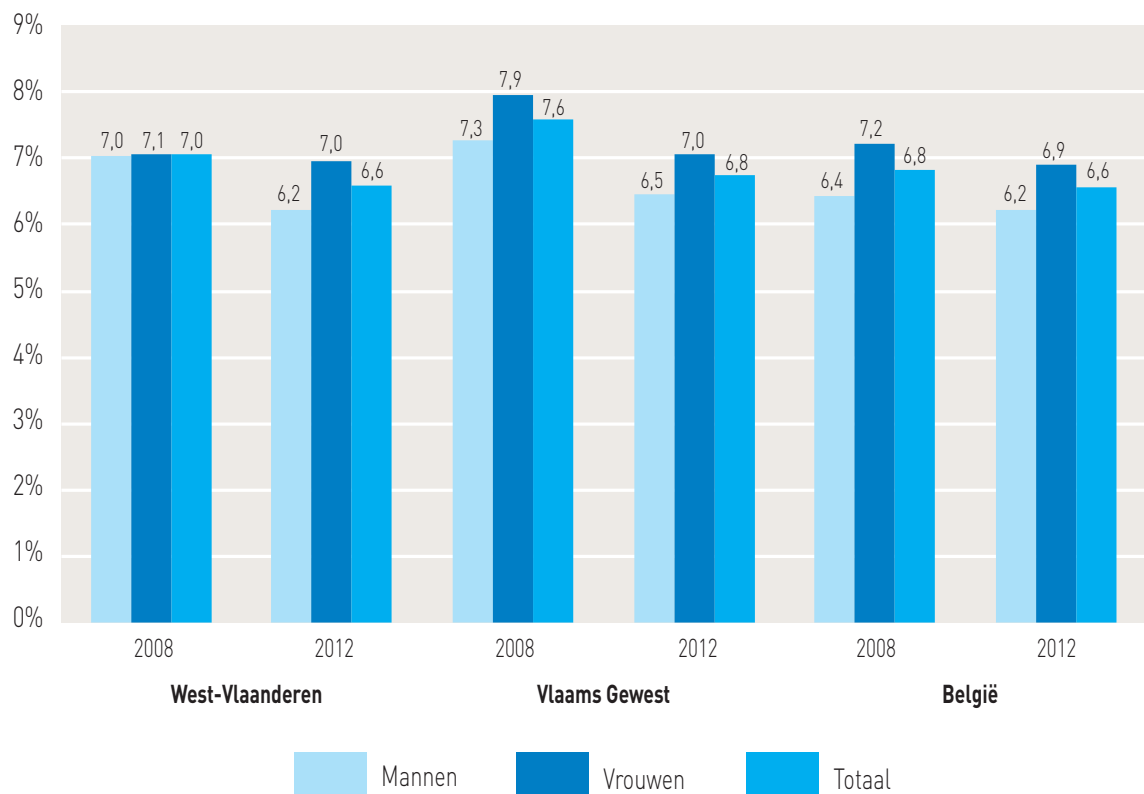
VASTSTELLINGEN

- Bijna de helft (47,9%) van alle West-Vlaamse universiteits- en hogeschoolstudenten volgt hoger onderwijs in de provincie Oost-Vlaanderen, gevolgd door de eigen provincie (38,5%) en de provincie Vlaams-Brabant (8,1%). In vergelijking met het voorgaande academiejaar is het aandeel West-Vlaamse studenten dat in de eigen provincie studeert lichtjes afgenomen (39,1% in het academiejaar 2011-2012) ten voordele van het aandeel West-Vlaamse studenten dat in de provincies Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant (respectievelijk 47,6% en 7,9% in het academiejaar 2011-2012) hoger onderwijs volgt.
- Ruim negen op de tien (of 92,6%) West-Vlaamse studenten die in de eigen provincie hoger onderwijs volgen, doen dit aan een hogeschool. De overige 7,4% is ingeschreven aan de KULAK.
- 54,1% van de West-Vlaamse hogeschoolstudenten volgt een opleiding in de eigen provincie; 39,4% volgt les in de provincie Oost-Vlaanderen.
- 64,3% van de West-Vlaamse studenten die les volgen aan een universiteit, studeert aan de Universiteit Gent en 22,1% aan de Katholieke Universiteit Leuven. De KULAK, in eigen provincie, staat pas op de derde plaats (8,3%). Het beperktere aanbod aan universitair onderwijs in West-Vlaanderen met enkel academisch gerichte bachelors (geen masters als afstudeerrichting) is hier niet vreemd aan.

D. LEVENSLANG LEREN

In 2012 volgde 6,6% van de West-Vlamingen tussen 25 en 64 jaar een opleiding, cursus of seminarie in het kader van levenslang leren.

Figuur 4.3.9: Evolutie van de deelname aan levenslang leren bij 25 tot 64-jarigen (a), West-Vlaanderen (b), Vlaams Gewest en België, 2008-2012.

(a) Percentage personen van 25-64 jaar dat tijdens de referentiemaand les volgde in het regulier onderwijs of dat heeft deelgenomen aan opleidingen buiten het regulier onderwijs.

(b) Cijfers voor West-Vlaanderen gebaseerd op een beperkt aantal waarnemingen.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Enquête naar Arbeidskrachten, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2012 nam 6,6% van de West-Vlaamse bevolking tussen 25 en 64 jaar deel aan levenslang leren. Het cijfer voor West-Vlaanderen ligt lager dan dat voor Vlaanderen (6,8%) maar op hetzelfde niveau als dat voor België (6,6%).
- Zowel in West-Vlaanderen, Vlaanderen als België is de participatie aan levenslang leren bij vrouwen groter dan bij mannen.
- In vergelijking met 2008 nam in West-Vlaanderen de participatiegraad aan levenslang leren af in 2012 en dit zowel bij mannen als vrouwen. Ook in Vlaanderen en België daalde in de periode 2008-2012 het aandeel mannen en vrouwen dat een opleiding, cursus of seminarie volgde.

DEFINITIES EN METHODOLOGIE

Allochtoon

Origine buiten EU-15.

Arbeidsgehandicapte

Elk persoon met een diploma buitengewoon secundair onderwijs (BuSO) of buitengewoon lager onderwijs (BLO), elk persoon met een beperkte tot zeer beperkte arbeidsgeschiktheid of een persoon die door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (het Vlaams Fonds) erkend is als persoon met een handicap inzake tewerkstelling.

DIMONA

Op 1 januari 2006 werden de stempelcontroles voor werklozen afgeschaft. Sindsdien actualiseert de VDAB haar databank op basis van elektronische gegevens afkomstig van DIMONA (RSZ) en de RVA-betalingsgegevens. Door het werken met DIMONA (waar werkgevers aangifte doen van in- en uitdiensttredingen van werknemers) wordt een juister beeld van de werkloosheid verkregen. Het werken met DIMONA heeft een snellere afschrijving van de werkzoekenden tot gevolg en dus een daling van de werkloosheidscijfers.

EU-15

België, Duitsland, Oostenrijk, Denemarken, Spanje, Finland, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, Luxemburg, Griekenland, Ierland, Portugal, Zweden, Italië en Nederland.

EU-13

Bulgarije, Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Tsjechië en Kroatië.

Grensarbeid

De oude grensarbeidersregeling tussen Frankrijk en België bepaalde dat directe belastingen moesten betaald worden in het land van verblijf en dat sociale zekerheidsbijdragen dienden betaald te worden in het land van tewerkstelling. Dit leverde een dubbel fiscaal voordeel op voor de Franse grensarbeiders. De directe belastingen waren in Frankrijk immers lager dan in België terwijl de sociale zekerheidsbijdragen in België lager waren dan in Frankrijk. De nieuwe grensarbeidersregeling bepaalt echter dat de directe belastingen net zoals de sociale zekerheidsbijdragen betaald moeten worden in het land van tewerkstelling. Voor Belgische grensarbeiders ging deze regeling in voege vanaf 2008, voor de Franse grensarbeiders was dit vanaf 1 januari 2012. Tot en met 31 december 2011 konden nieuwe werknemers die aan alle voorwaarden voldeden het statuut van grensarbeider verwerven. Alle werknemers die het grensarbeidersstatuut hebben verworven vóór 1 januari 2012 kunnen van deze regeling blijven genieten tot en met 31 december 2033.

De regionale verdeling van de grensarbeiders gebeurt bij het RIZIV op basis van de plaats waar ze ingeschreven zijn in het ziekenfonds. In de praktijk blijkt dat heel wat Franse grensarbeiders die in West-Vlaanderen werken, in Wallonië ingeschreven zijn in een ziekenfonds, wellicht omwille van de taal. Dit fenomeen leidt tot een onderschatting van het aantal Franse grensarbeiders in West-Vlaanderen volgens de RIZIV-cijfers. Omdat bezoldigden en zelfstandigen al enkele jaren hetzelfde fiscale regime volgen, wordt er vanaf 2010 in de statistieken geen onderscheid meer gemaakt tussen bezoldigde en zelfstandige grensarbeid.

Wat betreft inkomende pendel zijn er een aantal verschillen tussen de statistieken van de Vlaamse Arbeidsrekening (VAR) en de RIZIV-statistieken. Zo vertrekken de VAR-statistieken rechtstreeks van de aangiftes bij RSZ en RSZPPO. Deze aangiftes bij RSZ en RSZPPO hebben betrekking op jaargemiddelden, terwijl de RIZIV-statistieken de toestand op 30 juni weergeven. Daarnaast kunnen werknemers wel nog ingeschreven zijn bij het RIZIV, terwijl ze bij de RSZ en RSZPPO niet meegeteld worden omwille van bijvoorbeeld loopbaanonderbreking of uitdiensttreding.

Help(st)er

Elke persoon die in België een zelfstandige in de uitoefening van zijn beroep bijstaat of vervangt, zonder dat zij door een arbeidsovereenkomst met elkaar verbonden zijn. Hij valt onder de toepassing van het sociaal statuut van de zelfstandigen.

Hoger onderwijs

Om het aantal studenten te verkrijgen, wordt per student slechts één inschrijving in aanmerking genomen, namelijk de eerste inschrijving van de studenten met een diplomacontract in een instelling van het hoger onderwijs (hogeschool of universiteit) in het desbetreffende academiejaar.

Hooggeschoold

Diploma hoger of universitair onderwijs.

Jobratio

Deze indicator geeft het totale jobaanbod weer in verhouding tot de bevolking op beroepsactieve leeftijd en wordt uitgedrukt als het aantal jobs voor loontrekkenden, zelfstandigen en helpers in regio X per 100 inwoners tussen 15 en 64 jaar in regio X.

Kansengroepen

Groepen die op de arbeidsmarkt ofwel ondervertegenwoordigd zijn in de werkzaamheid ofwel oververtegenwoordigd in de werkloosheid (ofwel beide). VESOC definieert kansengroepen als “groepen waarbij de werkzaamheidsgraad (het aandeel van de personen uit de betrokken categorie op beroepsactieve leeftijd (15-64 jaar) die effectief werken, uitgedrukt in percentages) lager ligt dan gemiddeld bij de Vlaamse beroepsbevolking”. Aangezien we in onze analyse tot op het niveau van arrondissementen werken, is de berekening van dergelijke graden niet mogelijk. Daarom worden kansengroepen in deze publicatie bepaald door te kijken welke groepen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidscijfers ten opzichte van het Vlaamse Gewest.

Laaggeschoold

Geen diploma hoger secundair onderwijs (inclusief middenstandsonderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs).

Laatstejaarsleerlingen

Leerlingen in het tweede jaar van de derde graad secundair onderwijs. Hoewel er in het BSO en het TSO een mogelijkheid bestaat om in deze laatste graad nog een derde jaar (of zelfs vierde jaar) te volgen, worden in deze publicatie enkel de leerlingen uit het tweede jaar beschouwd. Voor het DBSO worden alle leerlingen meegeteld aangezien het voor deze heterogene groep moeilijk is om de laatstejaarsleerlingen te definiëren.

Levenslang leren

De participatiegraden aan levenslang leren worden berekend aan de hand van de resultaten van de Enquête naar Arbeidskrachten (EAK) die voor België georganiseerd wordt door de FOD Economie (ADSEI). Het gaat om het percentage personen van 25-64 jaar dat tijdens de referentiemaand les volgde in het regulier onderwijs (inclusief leercontract en sociale promotie) of dat heeft deelgenomen aan opleidingen (cursussen, seminars, conferenties...) buiten het regulier onderwijssysteem. De cijfers voor West-Vlaanderen moeten met enige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden omdat ze gebaseerd zijn op een beperkt aantal waarnemingen.

Maghrebijnen

Origine in Algerije, Marokko of Tunesië.

Middengeschoold

Diploma derde graad secundair of vierde graad beroepssecundair onderwijs.

Niet-Belg

Beschikt niet over de Belgische nationaliteit. Ter verduidelijking: het begrip niet-Belg (nationaliteit) mag niet verward worden met het begrip allochtoon (origine).

Niet-werkende werkzoekenden (nwwz)

De werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag (WZUA), de jongeren in beroepsinschakelingstijd, de andere verplicht ingeschreven niet-werkende werkzoekenden en de vrij ingeschreven niet-werkende werkzoekenden.

Ondernemersgraad

Het aantal zelfstandigen en helpers naar woonplaats ten opzichte van de bevolking van 15 tot 64 jaar.

Oudere werklozen

Tot juli 2002 konden alle werklozen van 50 jaar en ouder die minstens één jaar werkloos waren zich laten uitschrijven als werkzoekende zonder hun recht op een uitkering te verliezen. Vanaf 1 juli 2002 geldt deze vrijstelling pas onvoorwaardelijk (dus voor iedereen) vanaf de leeftijd van 58 jaar of indien men minstens 50 jaar is én een beroepsverleden heeft van minstens 38 jaar als loontrekkende én minstens één jaar werkloos is. Dit leidt tot een geleidelijke uitstroom van gepensioneerde 50-plussers en een grote instroom van werkloze 50-plussers in de niet-werkende werkzoekenden-cijfers. Vanaf januari 2013 werd de leeftijdsgrens voor onvoorwaardelijke vrijstelling opgetrokken van 58 naar 60 jaar.

Scholingsgraad

Bevolking volgens niveau van het hoogst behaalde diploma ten opzichte van de totale bevolking, al dan niet ingedeeld naar geslacht. Er wordt onderscheid gemaakt tussen laaggeschoolden (hoogstens diploma lager secundair onderwijs), middengeschoolden (diploma secundair onderwijs) en hogeschoolden (diploma hoger onderwijs).

Secundair onderwijs

Het gewoon secundair onderwijs (SO) bestaat meestal uit zes leerjaren ingedeeld in drie graden van twee leerjaren. De eerste graad krijgt de term gemeenschappelijk secundair onderwijs (GSO). Vanaf de tweede graad worden vier onderwijsvormen onderscheiden: algemeen, beroeps-, kunst- en technisch secundair onderwijs (respectievelijk ASO, BSO, KSO en TSO). In het BSO en TSO is het mogelijk om binnen de derde graad nog een derde jaar te volgen om zich voor te bereiden op het hoger onderwijs of om zich te specialiseren. Voor bepaalde specialisaties in het beroepsonderwijs bestaat er zelfs een vierde graad.

Voor jongeren vanaf de leeftijd van 15 of 16 jaar bestaat de mogelijkheid om over te stappen naar een deeltijds systeem. De belangrijkste groep hierin zijn de opleidingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO). In het DBSO volgen de leerlingen 15 lessen per week, die aangevuld worden met een tewerkstelling die bij voorkeur aansluit bij de gevolgde opleiding.

Jongeren van 13 tot 21 jaar met een handicap of met leer- of opvoedingsmoeilijkheden kunnen daarnaast terecht in het buitengewoon secundair onderwijs (BuSO). De structuur van het BuSO bestaat niet uit graden maar opleidingsvormen, afhankelijk van de doelstellingen die men nastreeft.

De laatste categorie bevat de leerlingen uit de onthaakklas voor anderstalige nieuwkomers (OKAN). Deze onthaakklassen werden opgericht om anderstalige leerlingen te helpen zich in te passen in het Vlaams secundair onderwijs.

Startersratio

Aantal startende zelfstandigen en helpers in verhouding tot het aantal actieve zelfstandigen en helpers.

Stopzettingsratio

Aantal zelfstandigen en helpers dat de activiteiten stopzet in verhouding tot het aantal actieve zelfstandigen en helpers.

Werkloosheidsdruk

Aantal niet-werkende werkzoekenden inclusief oudere werklozen in verhouding tot de bevolking op beroepsactieve leeftijd (18-64 jaar).

Zelfstandige

Iedere natuurlijke persoon die een beroepsbezigheid uitoefent zonder hiervoor door een arbeidsovereenkomst of een statuut gebonden te zijn.

Zelfstandige in bijberoep

Een zelfstandige waarvan de beroepsactiviteit als zelfstandige gelijktijdig wordt uitgeoefend met een andere, gewoonlijke en hoofdzakelijke beroepsbezigheid onder gezag.

Zelfstandige in hoofdberoep

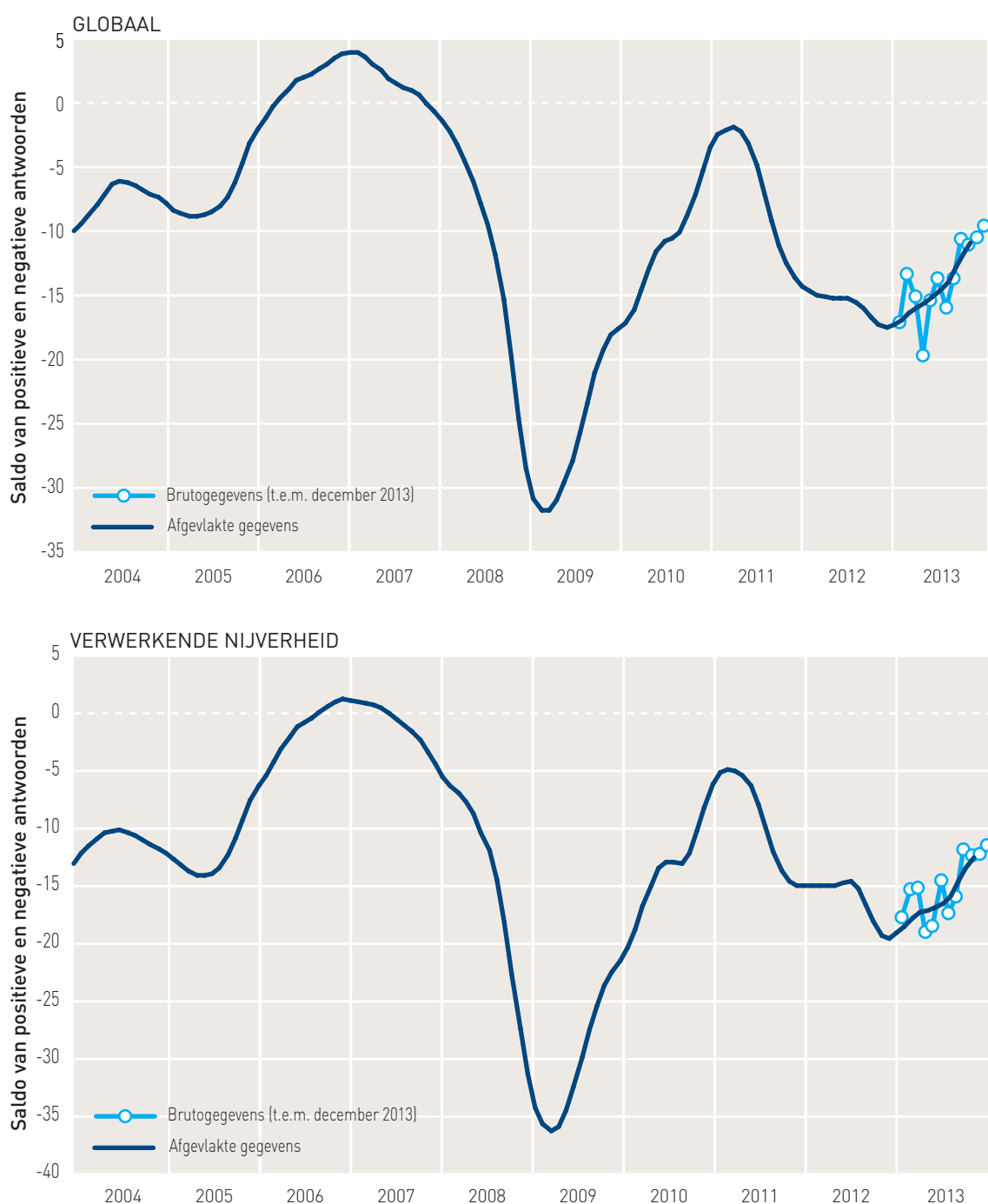
Een zelfstandige waarvan de beroepsactiviteit als zelfstandige de voornaamste of enige beroepsbezigheid is.

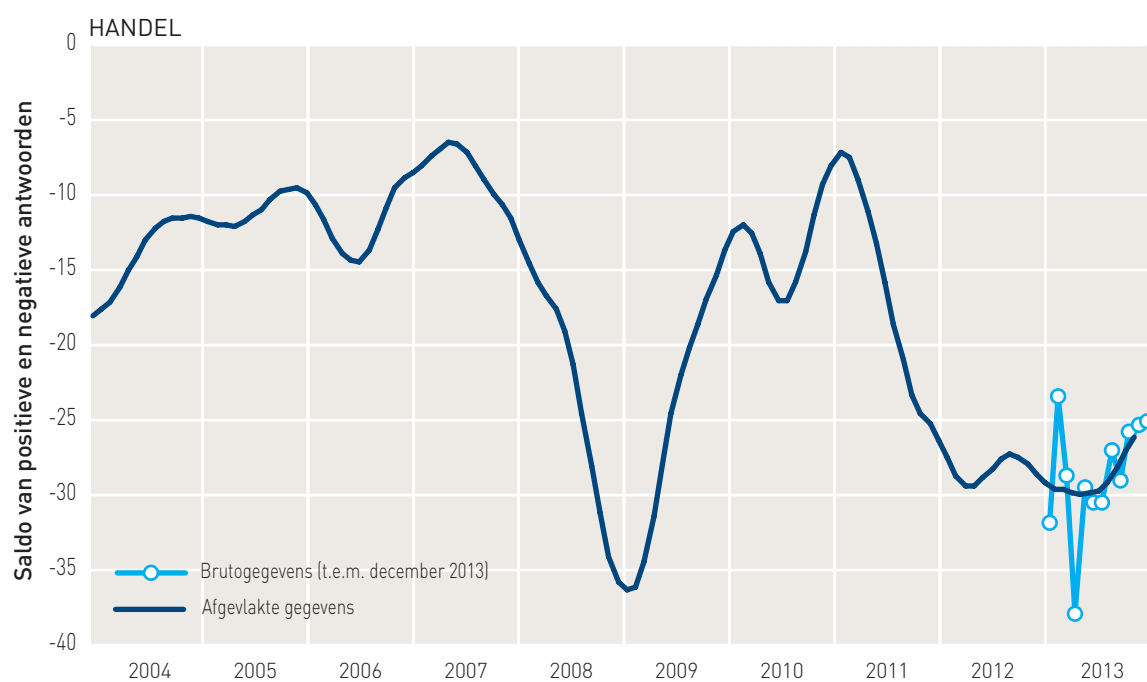
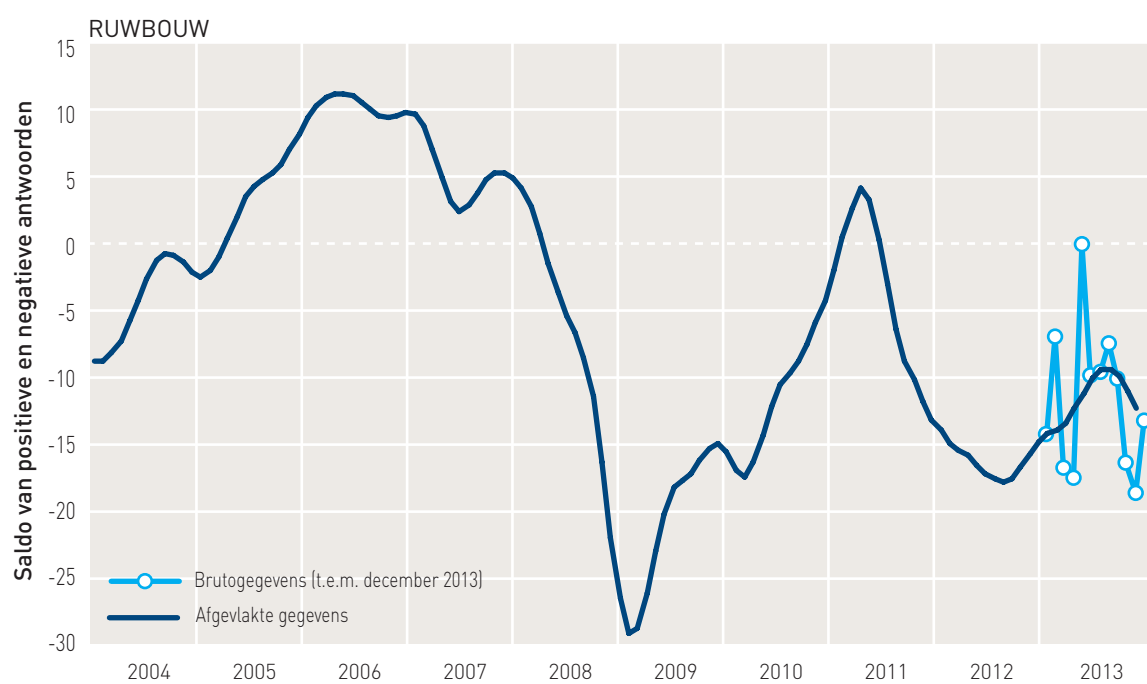
5 INDICATOREN VAN ECONOMISCHE ACTIVITEIT

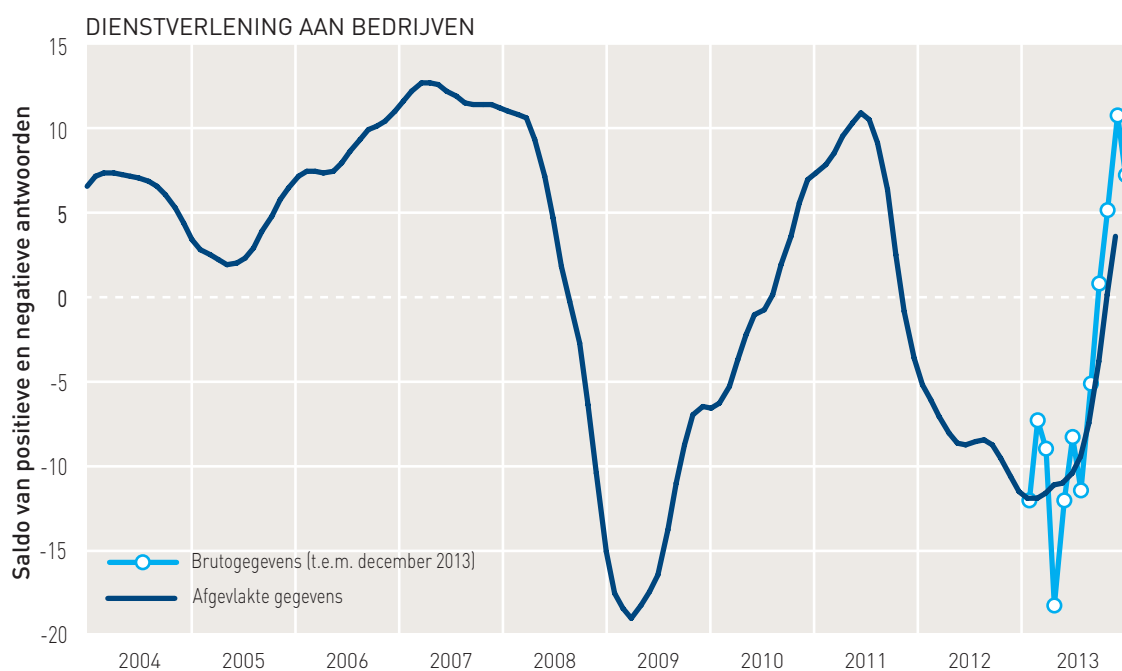
1. CONJUNCTUUR

Na een overwegend neergaande conjunctuur in 2011 en 2012 liet de West-Vlaamse conjunctuurcurve in 2013 opnieuw een duidelijk stijgende trend optekenen. De deelcurve van de ruwbouw is de enige die deze positieve trend niet volgt. Na een stijgende trend sinds midden 2012, bereikte de curve van de ruwbouw een piek midden 2013 waarna een neergaande beweging volgde.

Figuur 5.1.1: Conjunctuurcurven voor West-Vlaanderen, 2004-2013.

Bron: NBB, *Conjunctuurenquêtes bij de bedrijven*, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- De jaren 2011 en 2012 waren twee jaren van overwegend neergaande conjunctuur. In 2013 wisselden stijgende en dalende brutowaarden elkaar af, maar ze resulteerden toch in een duidelijk stijgende trend van de afgevlakte globale conjunctuurcurve.
- Ook de deelcurves van de verwerkende nijverheid, de handel en de dienstverlening aan bedrijven eindigden 2013 met een positieve trend. Deze positieve trend werd bij de ene sector al vroeger ingezet dan bij de andere. Bij de industrie was dit al in het laatste kwartaal van 2012, bij de dienstverlening aan bedrijven vanaf begin 2013 en bij de handel pas midden 2013. De trend van de ruwbouw wijkt af van die bij de andere deelcurves. De curve van de ruwbouw kende een stijgende trend sedert midden 2012, maar bereikte een piek midden 2013 en begon daarna aan een neergaande beweging.

2. BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE

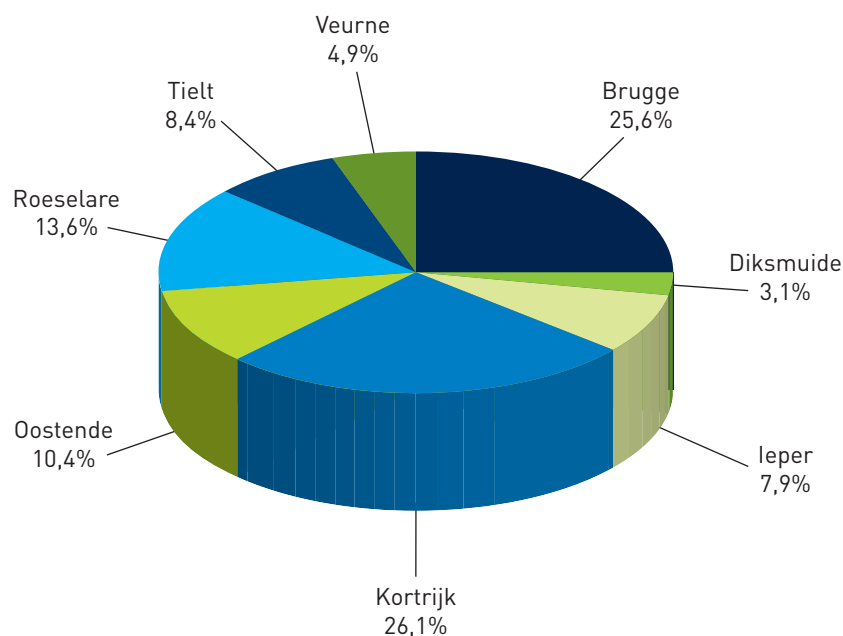
Tussen 2003 en 2012 groeide de West-Vlaamse economie met 13,5% of gemiddeld 1,4% per jaar. Dit is iets minder dan de groei in Vlaanderen, maar iets meer dan de groei in België. Zowel in West-Vlaanderen, Vlaanderen als België wordt het grootste deel van de bruto toegevoegde waarde gegenereerd door de handel en diensten. Het aandeel van deze sector nam bovendien nog toe in de periode 2003-2012. De loonkost, de arbeidsproductiviteit en het loonaandeel in de bruto toegevoegde waarde zijn in West-Vlaanderen kleiner dan in Vlaanderen.

Tabel 5.2.1: Bruto toegevoegde waarde, totaal en per inwoner, in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest, 2003 en 2012.

		West-Vlaanderen	Vlaams Gewest	Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest
Totaal (mln euro)	2003	29.395	165.613	17,7%
	2012	33.372	189.676	17,6%
	Evolutie (in %)	+13,5%	+14,5%	
Per inwoner (euro)	2003	22.368	23.589	
	2012	28.985	30.313	
	Evolutie (in %)	+29,6%	+28,5%	

Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Figuur 5.2.1: Aandeel per arrondissement in de bruto toegevoegde waarde van West-Vlaanderen tegen lopende prijzen, 2012.

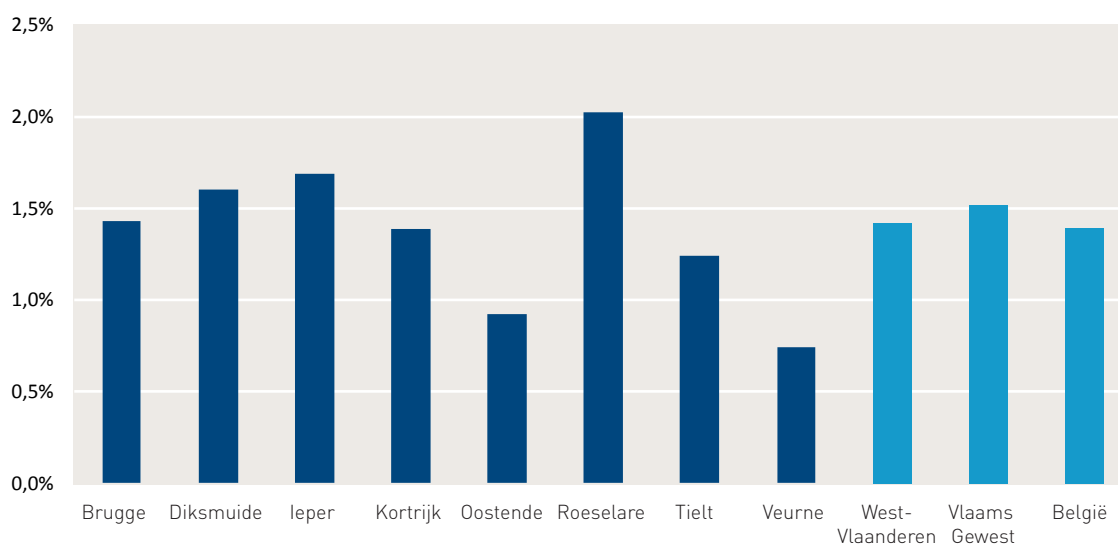
Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- De totale bruto toegevoegde waarde groeide in de periode 2003-2012 in West-Vlaanderen iets minder sterk dan in het Vlaamse Gewest. Het aandeel van onze provincie in Vlaanderen daalde hierdoor minimaal van 17,7% naar 17,6%. Ter vergelijking: het aandeel van West-Vlaanderen in het Vlaamse Gewest voor indicatoren als het aantal inwoners, loontrekkenden en actieve ondernemingen bedraagt respectievelijk 18,4%, 18,7% en 21,2%.
- Uitgedrukt per inwoner heeft West-Vlaanderen een kleinere bruto toegevoegde waarde dan Vlaanderen. West-Vlaanderen wist in de periode 2003-2012 de kloof met Vlaanderen wel enigszins te dichten door een iets grotere groei van de bruto toegevoegde waarde per inwoner (+29,6% ten opzichte van +28,5%).
- De arrondissementen Kortrijk en Brugge realiseren samen 51,7% van de West-Vlaamse bruto toegevoegde waarde. Op de derde en vierde plaats volgen Roeselare en Oostende met respectievelijk 13,6% en 10,4%. Tielt zorgt voor 8,4% van de totale West-Vlaamse bruto toegevoegde waarde en de drie Westhoekarrondissementen samen voor 15,9%.

Figuur 5.2.2: Gemiddelde jaarlijkse economische groei aan de hand van de bruto toegevoegde waarde tegen vaste prijzen, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2003-2012 (a).

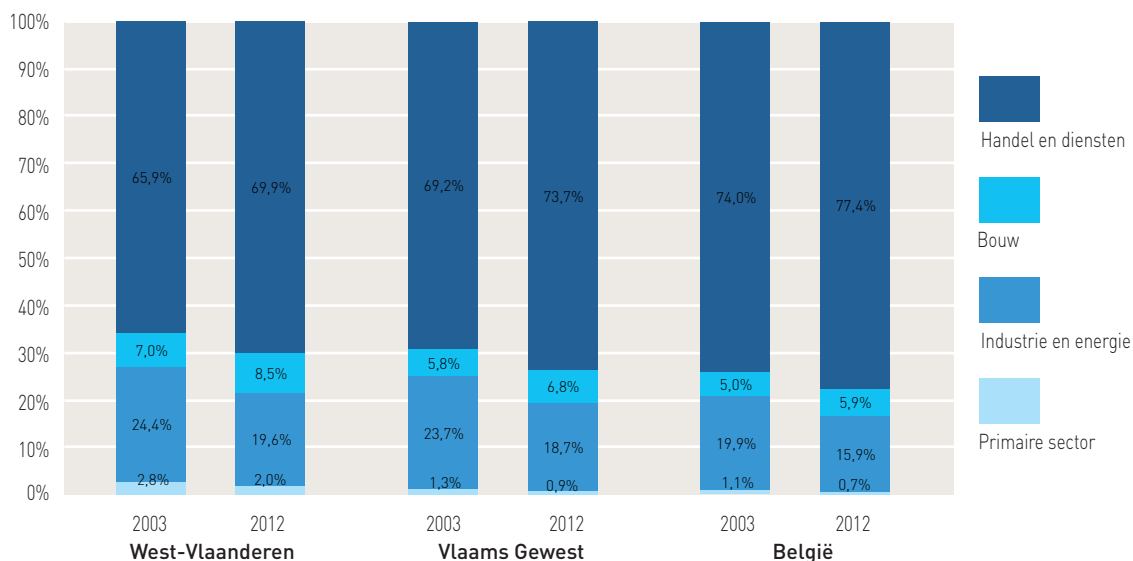
(a) De reeks in vaste prijzen wordt uitgedrukt in kettingeuro's (referentiejaar 2011).

Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- De economische groei in West-Vlaanderen – gemeten aan de hand van de evolutie van de bruto toegevoegde waarde tegen vaste prijzen – bedroeg 13,5% in de periode 2003-2012 of gemiddeld 1,4% per jaar. Dit is een kleinere groei dan in Vlaanderen (14,5%), maar een iets grotere groei dan in België (13,3%).
- Binnen West-Vlaanderen groeide de economie het sterkst in het arrondissement Roeselare, gevolgd door Ieper en Diksmuide. De kleinste groei werd opgetekend in Veurne en Oostende.

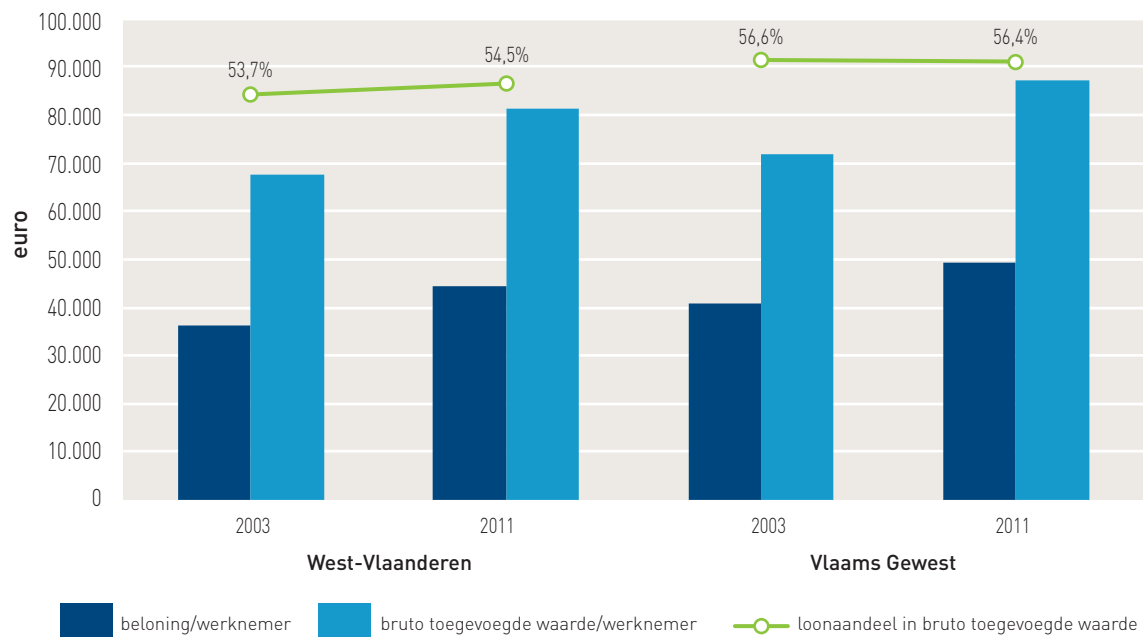
Figuur 5.2.3: Evolutie bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen naar sector in West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2003-2012.

Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Zowel in West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest als België wordt het grootste deel van de bruto toegevoegde waarde gegenereerd door de handel en diensten. Het aandeel van de handel en diensten was ook stijgend in de periode 2003-2012, en dit ten koste van het aandeel van de primaire sector en de industrie. Het aandeel van de bouwsector steeg in alle regio's.
- Het aandeel van de handel en diensten in de totale bruto toegevoegde waarde in West-Vlaanderen is duidelijk lager dan in het Vlaamse Gewest en België. De groei van de sector bleef in West-Vlaanderen ook lager dan de groei in Vlaanderen (+42% ten opzichte van +45,1%). Daartegenover staat dan dat de aandelen van de andere sectoren in West-Vlaanderen hoger zijn dan in Vlaanderen of België.
- Het grote aandeel van de bouwsector is opmerkelijk in West-Vlaanderen. In 2012 bedroeg dit in West-Vlaanderen 8,5% tegenover 6,8% in Vlaanderen en 5,9% in België. De bouwsector groeide ook veel sterker in termen van bruto toegevoegde waarde in West-Vlaanderen dan in Vlaanderen en België (+63,8% ten opzichte van respectievelijk +59% en +58,6%).
- Het aandeel van de industrie is in elke regio dalende, maar in nominale termen steeg de bruto toegevoegde waarde wel tussen 2003 en 2012. De groei was in West-Vlaanderen (+7,4%) iets groter dan in Vlaanderen (+7,2%). Opmerkelijk is dat de groei in België als geheel nog groter was (+8,6%).
- De primaire sector kende een daling van de bruto toegevoegde waarde. De afname bleef in West-Vlaanderen (-4,4%) beperkter dan in Vlaanderen (-7,2%) en België (-4,9%).

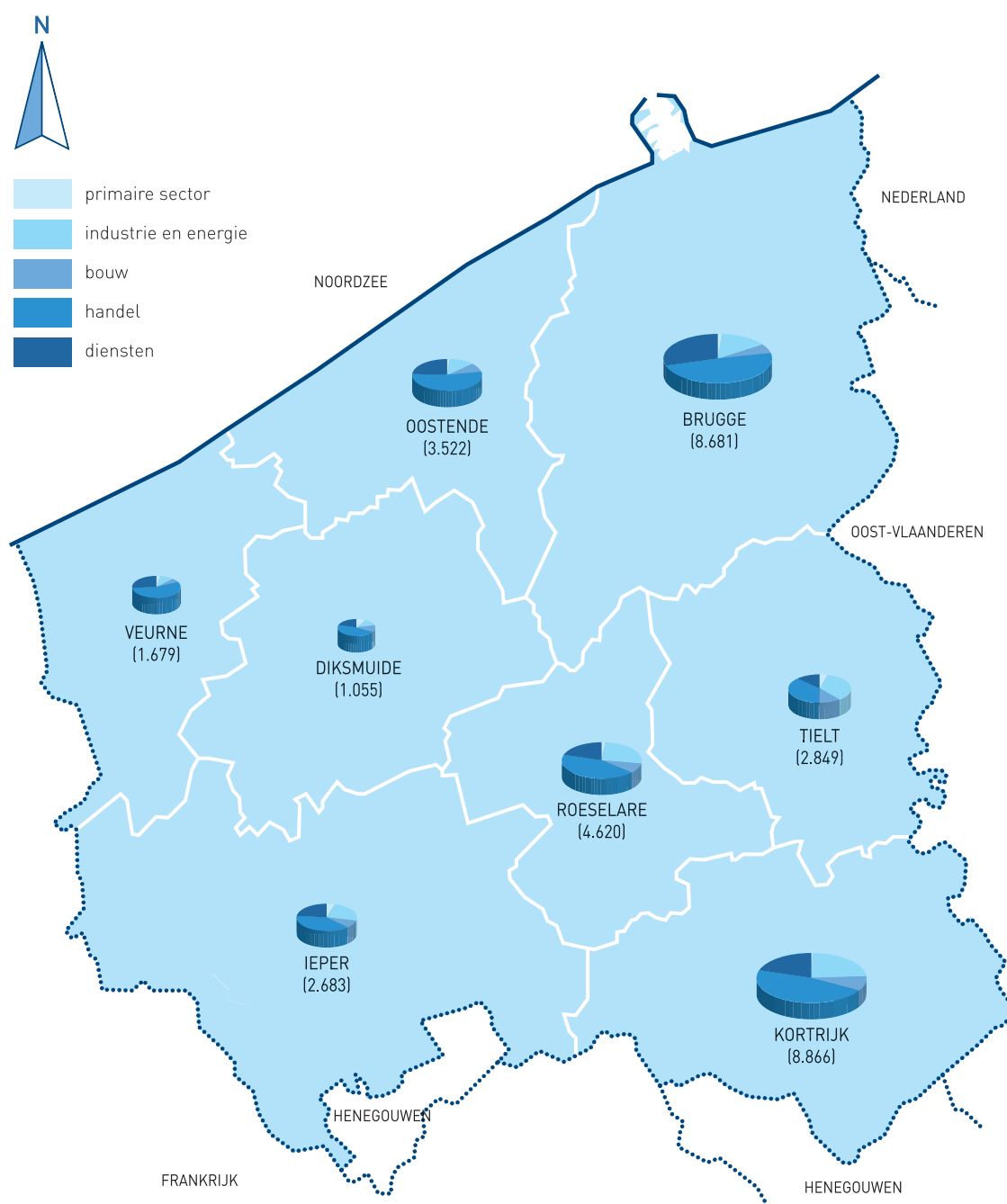
Figuur 5.2.4: Evolutie van de loonkost en de arbeidsproductiviteit in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest, 2003-2011.

Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2011 was de beloning per werknemer of de loonkost in West-Vlaanderen lager dan in Vlaanderen. De indicator groeide tussen 2003 en 2011 wel iets sterker in West-Vlaanderen (+22,3%) dan in Vlaanderen (+21%), waardoor het verschil met Vlaanderen kleiner werd.
- De bruto toegevoegde waarde per werknemer of de arbeidsproductiviteit is in West-Vlaanderen ook kleiner dan in Vlaanderen. Deze indicator groeide in West-Vlaanderen minder sterk (+20,3%) dan in Vlaanderen (+21,5%), waardoor het verschil met Vlaanderen groter werd.
- Ook het loonaandeel in de bruto toegevoegde waarde of de loonkost ten opzichte van de arbeidsproductiviteit is in West-Vlaanderen (54,5%) aanzienlijk kleiner dan in Vlaanderen (56,4%). Tussen 2003 en 2011 steeg echter het loonaandeel in de West-Vlaamse toegevoegde waarde, terwijl er in Vlaanderen een minieme afname was.

Kaart 5.2.1: Bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen (miljoen euro) naar sector, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2012 (a).

WEST-VLAANDEREN (33.956)

primaire sector:	674	[2,0%]
industrie en energie:	6.642	[19,6%]
bouw:	2.895	[8,5%]
handel:	16.064	[47,3%]
diensten:	7.681	[22,6%]

0 5 10 15 km

(a) Indeling o.b.v. de nieuwe Nace-Bel nomenclatuur 2008.

*Handel: Nace-Bel nomenclatuur A21 - codes G t/m N.

*Diensten: Nace-Bel nomenclatuur A21 - codes O t/m T.

Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

3. OMZET, UITVOER EN INVESTERINGEN

A. Omzet en uitvoer

In 2012 realiseerden de ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen samen 80,5 miljard euro omzet. Dit komt overeen met 14,4% van het Vlaamse totaal. De waarde van de uitvoer in West-Vlaanderen bedroeg 25,2 miljard euro of 10,1% van de totale geëxporteerde waarde in Vlaanderen.

Tabel 5.3.1: Evolutie (2011-2012) en gemiddelde jaarlijkse groei (2008-2012) van de omzet in West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en België.

	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest	België
Omzet (in miljard euro)			
- 2011	79,3	552,9	1.147,6
- 2012 (a)	80,5	559,3	1.157,1
Evolutie 2011-2012 (in %)	+1,5%	+1,2%	+0,8%
Gem. jaarl. groei 2008-2012 (in %)	+2,0%	+2,4%	+2,6%

(a) Voorlopige cijfers.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2012 realiseerden de ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen samen 80,5 miljard euro omzet. Dit is 14,4% van het Vlaamse totaal. In vergelijking met de andere indicatoren van economische activiteit zoals toegevoegde waarde, actieve en startende ondernemingen, werkgelegenheid, enz. is het aandeel van West-Vlaanderen inzake omzet eerder laag. De verklaring hiervoor kan worden gezocht in het feit dat de btw-registratie en bron van deze statistiek gebeurt naar maatschappelijke zetel, waardoor een belangrijk deel van de in West-Vlaanderen gerealiseerde omzet niet in West-Vlaanderen wordt geregistreerd. Ook het feit dat West-Vlaanderen relatief meer KMO's telt dan gemiddeld in het Vlaamse Gewest speelt een rol.
- Tussen 2011 en 2012 steeg de omzet in West-Vlaanderen met 1,5%. In het Vlaamse Gewest en België groeide de gerealiseerde omzet in deze periode iets minder sterk (respectievelijk +1,2% en +0,8%).
- In de periode 2008-2012 groeide de omzet in West-Vlaanderen jaarlijks met gemiddeld 2%. West-Vlaanderen bleef hiermee onder de gemiddelde jaarlijkse omzetgroei in Vlaanderen (+2,4%) en België (+2,6%). In zowel West-Vlaanderen, Vlaanderen als België is de omzetstijging tussen 2011 en 2012 kleiner dan de gemiddelde jaarlijkse omzetgroei tussen 2008 en 2012. Als gevolg van de conjuncturele achteruitgang was er tussen 2008 en 2009 in alle regio's nog een sterke omzetsdaling van ruim 10%. Deze werd echter ruimschoots gecompenseerd in de periodes 2009-2010 en 2010-2011 met omzetstijgingen van respectievelijk ruim 9% en 8%.

Tabel 5.3.2: Evolutie (2011-2012) en gemiddelde jaarlijkse groei (2008-2012) van de uitvoer in West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en België.

	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest	België
Uitvoer (in miljard euro)			
- 2011	25,2	253,2	590,4
- 2012 (a)	25,2	250,5	601,5
Evolutie 2011-2012 (in %)	+0,0%	-1,1%	+1,9%
Gem. jaarl. groei 2008-2012 (in %)	-0,3%	+0,4%	+2,2%

(a) Voorlopige cijfers.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- De waarde van de uitvoer van ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen bedroeg 25,2 miljard euro in 2012. Dit betekent dat 10,1% van de geëxporteerde waarde in het Vlaamse Gewest in West-Vlaanderen kan worden gesitueerd. Ook hier is het aandeel van West-Vlaanderen dus eerder laag in vergelijking met enkele andere indicatoren van economische activiteit (cfr. supra).
- In 2012 bleef de waarde van de uitvoer in West-Vlaanderen status-quo in vergelijking met 2011. In het Vlaamse Gewest was er in dezelfde periode een afname met 1,1%. In België daarentegen was er tussen 2011 en 2012 sprake van een toename van de totale geëxporteerde waarde met 1,9%.
- Tussen 2008 en 2012 daalde de waarde van de uitvoer van ondernemingen in West-Vlaanderen met gemiddeld 0,3% per jaar. In Vlaanderen was er jaarlijks een minieme groei van de geëxporteerde waarde met 0,4%. In heel België was de gemiddelde jaarlijkse groei van de waarde van de uitvoer beduidend hoger (+2,2%). Net als bij de omzet was er tussen 2008 en 2009 een sterke afname van de waarde van de uitvoer in zowel West-Vlaanderen (-17%), Vlaanderen (-20,5%) als België (-17%). In de periodes 2009-2010 en 2010-2011 waren er in alle regio's aanzienlijke toenames van respectievelijk ruim 10% en 8%.
- Aangezien de waarde van de uitvoer in de periode 2011-2012 in West-Vlaanderen en Vlaanderen minder gunstig evolueerde dan de omzet, kenden beide regio's een afname van de exportquote. In West-Vlaanderen daalde de exportquote van 31,8 in 2011 tot 31,3 in 2012. In het Vlaamse Gewest was de afname iets groter (van 45,8 in 2011 tot 44,8 in 2012), maar de exportquote bleef in Vlaanderen beduidend groter dan in West-Vlaanderen. In België ligt de exportquote nog hoger dan in Vlaanderen. Bovendien steeg de geëxporteerde waarde tussen 2011 en 2012 sterker dan de omzet waardoor de exportquote in België toenam van 51,4 tot 52.

B. Investerings

In 2012 investeerden de ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen 3,5 miljard euro; dit is 17,6% van het Vlaamse cijfer.

Tabel 5.3.3: Evolutie (2011-2012) en gemiddelde jaarlijkse groei (2008-2012) van de investeringen in West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en België.

	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest	België
Investerings (in miljard euro)			
- 2011	3,4	19,3	33,1
- 2012 (a)	3,5	19,7	32,4
Evolutie 2011-2012 (in %)	+2,8%	+1,9%	-2,0%
Gem. jaarl. groei 2008-2012 (in %)	-0,3%	-0,1%	-1,4%

(a) Voorlopige cijfers.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2012 investeerden de ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen 3,5 miljard euro; dit is 17,6% van het Vlaamse totaal. Dit is een aanzienlijk hoger aandeel in vergelijking met het West-Vlaamse aandeel in de omzet en de uitvoer van het Vlaamse Gewest (cfr. supra). Inzake investeringen benadert West-Vlaanderen zelfs het aandeel van de andere indicatoren van economische activiteit.
- Tussen 2011 en 2012 groeiden de investeringen in West-Vlaanderen met 2,8%, wat meer is dan in Vlaanderen (+1,9%). In België daarentegen liepen de investeringen terug met 2%.
- In de periode 2008-2012 daalden de investeringen in West-Vlaanderen jaarlijks met gemiddeld 0,3%. Dit is iets meer dan in Vlaanderen (-0,1% per jaar), maar een stuk minder dan in België (-1,4% per jaar). Net als bij de omzet en de uitvoer waren er tussen 2008 en 2009 ook bij de investeringen sterke afnames in zowel West-Vlaanderen (-13,7%), Vlaanderen (-12,5%) als België (-11,8%). In de periode 2009-2010 was er in West-Vlaanderen een sterke toename van de investeringen (+13,2%), terwijl de stijging in Vlaanderen en België beperkt bleef tot respectievelijk 3,5% en 0,5%. In de periode 2010-2011 zagen we het omgekeerde en waren er sterke investeringstoenames in Vlaanderen (+8%) en België (+8,9%) en zelfs een lichte afname in West-Vlaanderen (-1,5%).

4. VERLOOP VAN DE ONDERNEMINGEN

A. Actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen

In 2013 telde West-Vlaanderen 105.638 actieve ondernemingen of 21,2% van het Vlaamse totaal. Het aantal opgerichte ondernemingen daalde tussen 2012 en 2013 in West-Vlaanderen sterker dan in Vlaanderen en België. Het aantal verdwenen ondernemingen steeg daarentegen minder sterk in West-Vlaanderen. Met een nettogroeiratio van 0,4% bleef West-Vlaanderen in 2013 iets onder het Vlaamse en Belgische gemiddelde. De helft van de in totaal 7.383 ondernemingen die in West-Vlaanderen in 2013 werden opgericht situeerde zich in de arrondissementen Brugge en Kortrijk.

Tabel 5.4.1: Evolutie van het aantal actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen, West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2012-2013 (a).

		Actieve ondernemingen	Opgerichte ondernemingen	Verdwenen ondernemingen
West-Vlaanderen	2012	105.191	7.943	6.562
	2013	105.638	7.383	6.986
	Evolutie (in %)	+0,4%	-7,1%	+6,5%
Vlaams Gewest	2012	493.254	41.921	32.870
	2013	497.546	39.271	35.107
	Evolutie (in %)	+0,9%	-6,3%	+6,8%
België	2012	802.351	73.996	58.072
	2013	810.120	70.501	62.900
	Evolutie (in %)	+1,0%	-4,7%	+8,3%

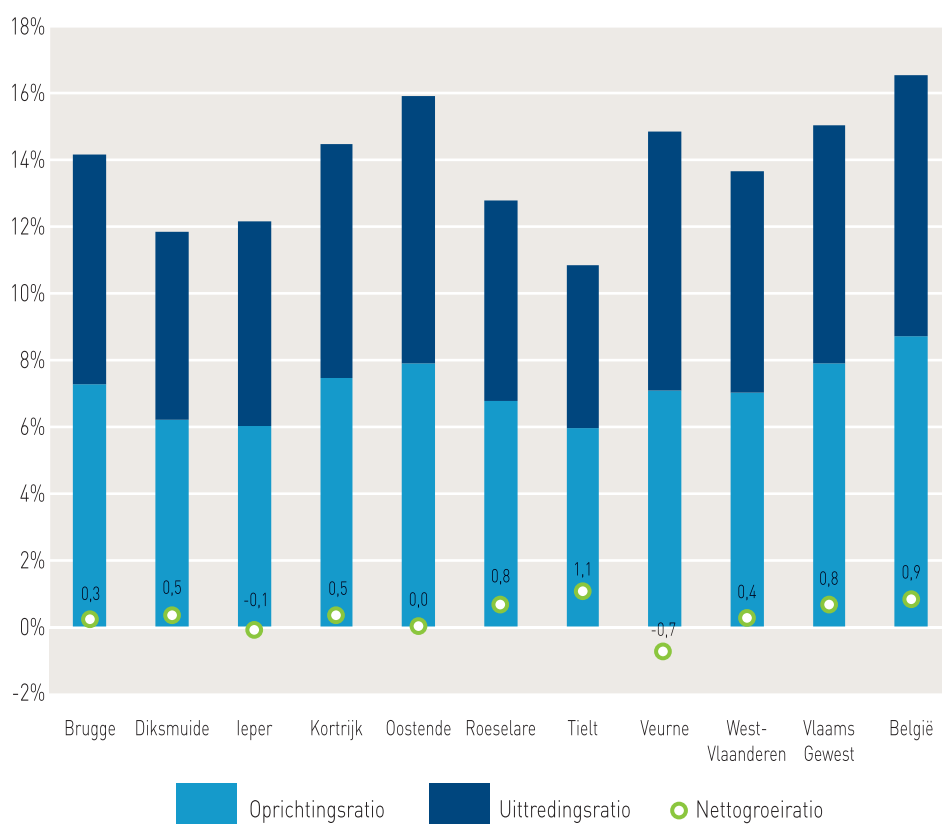
(a) Berekend op basis van maandcijfers.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2013 telde West-Vlaanderen 105.638 **actieve** ondernemingen; dit is 21,2% van het Vlaamse totaal. In vergelijking met 2012 is het aantal actieve ondernemingen in West-Vlaanderen in 2013 met 0,4% gestegen. In Vlaanderen (+0,9%) en België (+1%) was de relatieve toename van het aantal actieve ondernemingen in de periode 2012-2013 iets groter.
- Met 7.383 **opgerichte** ondernemingen in 2013 kon 18,8% van het totale aantal opgerichte ondernemingen in Vlaanderen in West-Vlaanderen worden gesitueerd. Ten opzichte van 2012 lag het aantal opgerichte ondernemingen in 2013 in West-Vlaanderen 7,1% lager. In Vlaanderen en vooral België was de relatieve afname van het aantal opgerichte ondernemingen in de periode 2012-2013 beperkter dan in West-Vlaanderen (respectievelijk -6,3% en -4,7%).
- In 2013 **verdwenen** in West-Vlaanderen 6.986 ondernemingen of 19,9% van het Vlaamse totaal. In West-Vlaanderen was de toename van het aantal verdwenen ondernemingen in de periode 2012-2013 beperkter dan in Vlaanderen en België (+6,5% ten opzichte van respectievelijk +6,8% en +8,3%).

Figuur 5.4.1: Verloop van de ondernemingen, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2013 (a).

(a) Berekend op basis van maandcijfers.

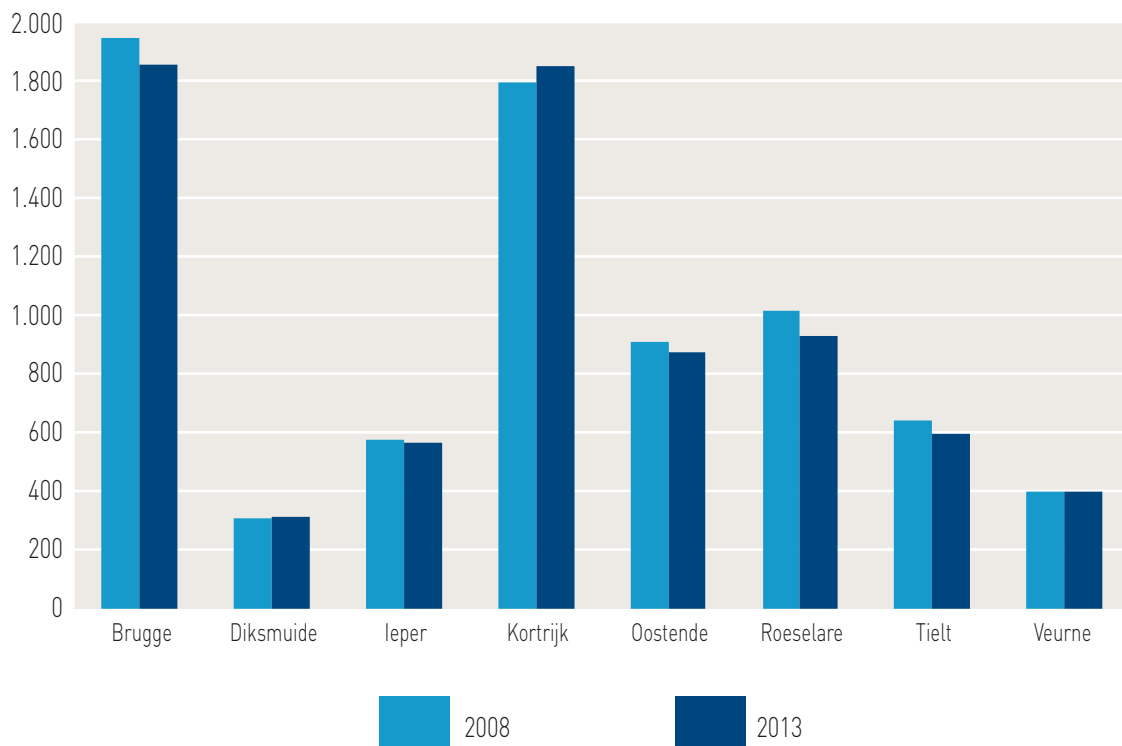
Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Met een oprichtingsratio van 7% bleef West-Vlaanderen in 2012 een eind onder het Vlaamse (7,9%) en Belgische (8,7%) cijfer. Aangezien ook de uittredingsratio in West-Vlaanderen (6,6%) kleiner was dan in Vlaanderen (7,1%) en België (7,8%) was ook de turbulentieratio het kleinste in West-Vlaanderen (13,6% ten opzichte van 14,9% in het Vlaamse Gewest en 16,5% in België). De nettogroeiratio in West-Vlaanderen (0,4%) lag iets onder het Vlaamse (0,8%) en Belgische (0,9%) gemiddelde.
- Binnen West-Vlaanderen vinden we de hoogste oprichtings- en uittredingsratio (beiden 7,9%) en bijgevolg ook de hoogste turbulentieratio (15,8%) in het arrondissement Oostende. Oostende is bovendien het enige West-Vlaamse arrondissement waar de turbulentie groter is dan gemiddeld in het Vlaamse Gewest. Het arrondissement Veurne kent de op één na hoogste uittredingsratio (7,7%) binnen West-Vlaanderen. In combinatie met een oprichtingsratio die net boven het West-Vlaamse gemiddelde ligt (7,1%), zorgt dit ervoor dat Veurne de op één na hoogste turbulentieratio heeft (14,8%). In het arrondissement Tielt ligt de uittredingsratio (4,9%) beduidend lager dan gemiddeld in West-Vlaanderen. Samen met Ieper heeft Tielt ook de laagste oprichtingsratio (6%), wat ervoor zorgt dat de turbulentie in Tielt (10,8%) het laagste is.
- In de arrondissementen Veurne en Ieper verdwenen in 2013 meer ondernemingen dan er werden opgericht waardoor de nettogroeiratio in beide arrondissementen negatief was (respectievelijk -0,7% en -0,1%). In Oostende hielden het aantal opgerichte en verdwenen ondernemingen elkaar in evenwicht en was er netto een nulgroei. Tielt kende de grootste nettogroeiratio (+1,1%) en stak hiermee zelfs boven het Belgische gemiddelde uit. In Roeselare lag de nettogroeiratio op het Vlaamse gemiddelde.

Figuur 5.4.2: Evolutie van het aantal opgerichte ondernemingen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2008-2013 (a).

(a) Berekend op basis van maandcijfers.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

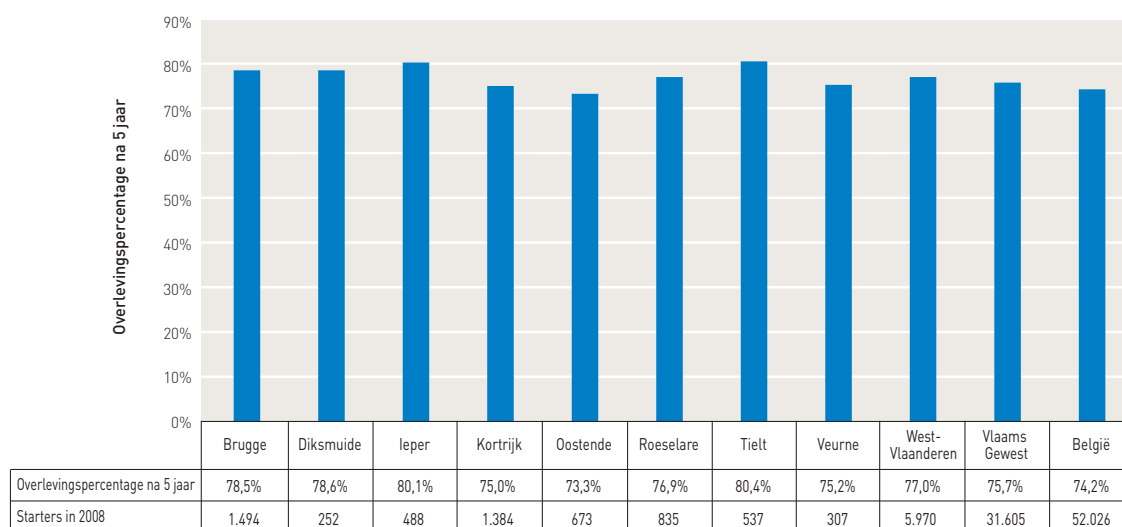
VASTSTELLINGEN

- Van de in totaal 7.383 ondernemingen die in West-Vlaanderen in 2013 werden opgericht, situeerde de helft zich in de arrondissementen Brugge (25,1%) en Kortrijk (25%). In de Westhoekarrondissementen Diksmuide (4,3%), Veurne (5,4%) en Ieper (7,7%) is het aandeel opgerichte ondernemingen het kleinst.
- In 2013 werden in West-Vlaanderen 198 ondernemingen minder opgericht (of -2,6%) in vergelijking met 2008. Met uitzondering van Kortrijk (+3,1%), Diksmuide (+2,3%) en Veurne (+0,3%) werden in alle West-Vlaamse arrondissementen in 2013 minder ondernemingen opgericht dan in 2008. In Brugge daalde het aantal oprichtingen in de periode 2008-2013 in absolute termen het sterkst (-88 oprichtingen of -4,5%), maar in Roeselare (-82 oprichtingen of -8,1%) en Tielt (-43 oprichtingen of -6,7%) was de afname in relatieve termen groter.

B. Overlevingspercentage starters

Eind 2013 waren 4.598 van de in totaal 5.970 West-Vlaamse ondernemingen die in 2008 startten nog actief. Met een overlevingspercentage van 77% doet West-Vlaanderen het beter dan gemiddeld in Vlaanderen (75,7%) en België (74,2%). Van alle West-Vlaamse ondernemingen gestart in 2008 en weer stopgezet tussen 2008 en 2013, deed 24,9% dat tussen de één en twee jaar na oprichting. Behalve in de industrie ligt het overlevingspercentage van starters in West-Vlaanderen in elke sector boven het Vlaamse en Belgische gemiddelde.

Figuur 5.4.3: Overlevingspercentage in 2013 na vijf jaar van ondernemingen gestart in 2008, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België.

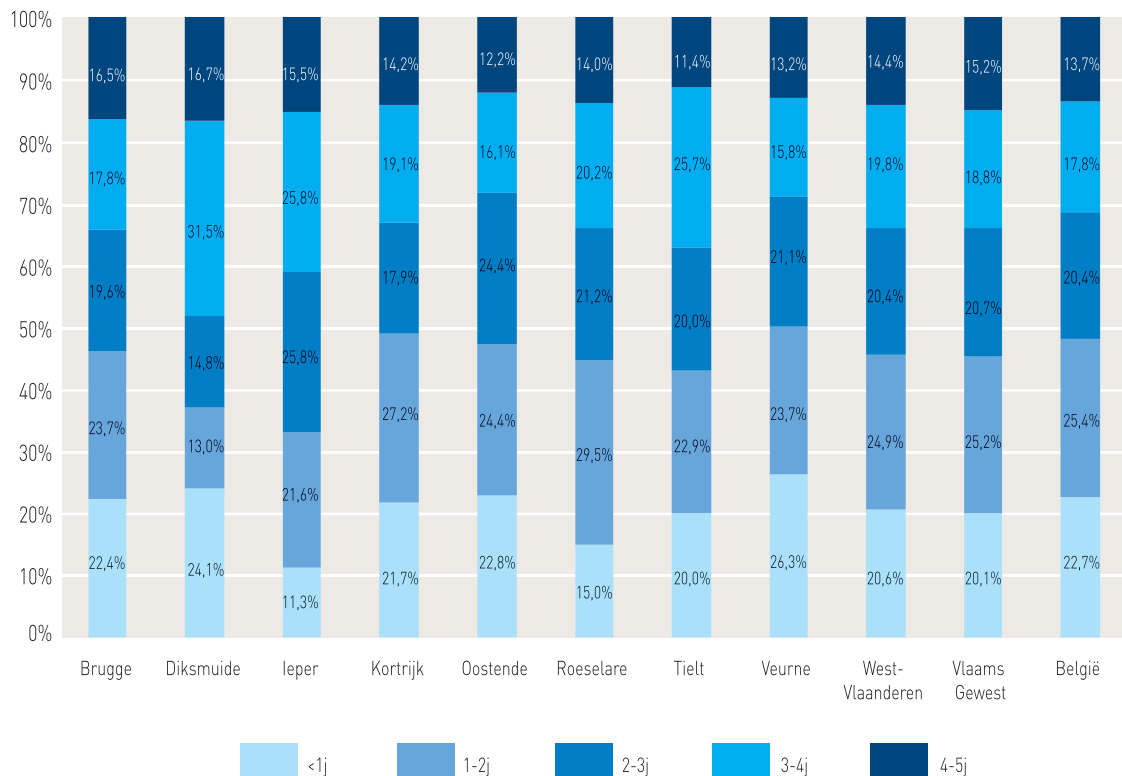
Bron: Lokovest (10/04/2014), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Eind 2013 waren 4.598 van de West-Vlaamse ondernemingen die in 2008 startten nog actief. Uitgedrukt ten opzichte van het totale aantal West-Vlaamse ondernemingen dat in 2008 werd gestart, resulteert dit in een overlevingspercentage na vijf jaar van 77%. Het overlevingspercentage na vijf jaar van West-Vlaamse ondernemingen ligt hiermee boven het Vlaamse (75,7%) en Belgische (74,2%) cijfer.
- Van alle West-Vlaamse ondernemingen die in 2008 werden gestart, kan bijna de helft in de arrondissementen Brugge (25%) en Kortrijk (23,2%) worden gesitueerd. Onderaan de ranglijst vinden we Diksmuide en Veurne met respectievelijk 4,2% en 5,1% van de in 2008 gestarte West-Vlaamse ondernemingen.
- Binnen West-Vlaanderen kennen de arrondissementen Tielt (80,4%) en Ieper (80,1%) de hoogste overlevingspercentages. In Oostende is het overlevingspercentage na vijf jaar het laagst; slechts 73,3% van de ondernemingen die in 2008 werden gestart was eind 2013 nog actief. Als we dit naast de statistiek van de demografische beweging van ondernemingen leggen (cfr. 5.4.A), dan blijkt dat de arrondissementen met een hoog overlevingspercentage bij starters net die arrondissementen zijn met een lage turbulentieratio en vice versa.

Figuur 5.4.4: Stopzettingen in de periode 2008-2013 van ondernemingen gestart in 2008, ingedeeld naar leeftijd, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België.

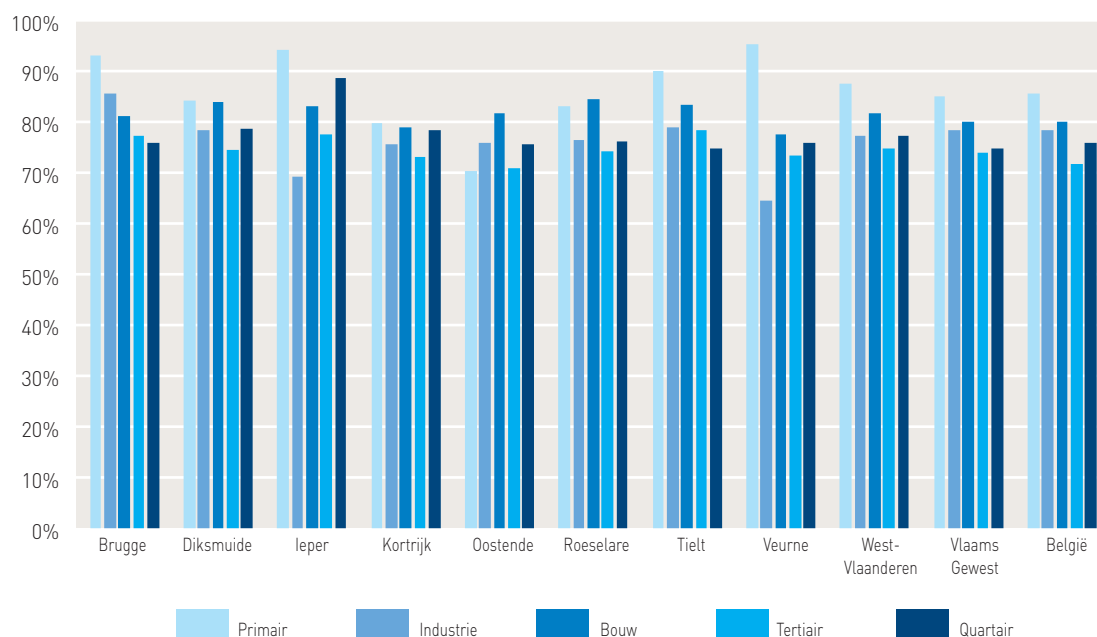

Bron: Lokovest (10/04/2014), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Van alle West-Vlaamse ondernemingen gestart in 2008 en weer stopgezet tussen 2008 en 2013, deed 24,9% dat tussen de één en twee jaar na oprichting. Ook in Vlaanderen (25,2%) en België (25,4%) vormden de ondernemingen die tussen de één tot twee jaar na oprichting opnieuw werden stopgezet de grootste groep.
- In West-Vlaanderen en België vertegenwoordigden de ondernemingen die binnen het jaar na oprichting opnieuw stopten met hun activiteiten de op één na grootste groep. In België ligt het percentage starters dat het eerste jaar niet overleefde beduidend hoger dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen (22,7% ten opzichte van respectievelijk 20,6% en 20,1%). In zowel West-Vlaanderen als België staan de starters die tussen de twee en drie jaar na oprichting weer werden stopgezet op de derde plaats (beiden 20,4%). In tegenstelling tot West-Vlaanderen en België telde Vlaanderen relatief meer ondernemingen die tussen de twee en drie jaar na oprichting werden stopgezet (20,7%) dan starters die het eerste jaar na hun oprichting niet overleefden (20,1%).
- Op arrondissementeel niveau zijn er enkele opvallende verschillen. Zo is het percentage starters dat binnen het jaar na oprichting opnieuw de activiteiten stopzet beduidend hoger in Veurne (26,3%) en Diksmuide (24,1%) dan gemiddeld in West-Vlaanderen. In het arrondissement Roeselare is het aandeel starters dat het eerste jaar niet overleeft een stuk lager (15%), maar ligt het aandeel starters dat tussen de één en twee jaar na oprichting weer werd stopgezet (29,5%) het verst boven het West-Vlaamse gemiddelde. In Ieper is het percentage starters dat het eerste jaar niet overleeft het laagst (11,3%) maar vertegenwoordigen de ondernemingen die tussen de twee tot drie jaar en de drie tot vier jaar na oprichting werden stopgezet de grootste groepen (beiden 25,8%). In Diksmuide springt het percentage ondernemingen dat drie tot vier jaar na oprichting weer wordt stopgezet in het oog (31,5%).

Figuur 5.4.5: Overlevingspercentage in 2013 na vijf jaar van ondernemingen gestart in 2008, ingedeeld naar sector, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België.

Bron: Lokovest (10/04/2014), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Behalve in de industrie ligt het overlevingspercentage van starters in West-Vlaanderen in elke sector boven het Vlaamse en Belgische gemiddelde. In de primaire sector is 87,8% van de starters na vijf jaar nog actief; in Vlaanderen en België is dit respectievelijk 85,2% en 85,7%. Ook in de bouw is ruim vier op de vijf starters nog actief vijf jaar na oprichting (81,8% in West-Vlaanderen ten opzichte van respectievelijk 80,3% en 80,1% in Vlaanderen en België). In West-Vlaanderen overleeft 77,4% van de starters in de quartaire sector de eerste vijf jaar na oprichting, wat meer is dan in Vlaanderen (75%) en België (75,9%). Ook in de industrie is 77,4% van de West-Vlaamse starters na vijf jaar nog actief, maar in Vlaanderen en België ligt het overlevingspercentage in deze sector nog iets hoger (respectievelijk 78,5% en 78,7%). In de tertiaire sector is exact drie vierde van de West-Vlaamse starters vijf jaar na oprichting nog actief, wat meer is dan in het Vlaamse Gewest (74,2%) en België (72%).
- Opnieuw zijn er binnen West-Vlaanderen enkele opvallende verschillen. In vier West-Vlaamse arrondissementen – Veurne, Ieper, Brugge en Tielt – ligt het overlevingspercentage van starters in de primaire sector boven de 90%. In absolute cijfers overleefden in Veurne 21 van de 22 starters in de primaire sector de eerste vijf jaar; in Ieper, Brugge en Tielt ging het over respectievelijk 33, 42 en 46 overlevende starters in de primaire sector. In Oostende daarentegen is slechts 70,6% of 12 van de 17 starters in de primaire sector nog actief vijf jaar na oprichting. In Brugge springt het hoge overlevingspercentage van ondernemingen in de industrie (85,7% van de 63 starters) in het oog. Naast Brugge is Tielt het enige arrondissement waar het overlevingspercentage van starters in de industrie (79,2%) boven het Vlaamse en Belgische gemiddelde ligt. In Veurne overleeft slechts 64,7% of 11 van de 17 starters in de industrie de eerste vijf jaar na hun oprichting. In Ieper was 88,9% van de 27 ondernemingen die in 2008 werden gestart in de quartaire sector nog actief eind 2013, wat beduidend meer is dan in de overige West-Vlaamse arrondissementen.

C. Faillissementen

In 2013 gingen in West-Vlaanderen 954 ondernemingen failliet; dit waren er 111 meer dan in 2012. De overgrote meerderheid (91,7%) van de faillissementen situeerde zich bij ondernemingen met minder dan vijf werknemers. Van alle faillissementen in West-Vlaanderen in 2013 situeerde 51,1% zich in de arrondissementen Brugge en Kortrijk. De meeste failliete ondernemingen waren actief in de tertiaire sector, met de horeca en de kleinhandel als de deelsectoren met het grootste aantal faillissementen.

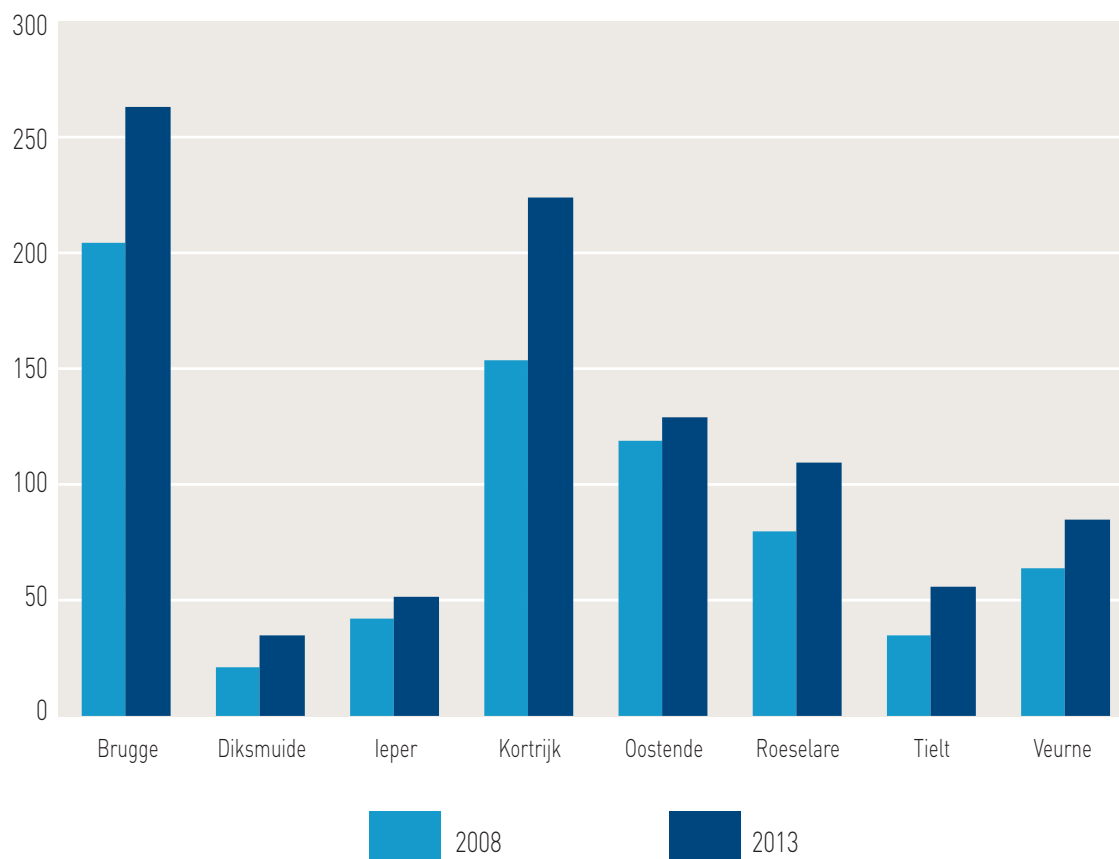
Tabel 5.4.2: Evolutie van het aantal faillissementen, West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2012-2013.

	2012	2013	Evolutie in a.c.	Evolutie in %
West-Vlaanderen	843	954	+111	+13,2%
Vlaams Gewest	5.356	5.742	+386	+7,2%
België	10.587	11.740	+1.153	+10,9%

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2013 gingen in West-Vlaanderen 954 ondernemingen failliet; dit is 16,6% van het totale aantal faillissementen in het Vlaamse Gewest.
- In vergelijking met 2012 telde West-Vlaanderen 111 faillissementen meer in 2013. In relatieve termen was deze toename (+13,2%) een stuk groter dan in het Vlaamse Gewest (+7,2%) en België (+10,9%). In het Waalse (+12,7%) en vooral het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (+17,2%) was de relatieve toename van het aantal faillissementen in de periode 2012-2013 beduidend groter dan in Vlaanderen.
- De overgrote meerderheid (91,7%) van de faillissementen in 2013 situeerde zich bij ondernemingen met minder dan vijf werknemers. Ook in Vlaanderen en België was dit het geval, al lag het aandeel faillissementen bij ondernemingen met minder dan vijf werknemers er iets lager dan in West-Vlaanderen (respectievelijk 90,2% en 90,3%). Ondernemingen met minder dan vijf werknemers zijn natuurlijk ook het sterkst vertegenwoordigd in de economie.

Figuur 5.4.6: Evolutie van het aantal faillissementen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2008-2013.

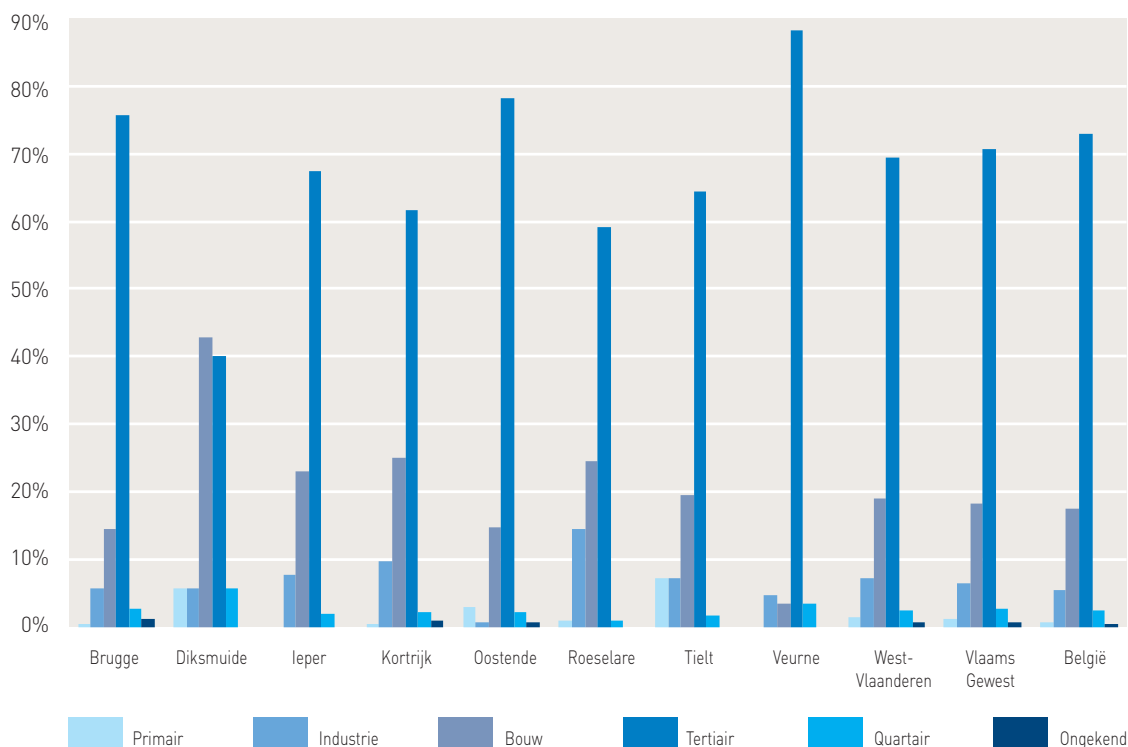
Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Van alle faillissementen in West-Vlaanderen in 2013 situeerde respectievelijk 27,6% en 23,5% zich in de arrondissementen Brugge en Kortrijk. De arrondissementen Oostende, Roeselare en Veurne volgen op geruime afstand met respectievelijk 13,5%, 11,5% en 8,9% van alle faillissementen in West-Vlaanderen. In Diksmuide (3,7%), Ieper (5,5%) en Tielt (5,9%) was het aandeel faillissementen het kleinst. In Brugge, Oostende en Veurne is het aandeel inzake faillissementen duidelijk groter dan het aandeel inzake actieve ondernemingen (respectievelijk 24,3%, 10,5% en 5,4%). In Kortrijk is het aandeel faillissementen nagenoeg even groot als het aandeel actieve ondernemingen (23,4%). In de overige West-Vlaamse arrondissementen is het aandeel inzake faillissementen beduidend kleiner dan het aandeel inzake actieve ondernemingen.
- In 2013 telde West-Vlaanderen 234 faillissementen meer (of +32,5%) dan in 2008. In alle West-Vlaamse arrondissementen lag het aantal faillissementen in 2013 hoger dan in 2008. In Kortrijk was de toename in absolute cijfers het grootst (+70 faillissementen of +45,5%). Ook in Brugge was er een aanzienlijke toename (+58 faillissementen of +28,3%). In de andere arrondissementen was de toename van het aantal faillissementen in absolute termen eerder beperkt, maar was de stijging in relatieve termen wel aanzienlijk zoals in Diksmuide (+14 faillissementen of +66,7%) en Tielt (+21 faillissementen of +60%). In Oostende bleef de toename van het aantal faillissementen in de periode 2008-2013 zowel in absolute als relatieve termen beperkt (+10 faillissementen of +8,4%).

Figuur 5.4.7: Aandeel van faillissementen naar sector, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2013.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Van alle faillissementen in West-Vlaanderen in 2013 situeerde 69,5% zich in de tertiaire sector. In Vlaanderen en België was het aandeel faillissementen in de tertiaire sector nog iets groter (respectievelijk 70,8% en 72,9%). In West-Vlaanderen was een derde van de failliete ondernemingen in de tertiaire sector actief in de horecasector; 20,2% van de faillissementen in de tertiaire sector situeerde zich in de kleinhandel. Ook in Vlaanderen en België deden de meeste faillissementen in de tertiaire sector zich voor in de horeca (respectievelijk 27,6% en 26,4%) en de kleinhandel (respectievelijk 17,6% en 19,8%).
- Na de tertiaire sector telde de bouwsector in zowel West-Vlaanderen (19%), Vlaanderen (18,3%) als België (17,6%) het op één na hoogste aandeel faillissementen. West-Vlaanderen telde relatief meer faillissementen in de industrie (7,1%) dan het Vlaamse Gewest (6,4%) en België (5,5%).
- Op arrondissementeel niveau zijn er binnen West-Vlaanderen enkele opvallende verschillen. Zo ligt het aandeel faillissementen in de tertiaire sector in Veurne (88,2%) een eind boven het West-Vlaamse gemiddelde. Ook in Oostende (78,3%) en Brugge (75,7%) ligt het aandeel failliete ondernemingen dat actief was in de tertiaire sector een stuk hoger dan gemiddeld in West-Vlaanderen. Diksmuide telt een opvallend laag aandeel faillissementen in de tertiaire sector (40%), maar een opvallend hoog aandeel failliete bouwondernemingen (42,9%). Ook het aandeel faillissementen in de primaire en de quataire sector (beiden 5,7%) ligt in Diksmuide een eind boven het West-Vlaamse gemiddelde. Enkel in Tielt is het aandeel failliete ondernemingen in de primaire sector (7,1%) nog hoger dan in Diksmuide. In Roeselare was 14,5% van de failliete ondernemingen actief in de industrie, wat beduidend meer is dan gemiddeld in West-Vlaanderen.

D. Collectieve ontslagen

In 2013 verloren in West-Vlaanderen 335 werknemers hun job als gevolg van een collectief ontslag. In West-Vlaanderen werden in 2013 gemiddeld 25,8 werknemers getroffen per collectief ontslag; in het Vlaamse Gewest lag dit gemiddelde aanzienlijk hoger (123,6).

Tabel 5.4.3: Evolutie van het aantal collectieve ontslagen, bedrijven en werknemers, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2012-2013.

	2012		2013	
	Bedrijven	Werknemers	Bedrijven	Werknemers
West-Vlaanderen				
Volledig uitgevoerd	10	442	13	335
Intentie gemeld	0	0	0	0
Vlaams Gewest				
Volledig uitgevoerd	58	5.369	79	9.767
Intentie gemeld	7	477	10	913

Bron: VDAB (februari 2014), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2013 verloren in West-Vlaanderen 335 werknemers hun job als gevolg van een collectief ontslag. Dit is een afname met 107 werknemers of 24,2% in vergelijking met 2012.
- In het Vlaamse Gewest lag het aantal werknemers dat hun job verloor bij een collectief ontslag in 2013 beduidend hoger dan in 2012 (+4.398 werknemers of +81,9%). Bijna twee derde (64,1%) van alle werknemers die in het Vlaamse Gewest in 2013 collectief werden ontslagen, was aan de slag in Limburg. De sluiting van Ford Genk en haar toeleveranciers was verantwoordelijk voor het overgrote deel van deze ontslagen. Door deze sterke toename in het Vlaamse Gewest daalde het aandeel van West-Vlaanderen inzake het aantal werknemers dat hun job verloor als gevolg van een collectief ontslag van 8,2% in 2012 naar 3,4% in 2013.
- Van de 79 Vlaamse bedrijven die in 2013 een collectief ontslag doorvoerden, situeerden er zich 13 (of 16,5%) in West-Vlaanderen. In West-Vlaanderen werden in 2013 gemiddeld 25,8 werknemers getroffen per collectief ontslag; in het Vlaamse Gewest lag dit gemiddelde aanzienlijk hoger (123,6).
- In West-Vlaanderen waren er voorts in 2012 en 2013 geen gemelde intenties tot collectief ontslag meer. In het Vlaamse Gewest werden in 2012 en 2013 samen nog 17 intenties tot collectief ontslag gemeld die in februari 2014 (de afsluitdatum van deze statistiek) nog niet waren uitgevoerd. Hierdoor dreigen in totaal nog eens 1.390 jobs verloren te gaan.

5. ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

In 2013 ontving West-Vlaanderen 32,5 miljoen euro projectsteun van het IWT, dit is 12,4% van de totale projectsteun die in Vlaanderen werd toegekend. In 2011 telde West-Vlaanderen 4.533 O&O-personeelsleden, waarvan 2.479 onderzoekers. Uitgedrukt per miljoen inwoners telde West-Vlaanderen 125,4 patentaanvragen in 2009. West-Vlaanderen blijft hiermee onder het Vlaamse (150,8) en Belgische cijfer (128,9).

Voor meer cijfermateriaal omtrent onderzoek en ontwikkeling verwijzen we graag naar de volledige O&O-studie (juni 2013) op onze website www.pomwvl.be/onderzoek-ontwikkeling-west-vlaanderen.

Tabel 5.5.1: Evolutie van de IWT-projectsteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie in West-Vlaanderen, 2009-2013.

	2009		2013	
	West-Vl. (euro)	Aandeel West-Vl. in VL. Gewest	West-Vl. (euro)	Aandeel West-Vl. in VL. Gewest
IWT-steun voor O&O	14.960.663	13,4%	21.725.220	23,9%
Steun uit Baekeland-programma	851.862	12,3%	195.878	4,9%
Steun uit CiCi-programma	n.v.t	n.v.t	98.605	12,7%
Steun via Innovatieplatformen	n.v.t	n.v.t	784.420	2,4%
Steun uit KMO-programma	5.668.272	25,7%	7.321.737	25,6%
Steun uit Landbouwonderzoekprogramma	494.496	4,2%	975.129	12,7%
Steun uit SBO-programma	478.758	1,2%	-	-
Steun uit TBM-programma	27.336	0,5%	-	-
Steun uit TETRA-fonds	2.100.413	24,0%	1.049.966	11,8%
Steun uit VIS-programma	1.071.875	2,8%	391.520	2,1%
TOTAAL	25.653.675	10,3%	32.542.474	12,4%

Bron: IWT, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

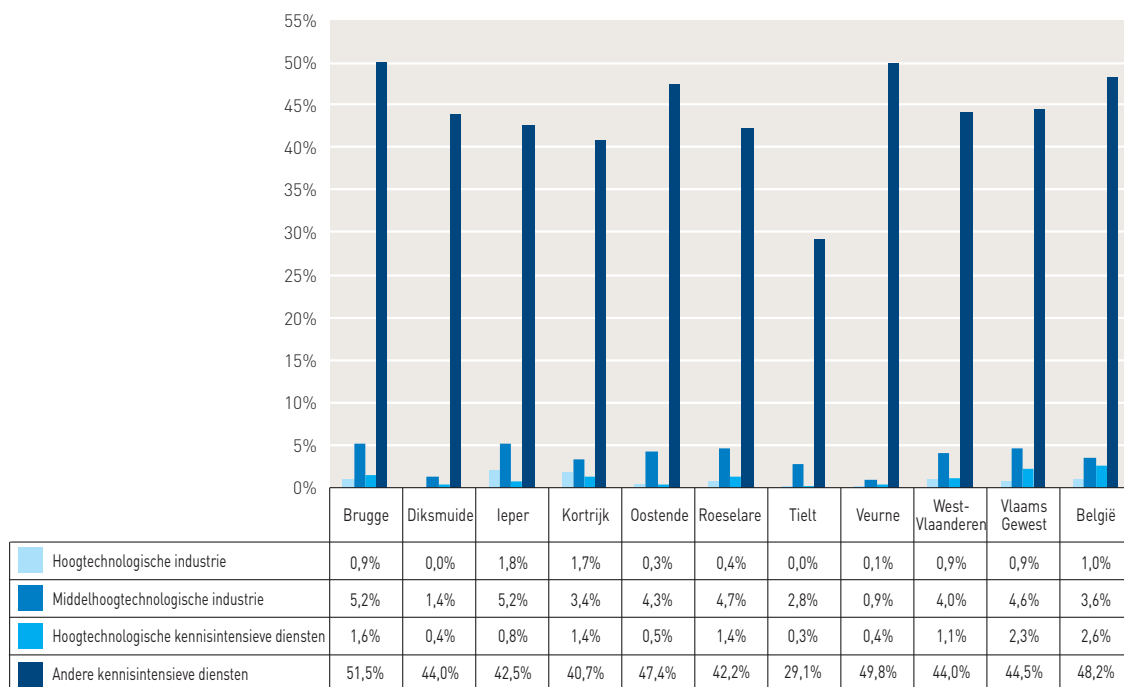
VASTSTELLINGEN

- In 2013 ontving West-Vlaanderen via diverse programma's 32,5 miljoen euro projectsteun van het IWT. In vergelijking met 2009 is dit een flinke toename met 26,9%.
- Van alle projectsteun die het IWT in 2013 toekende in Vlaanderen, was 12,4% bestemd voor West-Vlaanderen. Dit is meer dan in 2009 toen 10,3% van de totale IWT-steun naar West-Vlaanderen ging.
- Bijna 90% van de IWT-steun die West-Vlaanderen in 2013 ontving, kan worden toegeschreven aan twee programma's: het programma voor Onderzoek en Ontwikkeling (O&O) (66,8%) en het KMO-programma (22,5%).
- De IWT-steun die West-Vlaanderen ontving via het KMO-programma steeg in de periode 2009-2013 met 29,2%. In het Vlaamse Gewest was de relatieve toename inzake steun uit het KMO-programma net iets groter (+29,7%), waardoor het aandeel van West-Vlaanderen in het Vlaamse cijfer op nagenoeg hetzelfde niveau bleef (25,7% in 2009; 25,6% in 2013). In 2013 werd in Vlaanderen minder IWT-steun toegekend via het O&O-programma in vergelijking met 2009 (-18,5%). West-Vlaanderen volgde deze trend niet en zag de IWT-steun via het O&O-programma in deze periode sterk toenemen met 45,2%. Hierdoor steeg het aandeel van West-Vlaanderen in het Vlaamse cijfer van 13,4% in 2009 tot 23,9% in 2013. In 2009 was 24% van de Vlaamse steun uit het TETRA-fonds bestemd voor West-Vlaanderen. In de periode 2009-2013 halveerde de

steun die West-Vlaanderen via het TETRA-fonds ontving waardoor het aandeel van West-Vlaanderen in de Vlaamse TETRA-steun terugliep tot 11,8%. De IWT-steun uit het Landbouwonderzoek-programma die voor West-Vlaanderen bestemd is, kende tussen 2009 en 2013 bijna een verdubbeling. Hierdoor steeg het West-Vlaamse aandeel van 4,2% in 2009 tot 12,7% in 2013. De IWT-steun die West-Vlaanderen ontving via de Baekeland- en VIS-programma's kende in de periode 2009-2013 een sterke afname (respectievelijk -77% en -63,5%). In 2013 was nog 4,9% van de Vlaamse steun uit het Baekeland-programma bestemd voor West-Vlaanderen (ten opzichte van 12,3% in 2009); voor het VIS-programma was dit 2,1% in 2013 (ten opzichte van 2,8% in 2009).

Figuur 5.5.1: Aandeel van de tewerkstelling in hoogtechnologische sectoren en kennisintensieve diensten in de totale tewerkstelling, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 31 december 2012.

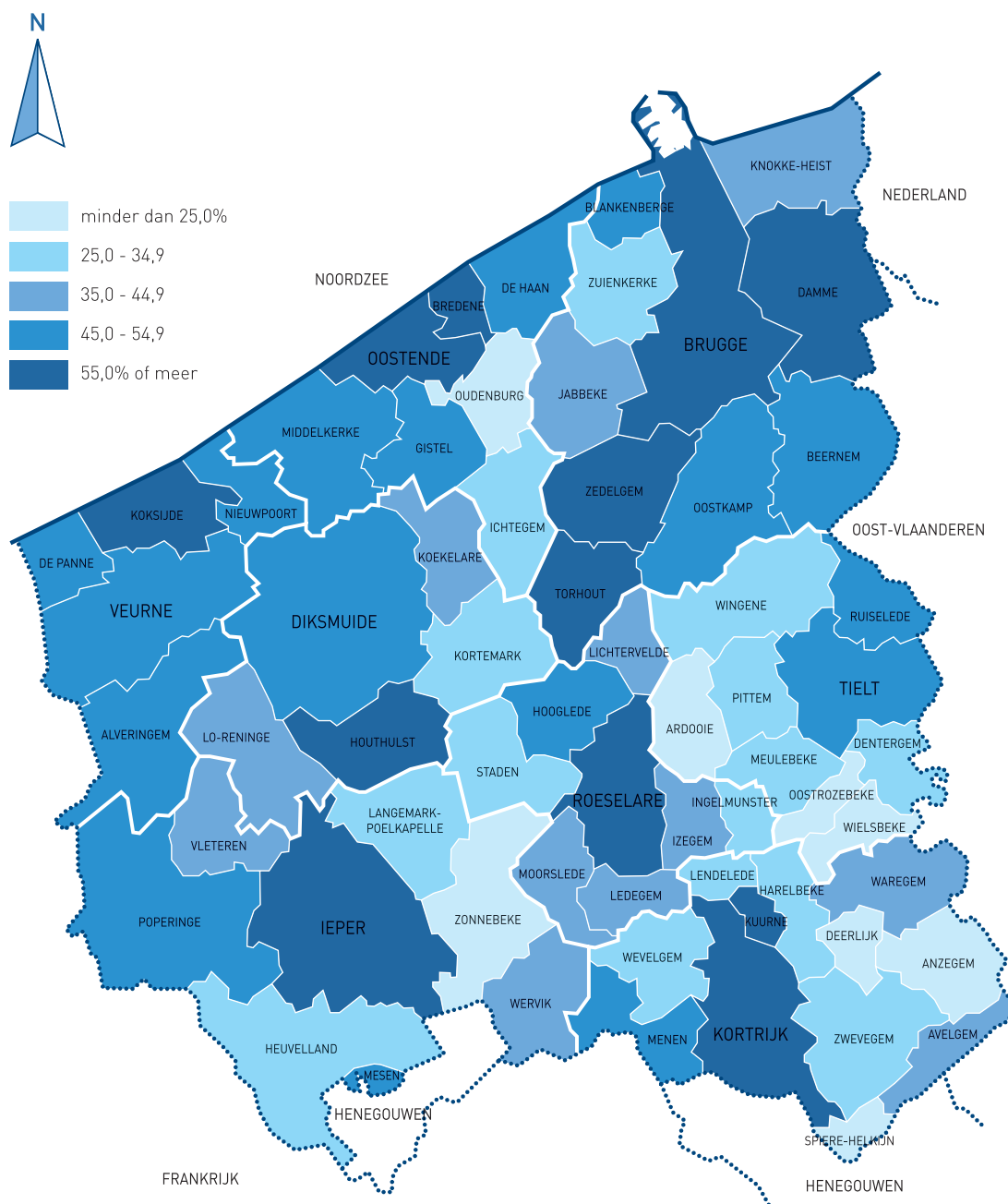

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Het aandeel werknemers in **hoogtechnologische kennisintensieve diensten** ligt in West-Vlaanderen (1,1%) een eind onder het Vlaamse (2,3%) en Belgische (2,6%) cijfer. Binnen West-Vlaanderen vinden we de hoogste aandelen in de arrondissementen Brugge (1,6%), Kortrijk en Roeselare (beiden 1,4%), maar ook deze aandelen zijn nog een eind verwijderd van het Vlaamse en Belgische gemiddelde.
- Ook het aandeel werknemers in **andere kennisintensieve diensten** ligt in West-Vlaanderen lager dan in Vlaanderen en België, maar de achterstand van West-Vlaanderen ten opzichte van Vlaanderen is een stuk kleiner (44% ten opzichte van 44,5%). In België ligt het percentage werknemers in andere kennisintensieve diensten (48,2%) beduidend hoger dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen. Binnen West-Vlaanderen springen Brugge (51,5%) en Veurne (49,8%) in het oog. In deze arrondissementen is het aandeel werknemers in andere kennisintensieve diensten zelfs hoger dan het Belgische cijfer. In Tielt ligt het aandeel werknemers in andere kennisintensieve diensten (29,1%) opvallend laag in vergelijking met de andere West-Vlaamse arrondissementen.
- Het aandeel werknemers in de **middelhoogtechnologische industrie** ligt in West-Vlaanderen (4%) onder het Vlaamse gemiddelde (4,6%) maar boven het Belgische cijfer (3,6%). Binnen West-Vlaanderen zijn er drie arrondissementen waar het percentage werknemers in de middelhoogtechnologische industrie hoger is dan het Vlaamse gemiddelde, namelijk Brugge, Ieper (beiden 5,2%) en Roeselare (4,7%). In Veurne (0,9%) en Diksmuide (1,4%) is het aandeel werknemers in de middelhoogtechnologische industrie een stuk kleiner dan in de overige West-Vlaamse arrondissementen.
- In West-Vlaanderen en Vlaanderen is het aandeel werknemers in de **hoogtechnologische industrie** even groot (0,9%); in België is 1% van alle werknemers actief in de hoogtechnologische industrie. Binnen West-Vlaanderen springen de arrondissementen Ieper en Kortrijk in het oog met respectievelijk 1,8% en 1,7% van alle werknemers in de hoogtechnologische industrie.

Kaart 5.5.1: Aandeel van de tewerkstelling in hoogtechnologische sectoren en kennisintensieve diensten in de totale tewerkstelling, gemeenten van West-Vlaanderen, 31 december 2012 (a).

Minimum: Spiere-Helkijn	13,2%
Maximum: Brugge	64,0%
West-Vlaanderen:	50,2%
Vlaams Gewest:	52,2%
België:	55,3%

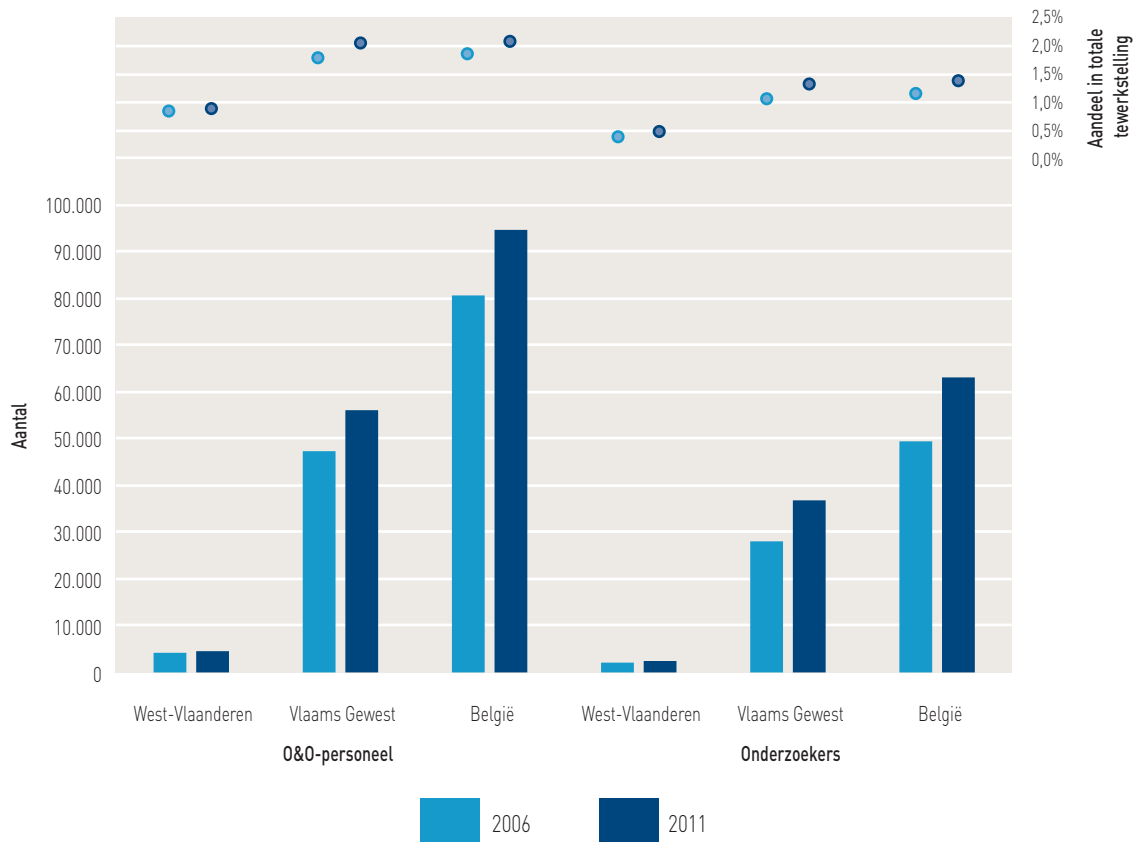
0 5 10 15 km

(a) Deze omvatten de hoog- en middelhoogtechnologische industrie, de hoogtechnologische kennisintensieve diensten en de andere kennisintensieve diensten.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Figuur 5.5.2: Evolutie van O&O-personeel en onderzoekers, West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2006-2011.

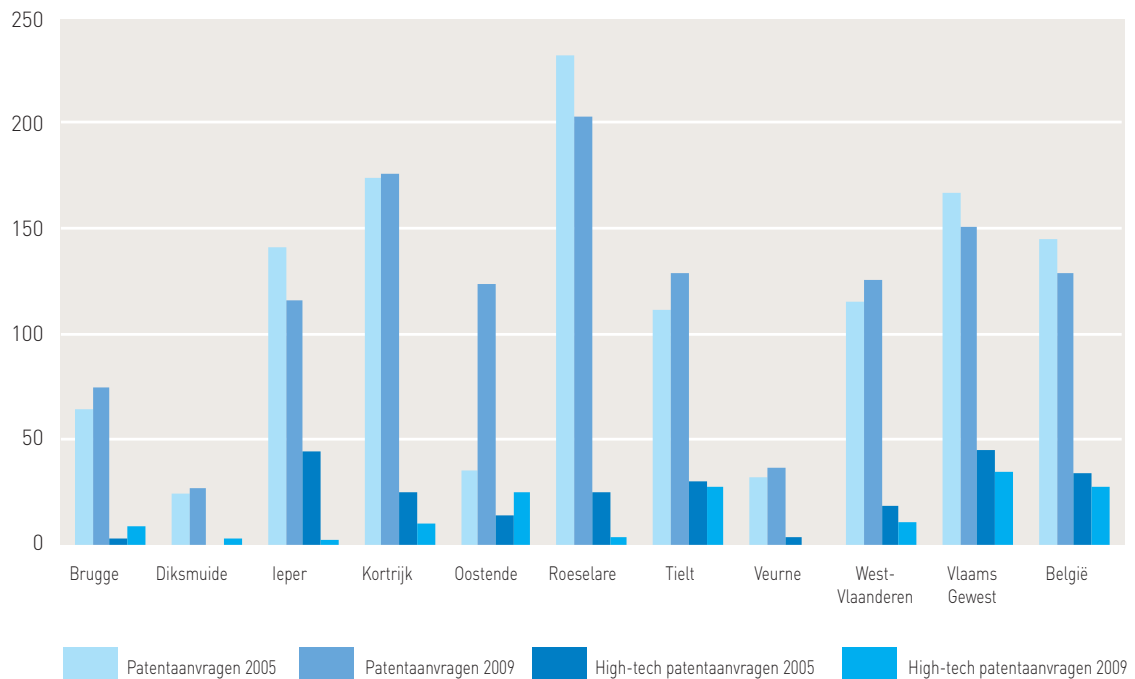

Bron: Eurostat, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2011 telde West-Vlaanderen 4.533 **O&O-personeelsleden**; dit is 8,1% van het Vlaamse totaal. Van de totale tewerkstelling in West-Vlaanderen is 0,9% O&O-personeel. West-Vlaanderen scoort hiermee ondermaats in vergelijking met Vlaanderen en België waar O&O-personeelsleden respectievelijk 2% en 2,1% van de totale tewerkstelling uitmaken.
- De 2.479 **onderzoekers** die in 2011 in West-Vlaanderen actief waren, vertegenwoordigen 6,8% van het Vlaamse totaal. Ook inzake het aandeel onderzoekers in de totale tewerkstelling scoort West-Vlaanderen (0,5%) ondermaats in vergelijking met het Vlaamse (1,3%) en Belgische (1,4%) gemiddelde.
- In de periode 2006-2011 steeg het aantal O&O-personeelsleden in West-Vlaanderen met 7,2%. In België en Vlaanderen steeg het aantal O&O-personeelsleden in dezelfde periode een stuk sterker (respectievelijk +17,2% en +18,9%). Het aandeel O&O-personeelsleden in de totale tewerkstelling bleef in West-Vlaanderen tussen 2006 en 2011 op hetzelfde niveau. In Vlaanderen en België lag het percentage O&O-personeelsleden in de totale tewerkstelling in 2011 iets hoger dan in 2006. Bij de onderzoekers was er in de periode 2006-2011 in West-Vlaanderen een aanzienlijke toename met 20,5%. In België (+28,3%) en Vlaanderen (+31%) was de toename in dezelfde periode nog groter. In West-Vlaanderen steeg het aandeel onderzoekers in de totale tewerkstelling tussen 2006 en 2011 met 0,1punt; in Vlaanderen en België was er een toename met 0,2punt.

Figuur 5.5.3: Evolutie van patentaanvragen bij het EPO (per miljoen inwoners), arrondissementen van West-Vlaanderen (a), Vlaams Gewest en België, 2005-2009.

(a) Cijfers voor high-tech patentaanvragen voor Diksmuide (2005) en Veurne (2009) niet beschikbaar.

Bron: Eurostat, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen

VASTSTELLINGEN

- In 2009 telde West-Vlaanderen 125,4 patentaanvragen per miljoen inwoners. Dit is een lager cijfer dan in Vlaanderen (150,8) en België (128,9). Binnen West-Vlaanderen zien we het hoogste aantal patentaanvragen per miljoen inwoners in de arrondissementen Roeselare (203) en Kortrijk (175,6). Onderaan de rangschikking vinden we de arrondissementen Veurne en Diksmuide met respectievelijk slechts 36,2 en 26,7 patentaanvragen per miljoen inwoners.
- In West-Vlaanderen waren er 10,8 high-tech patentaanvragen per miljoen inwoners in 2009. Ook dit cijfer ligt onder het Vlaamse (34,6) en Belgische (27,7) gemiddelde. Binnen West-Vlaanderen is het aantal high-tech patentaanvragen per miljoen inwoners het grootst in de arrondissementen Tielt (27,8) en Oostende (24,8). Onderaan de rangschikking vinden we Roeselare (3,5), Diksmuide (2,8) en Ieper (2,4).
- In West-Vlaanderen waren de high-tech patentaanvragen in 2009 goed voor 8,6% van alle patentaanvragen. In België en Vlaanderen ligt het aandeel high-tech patentaanvragen een stuk hoger (respectievelijk 21,5% en 22,9%). Met een aandeel inzake high-tech patentaanvragen van respectievelijk 21,6% en 20,1% komen de arrondissementen Tielt en Oostende in de buurt van het Vlaamse en Belgische cijfer. In Ieper en Roeselare vertegenwoordigen de high-tech patentaanvragen respectievelijk slechts 2,1% en 1,7% van alle patentaanvragen.

- Tussen 2005 en 2009 steeg het aantal patentaanvragen per miljoen inwoners met 8,7%. In Vlaanderen en België waren er daarentegen afnames met respectievelijk 9,5% en 10,8%. De arrondissementen Ieper en Roeselare zijn de enige West-Vlaamse arrondissementen waar het aantal patentaanvragen per miljoen inwoners in 2009 lager lag dan in 2005. In Oostende was de toename het grootst. In dezelfde periode daalde het aantal high-tech patentaanvragen per miljoen inwoners met 41% in West-Vlaanderen. Ook in Vlaanderen en België waren er afnames, al waren die beperkter dan in West-Vlaanderen (respectievelijk -23,1% en -18,8%). Voor de arrondissementen Diksmuide en Veurne kon geen evolutie worden berekend. Bij de overige West-Vlaamse arrondissementen was er enkel in Brugge en Oostende een toename van het aantal high-tech patentaanvragen per miljoen inwoners. In Ieper, Roeselare en Kortrijk waren er aanzienlijke afnames; in Tielt bleef de daling van het aantal high-tech patentaanvragen tussen 2005 en 2009 beperkt tot 8,3%.

DEFINITIES EN METHODOLOGIE

Actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen

Het aantal actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen werd berekend op basis van maandcijfers in plaats van jaarcijfers. Maandcijfers tellen elke levensgebeurtenis van een onderneming ((her)oprichtingen, schrappingen, in- of uitwijkingen). Jaarcijfers daarentegen vloeien voort uit een vergelijking van de toestand van de onderneming op 31 december van het huidige en het vorige jaar. Hierdoor zal het aantal opgerichte en verdwenen ondernemingen bij jaarcijfers lager liggen dan het aantal opgerichte en verdwenen ondernemingen dat werd berekend op basis van maandcijfers. Enkel het aantal actieve ondernemingen op 31 december is hetzelfde bij maand- en jaarcijfers.

Bruto Regionaal Product (BRP)

Som van de bruto toegevoegde waarden gerealiseerd door alle economische sectoren die gevestigd zijn binnen de regio.

Statistische reeksen over het bruto nationaal of regionaal product zijn terug te vinden in de nationale en regionale rekeningen die door de Nationale Bank van België worden opgemaakt. Deze bevatten cijfers over de bruto toegevoegde waarde van België in het geheel of van een specifieke regio (gewest, provincie, arrondissement). Sinds 1998 worden de reeksen opgemaakt volgens de definities van het "Europese Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen 1995" (ESR 1995). Voordien was het ESER 1979-Systeem de referentiemethodologie. Het is niet mogelijk om cijfers volgens beide methodologieën met elkaar te vergelijken.

Bruto toegevoegde waarde

Dit is het bedrag dat de productiefactoren aan de waarde van de verbruikte goederen en diensten toevoegen en is gelijk aan het verschil tussen de waarde van de geproduceerde goederen en diensten en de waarde van de in het productieproces verbruikte goederen en diensten. De bruto toegevoegde waarde kan ook beschouwd worden als de som van de vergoedingen voor de primaire productiefactoren die ingeschakeld zijn in het productieproces (lonen, wedden, kapitaalinkomen, winst, enz.).

De waardering van de bruto toegevoegde waarde gebeurt tegen basisprijzen. Dat wil zeggen dat de productie niet de door de producent in rekening gebrachte belasting over de toegevoegde waarde omvat en ook niet mogelijke andere productgebonden belastingen zoals accijnzen. Wel zijn productgebonden subsidies inbegrepen.

Voor de geografische subindelingen in bedrijfstakken worden de gegevens in lopende prijzen opgemaakt. Enkel voor de totale bruto toegevoegde waarde is er een berekening in vaste prijzen. De reeks in vaste prijzen - die gebruikt wordt om de economische groei te berekenen - wordt uitgedrukt in kettineuro's met als referentiejaar 2011. Via deze nieuwe berekeningsmethode wordt de recente economische groei juister berekend. Voor meer informatie verwijzen we naar: http://www.nbb.be/DOC/DQ/N/METHOD/B_OVERHN05.pdf.

Btw-registratie

Om een beeld te krijgen van omzet, uitvoer en investeringen in West-Vlaanderen gebruiken we gegevens op basis van de btw-aangiften. Deze gegevens betreffen de aangevers die effectief btw verschuldigd zijn aan het Ministerie van Financiën. Deze btw-registratie gebeurt naar vestiging van de maatschappelijke zetel. Op die manier ontbreken in de West-Vlaamse cijfers de prestaties van ondernemingen met activiteit in West-Vlaanderen, maar met hoofdzetel buiten de provincie.

Conjunctuurcurven

De conjunctuurcurven van de Nationale Bank van België (NBB) worden samengesteld op basis van een enquête bij de bedrijfsleiders, met vragen over de facetten van de vraag, de activiteiten en de vooruitzichten. Men kan antwoorden met 'stijgend' (positief), 'dalend' (negatief) of 'gelijkblijvend'. De bruto-indicator is het saldo van de antwoorden op die vragen. Met enkele maanden vertraging wordt op basis van de brutogegevens een afgevlakte curve berekend.

Midden 2009 wijzigde de NBB de methodologie voor het samenstellen van de synthetische curven. Enerzijds omvat de globale curve naast de curven van de verwerkende nijverheid (industrie), ruwbouw en handel nu ook de dienstverlening aan bedrijven. Anderzijds baseren de synthetische curven van iedere activiteitstak en bijgevolg dus ook de globale curve zich nu op een selectie van vragen, dit in tegenstelling tot de vorige curven die alle vragen van de enquête omvatten.

De provinciale curven worden volgens eenzelfde methode berekend als de nationale synthetische curven. De basis wordt gevormd door de individuele antwoorden van de ondernemingen die in de provincie gevestigd zijn, maar ze worden ongewogen in de berekeningen opgenomen.

EPO

De voornaamste opdracht van het European Patent Office is het verstrekken van Europese patenten.

Exportquote

Waarde van de uitvoer in verhouding tot de waarde van de omzet.

Hoogtechnologische industrie

Deze omvat volgende sectoren: vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (Nace-Bel 21) en vervaardiging van informaticaproducten en elektronische en optische producten (Nace-Bel 26).

IWT

Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen. Voor meer informatie omtrent de verschillende steunprogramma's: <http://www.iwt.be>.

Kennisintensieve diensten

Deze omvatten de hoogtechnologische kennisintensieve diensten (productie van films en video- en televisieopnames, maken van geluidsopnames en uitgeverijen van muziekopnamen (Nace-Bel 59), programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's (Nace-Bel 60), telecommunicatie (Nace-Bel 61), informatica (Nace-Bel 62+63) en speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (Nace-Bel 72)) en de andere kennisintensieve diensten (vervoer over water en luchtvaart (Nace-Bel 50+51), uitgeverijen (Nace-Bel 58), financiële activiteiten en verzekeringen (Nace-Bel 64 t/m 66), rechtskundige, boekhoudkundige, bedrijfskundige en technische dienstverlening (Nace-Bel 69 t/m 71), reclame en overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten (Nace-Bel 73 t/m 75), terbeschikkingstelling van personeel (Nace-Bel 78), beveiligings- en opsporingsdiensten (Nace-Bel 80), openbaar bestuur (Nace-Bel 84), onderwijs (Nace-Bel 85), menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening (Nace-Bel 86 t/m 88) en kunst, amusement en recreatie (Nace-Bel 90 t/m 93)).

Middelhoogtechnologische industrie

Deze omvat volgende sectoren: vervaardiging van chemische producten (Nace-Bel 20), vervaardiging van elektrische apparatuur (Nace-Bel 27), vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen (Nace-Bel 28), vervaardiging van transportmiddelen (Nace-Bel 29+30).

Nettogroeiratio

Saldo van het aantal oprichtingen en het aantal stopzettingen en faillissementen in verhouding tot het aantal actieve ondernemingen. De nettogroeiratio drukt uit hoeveel ondernemingen er per saldo bijkwamen.

Oprichtingsratio

Aantal oprichtingen in verhouding tot het aantal actieve ondernemingen.

Overlevingspercentage van starters

Om het overlevingspercentage van starters te berekenen wordt gebruik gemaakt van de start- en stopzettingsdatum van ondernemingen in Lokovest, een extract van de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO). Op basis hiervan kon de exacte leeftijd van de onderneming bij stopzetting worden berekend. De definiëring van starters en stopzettingen is in deze statistiek wel administratief. Zo vinden we onder de starters ook ondernemingen die worden omgevormd van “natuurlijk persoon” naar “rechtspersoon”. Dit zorgt ervoor dat deze ondernemingen tweemaal worden geregistreerd, namelijk als een schrapping (van de natuurlijke persoon) en een inschrijving (als rechtspersoon). In werkelijkheid gaat het echter om dezelfde onderneming, zij het dan onder een andere juridische vorm. Het is niet mogelijk om dergelijke administratieve starters uit de statistiek te filteren. De redenen waarom een onderneming de activiteiten stopzet kunnen vrij divers zijn (vrijwillige stopzetting van de activiteiten, faillissement, het ontbreken van attesten of vergunningen, een fusie tussen twee of meer ondernemingen, een administratieve wijziging, enz.).

Turbulentieratio

Som van het aantal oprichtingen en het aantal stopzettingen en faillissementen in verhouding tot het aantal actieve ondernemingen. De turbulentieratio geeft weer in welke mate het economisch weefsel zich vernieuwde.

Uittredingsratio

Aantal stopzettingen en faillissementen in verhouding tot het aantal actieve ondernemingen.

6 BLIK OP SECTOREN

0. INLEIDING

Van de grootste sectoren in West-Vlaanderen op basis van loontrekkende tewerkstelling zijn er vier die een specialisatie ten opzichte van het Vlaamse Gewest combineren met een tewerkstellingsgroei in de periode 2007-2012. Deze sterke sectoren zijn de gezondheidszorg, de bouwsector, het openbaar bestuur en de voedingssector.

Figuur 6.0.1: Specialisatiegraad (2012) en relatieve groei (2007-2012) in de grootste sectoren in West-Vlaanderen.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Wanneer we de specialisatiegraad en de relatieve groei van de tewerkstelling in de grootste sectoren in West-Vlaanderen combineren, kunnen we vier groepen van sectoren onderscheiden: sterke, verbeterende, zwakke en achterblijvende sectoren.
- **Sterke** sectoren zijn sectoren waarin West-Vlaanderen gespecialiseerd is ten opzichte van het Vlaamse Gewest en waarvan de tewerkstelling groeit. Dit is het geval voor vier sectoren, namelijk de gezondheidszorg, de bouwsector, het openbaar bestuur en de voedingssector. In dit kwadrant toont de voedingssector de hoogste specialisatiegraad (146,7%), maar de kleinste relatieve groei (+0,1%).
- **Verbeterende** sectoren zijn sectoren waarin West-Vlaanderen niet gespecialiseerd is in vergelijking met het Vlaamse Gewest, maar die toch een groei van de tewerkstelling kennen. Drie grote sectoren uit de tertiaire sector kunnen als verbeterende sectoren worden bestempeld, namelijk de groot- en kleinhandel en de zakelijke dienstverlening. De sterke tewerkstellingsgroei in de zakelijke dienstverlening (+26%) in de periode 2007-2012 springt hierbij in het oog.

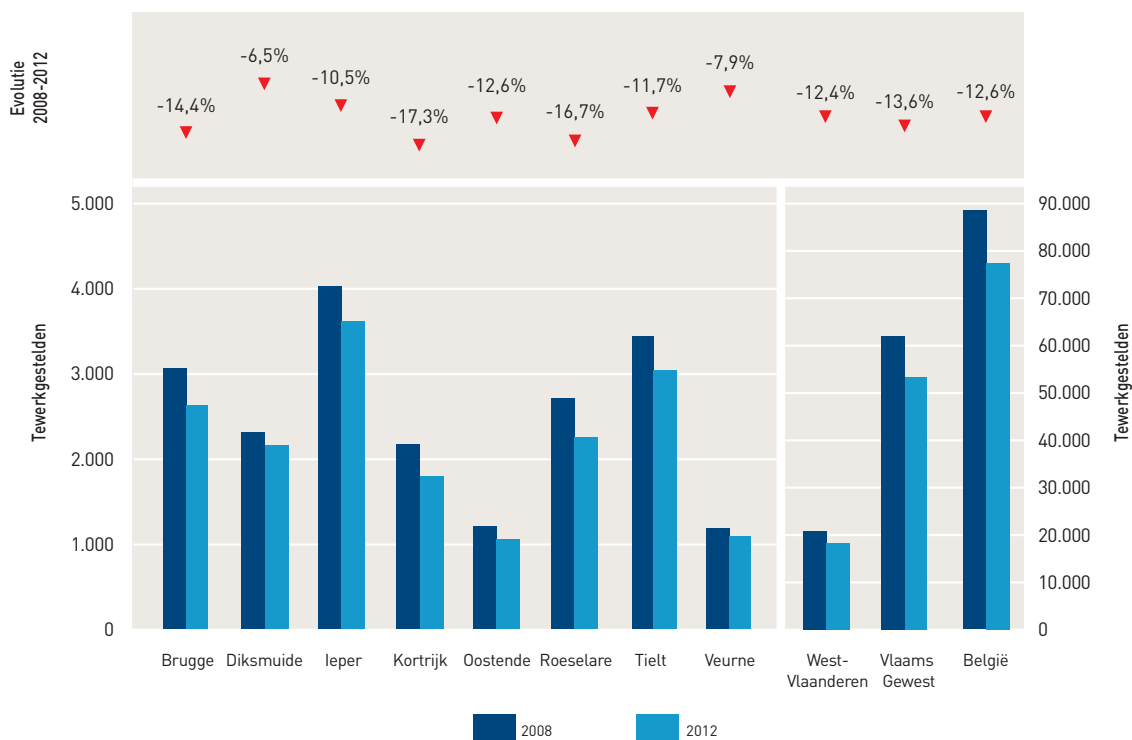
- **Achterblijvende** sectoren zijn sectoren waarin West-Vlaanderen gespecialiseerd is ten opzichte van het Vlaamse Gewest, maar die een achteruitgang van de tewerkstelling kennen. Dit is het geval voor twee grote industriële sectoren, namelijk de metaal- en de textielsector, en de horeca. In de textielsector is de specialisatie van West-Vlaanderen ten opzichte van Vlaanderen bijzonder groot (321%), maar de tewerkstelling in deze sector daalde in de periode 2007-2012 sterk met 31,1%. In de horeca bleef de afname van de tewerkstelling beperkt tot 0,9%.
- Tot slot combineren **zwakke** sectoren een tewerkstellingsafname met een specialisatiegraad kleiner dan 100%. Hierin bevinden zich twee van de grootste West-Vlaamse sectoren, met name transport, logistiek en post en het onderwijs. In het onderwijs bleef de tewerkstelling in de periode 2007-2012 nagenoeg status-quo (-0,1%). Van alle grote sectoren in West-Vlaanderen kende de sector transport, logistiek en post de op één na laagste specialisatiegraad (75,7%) en zag het de loontrekkende tewerkstelling tussen 2007 en 2012 dalen met 8%.

1. LAND- EN TUINBOUW

In mei 2012 waren op de 8.792 West-Vlaamse land- en tuinbouwbedrijven in totaal 17.820 mensen tewerkgesteld. Land- en tuinbouwbedrijven worden steeds groter: in 2008 had een gemiddeld West-Vlaams land- en tuinbouwbedrijf 21,2 ha grond, in 2012 was dit 24,4 ha. In West-Vlaanderen wordt 206.876 ha aangewend als cultuurgrond; dit is 33,6% van de totale oppervlakte cultuurgrond in het Vlaamse Gewest. De West-Vlaamse veestapel telde 15,2 miljoen dieren in mei 2012; dit is 39,4% van het Vlaamse totaal.

Als gevolg van een administratieve vereenvoudiging in 2011 is de teleenheid niet meer de vestiging maar de onderneming. Dit zorgde voor een extra daling van het aantal land- en tuinbouwbedrijven en een verschuiving van de tewerkstelling, het teeltpatroon en de veestapel tussen gemeenten onderling.

Figuur 6.1.1: Evolutie van het aantal tewerkgestelden in de land- en tuinbouwsector, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, mei 2008 – mei 2012.

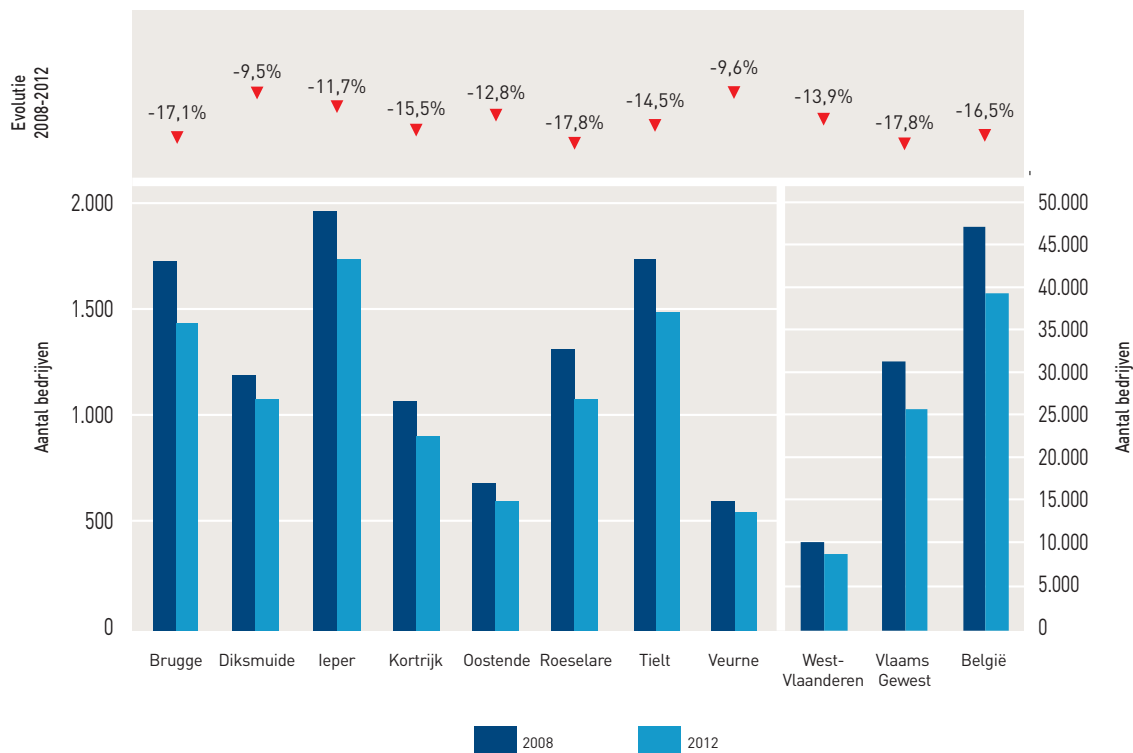
Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen

VASTSTELLINGEN

- In mei 2012 telde West-Vlaanderen 17.820 tewerkgestelden in de land- en tuinbouwsector. Dit is 34,1% van het Vlaamse totaal.
- In de periode 2008-2012 daalde de tewerkstelling in de land- en tuinbouwsector in West-Vlaanderen met 2.517 personen of 12,4%. In België was de relatieve afname nagenoeg even groot (-12,6%); in Vlaanderen daalde het aantal tewerkgestelden in de land- en tuinbouwsector in dezelfde periode iets sterker (-13,6%). Ten opzichte van 2011 was er in 2012 in West-Vlaanderen sprake van een status-quo (-2 tewerkgestelden). In Vlaanderen en België was er in vergelijking met 2011 zelfs sprake van een toename met respectievelijk 1,5% en 2,1%. Voor de mogelijke verklaringen van de FOD Economie voor deze opmerkelijke vaststelling verwijzen we naar de methodologie.

- Binnen West-Vlaanderen staan de arrondissementen Ieper (20,4%), Tielt (17,2%) en Brugge (14,9%) op kop inzake het aandeel tewerkgestelden in de land- en tuinbouwsector. Onderaan de rangschikking vinden we Oostende (6%) en Veurne (6,2%).
- In de periode 2008-2012 daalde het aantal tewerkgestelden in de land- en tuinbouwsector in elk West-Vlaams arrondissement. In absolute cijfers waren de afnames het grootst in de arrondissementen Roeselare (-457 personen of -16,7%), Brugge (-445 personen of -14,4%), Ieper (-427 personen of -10,5%) en Tielt (-408 personen of -11,7%). In relatieve termen kende Kortrijk de grootste afname (-17,3% of -379 personen). In 2012 waren er drie West-Vlaamse arrondissementen die meer tewerkgestelden in de land- en tuinbouwsector telden dan in 2011, namelijk Tielt (+58 personen), Oostende (+19 personen) en Kortrijk (+16 tewerkgestelden).

Figuur 6.1.2: Evolutie van het aantal land- en tuinbouwbedrijven, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, mei 2008 – mei 2012.

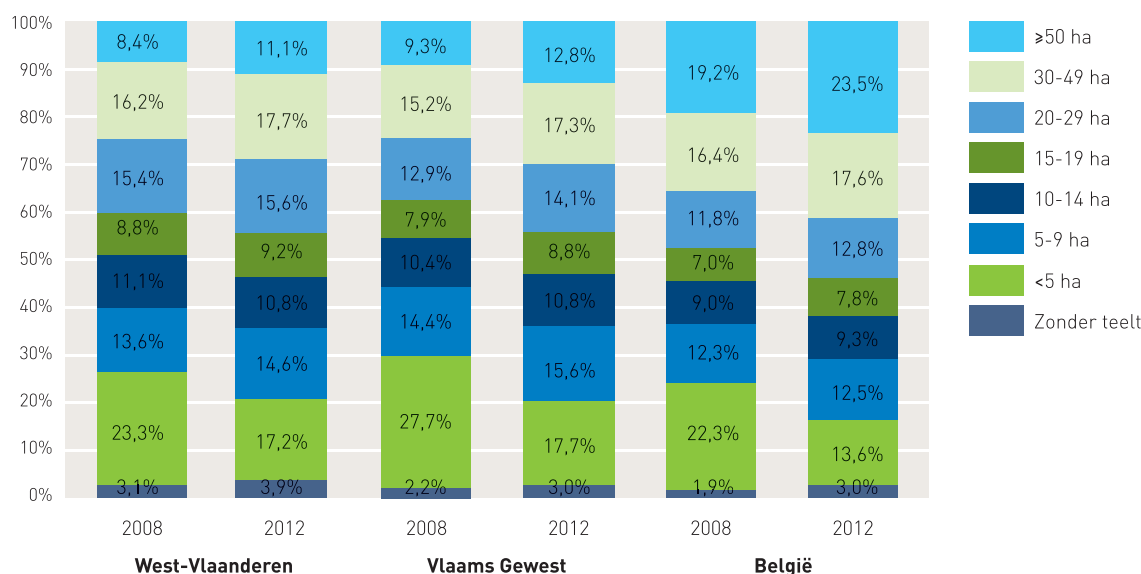

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In mei 2012 waren in West-Vlaanderen 8.792 land- en tuinbouwbedrijven actief; dit is 34,9% van het Vlaamse totaal.
- In 2012 telde West-Vlaanderen 1.424 land- en tuinbouwbedrijven (of 13,9%) minder dan in 2008. In België en het Vlaamse Gewest was de relatieve afname van het aantal land- en tuinbouwbedrijven in dezelfde periode nog groter (respectievelijk -16,5% en -17,8%).
- Net als bij de tewerkstelling in de land- en tuinbouwsector vinden we ook de grootste aandelen inzake land- en tuinbouwbedrijven in de arrondissementen Ieper (19,5%), Tielt (16,7%) en Brugge (16,1%). Onderaan de rangschikking vinden we opnieuw Veurne en Oostende met respectievelijk 6,2% en 6,8% van alle land- en tuinbouwbedrijven in West-Vlaanderen.
- Tussen 2008 en 2012 daalde het aantal land- en tuinbouwbedrijven in elk West-Vlaams arrondissement. In Brugge was de afname in absolute termen het grootst (-293 bedrijven of -17,1%); in Roeselare was de afname in relatieve termen het grootst (-232 bedrijven of -17,8%). Ook in Tielt (-249 bedrijven of -14,5%) en Ieper (-227 bedrijven of -11,7%) waren er in de periode 2008-2012 aanzienlijke afnames van het aantal land- en tuinbouwbedrijven.

Figuur 6.1.3: Evolutie van het aantal land- en tuinbouwbedrijven naar grootteklasse, West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, mei 2008 – mei 2012.

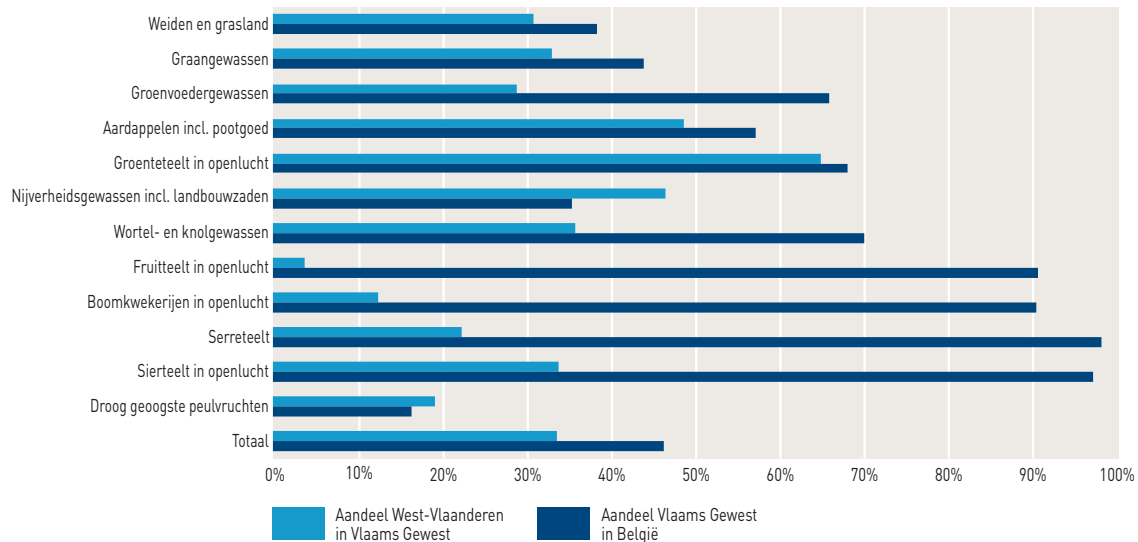

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2012 telde 55,7% van de West-Vlaamse land- en tuinbouwbedrijven minder dan 20 ha cultuurgrond. De West-Vlaamse land- en tuinbouwbedrijven die 30 tot 49 ha en 20 tot 29 ha groot zijn vertegenwoordigen respectievelijk 17,7% en 15,6% van alle land- en tuinbouwbedrijven. In West-Vlaanderen heeft 11,1% van de land- en tuinbouwbedrijven meer dan 50 ha cultuurgrond. In Vlaanderen is de verdeling van de land- en tuinbouwbedrijven naar grootteklasse sterk gelijkaardig met die in West-Vlaanderen. In België daarentegen ligt het aandeel land- en tuinbouwbedrijven met minder dan 20 ha cultuurgrond een stuk lager (46,1%), maar is het percentage land- en tuinbouwbedrijven met meer dan 50 ha cultuurgrond beduidend groter (23,5%).
- Het aantal land- en tuinbouwbedrijven lag zowel in West-Vlaanderen, Vlaanderen als België in alle grootteklassen lager in 2012 dan in vergelijking met 2008. De enige uitzonderingen hierop zijn de land- en tuinbouwbedrijven zonder teelt en de land- en tuinbouwbedrijven met meer dan 50 ha cultuurgrond. In België was de relatieve toename van het aantal land- en tuinbouwbedrijven zonder teelt beduidend groter dan in Vlaanderen en West-Vlaanderen (+31% ten opzichte van respectievelijk +9,5% en +9,2%). Bij de land- en tuinbouwbedrijven met meer dan 50 ha cultuurgrond was de relatieve toename het grootst in West-Vlaanderen (+13,4%) en Vlaanderen (+12,9%); in België bleef de toename beperkt tot 2,1%. Het aantal land- en tuinbouwbedrijven met minder dan 5 ha cultuurgrond daalde tussen 2008 en 2012 zowel in absolute als in relatieve termen het sterkst en dit in zowel West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest als België. In België en Vlaanderen was er bijna een halvering (respectievelijk -49,1% en -47,5%); in West-Vlaanderen daalde het aantal land- en tuinbouwbedrijven met minder dan 5 ha cultuurgrond met 36,7%.
- Dit proces van schaalvergroting blijkt ook uit de evolutie van de gemiddelde grootte van land- en tuinbouwbedrijven. In mei 2012 was een land- en tuinbouwbedrijf in West-Vlaanderen gemiddeld 24,4 ha groot; in mei 2008 was dit nog 21,2 ha. In Vlaanderen steeg de gemiddelde grootte van een land- en tuinbouwbedrijf van 20,8 ha in 2008 tot 25,3 ha in 2012. In België lag de gemiddelde grootte van een land- en tuinbouwbedrijf zowel in 2008 (30,3 ha) als in 2012 (35,7 ha) beduidend hoger dan in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest.

Figuur 6.1.4: Aandeel van de teelten in West-Vlaanderen ten opzichte van de teelten in het Vlaamse Gewest en aandeel van de teelten in het Vlaamse Gewest ten opzichte van de teelten in België (gemeten in oppervlakte cultuurgrond), gemiddelde mei 2011 – mei 2012.

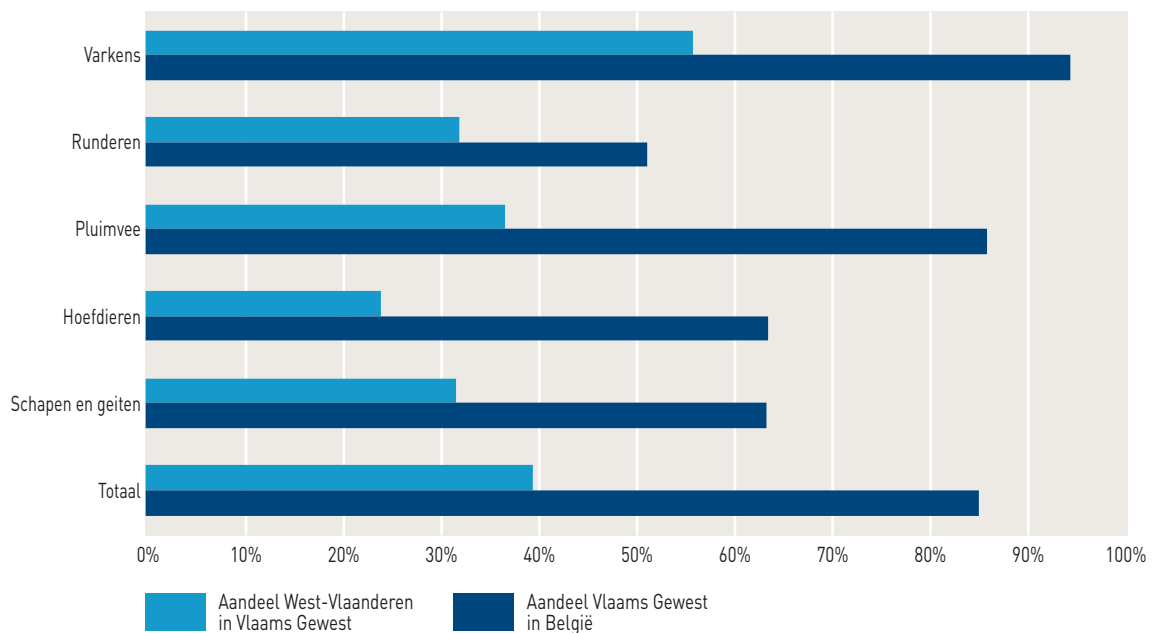

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In West-Vlaanderen wordt 206.876 ha aangewend als cultuurgrond; dit is 33,6% van de totale oppervlakte die in het Vlaamse Gewest wordt gebruikt als cultuurgrond. Voor vijf teelten – groenteteelt in openlucht, aardappelen, nijverheidsgewassen, wortel- en knolgewassen en sierteelt in openlucht – ligt het aandeel van West-Vlaanderen in het Vlaamse Gewest boven dit gemiddelde.
- Van de 26.230 ha die in het Vlaamse Gewest wordt gebruikt voor de groenteteelt in openlucht, kan 64,8% in West-Vlaanderen worden gesitueerd. Vooral in de regio Roeselare-Tielt is er een grote concentratie; de aanwezigheid van de REO-veiling speelt hierbij een belangrijke rol. In het Vlaamse Gewest wordt 42.684 ha aangewend voor de aardappelteelt; bijna de helft hiervan (48,6%) ligt in West-Vlaanderen. Van de 32.973 ha die in Vlaanderen wordt aangewend voor de productie van nijverheidsgewassen, kan 46,5% in West-Vlaanderen worden gesitueerd. De wortel- en knolgewassen in West-Vlaanderen zijn goed voor 35,7% van de totale oppervlakte die hiervoor wordt gebruikt in het Vlaamse Gewest.
- Vier teelten – serreteelt, sier- en fruitteelt in openlucht en boomkwekerijen in openlucht – komen nagenoeg uitsluitend voor in het Vlaamse Gewest. Ruim 90% van de oppervlakte die in België wordt aangewend voor deze teelten, kan in Vlaanderen worden gesitueerd. Het aandeel van West-Vlaanderen in deze teelten is, met uitzondering van de sierteelt in openlucht (33,9%), eerder laag.

Figuur 6.1.5: Aandeel van West-Vlaanderen in de Vlaamse veestapel en van het Vlaamse Gewest in de Belgische veestapel, gemiddelde mei 2011 - mei 2012.

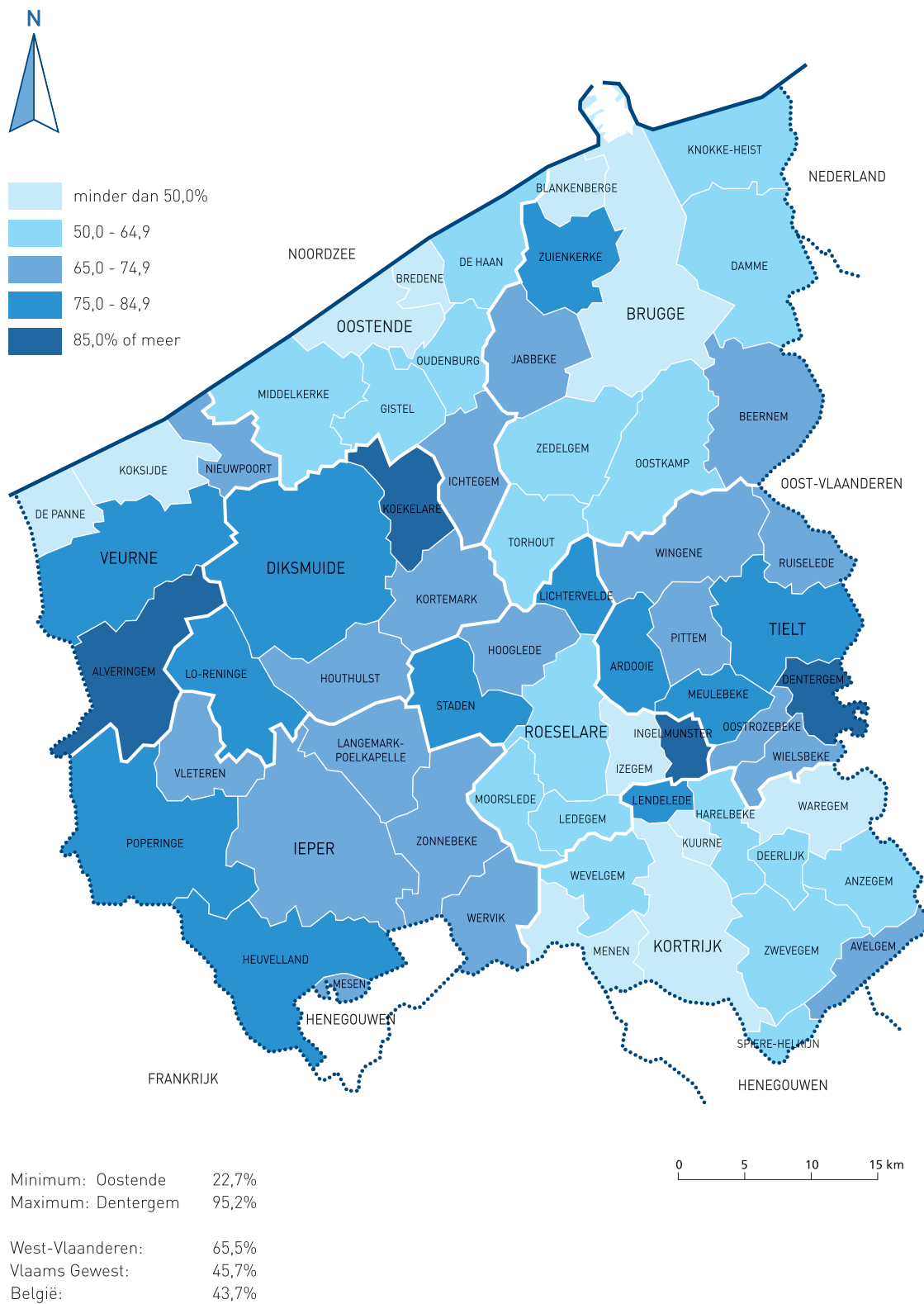

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In mei 2012 telde de West-Vlaamse veestapel 15,2 miljoen dieren; bijna drie vierde hiervan (of 74,4%) was pluimvee. De West-Vlaamse veestapel vertegenwoordigt 39,4% van het Vlaamse totaal. Vooral de varkensteelt springt in het oog: van de 6,2 miljoen varkens die in Vlaanderen worden gekweekt, kan 55,6% in West-Vlaanderen worden gesitueerd. West-Vlaanderen heeft ook een aanzienlijk aandeel in het Vlaamse pluimveetotaal (36,6%).
- In het Vlaamse Gewest worden in totaal 38,5 miljoen dieren gekweekt; dit is maar liefst 84,9% van het Belgische totaal. De in België gekweekte varkens vinden we bijna uitsluitend (94,1%) terug in Vlaamse bedrijven. Ook het aandeel van Vlaanderen in België inzake het aantal stuks pluimvee is zeer hoog (85,7%). Van alle in België gehouden hoefdieren en schapen en geiten kan respectievelijk 63,4% en 63,1% in Vlaanderen worden gesitueerd. Ruim de helft (51%) van de Belgische rundveestapel wordt gekweekt in Vlaamse bedrijven.

Kaart 6.1.1: Aandeel oppervlakte cultuurgrond in de totale kadastrale oppervlakte, gemeenten van West-Vlaanderen, mei 2012 (a).

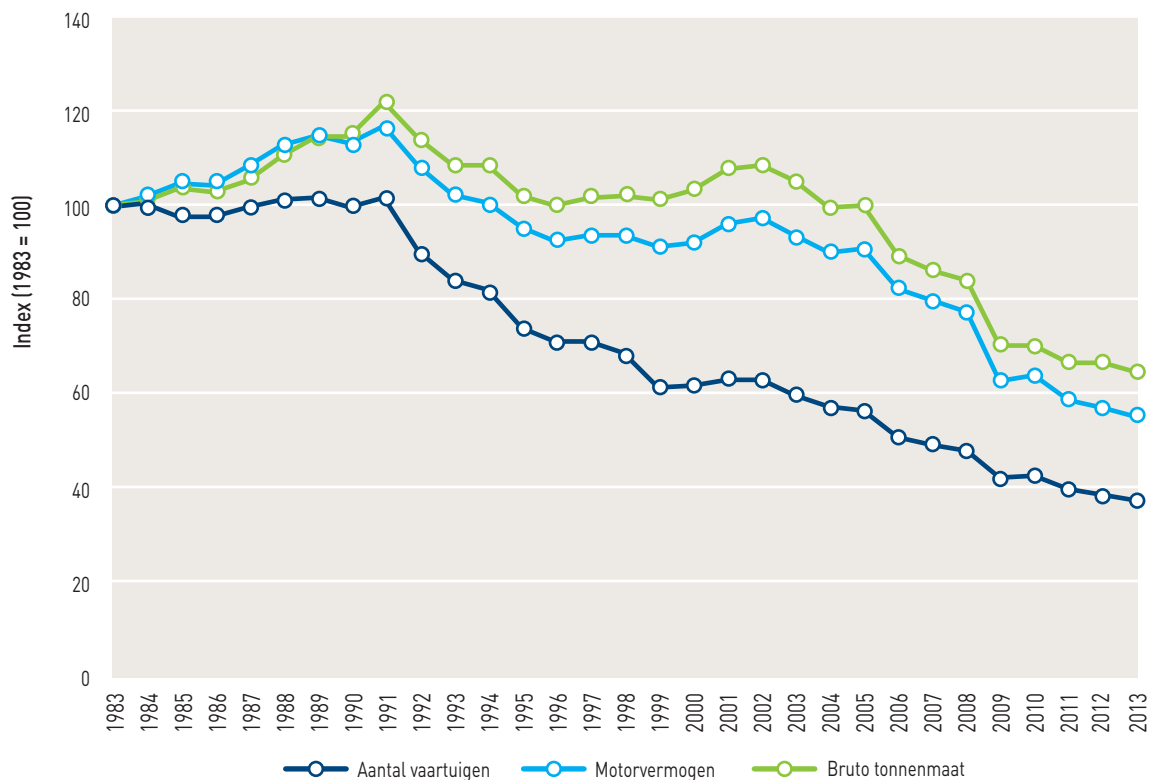
(a) De oppervlakte cultuurgrond wordt geteld bij de gemeente waar de landbouwer gevestigd is, ongeacht of die cultuurgrond in dezelfde gemeente ligt. Hierdoor wijken percentages soms af van de reële situatie.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

2. ZEEVISSERIJ

In 2013 telde de Belgische visserijvloot 77 vaartuigen; dit zijn er drie minder dan in 2012. De Belgische vaartuigen voerden 22.793 ton vis aan in 2013. Ondanks een toename van de aangevoerde hoeveelheid vis met 4,1% in vergelijking met 2012, daalde de totale besomming met 4,3%.

Figuur 6.2.1: Evolutie van de Belgische visserijvloot, 1983-2013.

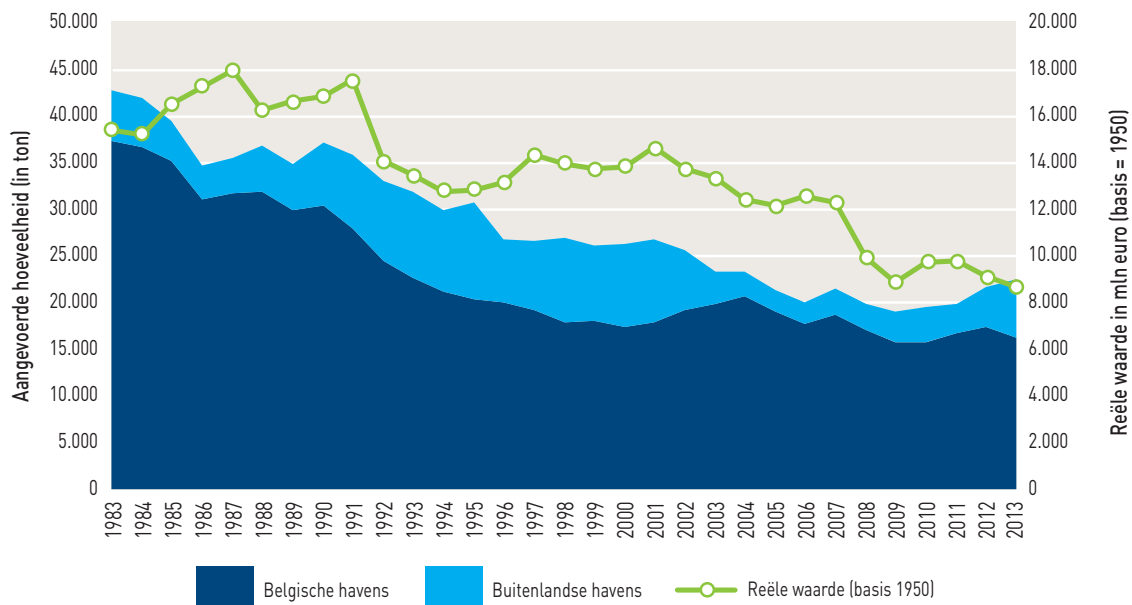

Bron: FOD Mobiliteit en Vervoer, Directoraat-generaal Maritiem Vervoer, Directie Scheepvaartbeleid, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2013 telde de Belgische visserijvloot 77 vaartuigen; dit zijn er drie minder dan in 2012. De haven van Oostende telde in 2013 nog 22 vaartuigen, twee minder dan in 2012. In de haven van Zeebrugge verdween in vergelijking met 2012 één vaartuig zodat er in 2013 nog 42 overbleven. In de havens van Nieuwpoort en Blankenberge bleef het aantal vaartuigen status-quo in de periode 2012-2013 (negen in Nieuwpoort en vier in Blankenberge). De afname van het aantal vaartuigen in de Belgische visserijvloot tussen 2012 en 2013 ging ook gepaard met een afname van het motorvermogen (-3,5%) en een afname van de capaciteit of bruto tonnenmaat (-2,8%).
- In de voorbije 30 jaar bleef het aantal vaartuigen in de Belgische visserijvloot tot en met 1991 op vrijwel hetzelfde niveau. Het motorvermogen en de capaciteit kenden daarentegen in deze periode een duidelijke toename. Vanaf 1992 kende de visserijvloot een sterke inkrimping die ook leidde tot een sterke afname van het motorvermogen en de capaciteit. In de periode 1983-2013 daalde het aantal vaartuigen van 201 tot 77 (of -61,7%). Het motorvermogen en de bruto tonnenmaat lieten in dezelfde periode een iets beperktere relatieve afname optekenen van respectievelijk 44,2% en 35,1%. In 2013 telde de Belgische visserijvloot dus gemiddeld meer grote vaartuigen dan in 1983.

Figuur 6.2.2: Evolutie van de aanvoer door Belgische vaartuigen, aangevoerde hoeveelheid en totale besomming in reële waarde, 1983-2013.

Bron: Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Landbouw- en Visserijbeleid, Zeevisserij, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

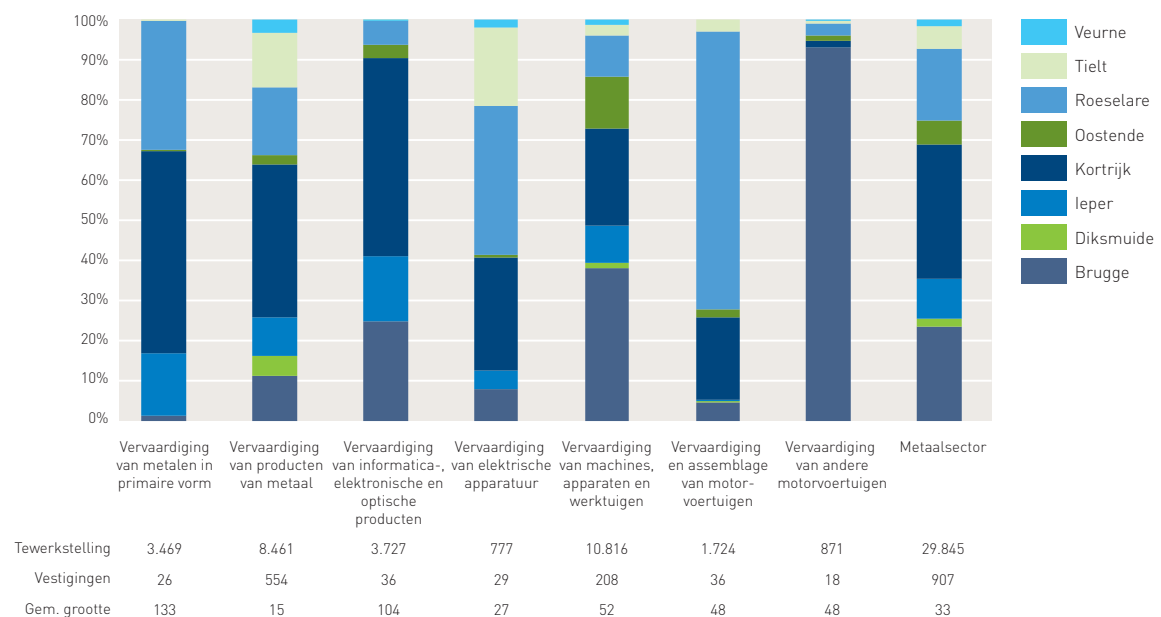
VASTSTELLINGEN

- In 2013 werd 22.793 ton vis aangevoerd door Belgische vaartuigen. Hiervan werd 71,8% aangevoerd in Belgische havens en 28,2% in buitenlandse havens.
- In vergelijking met 2012 werd 899 ton vis meer aangevoerd in 2013 (of +4,1%). Deze toename kan volledig worden toegeschreven aan de aanzienlijke stijging van de visaanvoer in buitenlandse havens (+2.099 ton of +48,4%). Deze toename kon de afname van de aanvoer in de Belgische havens (-1.199 ton of -6,8%) ruimschoots compenseren.
- De in 2013 door Belgische vaartuigen aangevoerde vis had een totale waarde van 73,1 miljoen euro. In vergelijking met 2012 is dit een afname met 4,3%. Ondanks een toename van de aangevoerde hoeveelheid vis, was er dus een daling van de totale besomming.
- Over de voorbije 30 jaar daalde de door Belgische vaartuigen aangevoerde hoeveelheid vis met 47,2%. De reële waarde van de aangevoerde vis daalde in de periode 1983-2013 met 43,9%.

3. METAALSECTOR

Ruim de helft (57%) van de 29.845 werknemers in de West-Vlaamse metaalsector is actief in de arrondissementen Kortrijk en Brugge. Bijna twee derde van alle werknemers in de metaalsector is tewerkgesteld in twee subsectoren, namelijk de 'vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen' (36,2%) en de 'vervaardiging van producten van metaal' (28,3%). Een West-Vlaamse vestiging in de metaalsector telt gemiddeld 33 werknemers.

Figuur 6.3.1: Verdeling van de loontrekkenden naar subsector in de metaalsector, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2012.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Binnen West-Vlaanderen staat het arrondissement Kortrijk op kop met 33,5% van de loontrekkenden in de metaalsector. Brugge en Roeselare vervolledigen de top drie met respectievelijk 23,5% en 18% van alle werknemers in de metaalsector in West-Vlaanderen.
- Van de 29.845 werknemers in West-Vlaamse metaalvestigingen is bijna twee derde (64,6%) actief in twee subsectoren, namelijk de 'vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen' (36,2%) en de 'vervaardiging van producten van metaal' (28,3%). Deze subsectoren zijn ook de enige die in alle West-Vlaamse arrondissementen vertegenwoordigd zijn.
- De op één na kleinste subsector 'vervaardiging van andere motorvoertuigen' situeert zich bijna volledig in Brugge met 93,1% van alle werknemers in deze subsector. Ook inzake de 'vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen' staat Brugge op kop met 38,2% van alle werknemers in deze subsector. In de 'vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen' is 69% van de loontrekkenden aan de slag in Roeselare. Ook inzake de 'vervaardiging van elektrische apparatuur' staat Roeselare op kop met 37,3% van alle werknemers in deze subsector. In de subsectoren 'vervaardiging van metalen in primaire vorm' en 'vervaardiging van informatica-, elektronische en optische producten' is telkens de helft van alle werknemers tewerkgesteld in Kortrijk. Ook bij de 'vervaardiging van producten van metaal' is het aandeel werknemers in deze subsector het grootst in Kortrijk (38,2%).

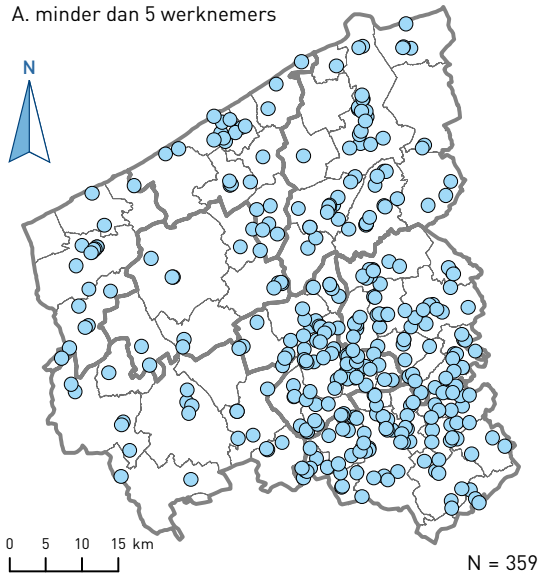
- Inzake vestigingen is het overwicht van de subsectoren 'vervaardiging van producten van metaal' (61,1%) en 'vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen' (22,9%) nog groter dan inzake de loontrekkende tewerkstelling.
- In West-Vlaanderen telt een vestiging in de metaalsector gemiddeld 33 werknemers. Tussen de subsectoren zijn wel opvallende verschillen wat betreft de gemiddelde grootte van vestigingen. Zo zijn vestigingen in de 'vervaardiging van metalen in primaire vorm' (133 werknemers per vestiging) en de 'vervaardiging van informatica-, elektronische en optische producten' (104 werknemers per vestiging) een stuk groter dan een gemiddelde metaalvestiging in West-Vlaanderen. In de 'vervaardiging van producten van metaal' en de 'vervaardiging van elektrische apparatuur' (respectievelijk 15 en 27 werknemers per vestiging) tellen vestigingen minder werknemers dan een gemiddelde vestiging in de metaalsector.

SUBSECTOREN

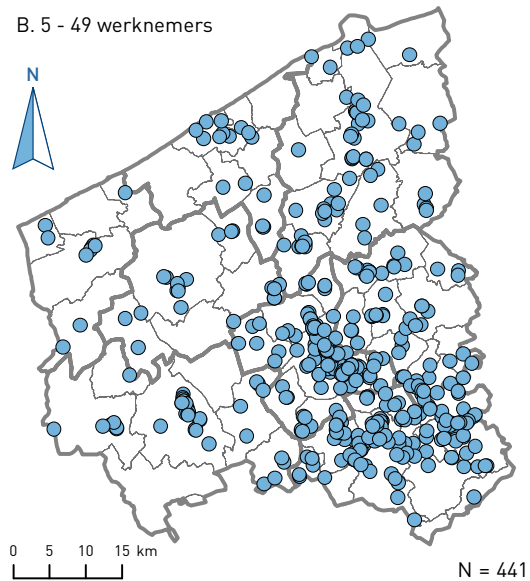
- Vervaardiging van metalen in primaire vorm (Nace-Bel 24)
 - o.a.: - vervaardiging van buizen, pijpen... van staal
 - productie van edelmetalen, aluminium, lood, zink en tin, koper...
 - gieten van ijzer, staal, lichte metalen...
- Vervaardiging van producten van metaal (Nace-Bel 25)
 - o.a.: - vervaardiging van metalen constructiewerken, metalen deuren en vensters
 - vervaardiging van radiatoren, reservoirs, stoomketels, wapens en munitie
 - oppervlaktebehandeling van metalen
 - vervaardiging van scharen, messen, gereedschap...
- Vervaardiging van informatica-, elektronische en optische producten (Nace-Bel 26)
 - o.a.: - vervaardiging van computers en randapparatuur
 - vervaardiging van meet-, controle- en navigatieapparatuur en uurwerken
 - vervaardiging van optische instrumenten en van foto- en filmapparatuur
- Vervaardiging van elektrische apparatuur (Nace-Bel 27)
 - o.a.: - vervaardiging van elektromotoren en transformatoren
 - vervaardiging van kabels, schakelaars, stopcontacten...
 - vervaardiging van huishoudapparaten
- Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen (Nace-Bel 28)
 - o.a.: - vervaardiging van motoren, pompen, tandwielen...
 - vervaardiging van ovens, hijs-, hef- en transportwerktuigen...
 - vervaardiging van verpakkingsmachines, weegtoestellen, hogedrukreinigers...
 - vervaardiging van machines en werktuigen voor de land- en bosbouw
 - vervaardiging van machines voor de voedings-, textiel-, kunststof- en rubberindustrie...
- Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen (Nace-Bel 29)
 - o.a.: - vervaardiging van carrosserieën en elektronische benodigdheden voor motorvoertuigen
 - vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens, caravans en opleggers
- Vervaardiging van andere motorvoertuigen (Nace-Bel 30)
 - o.a.: - bouw van schepen en drijvend materieel
 - vervaardiging van rollend materieel voor spoorwegen
 - vervaardiging van militaire gevechtsvoertuigen, motorfietsen, fietsen...

Kaart 6.3.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in de metaalsector in West-Vlaanderen, 31 december 2011.

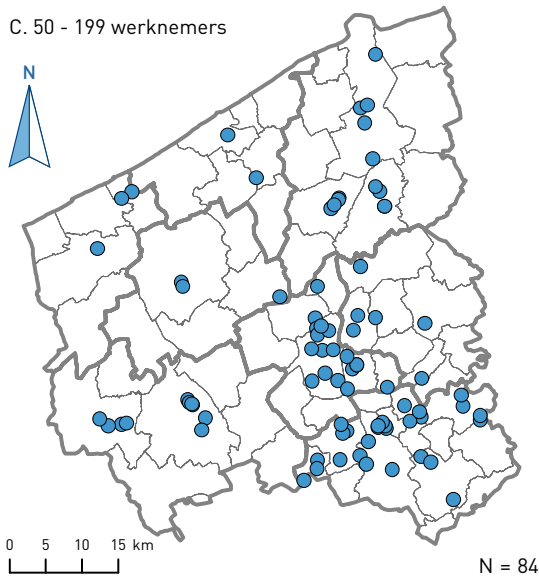
A. minder dan 5 werknemers

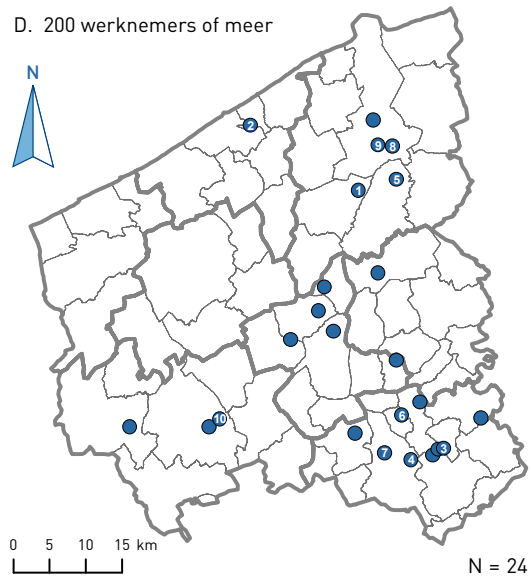
B. 5 - 49 werknemers

C. 50 - 199 werknemers

D. 200 werknemers of meer

Top 10

1. CNH BELGIUM NV, Zedelgem
2. DAIKIN EUROPE NV, Oostende
3. BEKAERT NV, Zwevegem
4. BARCO NV, Kortrijk
5. TYCO ELECTRONICS BELGIUM EC NV, Oostkamp

6. BARCO NV, Kuurne
7. MICHEL VAN DE WIELE NV, Kortrijk
8. BOMBARDIER TRANSPORTATION BELGIUM NV, Brugge
9. SPICER OFF HIGHWAY PRODUCTS DIVISION NV, Brugge
10. PICANOL NV, Ieper

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPP0.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

35,1% metaalsector in tewerkstelling industrie

7,5% metaalsector in totale tewerkstelling

Vlaams G.

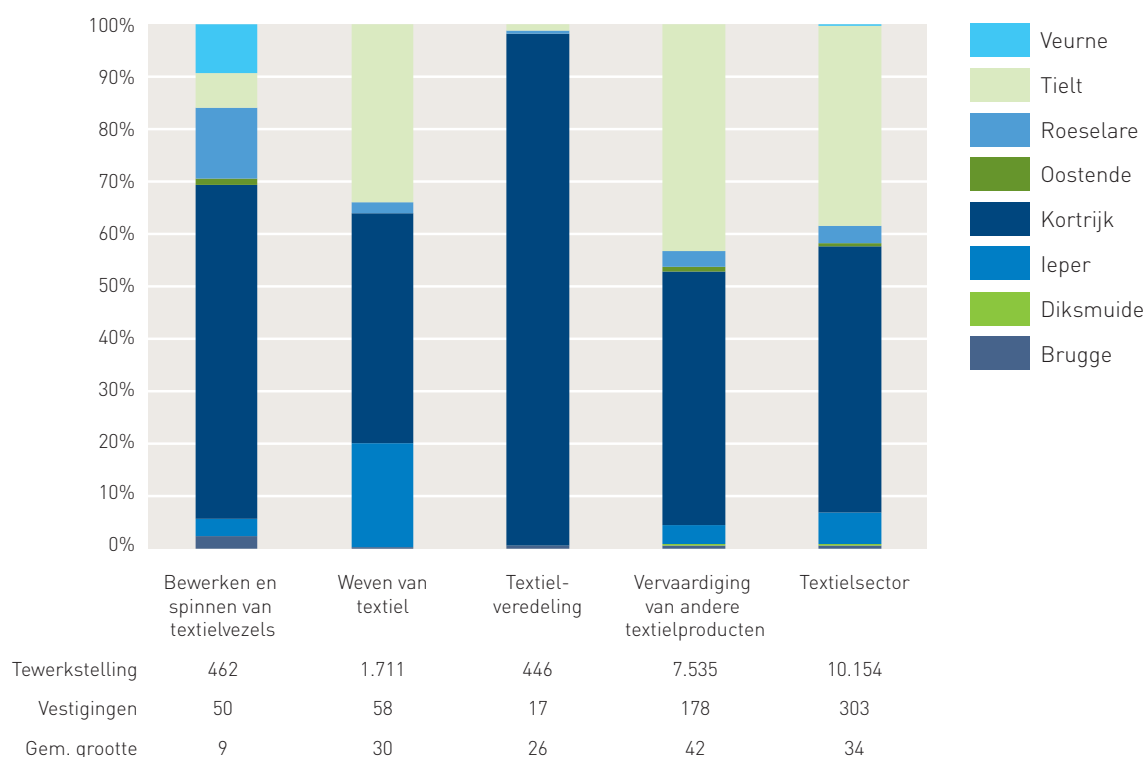
35,8%

6,3%

4. TEXTIELSECTOR

De helft (50,5%) van alle werknemers in de textielsector in West-Vlaanderen is tewerkgesteld in het arrondissement Kortrijk. De subsector 'vervaardiging van andere textielproducten' is veruit de grootste subsector met 74,2% van alle werknemers in de textielsector in West-Vlaanderen. Een West-Vlaamse vestiging in de textielsector telt gemiddeld 34 werknemers.

Figuur 6.4.1: Verdeling van de loontrekkenden naar subsector in de textielsector, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2012.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- De overgrote meerderheid (88,7%) van alle werknemers in de West-Vlaamse textielsector is tewerkgesteld in de arrondissementen Kortrijk en Tielt (respectievelijk 50,5% en 38,2%).
- De subsector 'vervaardiging van andere textielproducten' (inclusief de tapijtnijverheid) is de grootste subsector met 74,2% van de werknemers in de textielsector in West-Vlaanderen. In de overige subsectoren 'weven van textiel', 'bewerken en spinnen van textielvezels' en 'textielveredeling' kan respectievelijk 16,9%, 4,5% en 4,4% van alle werknemers in de textielsector in West-Vlaanderen worden gesitueerd.
- Het arrondissement Kortrijk is duidelijk koploper in alle subsectoren in de textielsector in West-Vlaanderen. De kleinste subsector 'textielveredeling' situeert zich bijna uitsluitend in Kortrijk. Het arrondissement Tielt volgt inzake de subsectoren 'vervaardiging van andere textielproducten' en 'weven van textiel' op de tweede plaats met respectievelijk 43,2% en 34,1% van de werknemers in deze subsectoren in West-Vlaanderen. Voor de subsector 'bewerken en spinnen van textielvezels' neemt het arrondissement Roeselare met 13,6% van de werknemers in deze subsector in West-Vlaanderen de tweede plaats in.
- Een vestiging in de textielsector in West-Vlaanderen telt gemiddeld 34 werknemers. In de subsector 'vervaardiging van andere textielproducten' zijn de grootste vestigingen actief (gemiddeld 42 werknemers per vestiging); in de subsector 'bewerken en spinnen van textielvezels' vinden we de kleinste vestigingen (gemiddeld negen werknemers per vestiging).

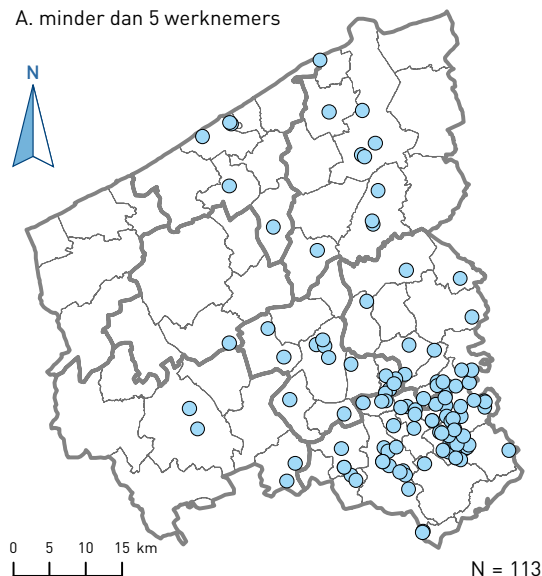

SUBSECTOREN

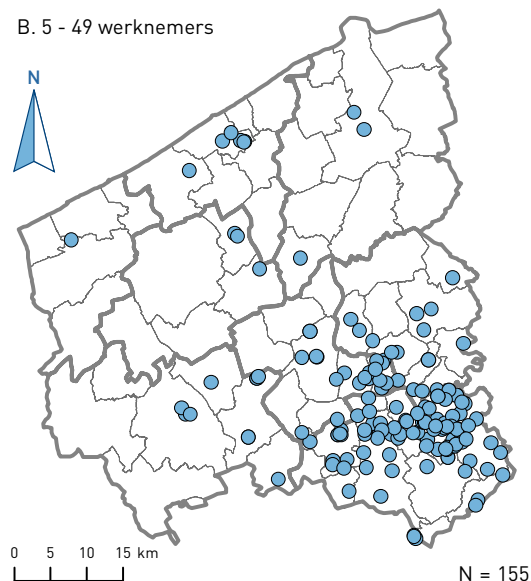
- Bewerken en spinnen van textielvezels (Nace-Bel 13.1)
- Weven van textiel (Nace-Bel 13.2)
- Textielveredeling (Nace-Bel 13.3)
- Vervaardiging van andere textielproducten (Nace-Bel 13.9)
 - o.a.:
 - vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen
 - vervaardiging van beddengoed, tafellinnen en textielwaren voor huishoudelijk gebruik
 - vervaardiging van vloerkleden en tapijt
 - vervaardiging van koord, bindgaren, touw en netten

Kaart 6.4.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in de textielsector in West-Vlaanderen, 31 december 2011.

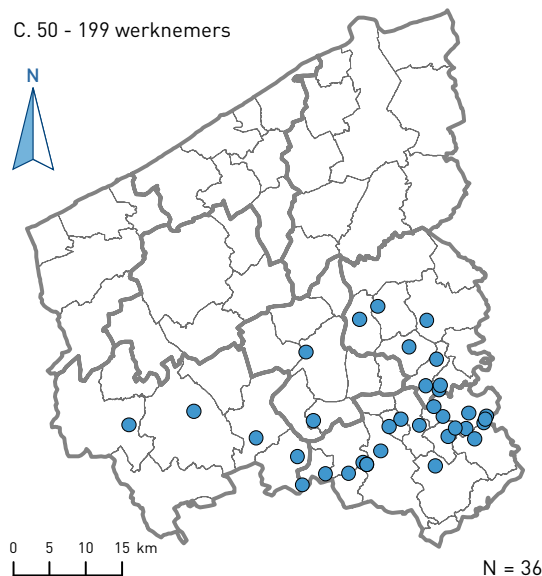
A. minder dan 5 werknemers

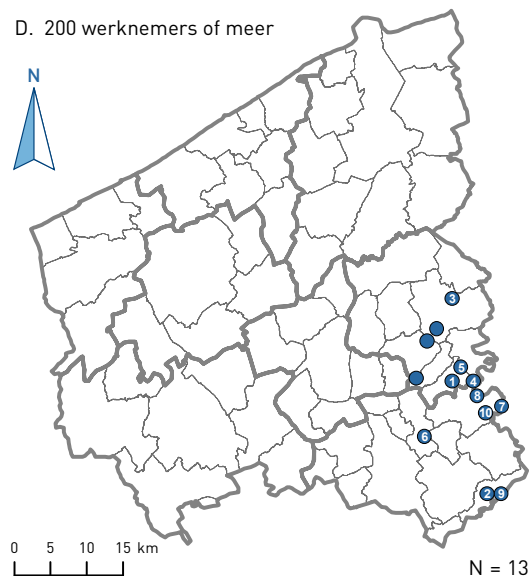
B. 5 - 49 werknemers

C. 50 - 199 werknemers

D. 200 werknemers of meer

Top 10

1. BALTA INDUSTRIES NV, Wielsbeke
2. BALTA INDUSTRIES NV, Avelgem
3. BALTA INDUSTRIES NV DIVISIE I.T.C, Tielt
4. BALTA INDUSTRIES NV, Wielsbeke
5. B.I.G. FLOORCOVERINGS NV, Wielsbeke

6. LANO NV, Harelbeke
7. CONCORDIA NV, Waregem
8. BALTA WEAVING NV, Waregem
9. IVC NV, Avelgem
10. MC THREE CARPETS NV, Waregem

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

12,8%

textielsector in tewerkstelling industrie

2,7%

textielsector in totale tewerkstelling

Vlaams G.

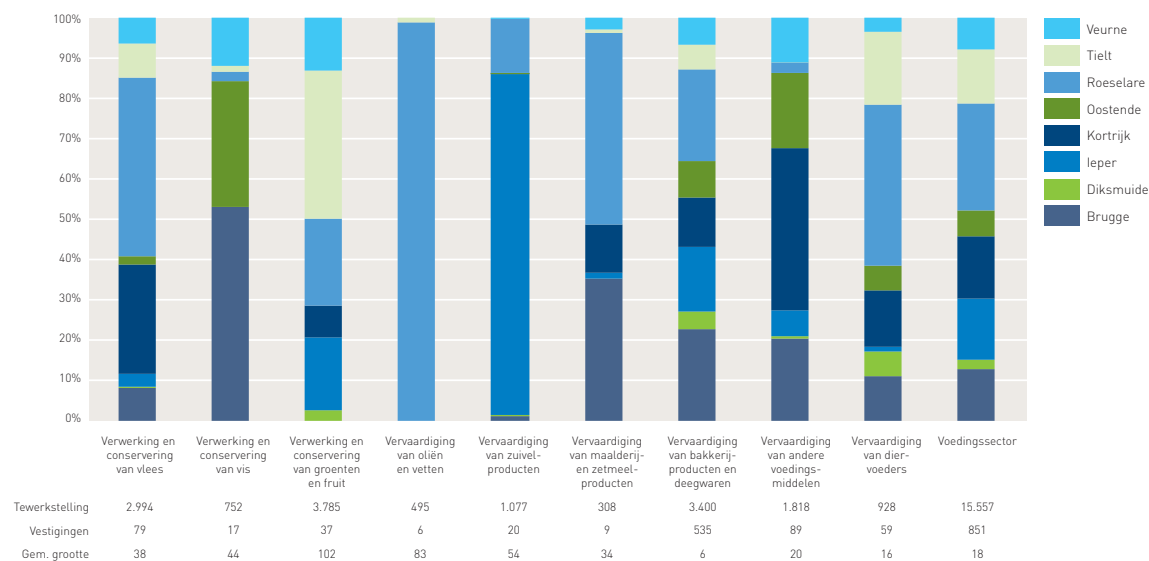
4,7%

0,8%

5. VOEDINGSSECTOR

In de West-Vlaamse voedingssector is 57,3% van de werknemers actief in de arrondissementen Roeselare, Kortrijk en Ieper. De subsectoren 'verwerking en conservering van groenten en fruit', 'vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren' en 'verwerking en conservering van vlees' zijn samen goed voor bijna twee derde (65,4%) van het totale aantal werknemers in de West-Vlaamse voedingssector. De West-Vlaamse vestigingen uit de voedingssector tellen gemiddeld 18 werknemers.

Figuur 6.5.1: Verdeling van de loontrekkenden naar subsector in de voedingssector, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2012.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

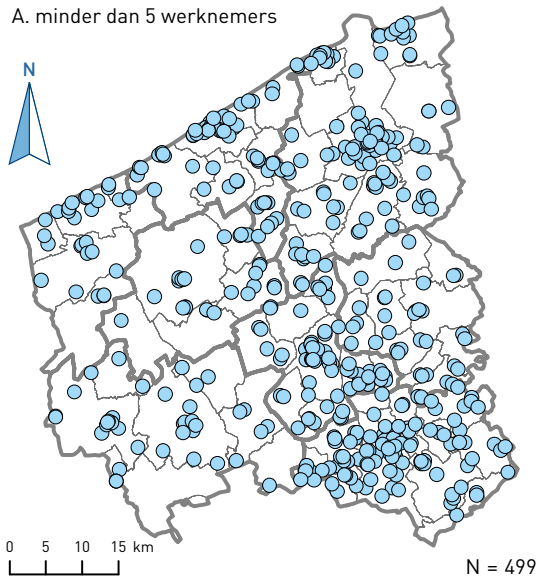
- In de West-Vlaamse voedingssector is 26,5% van de werknemers actief in het arrondissement Roeselare. Kortrijk en Ieper vervolledigen de top drie met respectievelijk 15,6% en 15,2% van alle werknemers in de voedingssector in West-Vlaanderen.
- Van de in totaal 15.557 werknemers in de voedingssector in West-Vlaanderen is 24,3% actief in de subsector 'verwerking en conservering van groenten en fruit'. De subsectoren 'vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren' en 'verwerking en conservering van vlees' vertegenwoordigen respectievelijk 21,9% en 19,2% van alle werknemers in de voedingssector in West-Vlaanderen.
- Enkele subsectoren situeren zich bijna exclusief in één arrondissement. Zo situeert de op één na kleinste subsector 'vervaardiging van oliën en vetten' zich bijna uitsluitend in Roeselare. In de subsector 'vervaardiging van zuivelproducten' is 84,1% van de werknemers aan de slag in het arrondissement Ieper. Van alle werknemers in de subsector 'verwerking en conservering van vis' is ruim de helft (53,1%) tewerkgesteld in het arrondissement Brugge. In de subsectoren 'vervaardiging van maalderij- en zetmeelproducten', 'verwerking en conservering van vlees' en 'vervaardiging van diervoeders' is het aandeel loontrekkenden telkens het grootst in het arrondissement Roeselare (respectievelijk 47,4%, 44,2% en 39,8%). In de subsector 'vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren' moet Roeselare (22,6%) nog net Brugge (22,7%) laten voorgaan. Het arrondissement Kortrijk telt 40,4% van alle werknemers in de sector 'vervaardiging van andere voedingsmiddelen'. Ruim een derde (36,7%) van de werknemers in de subsector 'verwerking en conservering van groenten en fruit' in West-Vlaanderen is actief in het arrondissement Tielt.
- Met gemiddeld 102 werknemers per vestiging zit de subsector 'verwerking en conservering van groenten en fruit' het verst boven het gemiddelde voor de hele voedingssector (18 werknemers per vestiging).

SUBSECTOREN

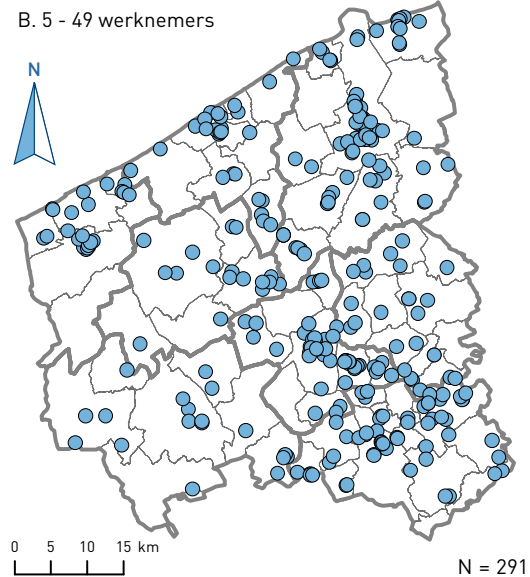
- Verwerking en conservering van vlees (Nace-Bel 10.1)
 - o.a.: - verwerking en conservering van vlees en gevogelte
- Verwerking en conservering van vis (Nace-Bel 10.2)
 - o.a.: - verwerking en conservering van vis en schaal- en weekdieren
- Verwerking en conservering van groenten en fruit (Nace-Bel 10.3)
 - o.a.: - verwerking en conservering van aardappelen en groenten en fruit
 - productie van diepgevroren aardappelen en groenten en fruit
 - vervaardiging van groente- en fruitsappen
- Vervaardiging van oliën en vetten (Nace-Bel 10.4)
 - o.a.: - vervaardiging van oliën, vetten, margarine...
- Vervaardiging van zuivelproducten (Nace-Bel 10.5)
 - o.a.: - zuivelfabrieken en kaasmakerijen
 - vervaardiging van consumptie-ijs
- Vervaardiging van maalderij- en zetmeelproducten (Nace-Bel 10.6)
- Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren (Nace-Bel 10.7)
 - o.a.: - vervaardiging van brood en vers banketbakkerswerk
 - vervaardiging van beschuit en biscuit
 - vervaardiging van macaroni, noedels, couscous...
- Vervaardiging van andere voedingsmiddelen (Nace-Bel 10.8)
 - o.a.: - vervaardiging van suiker
 - vervaardiging van cacao, chocolade en suikerwerk
 - vervaardiging van thee en koffie
 - vervaardiging van specerijen, sauzen en kruiden
 - vervaardiging van bereide maaltijden en schotels
- Vervaardiging van diervoeders (Nace-Bel 10.9)
 - o.a.: - vervaardiging van veevoeders
 - vervaardiging van voeders voor huisdieren

Kaart 6.5.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in de voedingssector in West-Vlaanderen, 31 december 2011.

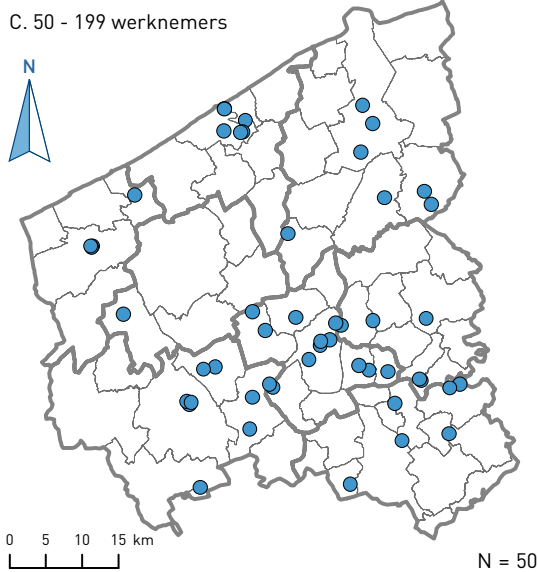
A. minder dan 5 werknemers

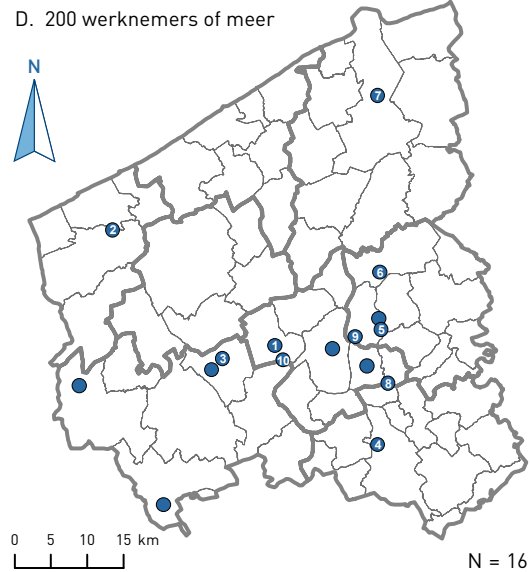
B. 5 - 49 werknemers

C. 50 - 199 werknemers

D. 200 werknemers of meer

Top 10

1. WESTVLEES NV, Staden
2. VEURNE SNACK FOODS BVBA, Veurne
3. YSCO NV, Langemark-Poelkapelle
4. ALPRO CVA, Avelgem
5. ARDOVRIES NV, Ardooie

6. UNIFROST NV, Ardooie
7. MARINE HARVEST PIETERS NV, Brugge
8. VOLYS STAR NV, Lendeledde
9. SNACK FOOD POCO LOCO NV, Roeselare
10. PINGUINLUTOSA NV, Staden

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

17,9% voedingssector in tewerkstelling industrie

3,8% voedingssector in totale tewerkstelling

Vlaams G.

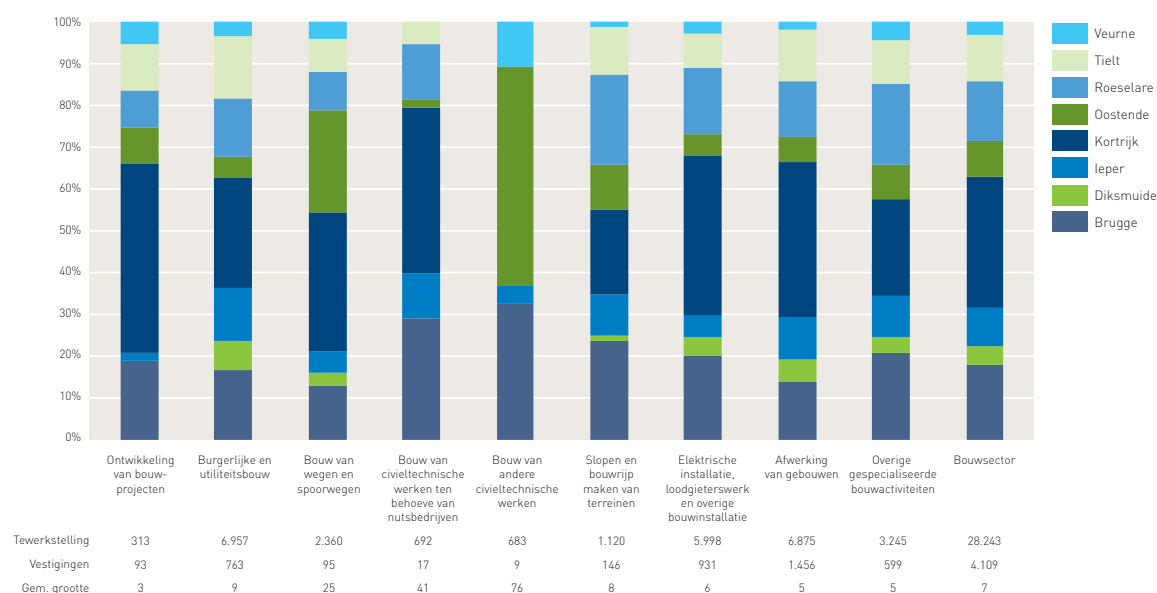
14,7%

2,6%

6. BOUWSECTOR

De arrondissementen Kortrijk en Brugge vertegenwoordigen samen bijna de helft van alle West-Vlaamse werknemers in de bouwsector. Binnen deze sector is ruim twee derde (70,1%) van de werknemers actief in de subsectoren 'burgerlijke en utiliteitsbouw', 'afwerking van gebouwen' en 'elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie'. In West-Vlaanderen telt een vestiging in de bouwsector gemiddeld zeven werknemers.

Figuur 6.6.1: Verdeling van de loontrekkenden naar subsector in de bouwsector, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2012.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

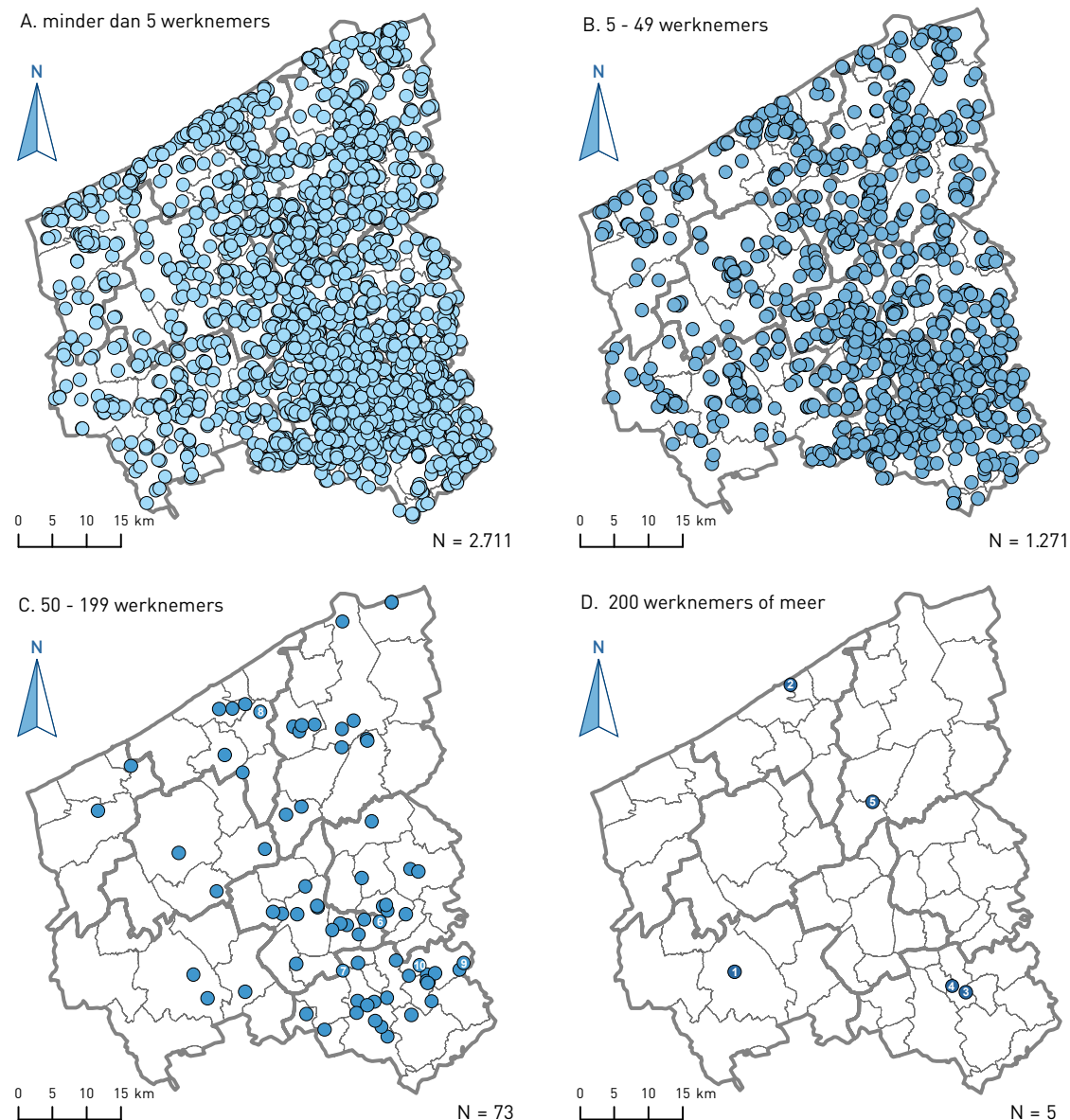
- De arrondissementen Kortrijk (31,3%) en Brugge (17,9%) vertegenwoordigen samen bijna de helft van alle werknemers in de West-Vlaamse bouwsector. Het arrondissement Roeselare volgt op de derde plaats met 14,3% van de loontrekkenden in de bouwsector.
- Binnen de West-Vlaamse bouwsector is ruim twee derde van de werknemers (70,1%) actief in de subsectoren 'burgerlijke en utiliteitsbouw' (24,6%), 'afwerking van gebouwen' (24,3%) en 'elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie' (21,2%).
- In zeven van de negen subsectoren in de West-Vlaamse bouwsector vertegenwoordigt het arrondissement Kortrijk de meeste werknemers. In de subsector 'slopen en bouwrijp maken van terreinen' moet Kortrijk (20,4%) het arrondissement Brugge (23,5%) laten voorgaan. In de op één na kleinste subsector 'bouw van andere civieltechnische werken' staat Oostende op kop met 52,1% van alle werknemers in deze subsector.
- In de bouwsector is de gemiddelde vestiging relatief klein (zeven werknemers). In de subsectoren 'bouw van andere civieltechnische werken', 'bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven' en 'bouw van wegen en spoorwegen' ligt het gemiddeld aantal werknemers per vestiging een stuk hoger dan het gemiddelde voor de hele bouwsector (respectievelijk 76, 41 en 25 werknemers per vestiging).

SUBSECTOREN

- Ontwikkeling van bouwprojecten (Nace-Bel 41.1)
- Burgerlijke en utiliteitsbouw (Nace-Bel 41.2)
 - o.a.: - algemene bouw van residentiële gebouwen
 - algemene bouw van kantoorgebouwen
- Bouw van wegen en spoorwegen (Nace-Bel 42.1)
 - o.a.: - bouw van auto- en spoorwegen
 - bouw van bruggen en tunnels
- Bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven (Nace-Bel 42.2)
 - o.a.: - bouw van water- en gasdistributienetten
 - bouw van rioleringen
 - bouw van civieltechnische werken voor elektriciteit en communicatie
- Bouw van andere civieltechnische bouwwerken (Nace-Bel 42.9)
 - o.a.: - baggerwerken
- Slopen en bouwrijp maken van terreinen (Nace-Bel 43.1)
 - o.a.: - proefboren en boren
- Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie (Nace-Bel 43.2)
 - o.a.: - elektrotechnische installatiewerken
 - loodgieterswerk, installatie van verwarming en klimaatregeling
 - isolatiewerkzaamheden
- Afwerking van gebouwen (Nace-Bel 43.3)
 - o.a.: - stukadoors- en schrijnwerk
 - vloerafwerking, behangen
 - schilderen, glaszetten
- Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten (Nace-Bel 43.9)
 - o.a.: - dakwerkzaamheden
 - gevelreiniging
 - chapewerken
 - metsel- en voegwerken
 - restaureren van bouwwerken

Kaart 6.6.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in de bouwsector in West-Vlaanderen, 31 december 2011.

Top 10

1. VALCKE PREFAB BETON NV, Ieper
2. BAGGERWERKEN DECLOEDT & ZOON NV, Oostende
3. DESIRE STADSBADER FLAMAND NV, Harelbeke
4. VEREECKE NV, Harelbeke
5. INFRA WEST, Torhout

6. MONUMENT-VANDEKERCKHOVE NV, Ingelmunster
7. ELECTRO ONDERNEMING NV, Wevelgem
8. VERHELST AANNEMINGEN NV, Oudenburg
9. BEKAERT BUILDING COMPANY NV, Waregem
10. WONINGBOUW HUYZENTRUYT NV, Waregem

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

24,7% bouwsector in tewerkstelling secundaire sector

7,0%

bouwsector in totale tewerkstelling

Vlaams G.

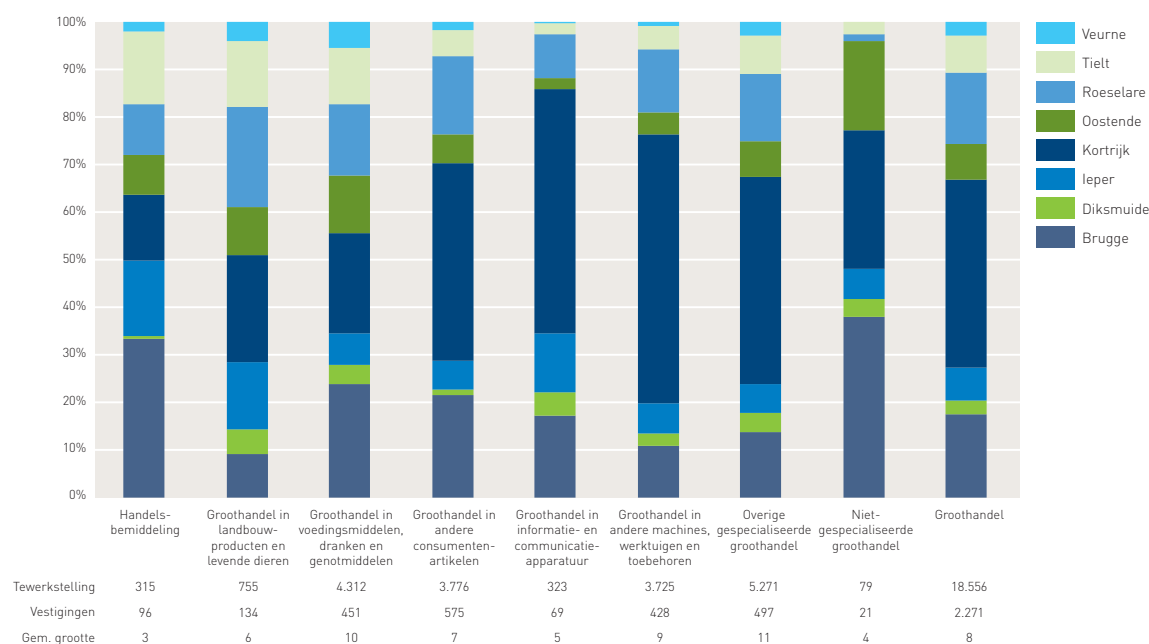
26,3%

6,2%

7. GROOTHANDEL

In het arrondissement Kortrijk is 39,3% van de werknemers in de West-Vlaamse groothandel tewerkgesteld. Ruim de helft (51,6%) van de werknemers in de groothandel in West-Vlaanderen is actief in de subsectoren 'overige gespecialiseerde groothandel' en 'voedingsmiddelen, dranken en genotmiddelen'. De gemiddelde grootte van de West-Vlaamse vestigingen in de subsectoren van de groothandel varieert van drie tot 11 werknemers per vestiging.

Figuur 6.7.1: Verdeling van de loontrekkenden naar subsector in de groothandel, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2012.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

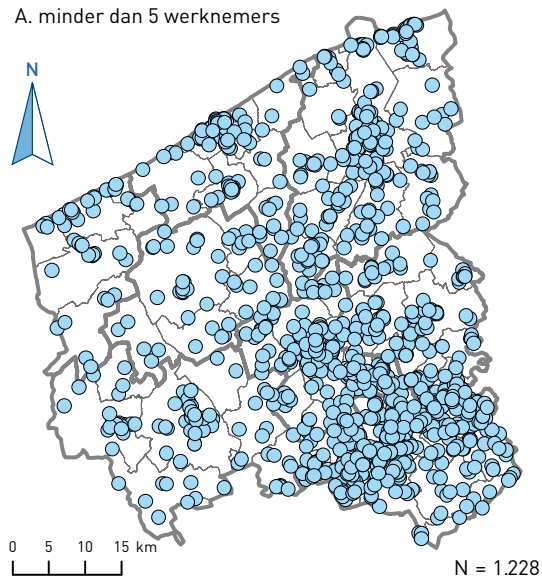
- Binnen West-Vlaanderen is 39,3% van de werknemers in de groothandel aan de slag in het arrondissement Kortrijk. Brugge en Roeselare vervulden op geruime afstand de top drie met respectievelijk 17,4% en 14,7% van de werknemers in de groothandel in West-Vlaanderen.
- 92,1% van de 18.556 werknemers in de groothandel is actief in vier subsectoren, namelijk 'overige gespecialiseerde groothandel' (28,4%), 'voedingsmiddelen, dranken en genotmiddelen' (23,2%), 'andere consumentenartikelen' (20,3%) en 'andere machines, werktuigen en toebehoren' (20,1%).
- Het arrondissement Kortrijk is duidelijk koploper wat betreft het aantal werknemers in de subsectoren 'andere machines, werktuigen en toebehoren' (56,4%), 'informatie- en communicatieapparatuur' (51,4%), 'overige gespecialiseerde groothandel' (43,8%) en 'andere consumentenartikelen' (41,8%) in West-Vlaanderen. Ook bij de subsector 'landbouwproducten en levende dieren' staat Kortrijk op kop (22,5%) maar het wordt op de voet gevolgd door het arrondissement Roeselare met 21,2% van de werknemers in deze subsector in West-Vlaanderen.
- In de op één na kleinste subsector 'handelsbemiddeling' en de subsector 'voedingsmiddelen, dranken en genotmiddelen' telt het arrondissement Brugge de meeste loontrekkenden (respectievelijk 33,3% en 23,7% van het West-Vlaamse totaal in deze subsectoren).
- Een vestiging in de groothandel in West-Vlaanderen telt gemiddeld acht werknemers. De kleinste subsector is 'handelsbemiddeling' met gemiddeld drie werknemers per vestiging; de grootste subsector is 'overige gespecialiseerde groothandel' met gemiddeld 11 werknemers per vestiging.

SUBSECTOREN

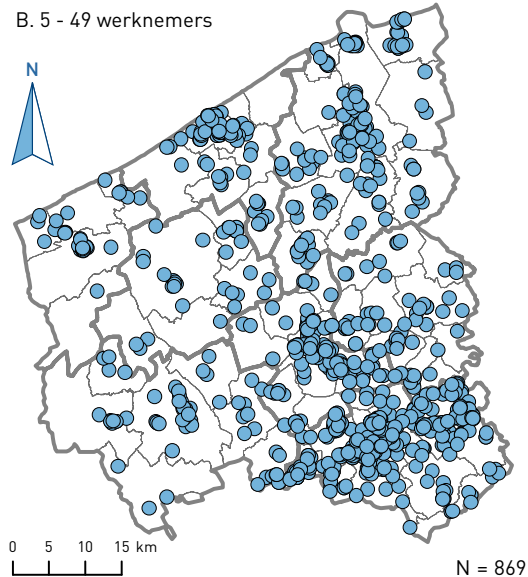
- Handelsbemiddeling (Nace-Bel 46.1)
 - o.a.: - handelsbemiddeling in landbouwproducten en levende dieren
 - handelsbemiddeling in textiel, kleding, bont, schoeisel en lederwaren
 - handelsbemiddeling in hout en bouwmaterialen
 - handelsbemiddeling in voedings- en genotmiddelen
 - handelsbemiddeling in machines, apparaten en werktuigen voor de industrie
- Groothandel in landbouwproducten en levende dieren (Nace-Bel 46.2)
 - o.a.: - groothandel in granen, zaden, veevoeders...
 - groothandel in bloemen en planten
 - groothandel in huiden, vellen en leer
- Groothandel in voedingsmiddelen, dranken en genotmiddelen (Nace-Bel 46.3)
 - o.a.: - groothandel in groenten en fruit
 - groothandel in vlees en vis
 - groothandel in dranken
 - groothandel in suiker, chocolade en suikerwerk
- Groothandel in andere consumentenartikelen (Nace-Bel 46.4)
 - o.a.: - groothandel in textiel, kleding en schoeisel
 - groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten
 - groothandel in farmaceutische producten
 - groothandel in huismeubilair, tapijten en verlichtingsapparatuur
- Groothandel in informatie- en communicatieapparatuur (Nace-Bel 46.5)
 - o.a.: - groothandel in computers, randapparatuur en software
- Groothandel in andere machines, werktuigen en toebehoren (Nace-Bel 46.6)
 - o.a.: - groothandel in machines, werktuigen en toebehoren voor de landbouw
 - groothandel in machines voor de textielindustrie
 - groothandel in kantoormeubelen, -machines en -benodigdheden
 - groothandel in verpakkingsmachines en weegtoestellen
 - groothandel in hijs-, hef- en transportwerktuigen
- Overige gespecialiseerde groothandel (Nace-Bel 46.7)
 - o.a.: - groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair
 - groothandel in chemische producten
 - groothandel in ijzerwaren, metalen en metaalartsen
- Niet-gespecialiseerde groothandel (Nace-Bel 46.9)

Kaart 6.7.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in de groothandel in West-Vlaanderen, 31 december 2011.

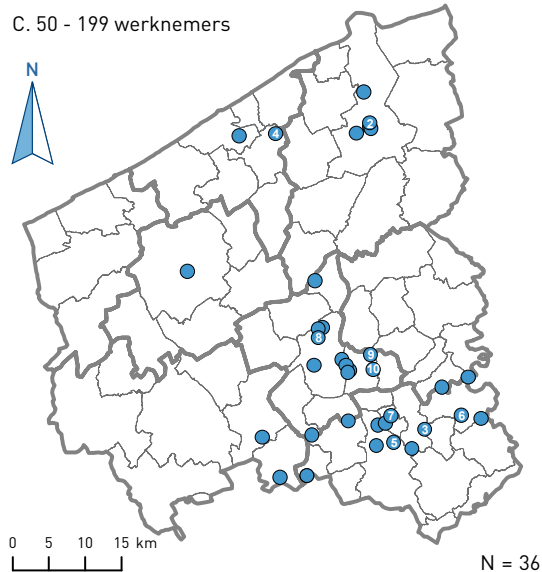
A. minder dan 5 werknemers

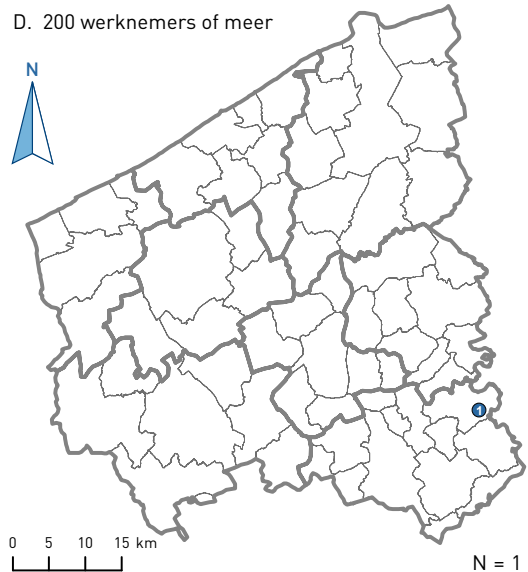
B. 5 - 49 werknemers

C. 50 - 199 werknemers

D. 200 werknemers of meer

Top 10

1. TVH FORKLIFT PARTS NV, Waregem
2. KAASIMPORT JAN DUPONT NV, Brugge
3. RANSON NV, Harelbeke
4. VERHELST BOUWMATERIALEN NV, Oudenburg
5. VAN MARCKE LOGISTICS NV, Kortrijk

6. BRENNTAG NV, Deerlijk
7. LECOT NV, Kortrijk
8. COÖPERATIEVE VEILING ROESELARE CVBA, Roeselare
9. FEBELCO CVBA, Izegem
10. CARGILL OIL PACKERS BVBA, Izegem

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

12,5% groothandel in tewerkstelling tertiaire sector

4,4% groothandel in totale tewerkstelling

Vlaams G.

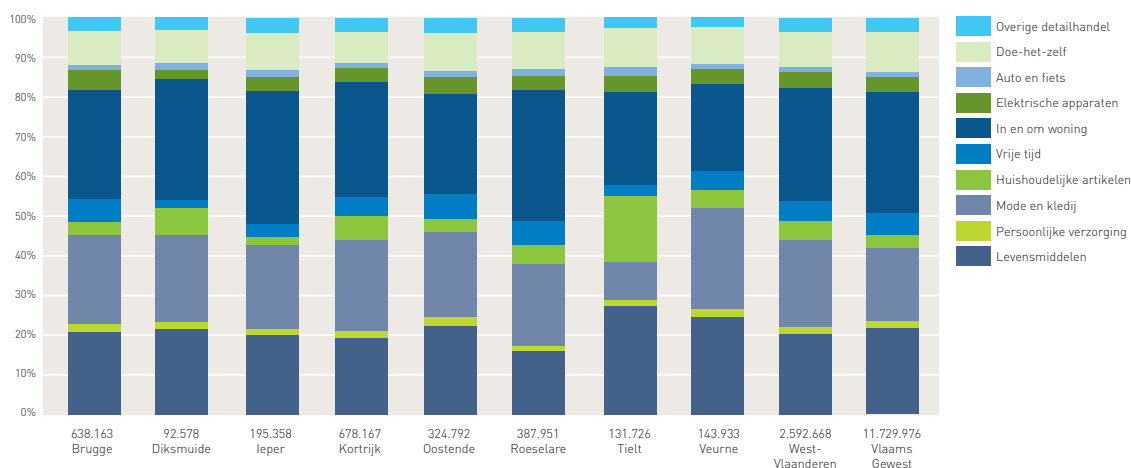
14,4%

6,0%

8. KLEINHANDEL

Met een winkelvloeroppervlakte van bijna 2,6 miljoen m² in 2013 realiseerden de detailhandelszaken in West-Vlaanderen een aandeel van 22,1% in het Vlaamse totaal. De helft van de totale winkelvloeroppervlakte van detailhandelszaken in West-Vlaanderen is gesitueerd in de arrondissementen Kortrijk en Brugge. De overgrote meerderheid van de winkelvloeroppervlakte van West-Vlaamse detailhandelszaken wordt ingenomen door drie branches, namelijk 'in en om woning' (28,4%), 'mode en kledij' (21,6%) en 'levensmiddelen' (20,6%).

Figuur 6.8.1: Verdeling van de winkelvloeroppervlakte (in m²) van detailhandelszaken (a) naar branche in de arrondissementen van West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest, 2013.

(a) Exclusief horeca, commerciële dienstverlening en leegstand.

Bron: Locatus Online (20/02/2014), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2013 telden de niet-leegstaande detailhandelszaken in West-Vlaanderen een totale winkelvloeroppervlakte (WVO) van bijna 2,6 miljoen m². West-Vlaanderen heeft hiermee een aandeel van 22,1% in de totale WVO van detailhandelszaken in het Vlaamse Gewest.
- Respectievelijk 26,2% en 24,6% van de totale WVO van detailhandelszaken in West-Vlaanderen is gesitueerd in de arrondissementen Kortrijk en Brugge; Roeselare volgt op geruime afstand met 15% van de WVO in West-Vlaanderen. Onderaan de rangschikking vinden we de arrondissementen Veurne (5,6%), Tielt (5,1%) en Diksmuide (3,6%).
- In West-Vlaanderen en Vlaanderen wordt respectievelijk 70,6% en 70,8% van de WVO van detailhandelszaken ingenomen door drie branches. De branche 'in en om woning' neemt in zowel West-Vlaanderen als het Vlaamse Gewest duidelijk de grootste WVO in beslag (respectievelijk 28,4% en 30,7%). In West-Vlaanderen volgen de branches 'mode en kledij' (21,6%) en 'levensmiddelen' (20,6%) op de tweede en derde plaats. In het Vlaamse Gewest daarentegen neemt de branche 'levensmiddelen' (21,8%) een groter aandeel van de totale WVO in dan de branche 'mode en kledij' (18,3%). Deze drie branches bestaan voornamelijk uit grotere vestigingen van ketens, wat deze vaststelling kan verklaren.
- Binnen West-Vlaanderen zijn er enkele opvallende verschillen inzake de verdeling van de WVO naar branche. Zo ligt het aandeel van de branche 'in en om woning' in de totale WVO in Ieper (33,1%) en Roeselare (32,9%) een stuk hoger dan gemiddeld in West-Vlaanderen (28,4%). De branche 'mode en kledij' is in Veurne goed voor 25,6% van de totale WVO, wat een eind boven het West-Vlaamse cijfer (21,6%) is. In Tielt is het

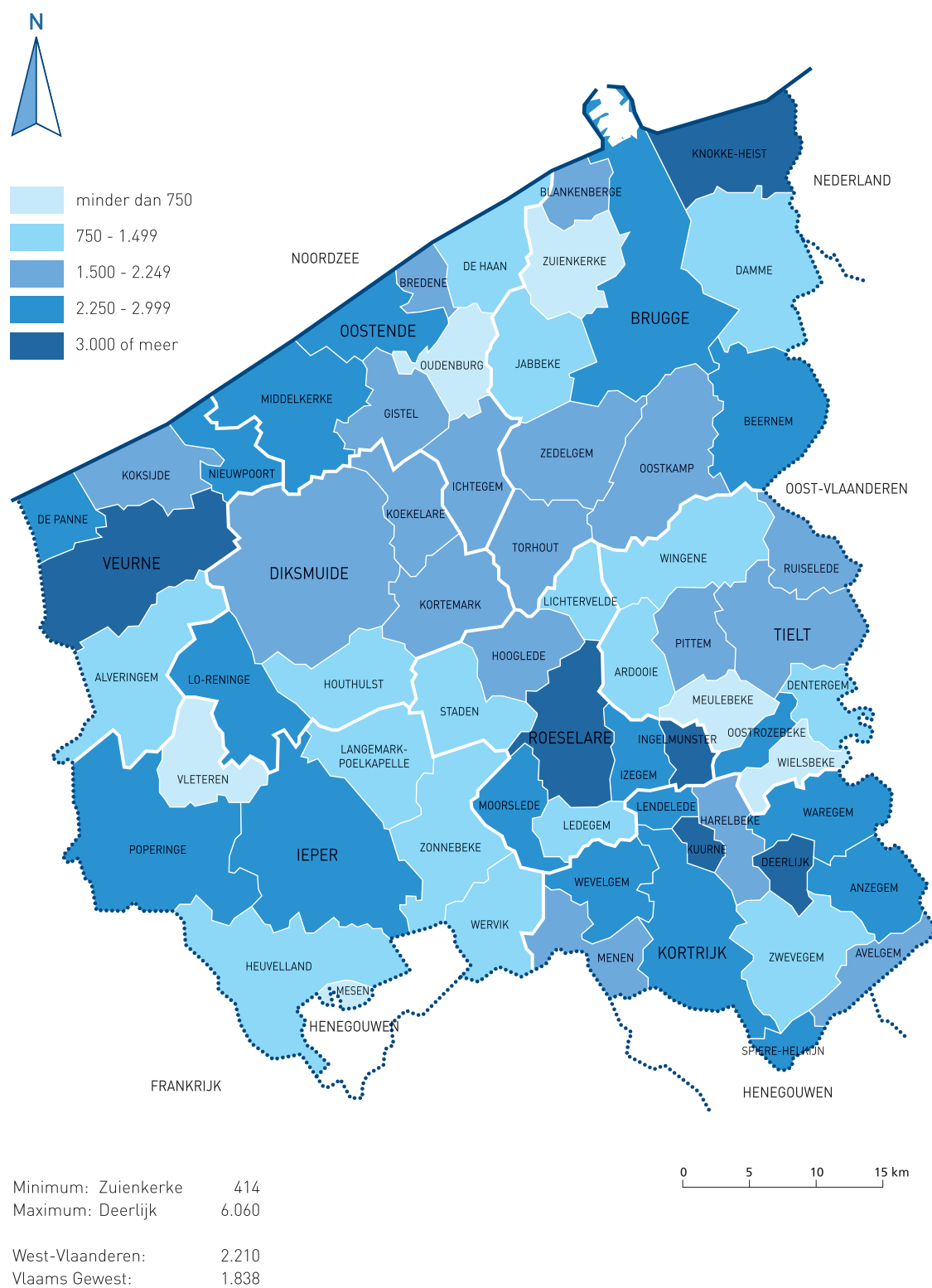

aandeel inzake WVO van de branche 'mode en kledij' (9,4%) opvallend laag in vergelijking met de andere West-Vlaamse arrondissementen. In Tielt is het aandeel van de branche 'levensmiddelen' (27,4%) in de totale WVO een stuk hoger dan gemiddeld in West-Vlaanderen (20,6%). De branche 'huishoudelijke artikelen' is een uitschieter in het arrondissement Tielt; 16,7% van de totale WVO in Tielt kan in deze branche worden gesitueerd, wat veel meer is dan gemiddeld in West-Vlaanderen (5%).

BRANCHES

- Levensmiddelen: voeding, supermarkt, tabak/lectuur, voeding speciaalzaken
- Persoonlijke verzorging: apotheek, drogist, parfumerie
- Mode en kledij: kledij, schoenen, lederwaren, juweliers, optiekers
- Huishoudelijke artikelen: glas- en aardewerk, huislinnen, cadeauartikelen, tafelbenodigdheden, antiek en kunst
- Vrije tijd: hobby, sport, spel, media
- In en om woning: keukens, badkamers, meubels, verlichting, tegels, zonnewering, tuincentra, bloemen en planten,...
- Elektrische apparaten: huishoudtoestellen, radio en tv, computers
- Auto en fiets: automaterialen, autodealers, (motor)fietsen
- Doe-het-zelf: bouwmaterialen, verf, behang,...
- Overige detailhandel: souvenirshops, hoortoestellen, feestartikelen,...

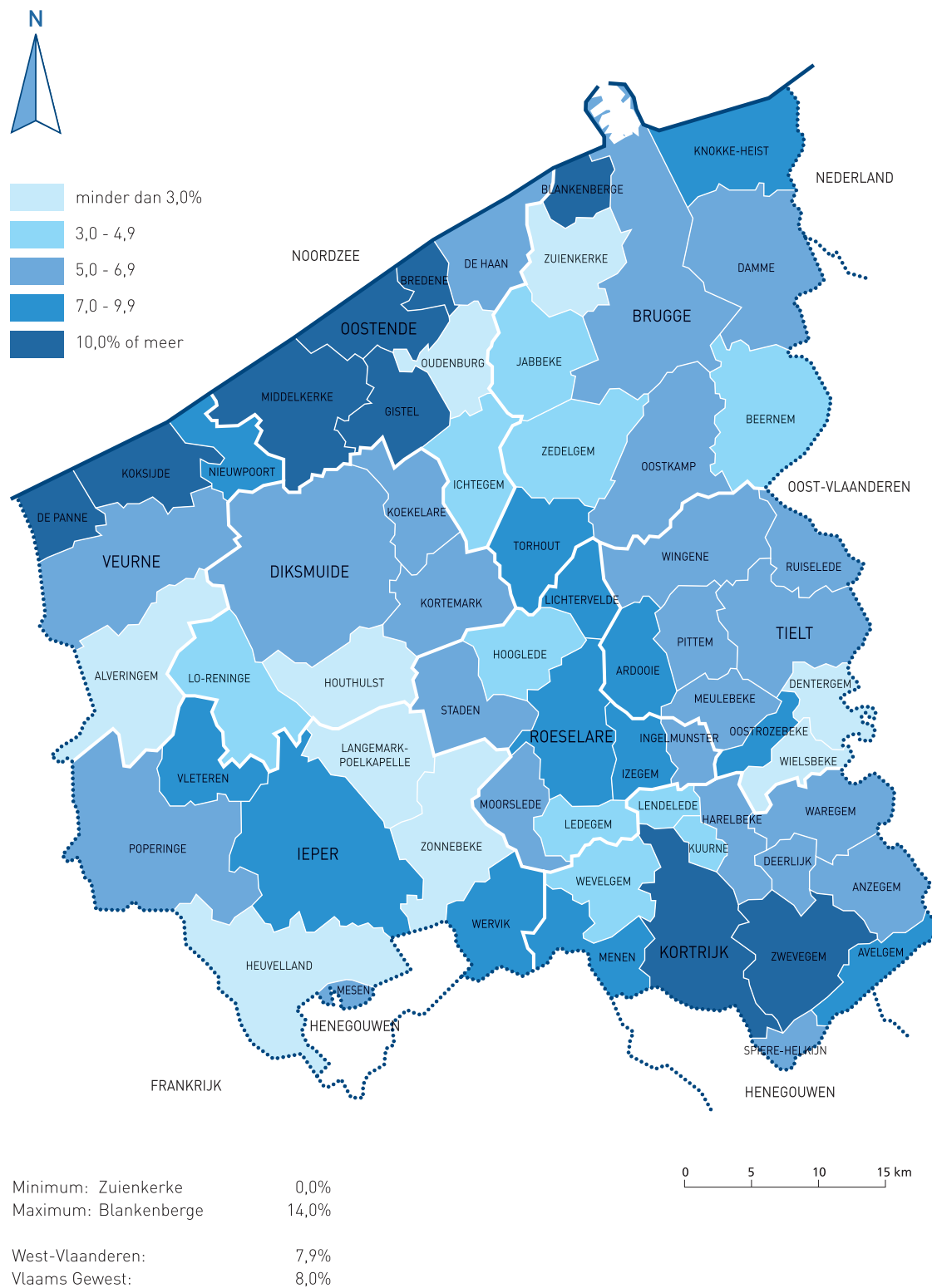
Kaart 6.8.1: Winkelvloeroppervlakte (in m²) van detailhandelszaken (a) per 1.000 inwoners, gemeenten van West-Vlaanderen, 2013.

(a) Exclusief horeca, commerciële dienstverlening en leegstand.

Bron: Locatus Online (20/02/2014), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Kaart 6.8.2: Leegstand bij commerciële panden (a), gemeenten van West-Vlaanderen, 2013.

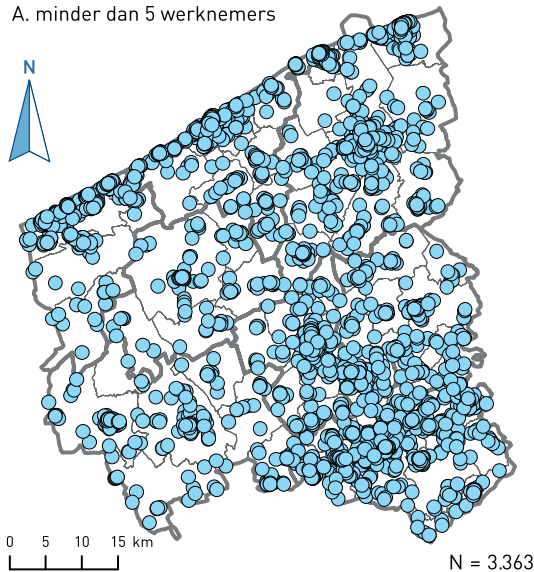

(a) Gemeten in aantal panden.

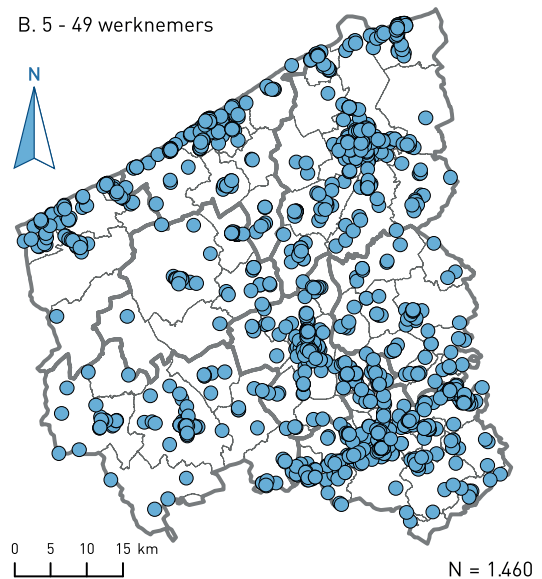
Bron: Locatus Online (20/02/2014), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Kaart 6.8.3: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in de kleinhandel in West-Vlaanderen, 31 december 2011.

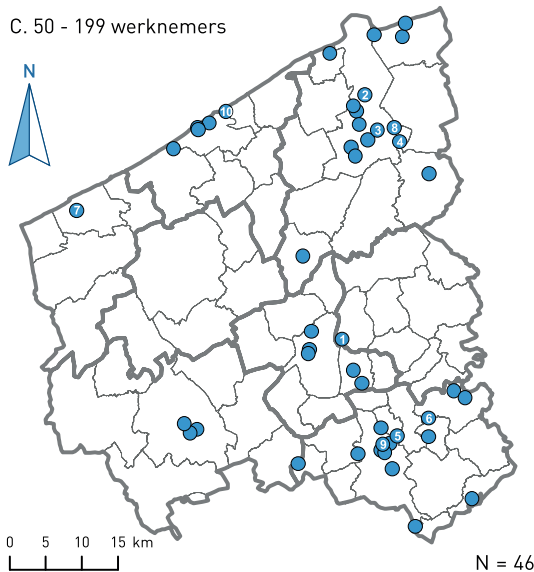
A. minder dan 5 werknemers

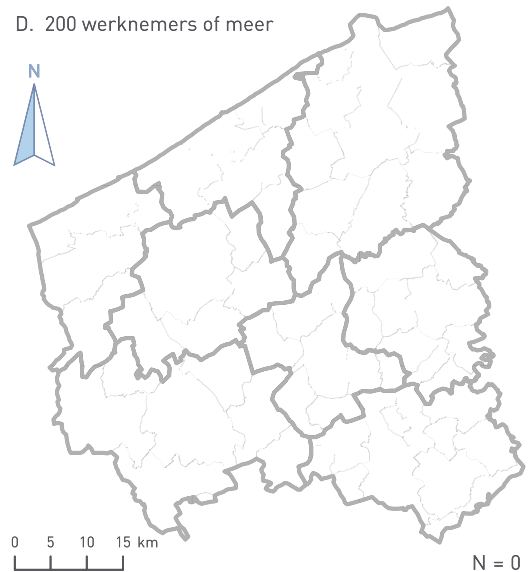
B. 5 - 49 werknemers

C. 50 - 199 werknemers

D. 200 werknemers of meer

Top 10

1. ALDI MARKT NV, Roeselare
2. BRUGGE RETAIL NV, Brugge
3. NEW LOOK BELGIUM NV, Brugge
4. CARREFOUR BELGIUM NV, Brugge
5. SPORTSDIRECT.COM BELGIUM NV, Kortrijk

6. BEL&BO NV, Deerlijk
7. CARREFOUR BELGIUM NV, Koksijde
8. DELHAIZE GROEP NV, Brugge
9. BRICO PLAN-IT NV, Kortrijk
10. DELHAIZE GROEP NV, Oostende

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

17,6%

6,3%

kleinhandel in tewerkstelling tertiaire sector

kleinhandel in totale tewerkstelling

Vlaams G.

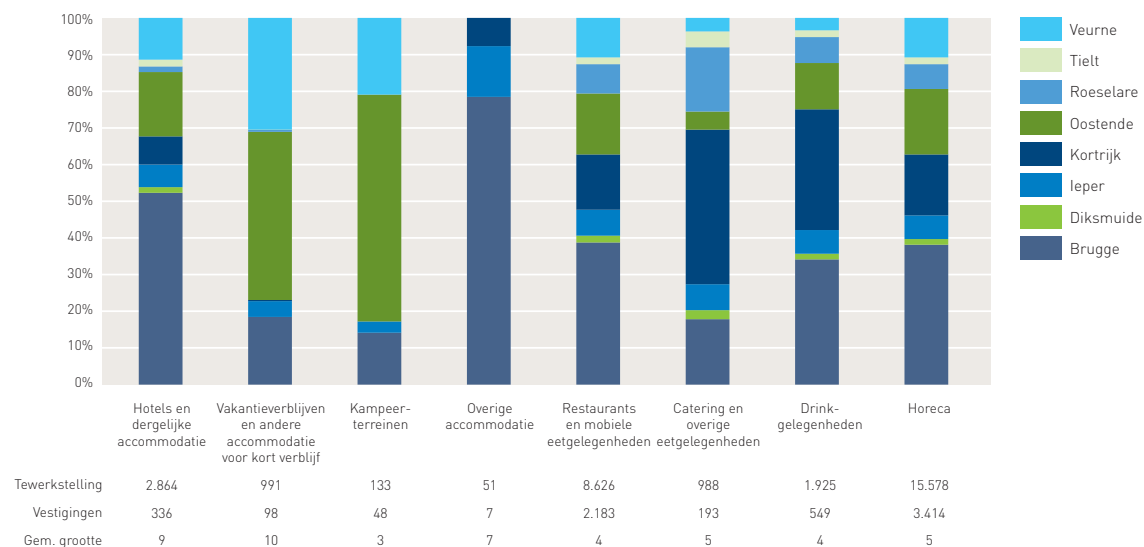
15,5%

6,5%

9. HORECA

Van alle werknemers in de West-Vlaamse horecasector is 38% tewerkgesteld in het arrondissement Brugge. De overgrote meerderheid (55,4%) van de werknemers in de West-Vlaamse horeca is actief in de subsector 'restaurants en mobiele eetgelegenheden'. Een West-Vlaamse horecavestiging telt gemiddeld vijf werknemers.

Figuur 6.9.1: Verdeling van de loontrekkenden naar subsector in de horeca, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2012.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

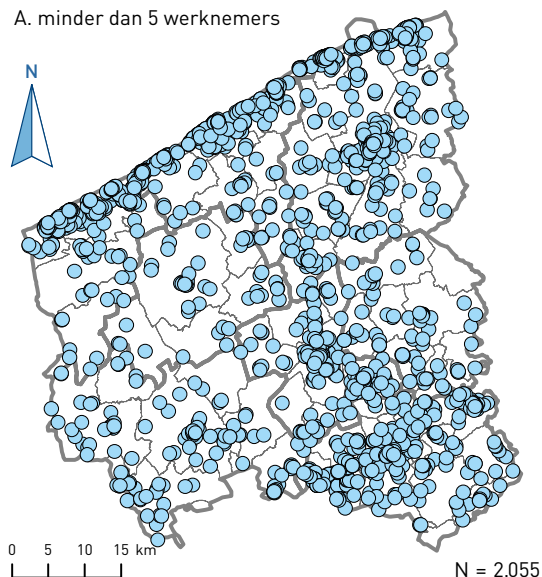
- Van alle werknemers actief in de West-Vlaamse horeca is 38% in het arrondissement Brugge tewerkgesteld. Oostende en Kortrijk vertegenwoordigen respectievelijk 17,7% en 16,6% van de werknemers in de West-Vlaamse horeca.
- De overgrote meerderheid (55,4%) van de 15.578 werknemers in de West-Vlaamse horeca is aan de slag in de subsector 'restaurants en mobiele eetgelegenheden'. In de subsectoren 'hotels en dergelijke accommodatie' en 'drinkgelegenheden' is respectievelijk 18,4% en 12,4% van de werknemers in de West-Vlaamse horeca actief.
- 97,1% van de 133 werknemers in de subsector 'kampeerterrainen' in West-Vlaanderen is - niet verwonderlijk - tewerkgesteld in de kustarrondissementen Oostende, Veurne en Brugge, met Oostende als absolute koploper (61,7%). Ook inzake de subsector 'vakantieverblijven en andere accommodatie voor kort verblijf' staan de kustarrondissementen op kop en neemt het arrondissement Oostende de eerste plaats in met 45,5% van de werknemers in deze subsector in West-Vlaanderen. Van alle werknemers in de subsector 'hotels en dergelijke accommodatie' is 81,3% aan de slag in de kustarrondissementen. Nu staat Brugge op kop met ruim de helft (52,3%) van alle werknemers in deze subsector in West-Vlaanderen. Ook in de subsectoren 'restaurants en mobiele eetgelegenheden' en 'drinkgelegenheden' telt Brugge de meeste loontrekkenden (respectievelijk 38,8% en 34,1% van het West-Vlaamse totaal in deze subsectoren). Inzake de tewerkstelling in 'drinkgelegenheden' wordt Brugge op de voet gevolgd door Kortrijk (32,9%). In de subsector 'catering en overige eetgelegenheden' staat het arrondissement Kortrijk duidelijk op kop met 42,1% van de werknemers in West-Vlaanderen in deze subsector.
- Een West-Vlaamse horecavestiging telt gemiddeld vijf werknemers. Met respectievelijk tien en negen werknemers per vestiging steken de subsectoren 'vakantieverblijven en andere accommodatie voor kort verblijf' en 'hotels en dergelijke accommodatie' het verst uit boven het gemiddelde voor de West-Vlaamse horecasector.

SUBSECTOREN

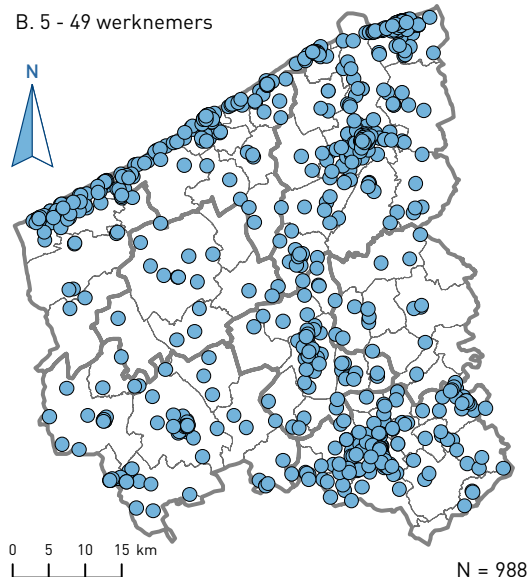
- Hotels en dergelijke accommodatie (Nace-Bel 55.1)
- Vakantieverblijven en andere accommodatie voor kort verblijf (Nace-Bel 55.2)
 - o.a.:
 - jeugdherbergen en jeugdverblijfscentra
 - vakantieparken
 - gîtes, vakantiewoningen en -appartementen
 - gastenkamers
- Kampeerterreinen (Nace-Bel 55.3)
- Overige accommodatie (Nace-Bel 55.9)
- Restaurants en mobiele eetgelegenheden (Nace-Bel 56.1)
- Catering en overige eetgelegenheden (Nace-Bel 56.2)
- Drinkgelegenheden (Nace-Bel 56.3)
 - o.a.:
 - cafés en bars
 - discotheken, dancings...

Kaart 6.9.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in de horeca in West-Vlaanderen, 31 december 2011.

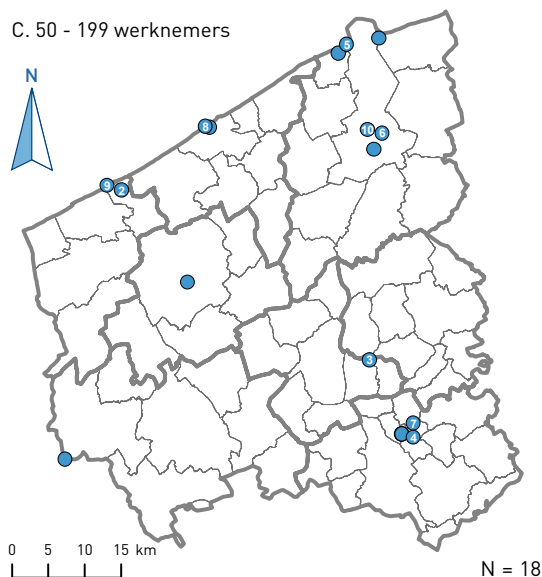
A. minder dan 5 werknemers

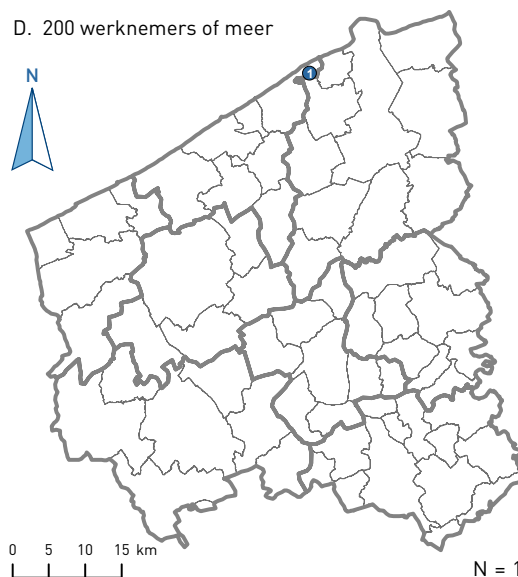
B. 5 - 49 werknemers

C. 50 - 199 werknemers

D. 200 werknemers of meer

Top 10

1. SUNPARKS DE HAAN NV, De Haan
2. SUNPARKS OOSTDUINKERKE NV, Koksijde
3. VERKINDERE BVBA, Izegem
4. DE CAPELLERIE DE COMMANDERIE NV, Kuurne
5. FLOREAL CLUB BLANKENBERGE VZW, Blankenberge

6. KEMPINSKI HOTEL DUKES' PALACE NV, Brugge
7. BADIGO NV, Kuurne
8. RAVELINGEN VZW, Oostende
9. FLOREAL CLUB NIEUWPOORT VZW, Nieuwpoort
10. BURGHOTEL NV, Brugge

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPP0.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

10,6%

horeca in tewerkstelling tertiaire sector

3,8%

horeca in totale tewerkstelling

Vlaams G.

7,0%

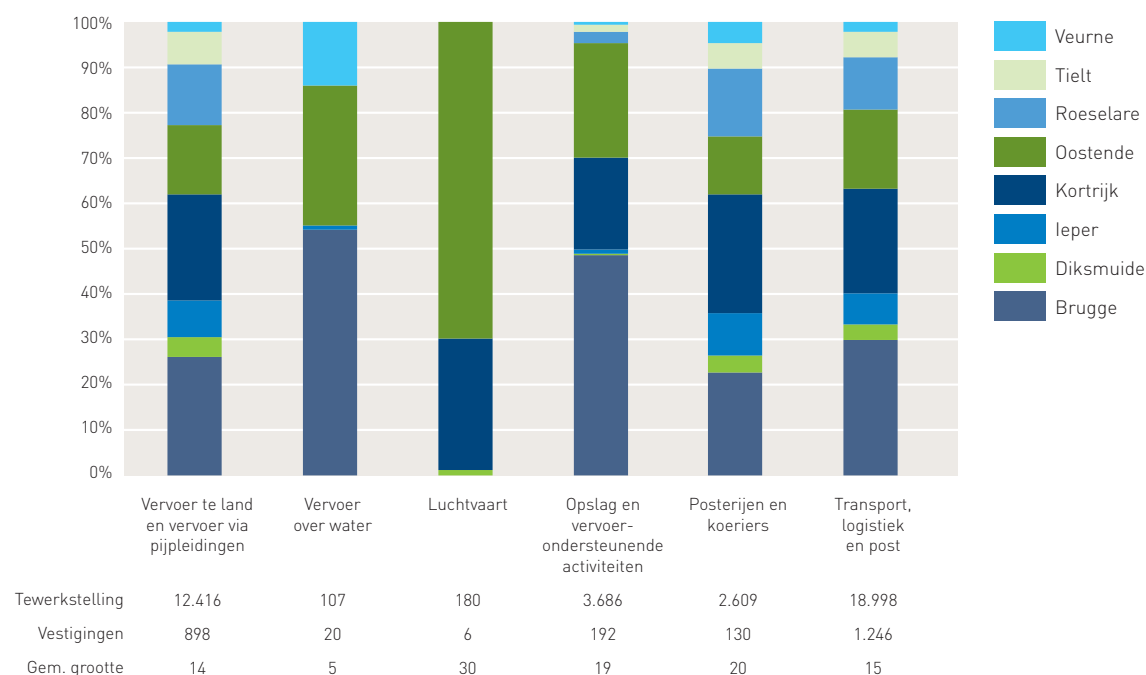
horeca in totale tewerkstelling

2,9%

10. TRANSPORT, LOGISTIEK EN POST

De arrondissementen Brugge en Kortrijk tellen samen 53% van de werknemers in de sector transport, logistiek en post in West-Vlaanderen. De subsector 'vervoer te land en vervoer via pijpleidingen' is met 65,4% van de werknemers de grootste subsector binnen de sector transport, logistiek en post in West-Vlaanderen. In West-Vlaanderen telt een vestiging in de sector transport, logistiek en post gemiddeld 15 werknemers.

Figuur 6.10.1: Verdeling van de loontrekkenden naar subsector in transport, logistiek en post, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2012.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Van alle werknemers in de sector transport, logistiek en post in West-Vlaanderen is ruim de helft actief in de arrondissementen Brugge (29,9%) en Kortrijk (23,1%). Oostende vervolledigt de top drie met 17,5% van alle werknemers in de sector transport, logistiek en post in West-Vlaanderen.
- De subsector 'vervoer te land en vervoer via pijpleidingen' vertegenwoordigt 65,4% van de werknemers in de sector transport, logistiek en post in West-Vlaanderen. Op de tweede en derde plaats staan de subsectoren 'opslag en vervoerondersteunende activiteiten' en 'posterijen en koeriers' met respectievelijk 19,4% en 13,7% van de werknemers in de sector transport, logistiek en post in West-Vlaanderen.
- In de kleinste subsector 'vervoer over water' is 54,2% van de 107 werknemers aan de slag in het arrondissement Brugge. Ook in de subsectoren 'opslag en vervoerondersteunende activiteiten' en 'vervoer te land en vervoer via pijpleidingen' is het grootste aantal werknemers tewerkgesteld in het arrondissement Brugge (respectievelijk 48,6% en 26,2%).
- Het arrondissement Oostende telt 70% van de 180 werknemers in de kleine subsector 'luchtvaart' in West-Vlaanderen. Kortrijk is koploper wat betreft het aantal werknemers in de subsector 'posterijen en koeriers' in West-Vlaanderen (26,1%).
- In West-Vlaanderen telt een vestiging in de sector transport, logistiek en post gemiddeld 15 werknemers. Met een gemiddelde van 30 werknemers per vestiging steekt de subsector 'luchtvaart' hier het verst boven uit.

SUBSECTOREN

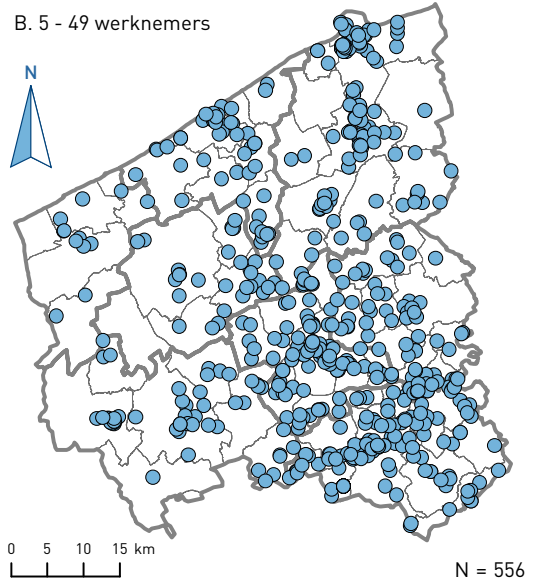
- Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen (Nace-Bel 49)
 - o.a.: - personen- en goederenvervoer per spoor
 - exploitatie van taxi's
 - personenvervoer te land binnen steden of voorsteden
 - goederenvervoer over de weg, verhuisbedrijven
- Vervoer over water (Nace-Bel 50)
 - o.a.: - personen- en goederenvervoer over zee- en kustwateren
 - personen- en goederenvervoer over binnenwateren
- Luchtvaart (Nace-Bel 51)
 - o.a.: - personen- en goederenvervoer door de lucht
- Opslag en vervoerondersteunende activiteiten (Nace-Bel 52)
 - o.a.: - opslag in koelpakhuizen...
 - vrachtbehandeling
- Posterijen en koeriers (Nace-Bel 53)
 - o.a.: - postdiensten in het kader van de universele dienstverplichting
 - overige posterijen en koeriers

Kaart 6.10.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in transport, logistiek en post in West-Vlaanderen, 31 december 2011.

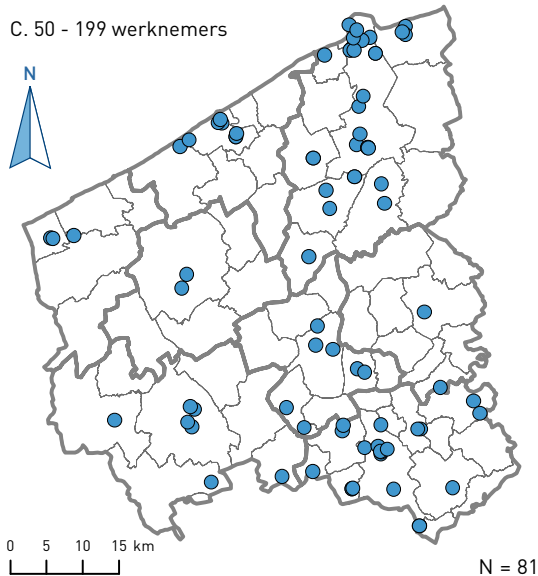
A. minder dan 5 werknemers

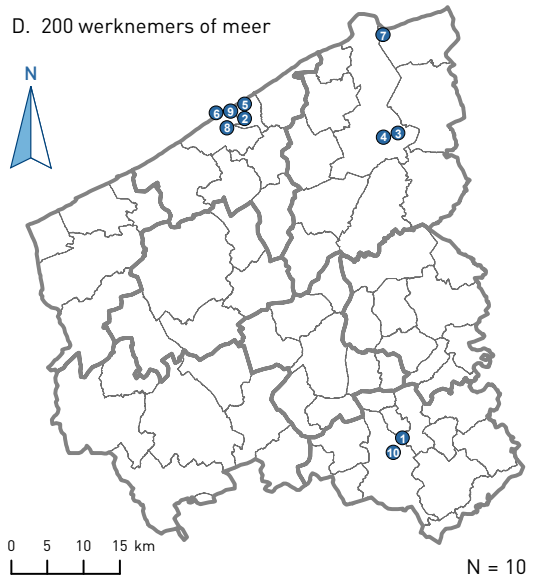
B. 5 - 49 werknemers

C. 50 - 199 werknemers

D. 200 werknemers of meer

Top 10

1. NMBS HOLDING NV, Kortrijk
2. NMBS HOLDING NV, Oostende
3. DE LIJN, Brugge
4. NMBS HOLDING NV, Brugge
5. DE LIJN, Oostende

6. MVG ZEEVISSERIJ, Oostende
7. INTERNATIONAL CAR OPERATORS NV, Brugge
8. DE LIJN, Oostende
9. BPOST NV, Oostende
10. BPOST NV, Kortrijk

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen

West-Vl.

12,9%

4,6%

transport, logistiek en post in tewerkstelling
tertiaire sector

transport, logistiek en post in totale tewerkstelling

Vlaams G.

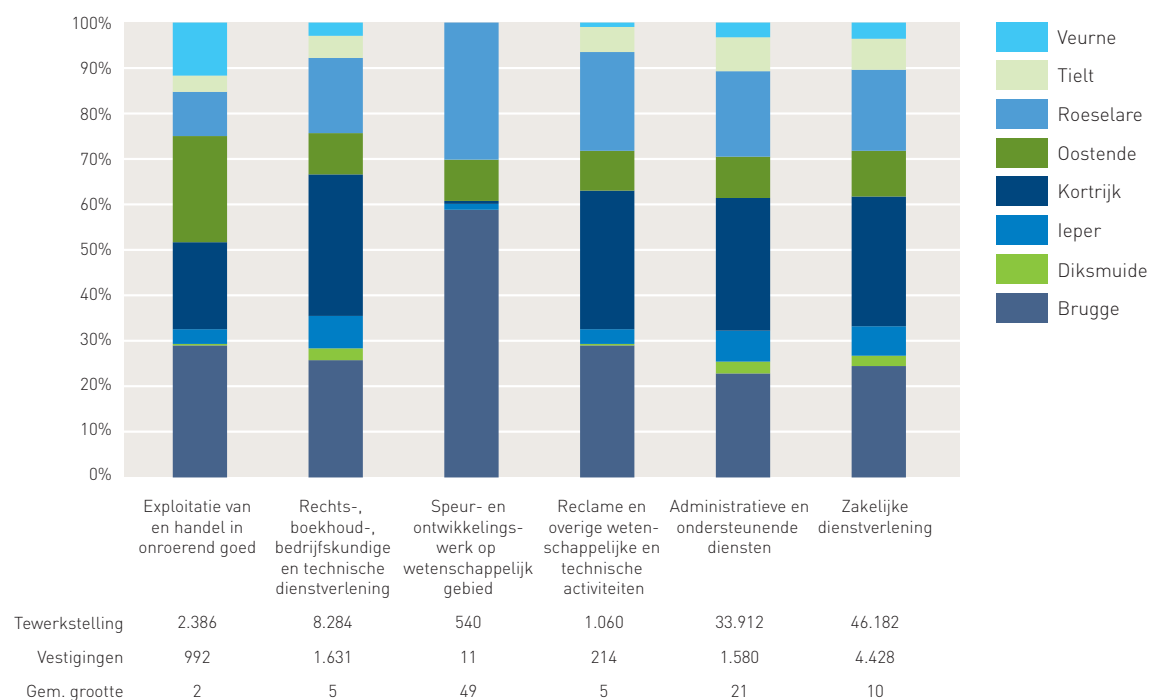
14,7%

6,1%

11. ZAKELIJKE DIENSTVERLENING

Ruim de helft van de werknemers in de zakelijke dienstverlening in West-Vlaanderen is actief in de arrondissementen Kortrijk (28,7%) en Brugge (24,3%). Binnen West-Vlaanderen is de subsector 'administratieve en ondersteunende diensten' duidelijk koploper wat betreft het aantal werknemers in de zakelijke dienstverlening (73,4%). Een vestiging in de zakelijke dienstverlening binnen West-Vlaanderen stelt gemiddeld tien werknemers tewerk.

Figuur 6.11.1: Verdeling van de loontrekkenden naar subsector in de zakelijke dienstverlening, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2012.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Ruim de helft (53,1%) van de werknemers in de zakelijke dienstverlening in West-Vlaanderen is actief in de arrondissementen Kortrijk (28,7%) en Brugge (24,3%). Roeselare vervolledigt de top drie met 17,9% van de werknemers in de zakelijke dienstverlening in West-Vlaanderen.
- Van de 46.182 werknemers in de zakelijke dienstverlening in West-Vlaanderen is bijna drie op de vier (73,4%) actief in de subsector 'administratieve en ondersteunende diensten'. De subsector 'rechts-, boekhoud-, bedrijfskundige en technische dienstverlening' telt 17,9% van de werknemers in de zakelijke dienstverlening in West-Vlaanderen.
- De arrondissementen Kortrijk en Brugge nemen in de subsectoren 'rechts-, boekhoud-, bedrijfskundige en technische dienstverlening', 'reclame en overige wetenschappelijke en technische activiteiten' en 'administratieve en ondersteunende diensten' respectievelijk de eerste en tweede plaats in wat betreft het aantal werknemers in deze subsectoren in West-Vlaanderen. Inzake het aandeel werknemers in de subsector 'exploitatie van en handel in onroerend goed' staat het arrondissement Kortrijk pas op de derde plaats (19%) na Brugge (28,9%) en Oostende (23,2%). In de kleinste subsector 'speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied' staat Brugge duidelijk op kop met 58,9% van de 540 werknemers in deze subsector in West-Vlaanderen. Het arrondissement Roeselare volgt met 30,2% en Oostende sluit op geruime afstand de top drie met 9,3% van de werknemers in deze subsector in West-Vlaanderen.

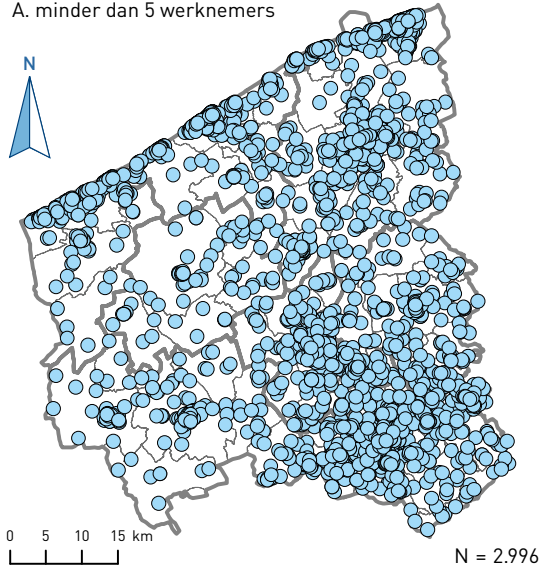
- Een vestiging in de zakelijke dienstverlening binnen West-Vlaanderen telt gemiddeld tien werknemers. De subsectoren 'speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied' en 'administratieve en ondersteunende diensten' steken met respectievelijk 49 en 21 werknemers per vestiging een eind uit boven dit gemiddelde.

SUBSECTOREN

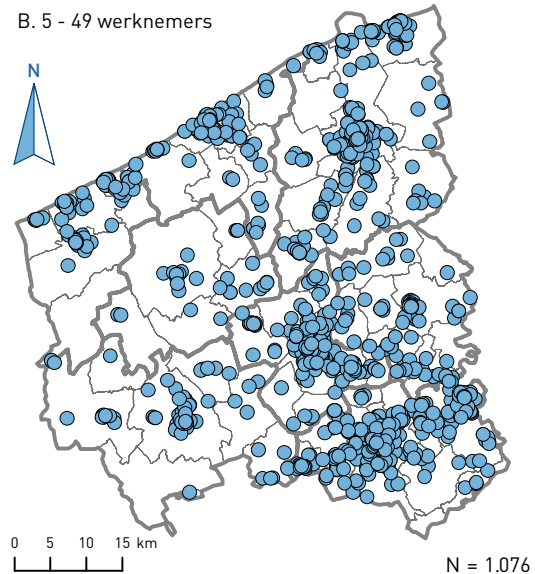
- Exploitatie van en handel in onroerend goed (Nace-Bel 68)
 - o.a.: - verhuur en exploitatie van residentieel onroerend goed en sociale woningen
 - verhuur en exploitatie van niet-residentieel onroerend goed en terreinen
 - bemiddeling bij de aankoop, verkoop en verhuur van onroerend goed
- Rechts-, boekhoud-, bedrijfskundige en technische dienstverlening (Nace-Bel 69 t/m 71)
 - o.a.: - activiteiten van advocaten, notarissen en deurwaarders
 - accountants, boekhouders, belastingconsulenten en bedrijfsrevisoren
 - adviesbureaus op het gebied van public relations en communicatie
 - bouw- en interieurarchitecten, landmeters
 - technische controle van motorvoertuigen
- Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (Nace-Bel 72)
 - o.a.: - speur- en ontwikkelingswerk op natuurwetenschappelijk gebied
 - speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van de maatschappij- en geesteswetenschappen
- Reclame en overige wetenschappelijke en technische activiteiten (Nace-Bel 73 t/m 75)
 - o.a.: - reclamebureaus en markt- en opinieonderzoeksbureaus
 - activiteiten van industriële en grafische designers
 - fotografen
 - vertalers en tolken
 - veterinaire diensten
- Administratieve en ondersteunende diensten (Nace-Bel 77 t/m 82)
 - o.a.: - verhuur en lease van motorvoertuigen, consumentenartikelen, machines...
 - arbeidsbemiddeling en uitzendbureaus
 - reisbureaus en -organisatoren
 - beveiligings- en opsporingsdiensten
 - reiniging van gebouwen
 - callcenters

Kaart 6.11.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in de zakelijke dienstverlening in West-Vlaanderen, 31 december 2011.

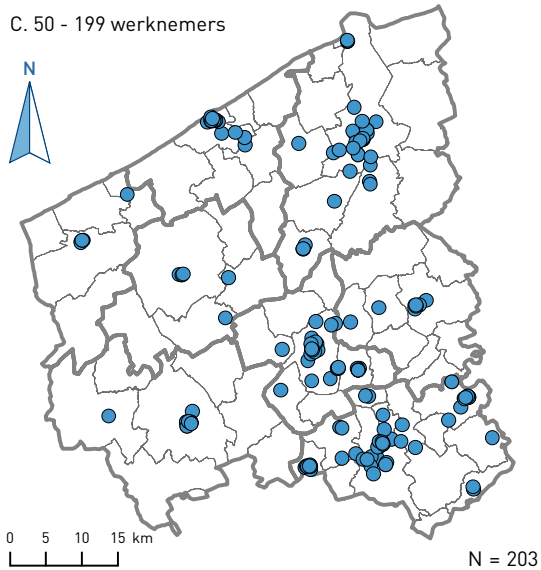
A. minder dan 5 werknemers

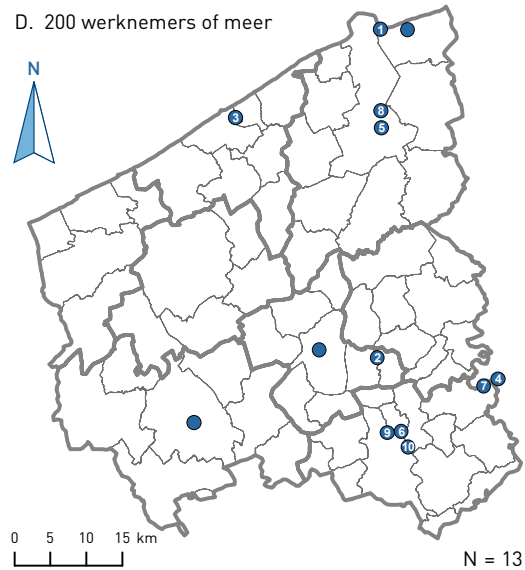
B. 5 - 49 werknemers

C. 50 - 199 werknemers

D. 200 werknemers of meer

Top 10

1. CEWEZ VZW, Brugge
2. QUALITY 4U BVBA, Izegem
3. JETAIR NV, Oostende
4. GREENHOUSE NV, Waregem
5. RANDSTAD BELGIUM NV, Brugge

6. TALENTUS NV, Kortrijk
7. ADECCO WAREGEM INDUSTRIE NV, Waregem
8. CLEANDIENST NV, Brugge
9. FORUM INTERIM NV, Kortrijk
10. MAKKIE CVBA, Kortrijk

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

31,5%

11,3%

zakelijke dienstverlening in tewerkstelling
tertiaire sector

zakelijke dienstverlening in totale tewerkstelling

Vlaams G.

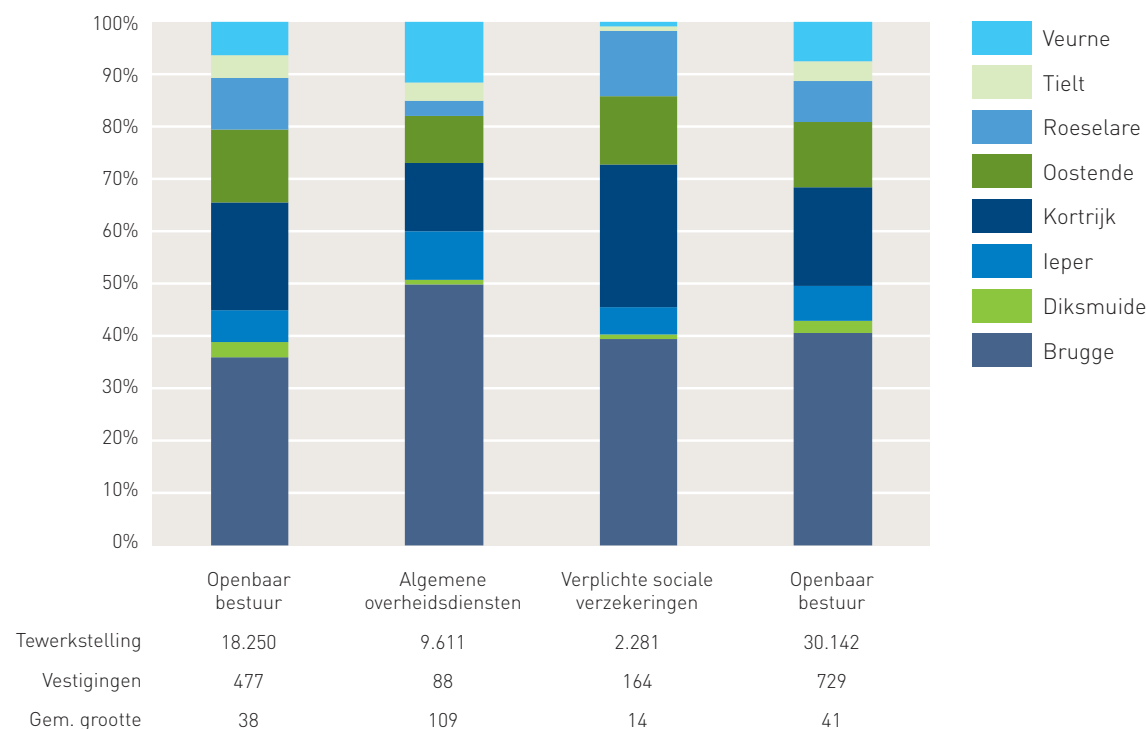
32,2%

13,5%

12. OPENBAAR BESTUUR

Van alle werknemers in de sector openbaar bestuur is 40,6% tewerkgesteld in het arrondissement Brugge. De subsector 'openbaar bestuur' is in West-Vlaanderen de grootste subsector met 60,5% van alle werknemers in de sector openbaar bestuur. Een vestiging in de sector openbaar bestuur telt gemiddeld 41 werknemers.

Figuur 6.12.1: Verdeling van de loontrekkenden naar subsector in openbaar bestuur, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2012.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Het arrondissement Brugge telt 40,6% van alle werknemers in de sector openbaar bestuur in West-Vlaanderen. De arrondissementen Kortrijk en Oostende volgen op geruime afstand met 18,8% en 12,3% van de werknemers in openbaar bestuur in West-Vlaanderen.
- Van de in totaal 30.142 loontrekkenden in openbaar bestuur in West-Vlaanderen is 60,5% actief in de subsector 'openbaar bestuur'. In de overige subsectoren 'algemene overheidsdiensten' en 'verplichte sociale verzekeringen' zijn respectievelijk 31,9% en 7,6% van de loontrekkenden in de sector openbaar bestuur tewerkgesteld.
- De arrondissementen Brugge en Kortrijk tellen in alle subsectoren een ruime meerderheid van alle werknemers in West-Vlaanderen. Inzake de subsectoren 'openbaar bestuur' en 'verplichte sociale verzekeringen' vervolledigt het arrondissement Oostende de top drie. Bij de subsector 'algemene overheidsdiensten' neemt het arrondissement Veurne de derde plaats in.
- In de sector openbaar bestuur telt een vestiging gemiddeld 41 werknemers. Er zijn echter aanzienlijke verschillen tussen de subsectoren. Zo telt de subsector 'verplichte sociale verzekeringen' gemiddeld slechts 14 werknemers per vestiging, terwijl in vestigingen in de subsector 'algemene overheidsdiensten' gemiddeld 109 werknemers actief zijn.

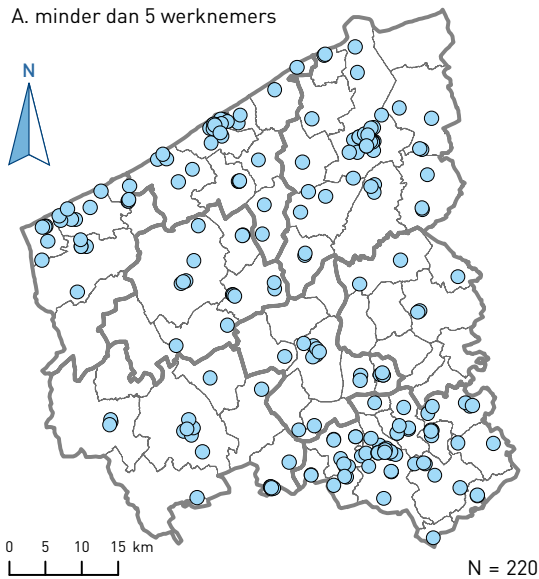

SUBSECTOREN

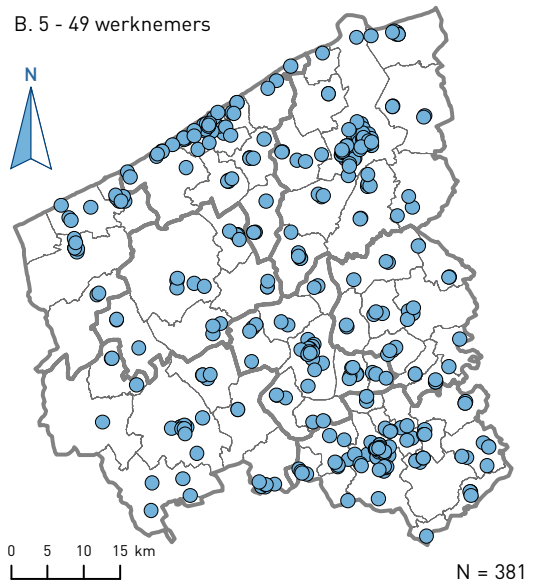
- Openbaar bestuur (Nace-Bel 84.1)
 - o.a.: - federale, gewestelijke, provinciale, gemeentelijke overheden en OCMW's
 - openbaar bestuur op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs, cultuur...
- Algemene overheidsdiensten (Nace-Bel 84.2)
 - o.a.: - buitenlandse zaken en defensie
 - rechtbanken en strafinrichtingen
 - federale en lokale politie
 - brandweer
- Verplichte sociale verzekeringen (Nace-Bel 84.3)
 - o.a.: - ziekenfondsen en zorgkassen

Kaart 6.12.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in openbaar bestuur in West-Vlaanderen, 31 december 2011.

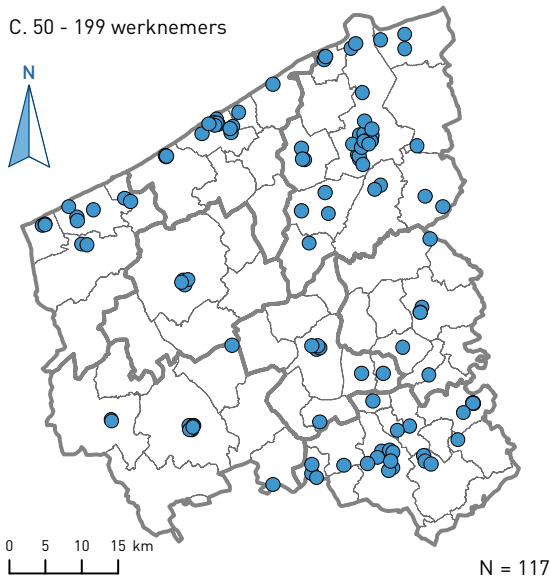
A. minder dan 5 werknemers

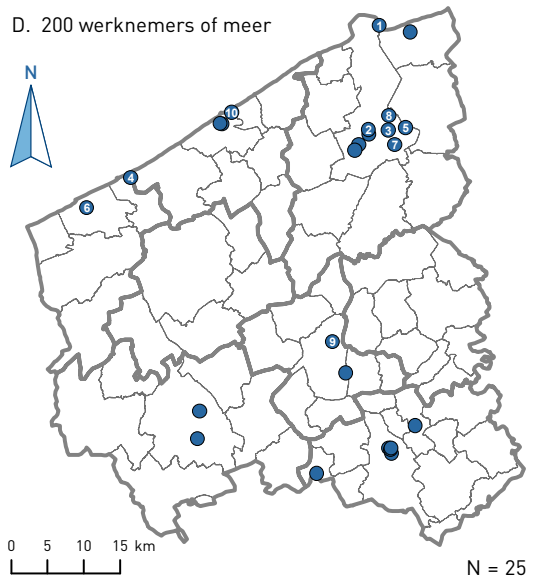
B. 5 - 49 werknemers

C. 50 - 199 werknemers

D. 200 werknemers of meer

Top 10

1. MINISTERIE VAN LANDSVERDEDIGING, Brugge
2. FOD JUSTITIE, Brugge
3. STADSBESTUUR VAN BRUGGE, Brugge
4. MINISTERIE VAN LANDSVERDEDIGING, Nieuwpoort
5. MINISTERIE VAN LANDSVERDEDIGING, Brugge

6. MINISTERIE VAN LANDSVERDEDIGING, Koksijde
7. FOD JUSTITIE, Brugge
8. POLITIEZONE VAN BRUGGE, Brugge
9. STADSBESTUUR VAN ROESELARE, Roeselare
10. STADSBESTUUR VAN OOSTENDE, Oostende

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

20,5%

openbaar bestuur in tewerkstelling
quartaire sector

7,4%

openbaar bestuur in totale tewerkstelling

Vlaams G.

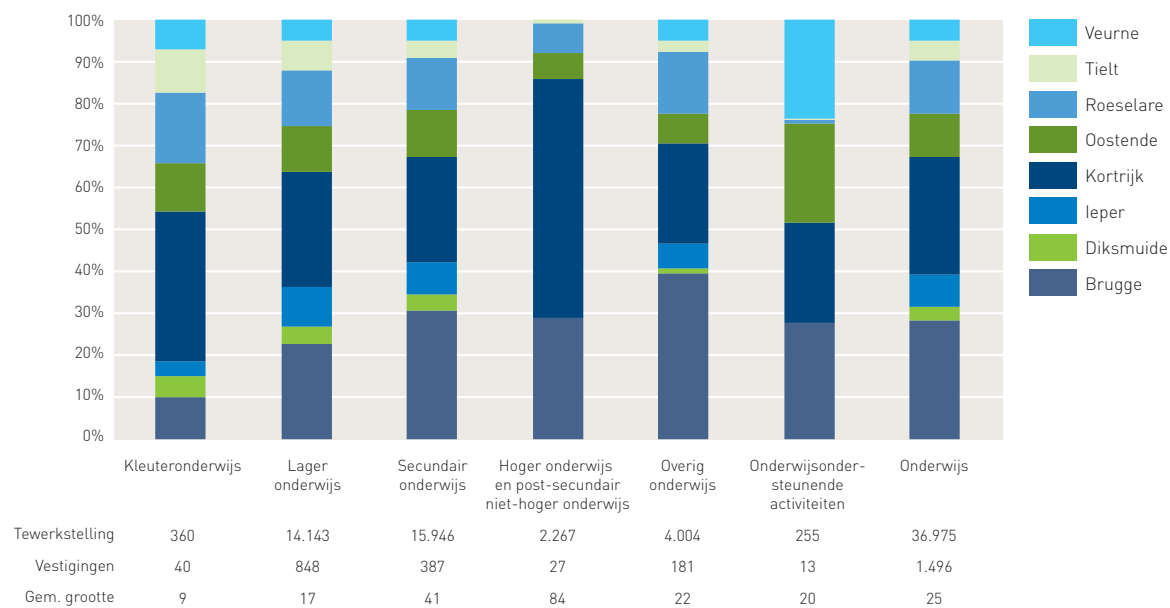
20,6%

7,1%

13. ONDERWIJS

De arrondissementen Brugge (28,2%) en Kortrijk (27,8%) vertegenwoordigen binnen West-Vlaanderen ruim de helft van het aantal werknemers in het onderwijs. Binnen West-Vlaanderen is 81,4% van de werknemers in het onderwijs actief twee subsectoren, namelijk 'secundair onderwijs' (43,1%) en 'lager onderwijs' (38,3%). Een vestiging in de onderwijssector in West-Vlaanderen telt gemiddeld 25 werknemers.

Figuur 6.13.1: Verdeling van de loontrekkenden naar subsector in het onderwijs, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2012.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

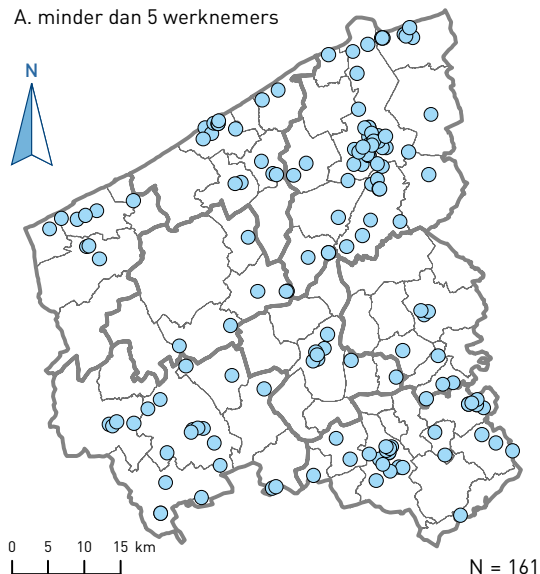
- De arrondissementen Brugge (28,2%) en Kortrijk (27,8%) vertegenwoordigen samen 56,1% van alle werknemers in het onderwijs in West-Vlaanderen. Het arrondissement Roeselare staat op de derde plaats met 12,7%.
- Binnen West-Vlaanderen is 81,4% van de werknemers in het onderwijs actief in de subsectoren 'secundair onderwijs' (43,1%) en 'lager onderwijs' (38,3%). De subsector 'overig onderwijs' volgt op geruime afstand met 10,8% van de werknemers in de onderwijssector in West-Vlaanderen.
- Van alle werknemers in de subsector 'hoger onderwijs en post-secundair niet-hoger onderwijs' is 57,1% aan de slag in het arrondissement Kortrijk. Ook in de relatief kleine subsector 'kleuteronderwijs' en de subsector 'lager onderwijs' staat Kortrijk op kop met respectievelijk 35,6% en 27,5% van alle werknemers in deze subsectoren in West-Vlaanderen. In de subsectoren 'overig onderwijs', 'secundair onderwijs' en de kleinste subsector 'onderwijsondersteunende activiteiten' telt het arrondissement Brugge de meeste werknemers (respectievelijk 39,6%, 30,6% en 27,8% van het West-Vlaamse totaal in deze subsectoren).
- Een vestiging in de onderwijssector in West-Vlaanderen telt gemiddeld 25 werknemers. De subsector 'hoger onderwijs en post-secundair niet-hoger onderwijs' steekt hier een eind boven uit met gemiddeld 84 werknemers per vestiging.

SUBSECTOREN

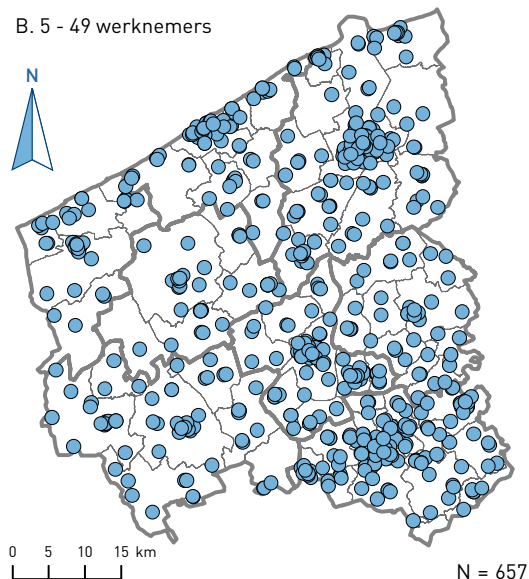
- Kleuteronderwijs (Nace-Bel 85.1)
- Lager onderwijs (Nace-Bel 85.2)
- Secundair onderwijs (Nace-Bel 85.3)
 - o.a.:
 - algemeen secundair onderwijs
 - technisch, beroeps- en buitengewoon secundair onderwijs
- Hoger onderwijs en post-secundair niet-hoger onderwijs (Nace-Bel 85.4)
- Overig onderwijs (Nace-Bel 85.5)
 - o.a.:
 - sport- en recreatieonderwijs
 - cultureel onderwijs
 - autorijscholen en vlieg- en vaaronderricht
 - beroepsopleiding
- Onderwijsondersteunende activiteiten (Nace-Bel 85.6)
 - o.a.:
 - activiteiten van Centra voor Leerlingbegeleiding (CLB's)

Kaart 6.13.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in het onderwijs in West-Vlaanderen, 31 december 2011.

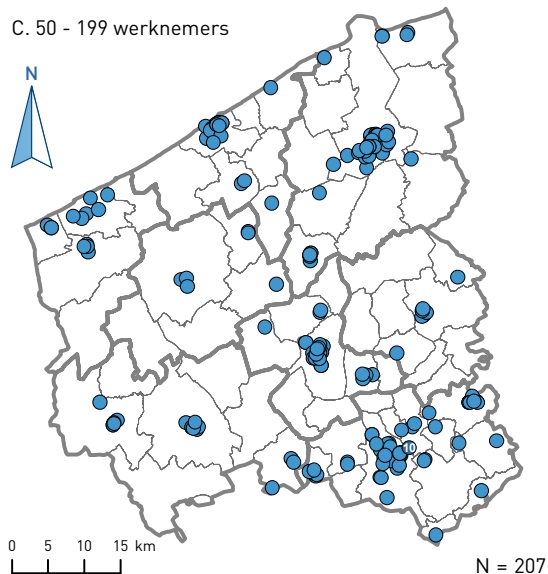
A. minder dan 5 werknemers

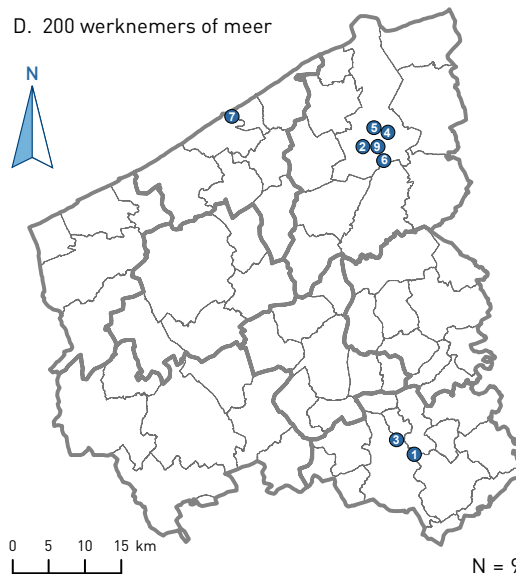
B. 5 - 49 werknemers

C. 50 - 199 werknemers

D. 200 werknemers of meer

Top 10

1. KATHO VZW, Kortrijk
2. KHBO VZW, Brugge
3. HOWEST AV, Kortrijk
4. GROEP INTRO VZW, Brugge
5. TECHNISCH INSTITUUT HEILIGE FAMILIE VZW, Brugge
6. KONINKLIJK TECHNISCH ATHENEUM AV, Brugge

7. KONINKLIJK TECHNISCH ATHENEUM VESALIUS-INSTITUUT AV, Oostende
8. VRIJ TECHNISCH INSTITUUT VZW, Brugge
9. KU LEUVEN - CAMPUS BRUGGE - WETENSCHAP & TECHNOLOGIE AV, Brugge
10. BUSO DE KOUTER VZW, Kortrijk

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPP0.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

25,2%

onderwijs in tewerkstelling
quartaire sector

9,0% onderwijs in totale tewerkstelling

Vlaams G.

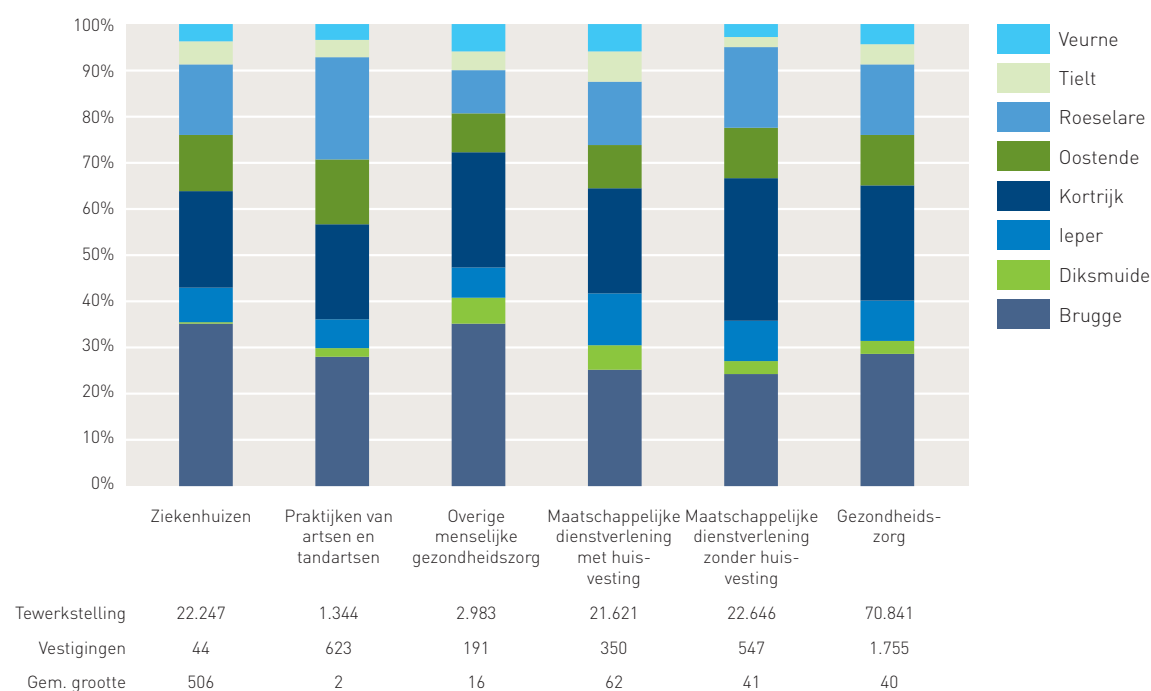
29,2%

10,0%

14. GEZONDHEIDSZORG

In de arrondissementen Brugge en Kortrijk is 53,3% van de loontrekkenden in de gezondheidszorg in West-Vlaanderen actief. De subsectoren 'maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting', 'ziekenhuizen' en 'maatschappelijke dienstverlening met huisvesting' vertegenwoordigen 93,9% van alle loontrekkenden in de West-Vlaamse gezondheidszorg. Binnen West-Vlaanderen telt een vestiging in de gezondheidszorg gemiddeld 40 werknemers.

Figuur 6.14.1: Verdeling van de loontrekkenden naar subsector in de gezondheidszorg (a), arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2012.

(a) Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

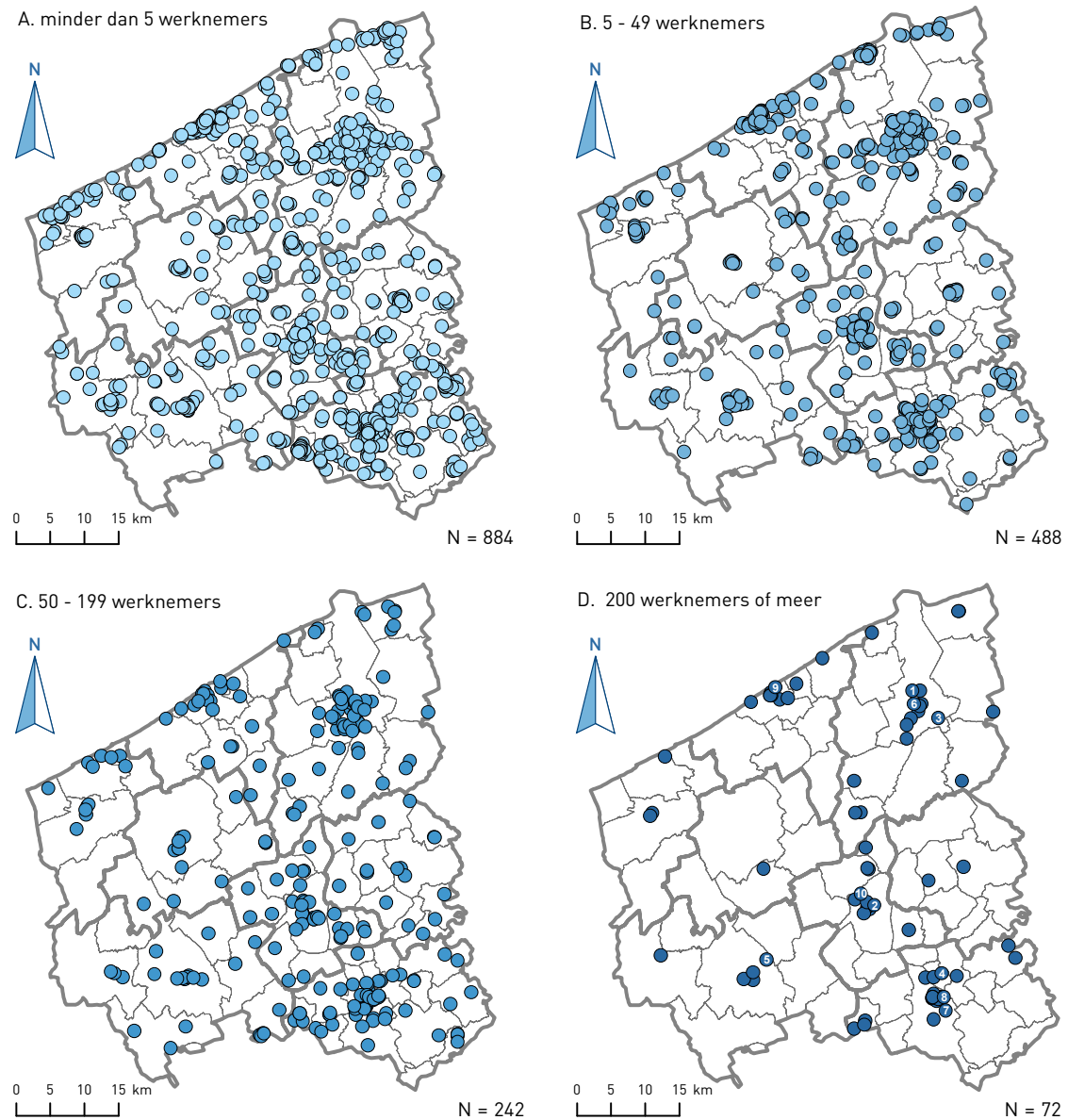
- Van alle werknemers in de gezondheidszorg in West-Vlaanderen is ruim de helft in de arrondissementen Brugge (28,5%) en Kortrijk (24,8%) tewerkgesteld. Het arrondissement Roeselare volgt op geruime afstand met 15,5% van de werknemers in de West-Vlaamse gezondheidszorg.
- Binnen de West-Vlaamse gezondheidszorg is 93,9% van de 70.841 loontrekkenden te situeren in de subsectoren 'maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting' (32%), 'ziekenhuizen' (31,4%) en 'maatschappelijke dienstverlening met huisvesting' (30,5%). Eerder kleine subsectoren zijn 'overige menselijke gezondheidszorg' (4,2%) en 'praktijken van artsen en tandartsen' (1,9%).
- In alle subsectoren van de gezondheidszorg, met uitzondering van de subsector 'maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting', telt het arrondissement Brugge de meeste werknemers. In de subsector 'maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting' telt Kortrijk het grootste aantal werknemers (30,8% van alle werknemers in deze subsector in West-Vlaanderen).
- In West-Vlaanderen telt een vestiging in de gezondheidszorg gemiddeld 40 werknemers. Zoals kon worden verwacht is de subsector 'ziekenhuizen' de absolute koploper met gemiddeld 506 werknemers per vestiging.

SUBSECTOREN

- Ziekenhuizen (Nace-Bel 86.1)
 - o.a.: - algemene, geriatrische en psychiatrische ziekenhuizen
- Praktijken van artsen en tandartsen (Nace-Bel 86.2)
 - o.a.: - praktijken van huisartsen en specialisten
 - tandartspraktijken
- Overige menselijke gezondheidszorg (Nace-Bel 86.9)
 - o.a.: - activiteiten van medische laboratoria
 - ziekenvervoer
 - verpleegkundige activiteiten
 - activiteiten van vroedvrouwen
- Maatschappelijke dienstverlening met huisvesting (Nace-Bel 87)
 - o.a.: - rust- en verzorgingstehuizen
 - instellingen met huisvesting voor personen met een mentale handicap of psychiatrische problemen en voor drugs- en alcoholverslaafden
 - rusthuizen en serviceflats voor ouderen
- Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting (Nace-Bel 88)
 - o.a.: - activiteiten van dag- en dienstencentra voor ouderen
 - activiteiten van dagcentra voor minderjarigen en volwassenen met een lichamelijke handicap
 - kinderdagverblijven, crèches en kinderopvang door onthaalmoeders
 - beschutte en sociale werkplaatsen

Kaart 6.14.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in de gezondheidszorg (a) in West-Vlaanderen, 31 december 2011.

(a) Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening.

Top 10

1. AZ ST-JAN BRUGGE-OOSTENDE A.V., Brugge	6. OCMW BRUGGE, Brugge
2. H.-HARTZIEKENHUIS ROESELARE-MENEN VZW, Roeselare	7. THUISSHULP KORTRIJK VZW, Kortrijk
3. AZ SINT-LUCAS BRUGGE VZW, Brugge	8. AZ GROENINGE VZW CAMPUS MARIA'S VOORZIENIGHEID, Kortrijk
4. WAAK VZW, Kuurne	9. AZ DAMIAAN VZW, Oostende
5. JAN YPERMAN ZIEKENHUIS VZW CAMPUS ONZE LIEVE VROUW, Ieper	10. OCMW ROESELARE STEDELIJK ZIEKENHUIS, Roeselare

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

48,3%

gezondheidszorg in tewerkstelling
quartaire sector

17,3% gezondheidszorg in totale tewerkstelling

Vlaams G.

43,4%

14,9%

DEFINITIES EN METHODOLOGIE

Kubus Provincie West-Vlaanderen o.b.v. RSZ en RSZPPO

De kubus van de Provincie West-Vlaanderen bestaat uit RSZ- en RSZPPO-data (PPO: Plaatselijke en Provinciale Overheden).

Op de kaartjes in het thema 'Blik op sectoren' kan het aantal vestigingen afwijken van het aantal vestigingen (N) dat rechts onderaan wordt vermeld. Dit omwille van het feit dat vestigingen met hetzelfde adres of vestigingen waarvan de adressen dicht bij mekaar liggen, niet steeds afzonderlijk zichtbaar zijn.

Landbouwenquête

Tot en met 2007 was de analyse van de land- en tuinbouw in West-Vlaanderen gebaseerd op de resultaten van de land- en tuinbouw telling die elk jaar in mei wordt uitgevoerd door de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie. Om de administratieve lasten voor de land- en tuinbouwers tot een minimum te herleiden werd de landbouw telling in 2008 en 2009 vervangen door een enquête bij 75% van alle land- en tuinbouwbedrijven. In 2010 was er een land- en tuinbouw telling, maar vanaf 2011 wordt opnieuw een enquête gehouden.

Als gevolg van een administratieve vereenvoudiging in 2011 is de teleenheid niet meer de vestiging maar de onderneming. Dit zorgt voor een extra daling van het aantal land- en tuinbouwbedrijven en een verschuiving van de tewerkstelling, het teeltpatroon en de veestapel tussen gemeenten onderling.

In tegenstelling tot de duidelijke afname van het aantal tewerkgestelden in de land- en tuinbouwsector de voorbije jaren, was er tussen 2011 en 2012 in West-Vlaanderen sprake van een status-quo; in Vlaanderen en België waren er zelfs toenames. Voor een mogelijke verklaring verwijst de FOD economie naar een methodologische aanpassing in de gegevensverzameling. In 2012 werd de enquête voor het eerst volledig door de land- en tuinbouwers zelf ingevuld, zonder medewerking van gemeentebesturen. Verder kan het hogere aantal (bezoldigde) arbeidskrachten ook te maken hebben met een sterke toename van het aantal land- en tuinbouwbedrijven met de rechtsvorm van een onderneming (bedrijfsleider – rechtspersoon). Daarom beschouwt de FOD Economie de tewerkstellingsinfo uit 2012 als een nieuw referentiepunt (bron: http://statbel.fgov.be/nl/binaries/PERSBERICHT%20landbouw_mei%202012_tcm325-227408.pdf).

Specialisatiegraad

De specialisatiegraad wordt berekend door het aandeel van de loontrekkende tewerkstelling in een bepaalde sector in de West-Vlaamse totale tewerkstelling te delen door het aandeel van de loontrekkende tewerkstelling in diezelfde sector in de Vlaamse totale tewerkstelling.

Winkelvloeroppervlakte

De winkelvloeroppervlakte (WVO), uitgedrukt in m², wordt bepaald door de werkelijke overdekte vloeroppervlakte van een gebouw te verminderen met de vloeroppervlakte van niet-verkoopruimten zoals oppervlaktes voor opslag, sanitair, keuken, enz.

AFKORTINGEN

ADSEI	Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie
AG	Autonoom Gemeentebedrijf
ASO	Algemeen secundair onderwijs
BBP	Bruto Binnenlands Product
BLO	Buitengewoon lager onderwijs
BRP	Bruto Regionaal Product
BSO	Beroepssecundair onderwijs
BTW	Belasting over de Toegevoegde Waarde
BuSO	Buitengewoon secundair onderwijs
DBSO	Deeltijds beroepssecundair onderwijs
DC NOISE	Demographic Change - New Opportunities in Shrinking Europe
DIMONA	Déclaration Immédiate / Onmiddellijke Aangifte
DSA	Data, Studie en Advies
FEBIAC	Belgische Federatie van de Automobiel- en Tweewielerindustrie
FOD	Federale Overheidsdienst
GSO	Gemeenschappelijk secundair onderwijs
IWT	Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie
KMO	Kleine en middelgrote ondernemingen
KSO	Kunstsecundair onderwijs
KULAK	Katholieke Universiteit Leuven Afdeling Kortrijk
NACE	Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne (Statistische nomenclatuur van de economische activiteiten in de Europese Gemeenschap)
NBB	Nationale Bank van België
NWWZ	Niet-werkende werkzoekenden
O&O	Onderzoek en ontwikkeling
OKAN	Onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers
POM	Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij
RESOC	Regionaal Sociaaleconomisch Overlegcomité
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RSZPPO	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten
RSVZ	Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
TSO	Technisch secundair onderwijs
VAR	Vlaamse Arbeidsrekening
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VESOC	Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité
WIV	West-Vlaamse Intercommunale Vliegveld Wevelgem-Bissegem
WVO	Winkelvloeroppervlakte
WZUA	Werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag

ANDERE PUBLICATIES

Naast “West-Vlaanderen Ontcijferd – Sociaaleconomisch profiel van de provincie” maakt de afdeling DSA van de POM West-Vlaanderen periodiek ook nog een aantal andere publicaties op die eveneens beschikbaar zijn via www.pomwvl.be/data-studie-en-advies.

Gemeentelijke steekkaarten

De gemeentelijke steekkaarten - die jaarlijks worden geactualiseerd in de loop van juli/augustus - zijn een aanvulling op de publicatie “West-Vlaanderen Ontcijferd – Sociaaleconomisch profiel van de provincie”, waar de analyse vooral op bovenlokaal niveau gebeurt (arrondissementen, provincie) en waarin overzichtstabellen en -kaarten voor alle West-Vlaamse gemeenten samen zijn opgenomen.

De steekkaarten van de 64 West-Vlaamse gemeenten bevatten kenmerkende getallen voor de gemeente, het arrondissement, West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest. Daarbij krijgt u een tabel met bijkomende uitleg over de datum waarop de cijfers betrekking hebben, de gegevensbron en toelichting over de gehanteerde definities.

Onderwerpen die in de steekkaarten aan bod komen zijn: demografie, huisvesting en ruimtelijke ordening, welvaart, arbeidsmarkt en opleiding, indicatoren van economische activiteit en land- en tuinbouw.

Dataset voor de Regionaal Sociaal-economische Overlegcomités (RESOC's)

Vanuit de afdeling DSA werd, in samenspraak met de RESOC's, een selectie gemaakt van sociaaleconomische gegevens die relevant zijn voor de dagelijkse RESOC-werking. Deze dataset wordt digitaal ter beschikking gesteld van de RESOC's en wordt jaarlijks geactualiseerd in de loop van juli/augustus.

De statistieken worden op arrondissementeel en op RESOC-niveau weergegeven en waar mogelijk ook op gemeentelijk niveau. Telkens wordt ook het West-Vlaamse en Vlaamse cijfer vermeld. Waar nodig wordt ook bijkomende toelichting verstrekt over de gebruikte definities.

Onderwerpen die in de RESOC-dataset aan bod komen zijn: demografie, huisvesting en ruimtelijke ordening, welvaart, arbeidsmarkt en opleiding, indicatoren van economische activiteit en land- en tuinbouw.

Conjunctuuranalyses

De afdeling DSA maakt trimestrieel (maart – juni – september – december) conjunctuuranalyses voor West-Vlaanderen. Aan de hand van een aantal arbeidsmarktindicatoren en indicatoren die het producenten- en consumentenvertrouwen weerspiegelen, wordt de recente economische evolutie in West-Vlaanderen onderzocht.

Publicatie “Tewerkstellingsinitiatieven voor kansengroepen in West-Vlaanderen”

De publicatie “Tewerkstellingsinitiatieven voor kansengroepen in West-Vlaanderen” biedt een overzicht van Vlaamse en federale maatregelen om moeilijk te plaatsen werkzoekenden (opnieuw) in te schakelen op de arbeidsmarkt. Aan elke maatregel wordt de gecreëerde tewerkstelling voor kansengroepen gekoppeld. Deze tewerkstellingscreatie wordt telkens weergegeven voor West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest. In de cijferbijlage zijn ook cijfers beschikbaar tot op arrondissementeel en/of gemeentelijk niveau.

De studie gaat na hoeveel personen uit de kansengroepen worden tewerkgesteld in de sociale economie in West-Vlaanderen.

OVERZICHTSLIJST VAN DE OPGENOMEN TABELLEN

1. Demografie

1.1 Totale bevolking

- 1.1.1 Totale bevolking naar leeftijd, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2013. [p. 5](#)
- 1.1.2 Bevolking naar leeftijd en geslacht, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 januari 2013. [p. 6](#)
- 1.1.3 Bevolking naar voornaamste nationaliteiten, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 januari 2013. [p. 7](#)
- 1.1.4 Aantal private huishoudens naar grootte, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 januari 2013. [p. 7](#)

1.2 Beroepsbevolking

- 1.2.1 Bevolking (18-64 jaar) naar socio-economische positie, activiteitsgraad, werkzaamheidsgraad, gemeenten van West-Vlaanderen, 2012. [p. 8](#)

2. Huisvesting en ruimtelijke ordening

2.1 Woningen

- 2.1.1 Aantal woningen naar bouwjaar, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2013 (a). [p. 9](#)

2.2 Ruimte voor bedrijven

- 2.2.1 Onbebouwde en bebouwde percelen naar oppervlakte (in ha), gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2013. [p. 10](#)

3. Welvaart

- 3.1 Belastbaar inkomen, gemeenten van West-Vlaanderen, aanslagjaar 2012, inkomen 2011. [p. 12](#)
- 3.2 Belastbaar inkomen, arrondissementen van West-Vlaanderen, aanslagjaren 2011-2012, inkomens 2010-2011. [p. 13](#)
- 3.3 Verdeling van het aantal aangiften naar hoogte van het gemiddeld belastbaar inkomen (in euro), arrondissementen van West-Vlaanderen, aanslagjaren 2011-2012, inkomens 2010-2011. [p. 14](#)
- 3.4 Indeling van de motorvoertuigen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 augustus 2013. [p. 15](#)
- 3.5 Evolutie van het aantal inschrijvingen van nieuwe voertuigen, West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2012-2013 (a). [p. 15](#)

4. Arbeidsmarkt en opleiding

4.1 Tewerkstelling

- 4.1.1 Aantal vestigingen en bezoldigde tewerkstelling naar sector, gemeenten van West-Vlaanderen, 31 december 2012. [p. 16](#)
- 4.1.2 Bezoldigde tewerkstelling naar bedrijfstak, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 31 december 2011 en 31 december 2012. [p. 18](#)
- 4.1.3 Aantal vestigingen en bezoldigde tewerkstelling naar grootteklasse, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2012. [p. 20](#)
- 4.1.4 Zelfstandigen en helpers (a) naar sector en geslacht, gemeenten van West-Vlaanderen, 31 december 2012. [p. 20](#)
- 4.1.5 Zelfstandigen en helpers (a) naar bedrijfstak en geslacht in West-Vlaanderen, 31 december 2011 en 31 december 2012. [p. 22](#)
- 4.1.6 Zelfstandigen en helpers (a) naar bedrijfstak, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 31 december 2011 en 31 december 2012. [p. 24](#)

4.2 Werkloosheid

- 4.2.1 Werkloosheid en werkloosheidsdruk naar geslacht, gemeenten van West-Vlaanderen, 2013. [p. 26](#)
- 4.2.2 Aantal niet-werkende werkzoekenden (mannen en vrouwen) naar leeftijd, werkloosheidsduur en studieniveau, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2012-2013 (a). [p. 27](#)
- 4.2.3 Kenmerken (in %) van de niet-werkende werkzoekenden, gemeenten van West-Vlaanderen, 2013. [p. 28](#)
- 4.2.4 Aantal niet-werkende werkzoekenden volgens combinatie van kansengroepen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2012-2013. [p. 30](#)

4.3 Opleiding

- 4.3.1 Aantal leerlingen in het secundair onderwijs naar woongemeente en geslacht, 1 februari 2013 (schooljaar 2012-2013). [p. 30](#)
- 4.3.2 Aantal studenten in het hoger onderwijs naar woongemeente en geslacht, academiejaar 2012-2013. [p. 32](#)

5. Indicatoren van economische activiteit

5.1 Conjunctuur

5.2 Bruto toegevoegde waarde

- 5.2.1 Bruto toegevoegde waarde, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2003-2011-2012. [p. 33](#)
- 5.2.2 Economische structuur op basis van de bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen (in miljoen euro), West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2003-2011-2012. [p. 34](#)

5.3 Omzet, uitvoer en investeringen

- 5.3.1 Evolutie van omzet, uitvoer en investeringen (in miljoen euro), West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2008-2012. [p. 35](#)

5.4 Verloop van de ondernemingen

- 5.4.1 Aantal actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2013 (a). [p. 35](#)
- 5.4.2 Aantal faillissementen naar sector en grootteklasse, gemeenten van West-Vlaanderen, 2013. [p. 36](#)

5.5 Onderzoek en ontwikkeling

6. Blik op sectoren

6.0 Inleiding

6.1 Land- en tuinbouw

- 6.1.1 Evolutie van het aantal land- en tuinbouwbedrijven, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2001-2002-2011-2012 (a). [p. 37](#)
- 6.1.2 Evolutie van het totale aantal tewerkgestelden in de land- en tuinbouw, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2008-2012 (a), (b), (c). [p. 37](#)
- 6.1.3 Teeltpatroon in West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, gemiddelde 2001-2002 en 2011-2012 (a), (b). [p. 38](#)
- 6.1.4 Evolutie van de veestapel in West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, gemiddelde 2001-2002 en 2011-2012 (a), (b). [p. 38](#)

6.2 Zeevisserij

- 6.2.1 Toestand van de Belgische visserijvloot, 31 december 2012 en 31 december 2013. [p. 39](#)
- 6.2.2 Aanvoer door Belgische en vreemde vaartuigen in Belgische havens, 2012-2013. [p. 39](#)

6.3 Metaalsector

6.4 Textielsector

6.5 Voedingssector

6.6 Bouwsector

6.7 Groothandel

6.8 Kleinhandel

- 6.8.1 Winkelvloeroppervlakte van detailhandelszaken (in %) naar branche, gemeenten van West-Vlaanderen, 2013. [p. 40](#)

6.9 Horeca

6.10 Transport, logistiek en post

- 6.10.1 Evolutie van de trafiek in de haven van Zeebrugge, 2009-2013. [p. 41](#)
- 6.10.2 Evolutie van de trafiek in de haven van Oostende, 2009-2013. [p. 41](#)
- 6.10.3 Evolutie van de toegevoegde waarde, werkgelegenheid en investeringen, havens van Zeebrugge en Oostende, 2006-2011. [p. 42](#)
- 6.10.4 Trafiek in de Vlaamse havens (in 1.000 ton), 2013. [p. 43](#)
- 6.10.5 Evolutie van de trafiek op de luchthaven van Oostende-Brugge, 2009-2013. [p. 43](#)
- 6.10.6 Evolutie van het aantal passagiers op de luchthaven van Kortrijk-Wevelgem, 2009-2013. [p. 43](#)

6.11 Zakelijke dienstverlening

6.12 Openbaar bestuur

6.13 Onderwijs

6.14 Gezondheidszorg

Tabel 1.1.1: Totale bevolking naar leeftijd, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2013.

Gemeente	0-17 jaar	18-64 jaar	65 jaar en ouder	Totaal
Beernem	2.951	9.557	2.881	15.389
Blankenberge	2.722	11.554	5.406	19.682
Brugge	20.122	71.415	26.040	117.577
Damme	1.953	6.750	2.152	10.855
Jabbeke	2.735	8.455	2.689	13.879
Knokke-Heist	4.196	18.865	10.692	33.753
Oostkamp	4.562	13.929	4.466	22.957
Torhout	3.641	12.595	4.048	20.284
Zedelgem	4.453	13.835	4.061	22.349
Zuierkerke	521	1.768	476	2.765
Arr. Brugge	47.856	168.723	62.911	279.490
Diksmuide	3.189	9.965	3.366	16.520
Houthulst	2.073	6.024	1.790	9.887
Koekelare	1.585	5.358	1.637	8.580
Kortemark	2.350	7.465	2.439	12.254
Lo-Reninge	713	1.943	674	3.330
Arr. Diksmuide	9.910	30.755	9.906	50.571
Heuvelland	1.607	4.857	1.432	7.896
Ieper	6.276	21.318	7.384	34.978
Langemark-Poelkapelle	1.734	4.859	1.425	8.018
Mesen	224	573	183	980
Poperinge	4.018	11.775	4.123	19.916
Vleteren	780	2.151	743	3.674
Wervik	3.789	10.983	3.626	18.398
Zonnebeke	2.629	7.456	2.280	12.365
Arr. Ieper	21.057	63.972	21.196	106.225
Anzegem	2.996	8.778	2.695	14.469
Avelgem	1.855	5.948	1.863	9.666
Deerlijk	2.208	6.986	2.315	11.509
Harelbeke	5.097	16.828	5.178	27.103
Kortrijk	14.214	45.021	15.885	75.120
Kuurne	2.479	7.809	2.764	13.052
Lendelede	1.090	3.443	1.197	5.730
Menen	6.538	19.547	6.622	32.707
Spiere-Helkijn	500	1.316	310	2.126
Waregem	6.951	22.914	7.095	36.960
Wevelgem	6.095	19.109	5.896	31.100
Zwevegem	4.750	14.837	4.610	24.197
Arr. Kortrijk	54.773	172.536	56.430	283.739
Bredene	3.130	10.437	3.187	16.754
De Haan	1.750	7.210	3.603	12.563
Gistel	2.417	7.251	2.203	11.871
Ichtegem	2.736	8.663	2.470	13.869
Middelkerke	2.708	10.833	5.542	19.083
Oostende	10.491	40.733	18.745	69.969
Oudenburg	1.652	5.570	1.872	9.094
Arr. Oostende	24.884	90.697	37.622	153.203
Hooglede	2.014	6.160	1.873	10.047
Ingelmunster	2.028	6.517	2.273	10.818
Izegem	5.193	16.378	5.783	27.354
Ledegem	1.933	5.674	1.916	9.523
Lichtervelde	1.704	5.200	1.632	8.536
Moorslede	2.142	6.541	2.307	10.990
Roeselare	11.490	36.308	11.542	59.340
Staden	2.160	6.489	2.300	10.949
Arr. Roeselare	28.664	89.267	29.626	147.557
Ardoie	1.659	5.519	1.897	9.075
Dentergem	1.739	5.048	1.546	8.333
Meulebeke	2.104	6.824	2.147	11.075
Oostrozebeke	1.510	4.712	1.397	7.619
Pittem	1.362	4.137	1.280	6.779
Ruiselede	987	3.253	1.004	5.244
Tielt	3.703	12.104	4.167	19.974
Wielsbeke	2.013	5.656	1.532	9.201
Wingene	2.914	8.440	2.682	14.036
Arr. Tielt	17.991	55.693	17.652	91.336
Alveringem	1.120	2.955	893	4.968
De Panne	1.596	6.153	3.045	10.794
Koksijde	2.642	12.423	7.221	22.286
Nieuwpoort	1.519	6.624	3.344	11.487
Veurne	2.031	6.785	2.547	11.363
Arr. Veurne	8.908	34.940	17.050	60.898
WEST-VLAANDEREN	214.043	706.583	252.393	1.173.019
VLAAMS GEWEST	1.242.790	3.938.104	1.200.965	6.381.859
BELGIË	2.258.716	6.881.713	1.959.125	11.099.554

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 1.1.2: Bevolking naar leeftijd en geslacht, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 januari 2013.

Arrondissement	0-4 jr	5-9 jr	10-14 jr	15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr	55-59 jr	60-64 jr	65-69 jr	70-74 jr	75-79 jr	80-84 jr	85-89 jr	90-94 jr	95 en +	Totaal
TOTAAL																					
Brugge	12.859	12.890	13.234	15.047	16.498	15.178	15.259	15.796	18.761	20.870	21.306	19.972	18.909	17.750	13.922	12.947	9.937	5.831	2.081	443	279.490
Diksmuide	2.930	2.610	2.700	2.936	3.210	3.069	3.192	3.000	3.439	3.893	3.663	3.218	2.805	2.498	2.181	2.005	1.687	1.072	393	70	50.571
Ieper	5.863	5.759	5.777	6.336	6.870	6.042	6.219	6.219	6.982	7.885	7.667	6.987	6.352	5.636	4.486	4.202	3.637	2.250	816	169	106.225
Kortrijk	15.522	14.789	14.793	16.620	17.778	16.844	17.508	16.901	19.066	21.457	20.661	18.791	16.579	15.429	12.271	11.747	9.310	5.423	1.910	340	283.739
Oostende	6.776	6.749	6.763	7.946	8.514	7.664	8.136	8.091	9.830	11.243	11.460	11.261	11.148	10.610	8.524	7.571	6.094	3.286	1.285	252	153.203
Roeselare	8.208	7.690	7.768	8.442	9.197	8.683	9.242	9.249	10.323	11.152	10.415	9.348	8.214	7.891	6.711	6.207	4.878	2.769	977	193	147.557
Tielt	4.963	4.964	4.939	5.274	5.582	5.273	5.814	5.792	6.483	7.022	6.550	5.950	5.078	4.617	3.822	3.649	3.049	1.803	576	136	91.336
Veurne	2.199	2.396	2.566	2.984	3.397	2.534	2.694	2.756	3.510	4.291	4.476	4.723	5.322	5.401	3.731	3.327	2.466	1.479	537	109	60.898
WEST-VLAANDEREN	59.320	57.847	58.540	65.585	71.046	65.287	68.135	67.804	78.394	87.813	86.198	80.250	74.407	69.832	55.648	51.655	41.058	23.913	8.575	1.712	1.173.019
VLAAMS GEWEST	354.658	342.810	334.739	356.011	385.597	381.304	408.934	397.235	446.210	485.192	476.323	430.104	381.777	337.811	264.356	247.587	194.426	109.896	39.300	7.589	6.381.859
BELGIË	649.388	625.783	609.585	631.501	697.672	697.402	732.088	719.477	781.531	819.133	799.110	726.110	651.649	555.173	423.499	393.396	318.439	186.306	68.957	13.355	11.099.554
MANNEN																					
Brugge	6.694	6.646	6.656	7.627	8.454	7.806	7.797	7.843	9.470	10.570	10.642	9.957	9.269	8.654	6.456	5.848	3.992	2.070	594	94	137.139
Diksmuide	1.533	1.326	1.381	1.473	1.609	1.581	1.641	1.544	1.765	2.026	1.901	1.637	1.454	1.262	1.027	919	658	384	115	14	25.250
Ieper	3.061	2.958	2.930	3.281	3.548	3.106	3.216	3.205	3.555	4.083	3.937	3.560	3.243	2.759	2.109	1.885	1.398	788	231	40	52.893
Kortrijk	7.909	7.579	7.541	8.499	9.022	8.536	8.908	8.664	9.672	11.048	10.572	9.487	8.227	7.438	5.687	5.224	3.596	1.798	520	62	139.989
Oostende	3.426	3.423	3.436	4.092	4.392	3.973	4.182	4.158	4.995	5.741	5.871	5.543	5.547	5.154	3.995	3.308	2.484	1.128	335	30	75.213
Roeselare	4.082	3.927	3.957	4.249	4.701	4.409	4.735	4.723	5.310	5.787	5.356	4.724	4.150	3.828	3.193	2.749	2.039	882	298	37	73.136
Tielt	2.573	2.535	2.601	2.727	2.883	2.684	2.979	2.968	3.366	3.637	3.377	3.086	2.620	2.284	1.806	1.657	1.216	629	179	26	45.833
Veurne	1.147	1.255	1.362	1.588	1.765	1.320	1.393	1.368	1.753	2.162	2.265	2.317	2.577	2.685	1.782	1.513	1.011	526	151	17	29.957
WEST-VLAANDEREN	30.425	29.649	29.864	33.536	36.374	33.415	34.851	34.473	39.886	45.054	43.921	40.311	37.087	34.064	26.055	23.103	16.394	8.205	2.423	320	579.410
VLAAMS GEWEST	181.581	175.376	170.987	181.669	195.197	191.339	205.989	200.502	225.525	246.840	240.983	216.349	190.757	165.493	124.191	110.208	77.871	37.993	11.178	1.438	3.151.466
BELGIË	332.180	319.991	311.346	322.282	350.708	347.657	367.313	363.539	395.585	415.331	401.165	360.950	321.026	267.397	194.947	170.790	123.268	61.261	18.389	2.363	5.447.488
VROUWEN																					
Brugge	6.165	6.244	6.578	7.420	8.044	7.372	7.462	7.953	9.291	10.300	10.664	10.015	9.640	9.096	7.466	7.099	5.945	3.761	1.487	349	142.351
Diksmuide	1.397	1.284	1.319	1.463	1.601	1.488	1.551	1.456	1.674	1.867	1.762	1.581	1.351	1.236	1.154	1.086	1.029	688	278	56	25.321
Ieper	2.802	2.801	2.847	3.055	3.322	2.936	3.074	3.014	3.427	3.802	3.730	3.427	3.109	2.877	2.377	2.317	2.239	1.462	585	129	53.332
Kortrijk	7.613	7.210	7.252	8.121	8.756	8.308	8.600	8.237	9.394	10.409	10.089	9.304	8.352	7.991	6.584	6.523	5.714	3.625	1.390	278	143.750
Oostende	3.350	3.326	3.327	3.854	4.122	3.691	3.954	3.933	4.835	5.502	5.589	5.718	5.601	5.456	4.529	4.263	3.610	2.158	950	222	77.990
Roeselare	4.126	3.763	3.811	4.193	4.496	4.274	4.507	4.526	5.013	5.365	5.059	4.824	4.064	4.063	3.518	3.458	2.839	1.887	679	156	74.421
Tielt	2.390	2.429	2.338	2.547	2.699	2.589	2.835	2.824	3.117	3.385	3.173	2.864	2.458	2.333	2.016	1.992	1.833	1.174	397	110	45.503
Veurne	1.052	1.141	1.204	1.396	1.632	1.214	1.301	1.388	1.757	2.129	2.211	2.406	2.745	2.716	1.949	1.814	1.455	953	386	92	30.941
WEST-VLAANDEREN	28.895	28.198	28.676	32.049	34.672	31.872	33.284	33.331	38.508	42.759	42.277	39.939	37.320	35.768	29.593	28.552	24.664	15.708	6.152	1.392	593.609
VLAAMS GEWEST	173.077	167.434	163.752	174.342	190.400	189.965	202.945	196.733	220.685	238.352	235.340	213.755	191.020	172.318	140.165	137.379	116.555	71.903	28.122	6.151	3.230.393
BELGIË	317.208	305.792	298.239	309.219	346.964	349.745	364.775	355.938	385.946	403.802	397.945	365.160	330.623	287.776	228.552	222.606	195.171	125.045	50.568	10.992	5.652.066

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 1.1.3: Bevolking naar voornaamste nationaliteiten, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 januari 2013.

Arrondissement	Totaal Europese Unie (EU-28) (a)	Waarvan:					Ver. Kon.	Duits- land	Euro- pese landen buiten EU-28 (a)	Waarvan:					Totaal Europa	Azië	Waarvan:			Afrika		Waarvan:	Amerika	Ocea- nië	Totale bevolking (incl. vluchte- lingen)	
		België	Frank- rijk	Neder- land	Polen	Roe- menië				Rusland	Kosovo	Albanië	Oe- kraine	Arme- nië			Afgha- nistan	China	Irak	Marokko						
Brugge	275.733	269.490	666	1.843	886	680	415	353	832	252	148	86	72	276.565	1.635	94	106	201	87	749	187	289	15	279.299	0	50.582
Diksmuide	50.401	49.934	90	95	109	47	24	15	66	24	3	8	1	50.467	65	10	4	5	2	35	6	10	0	50.582	0	106.212
Ieper	105.262	102.553	1.652	192	378	126	122	32	229	85	25	23	24	105.491	387	87	33	20	18	235	53	58	0	106.212	0	283.642
Kortrijk	278.255	271.948	2.923	869	813	267	125	162	1.282	637	83	63	73	279.537	1.529	283	149	100	68	2.243	1.190	209	3	283.642	3	152.988
Oostende	149.236	146.090	469	751	328	257	283	271	1.060	397	93	121	115	150.296	1.818	215	297	186	243	644	104	129	12	152.988	12	147.505
Roeselare	145.488	143.221	241	302	523	636	43	67	702	371	47	45	19	146.190	738	87	87	43	120	412	138	60	2	147.505	2	91.388
Tielt	90.650	88.986	90	232	870	192	22	37	257	70	64	1	15	90.907	186	12	35	12	6	204	115	25	1	91.388	1	60.779
Veurne	60.163	58.439	858	211	81	64	60	72	180	91	2	3	21	60.343	273	35	25	25	39	117	15	30	2	60.779	2	1.172.395
WEST-VLAANDEREN	1.155.188	1.130.661	6.989	4.495	3.988	2.269	1.094	1.009	4.608	1.927	465	350	340	1.159.796	6.631	823	736	592	583	4.639	1.808	810	35	1.172.395	35	

(a) EU-15: België, Duitsland, Oostenrijk, Denemarken, Spanje, Finland, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, Luxemburg, Griekenland, Ierland, Portugal, Zweden, Italië, Nederland.

EU-25: EU-15 + Cyprus, Hongarije, Malta, Polen, Litouwen, Estland, Letland, Tsjechië, Slowakije, Slovenië.

EU-27: EU-25 + Roemenië, Bulgarije.

EU-28: EU-27 + Kroatië.

Bron: Bevolkingskubus Provincie West-Vlaanderen o.b.v. Rijksregister, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 1.1.4: Aantal private huishoudens naar grootte, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 januari 2013.

Arrondissement	Alleenwonende mannen	Alleenwonende vrouwen	2 personen	3 personen	4 personen	5 personen	6 personen	7 personen en meer	Totaal
Brugge	17.801	22.097	44.793	17.019	15.118	4.794	1.104	395	123.121
Diksmuide	2.691	2.857	7.316	3.323	3.129	1.013	236	85	20.650
Ieper	5.905	6.635	15.316	6.454	6.437	2.293	554	198	43.792
Kortrijk	16.223	18.948	42.305	17.854	16.448	5.474	1.387	613	119.252
Oostende	13.340	14.687	25.757	9.122	7.043	2.181	586	254	72.970
Roeselare	8.273	9.167	21.995	9.487	9.118	2.801	540	244	61.645
Tielt	4.553	4.912	13.227	5.879	6.001	1.797	403	123	36.895
Veurne	4.813	5.796	10.971	3.303	2.780	910	224	93	28.890
WEST-VLAANDEREN	73.599	85.099	181.680	72.441	66.074	21.263	5.054	2.005	507.215
VLAAMS GEWEST	386.920	436.859	918.169	404.503	365.047	124.666	35.842	16.870	2.688.876
BELGIË	769.805	849.019	1.505.315	707.119	605.421	223.022	69.572	33.464	4.762.737

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 1.2.1: Bevolking (18-64 jaar) naar socio-economische positie, activiteitsgraad, werkzaamheidsgraad, gemeenten van West-Vlaanderen, 2012.

Gemeente	Werkenden	Niet-werken- de werkzoe- kenden	Beroeps- bevolking (a)	Niet- beroeps- actieven	Totale bevolking	Activiteits- graad (b)	Werkzaam- heidsgraad (c)	Werkloos- heidsgraad (d)
Beernem	7.028	254	7.282	2.271	9.553	76,2%	73,6%	3,5%
Blankenberge	7.337	819	8.155	3.334	11.490	71,0%	63,9%	10,0%
Brugge	50.833	3.181	54.014	17.345	71.359	75,7%	71,2%	5,9%
Damme	5.007	170	5.176	1.571	6.747	76,7%	74,2%	3,3%
Jabbeke	6.291	239	6.530	1.916	8.446	77,3%	74,5%	3,7%
Knokke-Heist	12.725	716	13.441	5.611	19.053	70,5%	66,8%	5,3%
Oostkamp	10.413	396	10.809	3.117	13.926	77,6%	74,8%	3,7%
Torhout	9.187	435	9.622	2.961	12.583	76,5%	73,0%	4,5%
Zedelgem	10.267	413	10.679	3.167	13.846	77,1%	74,1%	3,9%
Zuienkerke	1.351	45	1.396	381	1.777	78,6%	76,0%	3,3%
Arr. Brugge	120.438	6.667	127.104	41.674	168.778	75,3%	71,4%	5,2%
Diksmuide	7.421	359	7.780	2.169	9.949	78,2%	74,6%	4,6%
Houthulst	4.472	203	4.675	1.310	5.985	78,1%	74,7%	4,3%
Koekelare	3.969	153	4.122	1.207	5.330	77,3%	74,5%	3,7%
Kortemark	5.567	223	5.790	1.701	7.492	77,3%	74,3%	3,9%
Lo-Reninge	1.498	48	1.546	379	1.925	80,3%	77,8%	3,1%
Arr. Diksmuide	22.927	987	23.914	6.766	30.680	77,9%	74,7%	4,1%
Heuvelland	3.516	187	3.703	1.176	4.879	75,9%	72,1%	5,0%
Ieper	15.145	946	16.091	5.294	21.385	75,2%	70,8%	5,9%
Langemark-Poelkapelle	3.667	149	3.816	1.039	4.855	78,6%	75,5%	3,9%
Mesen	356	44	400	168	569	70,4%	62,6%	11,0%
Poperinge	8.699	403	9.102	2.715	11.817	77,0%	73,6%	4,4%
Vleteren	1.649	56	1.706	465	2.171	78,6%	76,0%	3,3%
Wervik	7.832	513	8.344	2.651	10.995	75,9%	71,2%	6,1%
Zonnebeke	5.703	194	5.897	1.580	7.478	78,9%	76,3%	3,3%
Arr. Ieper	46.566	2.492	49.058	15.089	64.147	76,5%	72,6%	5,1%
Anzegem	6.608	253	6.861	1.930	8.791	78,0%	75,2%	3,7%
Avelgem	4.313	216	4.530	1.409	5.939	76,3%	72,6%	4,8%
Deerlijk	5.259	211	5.470	1.478	6.948	78,7%	75,7%	3,9%
Harelbeke	12.281	636	12.916	3.909	16.826	76,8%	73,0%	4,9%
Kortrijk	31.344	2.598	33.942	11.152	45.094	75,3%	69,5%	7,7%
Kuurne	5.701	313	6.014	1.779	7.793	77,2%	73,2%	5,2%
Lendelede	2.582	96	2.678	760	3.438	77,9%	75,1%	3,6%
Menen	13.499	1.138	14.637	4.934	19.571	74,8%	69,0%	7,8%
Spiere-Helkijn	912	83	995	312	1.307	76,1%	69,8%	8,4%
Waregem	16.611	863	17.473	5.426	22.900	76,3%	72,5%	4,9%
Wevelgem	14.220	682	14.902	4.232	19.134	77,9%	74,3%	4,6%
Zwevegem	10.969	482	11.451	3.402	14.853	77,1%	73,8%	4,2%
Arr. Kortrijk	124.297	7.572	131.869	40.721	172.590	76,4%	72,0%	5,7%
Bredene	7.057	498	7.555	2.811	10.366	72,9%	68,1%	6,6%
De Haan	4.826	370	5.196	2.053	7.249	71,7%	66,6%	7,1%
Gistel	5.288	274	5.562	1.681	7.244	76,8%	73,0%	4,9%
Ichtegem	6.411	295	6.706	1.967	8.673	77,3%	73,9%	4,4%
Middelkerke	6.855	535	7.390	3.483	10.873	68,0%	63,0%	7,2%
Oostende	25.372	3.186	28.558	12.308	40.866	69,9%	62,1%	11,2%
Oudenburg	4.040	187	4.228	1.340	5.568	75,9%	72,6%	4,4%
Arr. Oostende	59.849	5.346	65.195	25.643	90.838	71,8%	65,9%	8,2%
Hooglede	4.612	165	4.778	1.338	6.116	78,1%	75,4%	3,5%
Ingelmunster	4.895	198	5.093	1.380	6.474	78,7%	75,6%	3,9%
Izegem	12.145	563	12.709	3.725	16.434	77,3%	73,9%	4,4%
Ledegem	4.287	165	4.452	1.203	5.655	78,7%	75,8%	3,7%
Lichtervelde	4.000	110	4.111	1.085	5.196	79,1%	77,0%	2,7%
Moorslede	4.856	180	5.036	1.497	6.533	77,1%	74,3%	3,6%
Roeselare	26.303	1.594	27.896	8.282	36.178	77,1%	72,7%	5,7%
Staden	4.994	128	5.121	1.355	6.476	79,1%	77,1%	2,5%
Arr. Roeselare	66.092	3.103	69.195	19.866	89.061	77,7%	74,2%	4,5%
Ardoos	4.084	161	4.245	1.288	5.534	76,7%	73,8%	3,8%
Dentergem	3.888	135	4.022	1.026	5.048	79,7%	77,0%	3,3%
Meulebeke	5.179	195	5.373	1.456	6.830	78,7%	75,8%	3,6%
Oostrozebeke	3.514	120	3.634	1.032	4.667	77,9%	75,3%	3,3%
Pittem	3.180	98	3.279	855	4.134	79,3%	76,9%	3,0%
Ruiselede	2.468	92	2.560	662	3.222	79,5%	76,6%	3,6%
Tielt	9.000	399	9.398	2.704	12.103	77,7%	74,4%	4,2%
Wielsbeke	4.268	199	4.467	1.199	5.666	78,8%	75,3%	4,5%
Wingene	6.577	199	6.776	1.649	8.425	80,4%	78,1%	2,9%
Arr. Tielt	42.158	1.598	43.756	11.871	55.627	78,7%	75,8%	3,7%
Alveringem	2.240	102	2.343	621	2.964	79,0%	75,6%	4,4%
De Panne	3.812	367	4.179	1.969	6.149	68,0%	62,0%	8,8%
Koksijde	7.840	523	8.363	4.158	12.521	66,8%	62,6%	6,3%
Nieuwpoort	4.318	327	4.645	1.970	6.615	70,2%	65,3%	7,0%
Veurne	5.012	238	5.250	1.587	6.838	76,8%	73,3%	4,5%
Arr. Veurne	23.222	1.557	24.779	10.306	35.086	70,6%	66,2%	6,3%
WEST-VLAANDEREN	505.549	29.320	534.869	171.936	706.805	75,7%	71,5%	5,5%
VLAAMS GEWEST	2.734.342	201.623	2.935.965	999.748	3.935.714	74,6%	69,5%	6,9%
BELGIË	4.422.692	557.050	4.979.742	1.894.034	6.873.777	72,4%	64,3%	11,2%

(a) Beroepsbevolking: werkenden en niet-werkende werkzoekenden.

(b) Activiteitsgraad: verhouding van de beroepsbevolking ten opzichte van de bevolking (18-64 jaar).

(c) Werkzaamheidsgraad: verhouding van de werkenden ten opzichte van de bevolking (18-64 jaar).

(d) Werkloosheidsgraad: verhouding van de niet-werkende werkzoekenden ten opzichte van de beroepsbevolking (18-64 jaar).

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 2.1.1: Aantal woningen naar bouwjaar, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2013 (a).

Gemeente	Aantal zelfstandige woonege- enheden	Aantal gebouwen	Bouwjaar						
			vóór 1900	1900-1918	1919-1945	1946-1961	1962-1970	1971-1981	na 1981
Beernem	6.233	5.786	972	185	524	628	625	1.090	1.762
Blankenberge	18.148	6.373	464	580	1.281	787	679	912	1.670
Brugge	58.777	46.028	7.969	2.784	7.713	7.667	5.816	5.379	8.700
Damme	4.749	4.583	876	159	472	488	444	680	1.464
Jabbeke	5.788	5.489	554	166	471	658	553	959	2.128
Knokke-Heist	37.822	12.749	220	413	2.321	2.324	1.564	1.470	4.437
Oostkamp	9.615	8.863	1.085	377	790	860	1.038	1.801	2.912
Torhout	9.023	7.856	696	299	880	1.050	1.128	1.222	2.581
Zedelgem	9.284	8.763	603	265	981	1.043	1.163	1.890	2.818
Zuienkerke	1.284	1.203	263	65	92	77	124	138	444
Arr. Brugge	160.723	107.693	13.702	5.293	15.525	15.582	13.134	15.541	28.916
Diksmuide	7.421	6.620	162	119	2.775	527	520	733	1.784
Houthulst	4.177	4.030	7	13	1.637	413	325	424	1.211
Koekelare	3.819	3.448	270	185	610	557	366	465	995
Kortemark	5.292	5.038	452	419	1.014	642	514	716	1.281
Lo-Reninge	1.345	1.339	282	101	399	75	63	76	343
Arr. Diksmuide	22.054	20.475	1.173	837	6.435	2.214	1.788	2.414	5.614
Heuvelland	3.581	3.520	98	156	2.023	138	138	313	654
Ieper	15.903	13.713	17	35	6.670	1.100	1.076	1.869	2.946
Langemark-Poelkapelle	3.323	3.226	3	9	1.445	246	232	357	934
Mesen	453	453	4	4	306	7	16	28	88
Poperinge	8.733	8.272	1.453	890	1.529	751	638	1.027	1.984
Vleteren	1.513	1.498	260	251	252	154	96	98	387
Wervik	8.115	7.669	591	416	2.373	825	631	1.010	1.823
Zonnebeke	4.919	4.759	19	9	2.317	295	327	565	1.227
Arr. Ieper	46.540	43.110	2.445	1.770	16.915	3.516	3.154	5.267	10.043
Anzegem	6.158	5.812	546	279	859	887	636	862	1.743
Avelgem	4.358	3.953	395	175	822	521	422	476	1.142
Deerlijk	4.946	4.659	224	150	892	760	594	808	1.231
Harelbeke	12.129	10.553	594	488	1.847	2.049	1.353	1.686	2.536
Kortrijk	36.387	29.525	3.680	2.353	5.335	5.424	3.366	3.875	5.492
Kuurne	5.733	4.977	425	210	698	817	704	935	1.188
Lendelede	2.468	2.302	213	53	357	290	323	394	672
Menen	15.424	14.096	1.623	1.029	4.189	1.865	1.274	1.573	2.543
Spiere-Helkijn	930	874	119	57	192	36	78	131	261
Waregem	16.238	14.032	971	460	1.491	2.521	1.767	2.604	4.218
Wevelgem	13.412	12.577	931	540	2.381	1.622	1.539	2.208	3.356
Zwevegem	10.471	9.644	812	546	1.493	1.544	1.138	1.442	2.669
Arr. Kortrijk	128.654	113.004	10.533	6.340	20.556	18.336	13.194	16.994	27.051
Bredene	8.839	5.810	131	255	908	720	478	813	2.505
De Haan	13.637	6.416	196	272	826	891	698	794	2.739
Gistel	5.057	4.465	380	323	713	570	479	656	1.344
Ichtegem	5.930	5.717	639	318	850	822	554	912	1.622
Middelkerke	23.714	7.243	390	544	1.140	870	927	791	2.581
Oostende	47.623	19.923	1.199	1.834	4.246	3.581	2.775	2.461	3.827
Oudenburg	3.937	3.630	375	247	396	502	406	624	1.080
Arr. Oostende	108.737	53.204	3.310	3.793	9.079	7.956	6.317	7.051	15.698
Hoogdele	4.124	3.925	388	153	535	444	460	573	1.372
Ingelmunster	4.709	4.453	523	158	742	653	532	643	1.202
Izegem	12.497	11.123	586	852	2.183	1.664	1.375	1.798	2.665
Ledegem	4.009	3.867	349	119	622	514	541	674	1.048
Lichtervelde	3.678	3.403	261	193	568	371	437	505	1.068
Moorslede	4.733	4.593	17	48	1.515	428	487	859	1.239
Roeselare	27.379	22.879	1.276	824	5.144	3.127	2.432	2.745	7.331
Staden	4.637	4.467	117	25	1.535	516	389	604	1.281
Arr. Roeselare	65.766	58.710	3.517	2.372	12.844	7.717	6.653	8.401	17.206
Ardooie	3.987	3.779	435	236	498	497	394	723	996
Dentergem	3.420	3.285	469	63	397	372	314	534	1.136
Meulebeke	4.762	4.466	317	186	891	692	436	787	1.157
Oostrozebeke	3.434	2.953	352	103	218	429	368	435	1.048
Pittem	2.831	2.674	300	90	310	315	290	478	891
Ruiselede	2.180	2.083	413	100	208	198	161	342	661
Tielt	9.006	7.996	655	462	1.568	937	880	1.221	2.273
Wielsbeke	3.865	3.714	293	197	331	569	423	666	1.235
Wingene	5.889	5.650	822	314	549	602	527	703	2.133
Arr. Tielt	39.374	36.600	4.056	1.751	4.970	4.611	3.793	5.889	11.530
Alveringem	2.215	2.173	931	238	263	133	89	96	423
De Panne	13.295	4.417	126	500	1.310	673	383	445	980
Koksijde	26.050	9.641	125	307	1.749	2.036	1.378	1.297	2.749
Nieuwpoort	14.559	3.926	12	28	1.308	633	333	360	1.252
Veurne	5.301	4.698	1.064	327	855	405	342	547	1.158
Arr. Veurne	61.420	24.855	2.258	1.400	5.485	3.880	2.525	2.745	6.562
WEST-VLAANDEREN	633.268	457.651	40.994	23.556	91.809	63.812	50.558	64.302	122.620
VLAAMS GEWEST	2.858.316	2.283.442	200.723	130.644	360.955	362.212	265.428	340.992	622.488

(a) Woningen [code 01+02+03+04+05+09+10+11+12+13] excl. vakantieverblijven.

Bron: FOD Financiën, Administratie van het Kadaster, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 2.2.1: Onbebouwde en bebouwde percelen naar oppervlakte (in ha), gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2013.

Gemeente	Onbebouwde percelen					Bebouwde percelen							Niet-gekadas- treerde, normale oppervlakte	Totale oppervlakte	
	Bossen, woeste gronden	Tuinen en parken	Recreatie- terreinen	Gekadas- treerde wegen en waterwegen	Andere (a)	Totaal	Huizen, hoeven, bijgebouwen met inbegrip van serres	Apparte- menten, buildings	Ambachts-, industrie- gebouwen, opslagruim- ten	Kantoor- gebouwen, gebouwen met handels- bestemming	Openbare gebouwen en andere	Andere			Totaal
Beernem	601,1	54,8	10,6	126,2	5.077,7	5.870,4	742,4	9,9	72,6	34,8	83,0	4,8	947,5	349,7	7.167,6
Blankenberge	44,5	13,8	1,6	8,1	1.206,9	1.274,8	169,6	51,6	27,2	12,8	60,9	0,0	322,2	144,2	1.741,1
Brugge	1.201,8	204,8	52,7	259,2	6.345,9	8.084,4	1.935,5	200,0	548,4	201,9	475,4	10,0	3.377,2	2.378,6	13.840,2
Damme	175,5	21,9	70,6	110,3	7.347,3	7.725,5	635,0	3,9	24,0	27,5	55,5	1,2	741,2	485,3	8.952,0
Jabbeke	302,4	36,0	11,1	59,1	3.721,4	4.129,9	709,2	9,3	47,1	25,2	69,4	0,9	861,2	385,4	5.376,5
Jokkeke-Heist	441,0	104,6	95,1	97,2	3.689,9	4.427,8	557,8	142,7	42,1	31,5	73,3	0,1	847,6	368,9	5.644,3
Oostkamp	847,0	81,5	13,5	116,4	5.094,4	6.152,8	1.099,2	29,2	134,1	36,1	61,3	4,7	1.364,6	447,1	7.964,3
Torhout	248,6	25,4	3,6	29,2	2.982,4	3.281,1	795,7	19,5	72,9	32,9	67,4	0,3	988,6	253,7	4.523,3
Zedelgem	475,1	33,5	12,9	43,7	3.933,3	4.498,5	935,2	12,6	158,7	39,5	68,7	1,7	1.216,4	318,7	6.033,6
Zuienkerke	21,0	2,5	4,0	45,1	4.419,4	4.491,9	209,2	1,0	9,1	11,4	11,7	0,2	242,7	151,7	4.886,2
Arr. Brugge	4.358,0	578,9	275,5	884,2	43.838,6	49.937,2	7.788,9	479,6	1.136,3	453,6	1.026,6	24,0	10.909,0	5.283,2	66.129,4
Diksmuide	114,8	43,0	12,3	265,7	12.937,6	13.373,4	825,2	9,6	107,6	38,1	67,9	0,4	1.048,8	518,0	14.940,2
Houthulst	355,3	20,2	11,2	42,6	4.430,2	4.868,3	470,8	1,9	470,8	15,8	25,5	0,4	555,3	165,7	5.589,4
Koekelare	92,3	12,1	1,5	10,9	3.153,5	3.270,3	437,9	5,1	27,1	15,4	27,5	0,1	513,1	135,1	3.918,5
Kortemark	21,3	29,6	1,8	11,6	4.363,3	4.427,6	684,6	8,5	116,2	25,7	28,4	0,6	864,1	208,3	5.500,0
Lo-Reninge	5,3	5,2	0,1	21,1	5.575,5	5.607,1	381,5	0,2	27,5	11,1	12,0	0,1	432,3	254,5	6.293,9
Arr. Diksmuide	588,9	118,9	26,8	351,9	30.440,1	31.546,7	2.800,0	25,3	319,2	106,2	161,3	1,6	3.413,6	1.281,7	36.242,0
Heuvelland	280,4	20,4	2,1	20,2	8.133,4	8.456,5	566,9	3,2	43,1	36,2	36,9	1,8	688,2	278,8	9.423,5
Ieper	532,1	110,2	82,4	169,0	9.525,8	10.419,5	1.337,0	17,9	304,1	84,0	187,1	1,5	1.931,5	710,0	13.041,0
Langemark-Poelkapelle	31,5	9,2	1,1	12,7	4.457,5	4.512,0	488,9	1,2	51,9	16,0	13,3	1,1	572,4	168,6	5.252,9
Mesen	2,8	3,4	1,1	0,6	302,4	310,2	29,6	0,1	0,2	1,3	3,4	0,0	34,6	13,1	357,8
Poperinge	223,3	41,2	15,6	31,7	9.955,6	10.267,3	1.010,4	7,8	113,7	68,2	110,1	0,3	1.310,5	355,3	11.933,1
Vleteren	81,1	5,4	0,0	6,5	3.235,4	3.328,3	302,8	0,6	18,8	15,0	20,2	0,3	357,7	128,8	3.814,8
Wervik	11,0	47,2	4,1	27,1	3.267,4	3.356,8	589,8	8,2	66,3	29,2	33,0	0,4	726,9	277,5	4.361,2
Zonnebeke	160,0	29,8	1,3	29,3	5.326,1	5.546,5	743,1	1,9	95,7	26,3	61,6	3,8	932,4	278,5	6.757,3
Arr. Ieper	1.322,1	266,7	107,6	297,1	44.203,7	46.197,2	5.068,7	40,8	693,8	276,2	465,6	9,0	6.554,1	2.210,5	54.941,8
Anzegem	122,8	43,6	9,6	21,7	3.002,3	3.200,1	630,4	5,9	116,3	26,9	18,5	1,9	800,0	178,8	4.178,9
Avelgem	36,2	41,4	3,7	18,0	1.467,5	1.566,9	326,9	8,7	63,5	15,5	37,7	0,5	453,0	154,9	2.174,8
Deerlijk	18,8	35,2	1,0	4,5	903,3	962,9	367,1	8,4	145,2	20,9	25,9	0,7	572,0	146,7	1.681,6
Harelbeke	20,3	35,8	4,4	97,7	1.416,6	1.574,9	625,0	20,3	251,2	38,2	70,9	0,7	1.006,3	332,8	2.914,0
Kortrijk	166,3	128,6	30,7	41,4	4.259,6	4.626,6	1.517,3	99,6	358,2	127,7	258,5	5,2	2.366,4	1.009,1	8.002,0
Kuurne	8,7	18,7	0,9	4,4	393,7	426,3	251,1	11,0	129,2	25,8	46,2	0,4	463,7	110,9	1.000,8
Lendeled	5,2	2,8	0,0	3,0	954,6	965,6	218,5	2,9	41,9	8,7	12,7	0,0	284,8	64,6	1.315,0
Menen	24,5	48,3	7,8	28,9	1.776,2	1.885,7	632,9	24,9	211,9	56,8	78,0	2,7	1.007,2	414,2	3.307,1
Spiere-Helkijn	30,2	11,8	0,5	1,7	836,9	881,2	68,2	0,8	25,5	6,7	8,5	14,0	123,7	72,8	1.077,7
Waregem	46,0	89,6	40,4	56,6	2.067,1	2.299,7	1.013,2	53,3	422,7	91,5	78,5	3,2	1.662,4	472,3	4.434,4
Wegwegem	45,0	53,7	3,1	29,3	2.205,4	2.336,4	747,4	22,8	268,1	46,5	58,4	4,5	1.147,7	392,1	3.876,1
Zwevegem	104,3	38,3	4,0	24,8	4.638,7	4.810,1	867,1	10,2	168,8	35,1	70,6	0,5	1.152,3	361,8	6.324,2
Arr. Kortrijk	628,3	547,9	106,1	331,9	23.922,0	25.536,3	7.269,1	268,8	2.202,4	500,2	764,5	34,2	11.039,4	3.711,0	40.286,7

Bredene	116,4	19,6	4,8	15,6	610,2	766,6	207,5	29,9	20,4	13,9	128,2	0,1	399,8	141,6	1.307,9
De Haan	311,0	21,1	51,1	71,9	2.943,6	3.398,7	347,4	45,8	9,9	14,6	154,6	0,0	572,2	246,0	4.216,9
Gistel	16,0	27,0	5,2	23,8	3.360,1	3.432,0	419,0	6,9	59,5	17,7	34,9	3,5	541,6	251,8	4.225,4
Ichtegem	279,1	32,9	2,8	25,0	3.288,9	3.628,7	637,7	6,5	60,8	26,5	25,2	2,7	759,5	145,3	4.533,5
Middelkerke	142,9	15,5	17,1	49,7	6.092,9	6.318,2	459,4	64,2	19,9	26,6	190,0	0,6	760,8	486,3	7.565,3
Oostende	94,0	95,7	67,4	67,9	1.549,4	1.874,5	481,3	113,3	308,1	67,5	185,2	1,5	1.156,9	741,1	3.772,4
Oudenburg	57,7	9,5	5,2	64,6	2.734,4	2.871,4	323,5	4,9	39,2	14,8	12,8	0,7	395,8	271,1	3.538,3
Arr. Oostende	1.017,2	221,3	153,6	318,5	20.579,4	22.290,1	2.875,7	271,4	517,8	181,6	730,9	9,1	4.586,5	2.283,1	29.189,7
Hooghelede	18,4	15,3	4,4	15,6	2.843,5	2.897,2	556,0	19,6	86,5	24,5	57,0	0,3	743,8	142,7	3.783,6
Ingelmunster	27,6	26,1	5,9	15,9	905,0	980,5	361,3	12,1	89,2	22,2	15,8	0,6	501,3	134,0	1.615,7
Izegem	56,1	61,2	5,6	11,0	1.095,3	1.229,2	679,1	16,5	225,0	47,9	54,9	1,1	1.024,5	294,7	2.548,3
Ledegem	9,7	9,0	4,0	20,2	1.831,3	1.874,3	371,1	3,9	60,5	15,4	13,3	0,5	464,8	136,8	2.475,8
Lichtervelde	36,5	11,2	0,0	12,4	1.852,6	1.912,7	408,7	5,4	46,4	14,8	17,6	0,0	492,9	187,6	2.593,1
Moorslede	32,3	19,7	3,3	24,0	2.695,2	2.774,4	498,1	3,7	64,9	34,7	28,2	2,8	632,5	127,2	3.534,1
Roeselare	54,5	78,1	22,6	44,5	2.943,0	3.142,7	1.430,3	63,9	444,9	143,7	192,4	1,2	2.276,3	560,3	5.979,4
Staden	35,5	11,8	5,2	21,9	3.497,7	3.572,1	733,7	2,4	119,8	23,4	21,3	0,1	900,7	151,2	4.624,0
Arr. Roeselare	270,6	232,3	50,9	165,4	17.663,7	18.383,0	5.038,2	127,5	1.137,2	326,7	400,6	6,5	7.036,7	1.734,5	27.154,1
Ardoie	46,5	28,5	0,0	16,7	2.466,8	2.558,4	524,9	7,2	134,0	15,0	21,3	1,0	703,5	195,7	3.457,6
Dentergem	38,3	15,7	2,8	22,8	1.871,0	1.950,7	429,7	7,5	50,3	17,5	11,9	0,6	517,4	125,5	2.593,6
Meulebeke	12,4	20,1	1,5	9,5	2.114,9	2.158,3	510,9	3,4	89,9	17,5	26,5	0,4	648,6	127,9	2.934,8
Oostrozebeke	3,9	14,0	0,0	4,5	1.085,8	1.108,3	311,5	5,1	103,4	14,8	11,4	0,0	446,1	107,8	1.662,2
Pittem	25,5	18,4	0,6	10,2	2.688,9	2.743,6	446,1	2,7	65,9	13,1	30,6	0,0	558,3	140,3	3.442,2
Ruiselede	156,5	9,2	1,9	24,5	2.302,7	2.494,8	367,0	4,2	34,6	9,7	15,4	0,2	431,1	94,3	3.020,2
Tielt	11,3	39,7	11,1	16,6	5.308,1	5.386,8	884,1	19,5	189,0	33,4	45,9	0,2	1.172,1	291,5	6.850,4
Wrielsbeke	37,6	30,0	1,9	21,5	1.232,2	1.323,2	345,4	7,7	273,5	16,7	13,1	0,7	657,2	195,6	2.176,0
Wingene	468,6	30,1	9,9	14,1	5.023,9	5.546,6	843,7	10,1	124,6	28,3	26,6	3,8	1.037,1	258,3	6.842,1
Arr. Tielt	800,6	205,7	29,7	140,5	24.094,3	25.270,8	4.663,2	67,4	1.065,1	166,1	202,6	7,0	6.171,5	1.536,8	32.979,0
Alveringem	41,1	18,4	0,1	26,6	7.147,9	7.234,1	493,3	0,7	25,4	13,3	18,6	0,1	551,2	215,7	8.001,0
De Panne	750,4	8,8	13,5	19,6	1.056,8	1.849,1	196,9	47,7	7,0	21,0	74,1	1,7	348,4	192,2	2.389,7
Koksijde	706,2	34,1	11,4	37,9	2.383,1	3.172,6	579,8	105,2	9,6	19,8	190,3	1,7	906,3	317,1	4.396,0
Nieuwpoort	165,0	30,2	8,6	55,3	2.011,9	2.271,1	209,4	45,6	37,6	12,9	110,2	1,5	417,3	412,1	3.100,4
Veurne	26,7	17,3	4,2	63,7	8.288,8	8.400,7	539,7	9,4	127,0	31,5	60,2	4,5	772,3	460,9	9.634,0
Arr. Veurne	1.689,4	108,7	37,8	203,1	20.888,6	22.927,6	2.019,1	208,6	206,7	98,4	453,3	9,4	2.995,5	1.597,9	27.521,0
WEST-VLAANDEREN	10.675,1	2.280,5	788,1	2.694,6	225.650,5	242.088,8	37.522,9	1.489,4	7.278,6	2.109,1	4.205,4	100,8	52.706,2	19.638,7	314.433,7
VLAAMS GEWEST	151.470,2	16.525,3	4.509,2	15.613,7	815.726,2	1.003.844,5	180.690,1	7.840,6	31.331,0	9.206,7	22.795,0	730,5	252.593,8	95.786,8	1.352.225,1

[a] Deze categorie omvat: akkerland niet elders genoemd, grasland, boomgaarden en andere.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 3.1: Belastbaar inkomen, gemeenten van West-Vlaanderen, aanslagjaar 2012, inkomen 2011.

Gemeente	Totaal belastbaar inkomen (x 1.000 euro)	Mediaan		Belastbaar inkomen per inwoner		Welvaartsindex (België=100) (a)	
		in euro	rang	in euro	rang	waarde	rang
Beernem	260.324	22.964	13	16.952	10	105,3	10
Blankenberge	311.821	19.305	64	16.126	28	100,1	28
Brugge	2.091.128	22.745	21	17.847	5	110,8	5
Damme	183.855	22.821	17	16.955	9	105,3	9
Jabbeke	251.678	24.742	1	18.263	3	113,4	3
Knokke-Heist	745.430	21.538	42	21.922	1	136,1	1
Oostkamp	394.189	24.050	4	17.316	7	107,5	7
Torhout	335.023	22.491	27	16.627	16	103,2	16
Zedelgem	374.925	24.061	3	16.798	12	104,3	12
Zuienkerke	48.205	23.584	8	17.466	6	108,4	6
Diksmuide	246.883	20.839	51	15.025	51	93,3	51
Houthulst	141.452	21.621	40	14.539	59	90,3	59
Koekelare	131.169	21.685	39	15.368	46	95,4	46
Kortemark	185.443	21.290	45	15.117	50	93,9	50
Lo-Reninge	45.800	19.349	62	13.883	62	86,2	62
Heuvelland	111.582	20.055	58	14.053	60	87,3	60
Ieper	551.245	21.014	48	15.711	37	97,6	37
Langemark-Poelkapelle	116.496	21.113	47	14.597	57	90,6	57
Mesen	11.841	19.893	60	12.438	64	77,2	64
Poperinge	290.665	20.686	52	14.541	58	90,3	58
Vleteren	51.743	20.405	55	13.940	61	86,6	61
Wervik	273.873	21.744	38	14.905	53	92,6	53
Zonnebeke	183.597	22.146	36	14.830	55	92,1	55
Anzegem	246.709	24.591	2	17.049	8	105,9	8
Avelgem	154.294	22.601	24	16.004	32	99,4	32
Deerlijk	189.244	23.709	6	16.580	18	103,0	18
Harelbeke	437.374	23.028	11	16.225	25	100,7	25
Kortrijk	1.260.078	21.325	44	16.752	14	104,0	14
Kuurne	211.311	22.404	29	16.304	22	101,2	22
Lendelede	92.433	23.758	5	16.262	24	101,0	24
Menen	485.833	20.912	50	14.865	54	92,3	54
Spiere-Helkijn	31.602	20.644	54	14.977	52	93,0	52
Waregem	617.068	23.241	10	16.791	13	104,3	13
Wevelgem	509.367	22.973	12	16.391	20	101,8	20
Zwevegem	409.410	23.595	7	16.911	11	105,0	11
Bredene	275.215	22.773	19	16.684	15	103,6	15
De Haan	223.755	20.948	49	17.939	4	111,4	4
Gistel	188.894	22.466	28	16.019	31	99,5	31
Ichtegem	211.779	22.568	26	15.238	48	94,6	48
Middelkerke	304.430	20.248	57	15.979	34	99,2	34
Oostende	1.130.824	19.800	61	16.089	29	99,9	29
Oudenburg	147.648	22.704	22	16.207	26	100,6	26
Hooglede	155.678	22.850	15	15.733	36	97,7	36
Ingelmunster	167.567	22.258	32	15.620	39	97,0	39
Izegem	445.525	22.793	18	16.282	23	101,1	23
Ledegem	147.290	22.573	25	15.489	41	96,2	41
Lichtervelde	136.807	23.493	9	16.072	30	99,8	30
Moorslede	166.221	21.349	43	15.215	49	94,5	49
Roeselare	966.766	22.250	33	16.435	19	102,1	19
Staden	161.543	21.244	46	14.751	56	91,6	56
Ardoie	143.688	22.209	34	15.811	35	98,2	35
Dentergem	133.325	22.873	14	15.988	33	99,3	33
Meulebeke	170.712	22.169	35	15.399	45	95,6	45
Oostrozebeke	116.549	22.645	23	15.425	44	95,8	44
Pittem	103.581	22.132	37	15.316	47	95,1	47
Ruiselede	80.107	21.593	41	15.483	42	96,1	42
Tielt	324.855	22.311	31	16.306	21	101,3	21
Wielsbeke	144.297	22.755	20	15.705	38	97,5	38
Wingene	215.620	22.377	30	15.458	43	96,0	43
Alveringem	67.093	20.042	59	13.445	63	83,5	63
De Panne	173.454	19.307	63	16.138	27	100,2	27
Koksijde	482.703	22.830	16	21.790	2	135,3	2
Nieuwpoort	188.778	20.290	56	16.606	17	103,1	17
Veurne	178.396	20.671	53	15.491	40	96,2	40

(a) De welvaartsindex bepaalt hoe het gemiddeld inkomen per inwoner in de gemeente zich verhoudt tot het gemiddeld inkomen per inwoner in België.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Fiscale statistiek, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 3.2: Belastbaar inkomen, arrondissementen van West-Vlaanderen, aanslagjaren 2011-2012, inkomens 2010-2011.

Arrondissement	Aanslagjaar 2011 - Inkomens 2010				Aanslagjaar 2012 - Inkomens 2011			
	Mediaan		Belastbaar inkomen per inwoner		Mediaan		Belastbaar inkomen per inwoner	
	Totaal belastbaar inkomen (x 1.000 euro)	in euro	rang	Welvaartsindex (België=100) (a)	Totaal belastbaar inkomen (x 1.000 euro)	in euro	rang	Welvaartsindex (België=100) (a)
Brugge	4.800.307	21.624	1	111,0	4.996.577	22.530	1	111,4
Diksmuide	715.052	20.067	6	91,8	750.747	21.164	5	92,7
Ieper	1.528.925	20.166	5	92,3	1.591.042	21.115	6	92,8
Kortrijk	4.448.191	21.534	3	101,1	4.644.723	22.444	2	101,8
Oostende	2.395.857	19.912	8	100,9	2.482.545	20.772	8	100,7
Roeselare	2.256.715	21.453	4	99,1	2.347.396	22.319	4	99,4
Tielt	1.382.255	21.598	2	97,7	1.432.734	22.380	3	97,7
Veurne	1.043.522	19.955	7	110,5	1.090.424	20.971	7	111,4
WEST-VLAANDEREN	18.570.825	21.031		102,2	19.336.188	21.942		102,6
VLAAMS GEWEST	104.680.991	22.131		106,4	108.888.022	22.999		106,5
BELGIË	170.822.104	20.820		100,0	177.740.222	21.615		100,0

(a) De welvaartsindex bepaalt hoe het gemiddeld inkomen per inwoner in de regio zich verhoudt tot het gemiddeld inkomen per inwoner in België.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Fiscale statistiek, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 3.3: Verdeling van het aantal aangiften naar hoogte van het gemiddeld belastbaar inkomen (in euro), arrondissementen van West-Vlaanderen, aanslagjaren 2011-2012, inkomens 2010-2011.

Arrondissement	Aanslagjaar 2011 - Inkomen 2010 (klassen in euro)												Aanslagjaar 2012 - Inkomen 2011 (klassen in euro)												Totaal aantal aangiften	
	<10.000		10.000-20.000		20.000-30.000		30.000-40.000		40.000-50.000		50.000 en meer		<10.000		10.000-20.000		20.000-30.000		30.000-40.000		40.000-50.000		50.000 en meer			
	Aantal aangiften	Aan- aandeel	Aantal aangiften	Aan- aandeel	Aantal aangiften	Aan- aandeel	Aantal aangiften	Aan- aandeel	Aantal aangiften	Aan- aandeel	Aantal aangiften	Aan- aandeel	Aantal aangiften	Aan- aandeel	Aantal aangiften	Aan- aandeel	Aantal aangiften	Aan- aandeel	Aantal aangiften	Aan- aandeel	Aantal aangiften	Aan- aandeel	Aantal aangiften	Aan- aandeel		
Brugge	25.675	15,5	50.590	30,5	35.664	21,5	18.768	11,3	12.412	7,5	22.736	13,7	23.554	14,2	49.048	29,6	36.038	21,7	19.760	11,9	12.819	7,7	24.476	14,8	165.695	
Diksmuide	4.489	15,6	9.808	34,2	6.388	22,3	3.105	10,8	2.188	7,6	2.725	9,5	4.025	14,1	9.457	33,1	6.498	22,7	3.322	11,6	2.292	8,0	3.001	10,5	28.595	
Ieper	9.840	16,2	20.276	33,4	13.826	22,8	6.504	10,7	4.396	7,2	5.931	9,8	8.734	14,5	19.658	32,6	14.098	23,4	6.769	11,2	4.595	7,6	6.516	10,8	60.370	
Kortrijk	24.386	15,1	50.181	31,0	37.500	23,1	17.766	11,0	12.172	7,5	19.985	12,3	22.429	13,9	48.212	29,8	37.951	23,5	18.776	11,6	12.418	7,7	21.799	13,5	161.585	
Oostende	14.521	15,4	32.875	34,9	21.110	22,4	10.161	10,8	6.144	6,5	9.508	10,1	13.036	13,9	31.830	33,9	21.326	22,7	10.845	11,6	6.410	6,8	10.310	11,0	93.757	
Roeselare	12.522	15,1	26.069	31,4	18.780	22,6	9.075	10,9	6.528	7,9	10.179	12,2	11.426	13,8	25.443	30,6	18.868	22,7	9.605	11,6	6.579	7,9	11.118	13,4	83.039	
Tielt	7.545	14,8	15.975	31,4	11.554	22,7	5.637	11,1	4.105	8,1	6.118	12,0	50.934	6,971	13,7	15,495	30,5	11,720	23,0	5,862	11,5	4,178	8,2	6,637	13,0	50,863
Veurne	6.009	16,0	12.827	34,1	7.857	20,9	4.065	10,8	2.518	6,7	4.299	11,4	37.575	5,220	14,0	12,461	33,4	8,103	21,7	4,300	11,5	2,598	7,0	4,679	12,5	37,361
WEST-VLAANDEREN	104.987	15,4	218.601	32,0	152.679	22,3	75.081	11,0	50.463	7,4	81.481	11,9	95.395	14,0	211.604	31,1	154.602	22,7	79.239	11,6	51.889	7,6	88.536	13,0	681.265	
VLAAMS GEWEST	547.337	15,1	1.062.431	29,3	824.691	22,8	425.202	11,7	264.471	7,3	497.756	13,7	508.190	14,0	1.025.952	28,3	833.386	23,0	446.021	12,3	273.982	7,6	535.052	14,8	3.622.583	
BELGIË	1.020.049	16,4	1.955.301	31,5	1.351.433	21,8	697.446	11,2	418.217	6,7	770.682	12,4	953.972	15,3	1.900.506	30,5	1.371.522	22,0	730.126	11,7	436.630	7,0	829.228	13,3	6.221.984	

Bron: FOD Economie (ADSEI), Fiscale statistiek, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 3.4: Indeling van de motorvoertuigen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 augustus 2013.

Arrondissement	Personenwagens	Autobussen en -cars	Voertuigen goederenvervoer	Trekkers	Landbouw-trekkers	Speciale voertuigen	Moto's	Totaal	Personenwagens per 100 gezinnen
Brugge	135.612	284	19.132	1.503	4.396	1.947	11.851	174.725	110,1
Diksmuide	25.688	134	5.634	471	3.779	720	1.982	38.408	124,4
Ieper	52.663	84	9.714	803	6.297	1.468	3.854	74.883	120,3
Kortrijk	148.206	443	24.674	2.020	3.848	2.310	9.382	190.883	124,3
Oostende	67.709	54	8.952	452	1.914	1.078	6.469	86.628	92,8
Roeselare	74.795	223	14.141	1.737	3.758	1.300	5.239	101.193	121,3
Tielt	47.188	73	10.576	1.040	4.106	1.270	3.357	67.610	127,9
Veurne	30.794	13	4.075	230	1.964	721	2.536	40.333	106,6
WEST-VLAANDEREN	582.655	1.308	96.898	8.256	30.062	10.814	44.670	774.663	114,9
VLAAMS GEWEST	3.282.245	9.085	456.183	32.103	107.599	39.781	256.806	4.183.802	122,1
BELGIË	5.493.472	15.822	739.402	45.000	183.638	65.640	450.793	6.993.767	115,3

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 3.5: Evolutie van het aantal inschrijvingen van nieuwe voertuigen, West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2012-2013 (a).

Voertuig	West-Vlaanderen			Vlaams Gewest			België		
	2012	2013	Evolutie (in %)	2012	2013	Evolutie (in %)	2012	2013	Evolutie (in %)
Personenwagens	16.191	15.610	-3,6	124.510	126.871	+1,9	236.009	240.872	+2,1
Wagens dubbel gebruik	19.953	19.774	-0,9	146.279	140.989	-3,6	250.728	245.193	-2,2
Autobussen (inclusief minibussen)	98	117	+19,4	365	527	+44,4	701	765	+9,1
Lichte vrachtwagens	6.216	6.302	+1,4	32.292	31.581	-2,2	54.608	53.419	-2,2
Vrachtwagens	583	431	-26,1	2.822	2.239	-20,7	4.149	3.391	-18,3
Tractoren	1.167	1.045	-10,5	3.369	3.150	-6,5	4.326	4.264	-1,4
Landbouwtractoren	750	755	+0,7	2.280	2.387	+4,7	3.847	3.783	-1,7
Diverse	998	909	-8,9	4.035	3.699	-8,3	5.415	4.990	-7,8
TOTAAL	45.956	44.943	-2,2	315.952	311.443	-1,4	559.783	556.677	-0,6

(a) Exclusief moto's, aanhangwagens en opleggers.

Bron: Febiac, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.1.1: Aantal vestigingen en bezoldigde tewerkstelling naar sector, gemeenten van West-Vlaanderen, 31 december 2012.

Gemeente	Vestigingen				Tewerkstelling											
	SECUNDAIRE SECTOR		HANDEL EN DIENSTEN		TOTAAL	PRIMAIRE SECTOR	SECUNDAIRE SECTOR			HANDEL EN DIENSTEN			TOTAAL			
	Industrie	Bouw	Totaal	Tertiaire sector			Quartaire sector	Totaal	Industrie	Bouw	Totaal	Tertiaire sector		Quartaire sector	Totaal	
Beernem	8	38	60	98	170	57	227	333	14	678	246	924	1.075	1.662	2.737	3.675
Blankenberge	3	24	24	48	399	84	483	534	6	87	90	177	1.958	1.862	3.820	4.003
Brugge	21	234	219	453	2.554	785	3.339	3.813	28	5.603	1.487	7.090	23.643	31.841	55.484	62.602
Damme	13	16	57	73	158	54	212	298	16	92	240	332	517	1.240	1.757	2.105
Jabbeke	19	25	57	82	154	61	215	316	37	377	564	941	856	940	1.796	2.774
Knokke-Heist	29	46	134	180	1.150	144	1.294	1.503	24	268	618	886	5.008	2.945	7.953	8.863
Oostkamp	20	74	90	164	350	80	430	614	38	2.072	475	2.547	2.194	1.234	3.428	6.013
Torhout	25	55	86	141	300	105	405	571	40	860	553	1.413	1.659	2.964	4.623	6.076
Zedelgem	21	67	116	183	298	76	374	578	43	3.637	691	4.328	1.766	1.174	2.940	7.311
Zuilenkerke	7	3	16	19	39	5	44	70	21	16	98	114	134	66	200	335
Arr. Brugge	166	582	859	1.441	5.572	1.451	7.023	8.630	267	13.690	5.062	18.752	38.810	45.928	84.738	103.757
Diksmuide	29	50	70	120	262	108	370	519	60	602	489	1.091	1.699	1.932	3.631	4.782
Houthulst	31	20	31	51	73	34	107	189	52	228	200	428	318	972	1.290	1.770
Koekelare	7	21	45	66	116	38	154	227	6	95	176	271	626	470	1.096	1.373
Kortemark	37	50	69	119	144	56	200	356	47	763	333	1.096	1.063	691	1.754	2.897
Lo-Reninge	14	12	15	27	43	14	57	98	27	199	97	296	221	196	417	740
Arr. Diksmuide	118	153	230	383	638	250	888	1.389	192	1.887	1.295	3.182	3.927	4.261	8.188	11.562
Heuvelland	23	11	32	43	122	37	159	225	20	401	91	492	455	413	868	1.380
Ieper	38	104	119	223	672	215	887	1.148	49	3.924	1.330	5.254	5.863	7.017	12.880	18.183
Langemark-Poelkapelle	21	16	34	50	73	34	107	178	15	897	168	1.065	309	490	799	1.879
Mesen	1	0	2	2	8	6	14	17	2	0	5	5	43	27	70	77
Poperinge	38	57	62	119	310	97	407	564	91	1.418	357	1.775	1.506	2.243	3.749	5.615
Vlerten	11	8	14	22	49	16	65	98	14	33	54	87	166	154	320	421
Wervik	12	34	61	95	182	60	242	349	15	842	184	1.026	910	1.016	1.926	2.967
Zonnebeke	30	37	56	93	134	35	169	292	43	951	363	1.314	723	458	1.181	2.538
Arr. Ieper	174	267	380	647	1.550	500	2.050	2.871	249	8.466	2.552	11.018	9.975	11.818	21.793	33.060
Anzegem	5	76	75	151	208	56	264	420	5	1.019	558	1.577	1.284	607	1.891	3.473
Avelgem	2	17	29	46	127	40	167	215	7	1.137	128	1.265	899	837	1.736	3.008
Deerlijk	7	58	60	118	187	37	224	349	14	1.175	529	1.704	1.414	513	1.927	3.645
Harelbeke	10	101	101	202	348	72	420	632	70	2.504	1.215	3.719	2.441	1.356	3.797	7.586
Kortrijk	8	193	231	424	1.588	567	2.155	2.587	41	5.440	1.970	7.410	15.475	18.690	34.165	41.616
Kuurne	1	57	66	123	259	46	305	429	0	1.786	419	2.205	1.936	2.280	4.216	6.421
Lendelede	4	20	29	49	84	20	104	157	29	546	234	780	508	296	804	1.613
Menen	7	88	101	189	509	129	638	834	12	1.569	661	2.230	3.772	4.044	7.816	10.058
Spiere-Helkijn	1	12	12	24	36	6	42	67	2	184	81	265	310	76	386	653
Waregem	18	180	163	343	784	144	928	1.289	38	4.902	1.785	6.687	8.043	3.842	11.885	18.610
Wevelgem	10	130	126	256	501	100	601	867	109	3.536	821	4.357	3.442	1.619	5.061	9.527
Zwevegem	8	64	80	144	257	70	327	479	20	2.310	431	2.741	1.134	1.163	2.297	5.058
Arr. Kortrijk	81	996	1.073	2.069	4.888	1.287	6.175	8.325	347	26.108	8.832	34.940	40.658	35.323	75.981	111.268

Bredene	4	16	24	40	163	48	211	255	6	190	140	330	583	1.174	1.757	2.093
De Haan	5	13	26	39	237	50	287	331	14	29	124	153	891	975	1.866	2.033
Gistel	13	24	38	62	151	47	198	273	40	335	222	557	619	820	1.439	2.036
Ichtemgem	13	37	52	89	158	40	198	300	39	259	288	547	703	461	1.164	1.750
Middelkerke	9	24	43	67	383	75	458	534	16	125	145	270	1.339	1.114	2.453	2.739
Oostende	27	109	96	205	1.410	398	1.808	2.040	25	3.290	1.103	4.393	12.005	11.485	23.490	27.908
Oudenburg	7	19	38	57	85	28	113	177	9	199	395	594	655	332	987	1.590
Arr. Oostende	78	242	317	559	2.587	686	3.273	3.910	149	4.427	2.417	6.844	16.795	16.361	33.156	40.149
Hoogleden	41	37	49	86	129	40	169	296	46	1.624	291	1.915	697	1.953	2.650	4.611
Ingelmunster	17	56	74	130	142	35	177	324	150	1.030	589	1.619	772	638	1.410	3.179
Izegem	13	146	125	271	405	99	504	788	25	2.913	882	3.795	4.511	2.416	6.927	10.747
Ledegem	18	29	61	90	122	31	153	261	20	214	282	496	536	363	899	1.415
Lichtervelde	16	38	28	66	106	25	131	213	34	581	101	682	627	652	1.279	1.995
Moorslede	23	34	46	80	139	38	177	280	18	418	176	594	989	557	1.546	2.158
Roeselare	20	222	188	410	1.343	372	1.715	2.145	185	5.758	1.265	7.023	12.501	11.756	24.257	31.465
Staden	64	44	55	99	131	35	166	329	138	2.265	460	2.725	646	610	1.256	4.119
Arr. Roeselare	212	606	626	1.232	2.517	675	3.192	4.636	616	14.803	4.046	18.849	21.279	18.945	40.224	59.689
Ardoos	41	44	48	92	137	31	168	301	103	2.192	326	2.518	790	379	1.169	3.790
Dentergem	15	31	47	78	89	19	108	201	41	448	293	741	337	423	760	1.542
Meulebeke	22	38	56	94	152	37	189	305	18	951	648	1.599	604	611	1.215	2.832
Oostrozebeke	11	33	34	67	107	15	122	200	20	959	127	1.086	654	271	925	2.031
Pittem	46	36	36	72	110	19	129	247	98	505	287	792	734	585	1.319	2.209
Ruiselede	10	20	32	52	67	26	93	155	23	170	131	301	322	562	884	1.208
Tielt	39	76	87	163	340	110	450	652	79	2.698	633	3.331	3.390	2.716	6.106	9.516
Wielbeke	3	65	44	109	130	23	153	265	3	4.261	179	4.440	996	302	1.298	5.741
Wingene	36	64	89	153	167	40	207	396	70	861	475	1.336	695	595	1.290	2.696
Arr. Tielt	223	407	473	880	1.299	320	1.619	2.722	455	13.045	3.099	16.144	8.522	6.444	14.966	31.565
Alveringem	11	16	17	33	60	16	76	120	15	105	55	160	157	201	358	533
De Panne	0	9	22	31	271	51	322	353	0	74	115	189	1.031	936	1.967	2.156
Koksijde	4	25	39	64	447	91	538	606	10	157	180	337	1.848	2.384	4.232	4.579
Nieuwpoort	10	20	27	47	310	55	365	422	31	310	180	490	1.554	1.487	3.041	3.562
Veurne	10	53	46	99	298	97	395	504	47	1.347	410	1.757	2.216	2.717	4.933	6.737
Arr. Veurne	35	123	151	274	1.386	310	1.696	2.005	103	1.993	940	2.933	6.806	7.725	14.531	17.567
WEST-VLAANDEREN	1.087	3.376	4.109	7.485	20.437	5.479	25.916	34.488	2.378	84.419	28.243	112.662	146.772	146.805	293.577	408.617

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.1.2: Bezoldigde tewerkstelling naar bedrijfstak, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 31 december 2011 en 31 december 2012.

Bedrijfstak	Nace-Bel 2008	Arr. Brugge		Arr. Diksmuide		Arr. Ieper		Arr. Kortrijk	
		31/12/11	31/12/12	31/12/11	31/12/12	31/12/11	31/12/12	31/12/11	31/12/12
Landbouw, jacht, bosbouw	01+02	255	241	159	192	234	249	354	347
Visserij en aquacultuur	03	45	26	0	0	0	0	0	0
Primaire sector		300	267	159	192	234	249	354	347
Winning van delfstoffen	05 t/m 09	0	0	0	0	0	0	0	0
Voeding	10	2.151	2.010	337	336	2.403	2.359	2.395	2.430
Drank	11	184	197	6	5	67	67	133	135
Tabak	12	1	1	53	56	127	140	95	98
Textiel	13	55	57	30	31	680	621	5.801	5.131
Kleding	14	147	142	0	0	38	37	386	280
Leder	15	8	12	0	0	11	11	1	1
Hout	16	25	24	72	65	181	173	707	685
Papier en karton	17	57	32	38	4	143	146	402	364
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	18	792	817	78	73	56	51	536	502
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	19	0	0	0	0	0	0	0	0
Vervaardiging van chemische producten	20	263	278	2	2	689	669	548	545
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	21	17	27	0	0	2	2	87	95
Rubber- en kunststofnijverheid	22	99	95	68	70	124	141	1.322	1.311
Vervaardiging van bouwmaterialen	23	763	554	94	177	105	124	1.641	1.614
Metallurgie en vervaardiging van metaalproducten	24+25	1.048	990	440	440	1.370	1.351	5.240	4.980
Vervaardiging van informatica-, elektronische en optische producten, elektrische apparatuur, machines, apparaten en werktuigen	26 t/m 28	5.394	5.129	150	154	1.633	1.631	4.688	4.656
Vervaardiging van transportmiddelen	29+30	780	894	1	2	13	10	338	370
	<i>Metaal 24 t/m 30</i>	<i>7.222</i>	<i>7.013</i>	<i>591</i>	<i>596</i>	<i>3.016</i>	<i>2.992</i>	<i>10.266</i>	<i>10.006</i>
Vervaardiging van meubelen	31	710	680	227	226	345	330	1.410	1.291
Overige industrie	32	166	161	4	4	3	21	203	183
Reparatie en installatie van machines en apparaten	33	145	219	79	80	135	153	302	233
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom, gekoelde lucht en water	35+36	704	708	19	19	258	261	778	757
Afvalbeheer en recyclage	37 t/m 39	624	663	130	143	146	168	445	447
Industrie		14.133	13.690	1.828	1.887	8.529	8.466	27.458	26.108
Bouw	41 t/m 43	5.131	5.062	1.288	1.295	2.544	2.552	8.848	8.832
Secundaire sector		19.264	18.752	3.116	3.182	11.073	11.018	36.306	34.940
Garagewezers	45	1.154	1.140	315	318	479	472	1.472	1.572
Groothandel en handelsbemiddeling	46	3.233	3.235	577	581	1.254	1.282	6.888	7.298
Kleinhandel	47	7.595	7.722	666	671	1.712	1.658	6.368	6.267
Transport, logistiek en post	49 t/m 53	5.948	5.688	691	652	1.317	1.258	4.559	4.387
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	55+56	5.950	5.922	301	254	1.106	1.022	2.543	2.588
Uitgeverijen en audiovisuele bedrijven	58 t/m 60	140	193	3	5	0	0	98	86
Telecommunicatie	61	421	418	0	1	11	11	257	230
Informatica	62+63	760	849	39	39	249	256	1.276	1.262
Financiële activiteiten en verzekeringen	64 t/m 66	1.528	1.520	252	249	602	607	2.207	2.274
Exploitatie van en handel in onroerend goed	68	647	689	26	13	74	78	455	453
Rechtskundige, boekhoudkundige, bedrijfskundige en technische dienstverlening	69 t/m 71	2.122	2.123	196	217	452	589	2.618	2.591
Reclame en overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	73 t/m 75	312	308	4	2	31	34	237	324
Administratieve en ondersteunende diensten	77 t/m 82	7.651	7.800	822	849	2.293	2.242	9.719	9.894
Reparatie van computers en consumentenartikelen	95	30	34	2	1	1	1	167	199
Overige persoonlijke diensten	96	1.159	1.050	47	46	370	413	1.121	1.120
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	97	117	119	28	29	47	52	110	113
Tertiaire sector		38.767	38.810	3.969	3.927	9.998	9.975	40.095	40.658
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	72	8	318	0	0	6	7	2	2
Openbaar bestuur	84	11.930	12.231	686	677	2.162	2.068	5.579	5.657
Onderwijs	85	10.484	10.437	1.311	1.269	2.925	2.842	10.231	10.296
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	86 t/m 88	19.981	20.162	1.981	2.050	6.275	6.279	17.710	17.581
Kunst, amusement en recreatie	90 t/m 93	1.590	1.621	171	176	438	499	1.081	1.096
Verenigingen	94	1.175	1.159	81	89	134	123	667	691
Niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik	98	0	0	0	0	0	0	0	0
Extraterritoriale organisaties en lichamen	99	0	0	0	0	0	0	0	0
Quartaire sector		45.168	45.928	4.230	4.261	11.940	11.818	35.270	35.323
Handel en diensten		83.935	84.738	8.199	8.188	21.938	21.793	75.365	75.981
Slecht gedefinieerde activiteiten		0	0	0	0	0	0	0	0
ALGEMEEN TOTAAL		103.499	103.757	11.474	11.562	33.245	33.060	112.025	111.268

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

	Arr. Oostende		Arr. Roeselare		Arr. Tielt		Arr. Veurne		West-Vlaanderen		Vlaams Gewest		België	
	31/12/11	31/12/12	31/12/11	31/12/12	31/12/11	31/12/12	31/12/11	31/12/12	31/12/11	31/12/12	31/12/11	31/12/12	31/12/11	31/12/12
	126	115	624	616	501	455	90	98	2.343	2.313	11.036	11.031	14.367	14.352
	31	34	0	0	0	0	5	5	81	65	82	66	125	103
	157	149	624	616	501	455	95	103	2.424	2.378	11.118	11.097	14.492	14.455
	0	0	1	1	0	0	2	6	3	7	403	438	2.998	2.951
	995	993	4.059	4.118	1.981	2.050	1.230	1.261	15.551	15.557	56.136	56.729	78.577	78.742
	6	6	100	100	0	0	0	0	496	510	5.792	5.651	8.870	8.621
	0	0	4	4	0	0	0	0	280	299	1.434	1.465	1.635	1.643
	70	73	390	323	4.039	3.875	41	43	11.106	10.154	18.110	16.925	20.480	19.188
	1	1	84	66	506	445	2	4	1.164	975	3.726	3.341	4.773	3.906
	22	21	21	18	4	4	0	0	67	67	749	756	1.001	1.009
	41	49	386	358	1.503	1.507	20	26	2.935	2.887	6.685	6.515	9.841	9.675
	2	2	125	121	168	198	0	0	935	867	9.096	8.921	12.605	12.408
	134	109	707	677	216	189	23	21	2.542	2.439	10.214	9.873	14.593	13.918
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.176	3.174	3.180	3.204
	313	298	168	160	410	371	4	5	2.397	2.328	33.270	32.362	42.989	42.140
	0	0	0	0	0	0	0	0	106	124	9.497	9.708	24.395	24.762
	52	55	1.192	1.177	1.389	1.396	3	1	4.249	4.246	18.977	18.396	23.340	22.618
	333	369	510	528	435	390	54	47	3.935	3.803	16.426	16.003	28.521	27.633
	210	194	2.669	2.534	1.170	1.181	263	260	12.410	11.930	58.497	55.578	88.305	84.604
	1.472	1.514	1.570	1.625	444	445	167	166	15.518	15.320	43.290	41.665	64.684	61.750
	43	44	1.273	1.215	68	58	3	2	2.519	2.595	34.887	35.213	44.442	45.055
	1.725	1.752	5.512	5.374	1.682	1.684	433	428	30.447	29.845	136.674	132.456	197.431	191.409
	44	53	960	922	735	744	55	53	4.486	4.299	10.753	10.374	12.528	12.068
	121	120	193	152	46	42	1	1	737	684	5.369	5.169	7.184	6.980
	206	192	103	106	62	57	143	21	1.175	1.061	10.263	10.329	17.025	16.718
	112	114	23	4	28	31	51	47	1.973	1.941	13.451	13.285	28.248	28.136
	186	220	615	594	61	62	29	29	2.236	2.326	12.040	12.347	20.710	21.137
	4.363	4.427	15.153	14.803	13.265	13.045	2.091	1.993	86.820	84.419	382.241	374.217	560.924	548.866
	2.428	2.417	4.166	4.046	3.169	3.099	941	940	28.515	28.243	136.112	134.734	219.876	218.302
	6.791	6.844	19.319	18.849	16.434	16.144	3.032	2.933	115.335	112.662	518.353	508.951	780.800	767.168
	450	476	905	870	353	344	192	179	5.320	5.371	34.615	34.361	57.807	56.641
	1.381	1.436	2.792	2.735	1.471	1.481	496	508	18.092	18.556	130.469	131.731	189.296	189.095
	3.195	3.219	3.439	3.508	1.199	1.170	1.672	1.666	25.846	25.881	142.158	141.793	252.985	250.755
	3.380	3.333	2.185	2.150	1.218	1.088	421	442	19.719	18.998	137.343	134.363	216.706	211.970
	2.752	2.763	1.035	1.038	288	272	1.753	1.719	15.728	15.578	64.293	64.180	118.730	117.324
	53	25	685	672	138	134	5	5	1.122	1.120	9.550	9.519	22.300	21.792
	88	78	277	246	5	5	0	11	1.059	1.000	8.630	8.409	23.595	22.972
	41	43	303	311	64	88	150	55	2.882	2.903	29.563	30.280	48.984	49.553
	565	546	1.107	1.228	655	692	296	300	7.212	7.416	48.246	49.866	131.770	130.263
	568	553	224	230	85	89	280	281	2.359	2.386	9.275	9.375	19.803	20.462
	753	743	1.165	1.353	433	409	260	259	7.999	8.284	64.866	66.594	110.636	112.300
	86	91	292	230	55	58	14	13	1.031	1.060	8.392	8.813	16.499	16.641
	3.131	3.114	5.974	6.295	1.667	2.544	1.032	1.174	32.289	33.912	196.523	202.067	328.835	336.497
	6	8	9	10	3	3	3	4	221	260	1.929	2.581	2.562	3.191
	279	310	336	325	108	117	181	162	3.601	3.543	18.179	18.375	31.800	31.696
	50	57	79	78	31	28	28	28	490	504	2.258	2.341	3.252	3.287
	16.778	16.795	20.807	21.279	7.773	8.522	6.783	6.806	144.970	146.772	906.289	914.648	1.575.560	1.574.439
	43	50	145	163	0	0	0	0	204	540	6.990	7.248	15.260	15.597
	3.856	3.699	2.340	2.341	1.161	1.159	2.495	2.310	30.209	30.142	157.007	154.826	395.050	392.225
	3.827	3.855	4.688	4.684	1.800	1.781	1.909	1.811	37.175	36.975	217.737	219.605	403.440	404.804
	7.208	7.611	10.826	10.950	3.046	3.132	2.959	3.076	69.986	70.841	321.866	326.538	551.021	557.546
	846	851	409	446	291	247	454	464	5.280	5.400	26.761	26.401	48.455	48.339
	314	295	359	361	96	125	63	64	2.889	2.907	16.962	17.193	48.956	49.252
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80	83	2.635	2.744
	16.094	16.361	18.767	18.945	6.394	6.444	7.880	7.725	145.743	146.805	747.403	751.894	1.464.817	1.470.507
	32.872	33.156	39.574	40.224	14.167	14.966	14.663	14.531	290.713	293.577	1.653.692	1.666.542	3.040.377	3.044.946
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	39.820	40.149	59.517	59.689	31.102	31.565	17.790	17.567	408.472	408.617	2.183.163	2.186.590	3.835.669	3.826.569

Tabel 4.1.3: Aantal vestigingen en bezoldigde tewerkstelling naar grootteklasse, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2012.

Arrondissement	Minder dan 50 tewerkgestelden				50-200 tewerkgestelden				200 tewerkgestelden en meer			
	Vestigingen		Tewerkstelling		Vestigingen		Tewerkstelling		Vestigingen		Tewerkstelling	
	a.c.	Aandeel in totaal (in %)	a.c.	Aandeel in totaal (in %)	a.c.	Aandeel in totaal (in %)	a.c.	Aandeel in totaal (in %)	a.c.	Aandeel in totaal (in %)	a.c.	Aandeel in totaal (in %)
Brugge	8.264	95,8	46.391	44,7	311	3,6	28.017	27,0	55	0,6	29.349	28,3
Diksmuide	1.343	96,7	7.333	63,4	45	3,2	3.762	32,5	1	0,1	467	4,0
Ieper	2.735	95,3	15.060	45,6	118	4,1	10.281	31,1	18	0,6	7.719	23,3
Kortrijk	7.869	94,5	50.844	45,7	396	4,8	35.470	31,9	60	0,7	24.954	22,4
Oostende	3.767	96,3	19.558	48,7	119	3,0	10.886	27,1	24	0,6	9.705	24,2
Roeselare	4.387	94,6	26.484	44,4	218	4,7	19.328	32,4	31	0,7	13.877	23,2
Tielt	2.609	95,8	15.303	48,5	91	3,3	8.569	27,1	22	0,8	7.693	24,4
Veurne	1.939	96,7	10.025	57,1	60	3,0	5.069	28,9	6	0,3	2.473	14,1
WEST-VLAANDEREN	32.913	95,4	190.998	46,7	1.358	3,9	121.382	29,7	217	0,6	96.237	23,6
VLAAMS GEWEST	149.791	94,8	935.275	42,8	6.895	4,4	621.161	28,4	1.330	0,8	630.154	28,8
BELGIË	259.889	95,0	1.596.070	41,7	11.292	4,1	1.030.720	26,9	2.377	0,9	1.199.779	31,4

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.1.4: Zelfstandigen en helpers (al naar sector en geslacht, gemeenten van West-Vlaanderen, 31 december 2012.

Gemeente	PRIMAIRE SECTOR				INDUSTRIE				BOUW				TERTIAIRE SECTOR				QUARTAIRE SECTOR				ONGEKEND				TOTAAL			
	Mannen	Vrouwen	Totaal		Mannen	Vrouwen	Totaal		Mannen	Vrouwen	Totaal		Mannen	Vrouwen	Totaal		Mannen	Vrouwen	Totaal		Mannen	Vrouwen	Totaal		Mannen	Vrouwen	Totaal	
Beernem	195	105	300		46	24	70		143	25	168		483	304	787		49	32	81		20	6	26		936	496	1.432	
Blankenberge	30	14	44		34	12	46		87	20	107		645	457	1.102		54	39	93		12	13	25		862	555	1.417	
Brugge	214	113	327		247	136	383		563	111	674		3.726	2.546	6.272		565	370	935		114	66	180		5.429	3.342	8.771	
Damme	200	89	289		48	16	64		157	27	184		487	332	819		57	36	93		13	8	21		962	508	1.470	
Jabbeke	159	80	239		50	14	64		127	18	145		539	361	900		68	56	124		12	10	22		955	539	1.494	
Knokke-Heist	126	70	196		154	58	212		334	81	415		2.083	1.278	3.361		260	164	424		49	38	87		3.006	1.689	4.695	
Oostkamp	209	111	320		88	27	115		224	32	256		778	542	1.320		86	68	154		27	11	38		1.412	791	2.203	
Torhout	144	99	243		56	27	83		181	29	210		599	426	1.025		64	49	113		16	6	22		1.060	636	1.696	
Zedelgem	178	112	290		68	19	87		243	38	281		732	484	1.216		66	53	119		22	13	35		1.309	719	2.028	
Zuilenkerke	77	49	126		11	6	17		29	8	37		150	82	232		17	9	26		2	3	5		286	157	443	
Arr.Brugge	1.532	842	2.374		802	339	1.141		2.088	389	2.477		10.222	6.812	17.034		1.286	876	2.162		287	174	461		16.217	9.432	25.649	
Diksmuide	363	194	557		59	23	82		146	26	172		585	383	968		42	34	76		17	4	21		1.212	664	1.876	
Houthulst	161	98	259		37	8	45		100	17	117		256	211	467		21	22	43		4	9	13		579	365	944	
Koekelare	162	98	260		35	8	43		104	16	120		238	178	416		19	16	35		6	8	14		564	324	888	
Kortemark	216	126	342		43	24	67		169	27	196		376	253	629		29	27	56		11	3	14		844	460	1.304	
Lo-Reninge	168	91	259		14	9	23		31	7	38		127	99	226		7	6	13		6	1	7		353	213	566	
Arr.Diksmuide	1.070	607	1.677		188	72	260		550	93	643		1.582	1.124	2.706		118	105	223		44	25	69		3.552	2.026	5.578	
Heuvelland	261	140	401		33	10	43		92	16	108		281	217	498		14	18	32		32	7	6		488	407	1.095	
Ieper	345	202	547		100	37	137		243	47	290		1.022	739	1.761		148	98	246		30	18	48		1.888	1.141	3.029	
Langemark-Poelkapelle	201	106	307		26	16	42		85	13	98		207	160	367		11	19	30		8	4	12		538	318	856	
Mesen	8	4	12		1	0	1		6	3	9		19	14	33		2	0	2		1	0	1		37	21	58	
Poperinge	379	213	592		59	20	79		152	27	179		537	432	969		47	33	80		20	8	28		1.194	733	1.927	
Vleteren	112	64	176		21	8	29		38	5	43		114	92	206		8	5	13		1	0	1		294	174	468	
Wervik	150	88	238		50	23	73		125	21	146		429	301	730		41	26	67		13	9	22		808	468	1.276	
Zonnebeke	244	146	390		53	16	69		126	30	156		392	275	667		35	24	59		9	4	13		859	495	1.354	
Arr.Ieper	1.700	963	2.663		343	130	473		867	162	1.029		3.001	2.230	5.231		306	223	529		89	49	138		6.306	3.757	10.063	

Anzegem	139	57	196	72	26	98	158	21	179	507	342	849	46	31	77	12	6	18	934	483	1.417
Avelgem	48	25	73	20	8	28	86	14	100	260	192	452	18	16	34	7	3	10	439	258	697
Deerlijk	74	32	106	54	17	71	107	15	122	404	263	667	27	22	49	11	5	16	677	354	1.031
Harebeke	77	44	121	91	27	118	247	34	281	762	547	1.309	72	53	125	21	13	34	1.270	718	1.988
Kortrijk	213	113	326	270	115	385	476	75	551	2.737	1.704	4.441	369	256	625	72	47	119	4.137	2.310	6.447
Kuurne	24	20	44	54	18	72	129	23	152	386	261	647	22	22	44	9	9	18	624	353	977
Lendelede	59	31	90	30	3	33	59	9	68	210	134	344	15	9	24	4	3	7	377	189	566
Menen	88	53	141	85	40	125	221	30	251	880	619	1.499	79	63	142	25	8	33	1.378	813	2.191
Spiere-Helkijn	17	10	27	4	5	9	13	6	19	68	37	105	4	3	7	0	1	1	106	62	168
Waregem	135	64	199	197	48	245	313	50	363	1.298	793	2.091	101	92	193	33	19	52	2.077	1.066	3.143
Wevelgem	113	56	169	122	41	163	242	29	271	894	602	1.496	82	75	157	27	19	46	1.480	822	2.302
Zwevegem	161	77	238	83	26	109	211	43	254	745	494	1.239	68	67	135	22	14	36	1.290	721	2.011
Arr. Kortrijk	1.148	582	1.730	1.082	374	1.456	2.262	349	2.611	9.151	5.988	15.139	903	709	1.612	243	147	390	14.789	8.149	22.938
Bredene	14	14	28	13	8	21	81	15	96	409	278	687	43	28	71	16	6	22	576	349	925
De Haan	59	42	101	37	14	51	64	25	89	526	402	928	63	55	118	11	3	14	760	541	1.301
Gistel	96	47	143	33	19	52	91	12	103	342	254	596	42	35	77	7	4	11	611	371	982
Ichtegem	185	90	275	38	22	60	153	20	173	401	300	701	32	23	55	11	8	19	820	463	1.283
Middelkerke	124	73	197	37	30	67	111	26	137	693	518	1.211	44	40	84	14	12	26	1.023	699	1.722
Oostende	53	45	98	134	50	184	268	42	310	1.822	1.195	3.017	235	145	380	67	37	104	2.579	1.514	4.093
Oudenburg	75	44	119	32	12	44	77	14	91	262	220	482	29	13	42	6	3	9	481	306	787
Arr. Oostende	606	355	961	324	155	479	845	154	999	4.455	3.167	7.622	488	339	827	132	73	205	6.850	4.243	11.093
Hooghelede	204	102	306	17	13	30	88	17	105	314	204	518	40	25	65	10	7	17	673	368	1.041
Ingelmunster	83	41	124	55	17	72	152	23	175	329	212	541	17	19	36	6	5	11	642	317	959
Izegem	96	60	156	115	30	145	258	33	291	877	548	1.425	83	70	153	20	12	32	1.449	753	2.202
Ledegem	111	48	159	39	18	57	112	18	130	365	252	617	22	15	37	6	5	11	655	356	1.011
Lichtervelde	126	76	202	31	7	38	88	17	105	263	164	427	23	24	47	2	5	7	533	293	826
Moorslede	148	71	219	34	18	52	112	22	134	371	245	616	25	24	49	6	4	10	696	384	1.080
Rooselare	196	127	323	184	68	252	383	66	449	1.962	1.207	3.169	225	180	405	47	19	66	2.997	1.667	4.664
Staden	256	175	431	57	18	75	119	22	141	354	237	591	22	26	48	15	10	25	823	488	1.311
Arr. Rooselare	1.220	700	1.920	532	189	721	1.312	218	1.530	4.835	3.069	7.904	457	383	840	112	67	179	8.468	4.626	13.094
Ardoie	172	107	279	40	11	51	118	20	138	337	229	566	30	31	61	15	5	20	712	403	1.115
Dentergem	110	57	167	50	10	60	100	16	116	290	221	511	22	15	37	6	4	10	578	323	901
Meulebeke	166	102	268	54	18	72	147	20	167	382	304	686	25	27	52	10	1	11	784	472	1.256
Oostrozebeke	64	38	102	33	12	45	97	17	114	283	181	464	19	18	37	8	6	14	504	272	776
Pittem	170	122	292	32	9	41	102	11	113	266	172	438	15	12	27	6	5	11	591	331	922
Ruiselede	128	66	194	23	4	27	64	18	82	203	135	338	17	21	38	3	2	5	438	246	684
Tielt	310	172	482	71	27	98	196	40	236	655	447	1.102	69	46	115	13	10	23	1.314	742	2.056
Wrielsbeke	60	26	86	55	13	68	105	12	117	333	203	536	23	21	44	8	10	18	584	285	869
Wingene	293	174	467	81	20	101	212	43	255	490	353	843	34	38	72	14	7	21	1.124	635	1.759
Arr. Tielt	1.473	864	2.337	439	124	563	1.141	197	1.338	3.239	2.245	5.484	254	229	483	83	50	133	6.629	3.709	10.338
Alveringem	200	98	298	20	2	22	41	12	53	166	152	318	12	8	20	7	2	9	446	274	720
De Panne	23	13	36	22	14	36	47	9	56	434	293	727	26	21	47	12	5	17	564	355	919
Koksijde	58	29	87	78	44	122	136	31	167	1.097	689	1.786	157	98	255	18	13	31	1.544	904	2.448
Nieuwpoort	57	35	92	31	16	47	80	26	106	478	318	796	31	24	55	11	5	16	688	424	1.112
Veurne	204	91	295	32	20	52	90	23	113	368	277	645	37	31	68	7	7	14	738	449	1.187
Arr. Veurne	542	266	808	183	96	279	394	101	495	2.543	1.729	4.272	263	182	445	55	32	87	3.980	2.406	6.386
WEST-VLAANDEREN	9.291	5.179	14.470	3.893	1.479	5.372	9.459	1.663	11.122	39.028	26.364	65.392	4.075	3.046	7.121	1.045	617	1.662	66.791	38.348	105.139
VLAAMS GEWEST	28.708	13.924	42.632	14.733	5.129	19.862	43.096	5.692	48.788	195.017	115.749	310.766	21.294	17.275	38.569	7.432	4.407	11.839	310.280	162.176	472.456

(a) Totaal aantal zelfstandigen en helpers, exclusief zelfstandigen in bijberoep.
Bron: RSIZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.1.5: Zelfstandigen en helpers (a) naar bedrijfstak en geslacht in West-Vlaanderen, 31 december 2011 en 31 december 2012.

Bedrijfstak	Nace-Bel 2008	31 december 2011			31 december 2012			Evolutie 2011-2012 (in %)			Aandeel mannen en vrouwen in totaal per sector (2012) (in %)	
		Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen
Landbouw, jacht, bosbouw	01+02	9.407	5.356	14.763	9.242	5.165	14.407	-1,8	-3,6	-2,4	64,1	35,9
Visserij en aquacultuur	03	47	14	61	49	14	63	4,3	0,0	3,3	77,8	22,2
Primaire sector		9.454	5.370	14.824	9.291	5.179	14.470	-1,7	-3,6	-2,4	64,2	35,8
Winning van delfstoffen	05 t/m 09	5	1	6	2	1	3	-60,0	0,0	-50,0	66,7	33,3
Voeding	10	1.069	653	1.722	1.036	628	1.664	-3,1	-3,8	-3,4	62,3	37,7
Drank	11	13	1	14	12	1	13	-7,7	0,0	-7,1	92,3	7,7
Tabak	12	2	2	4	2	3	5	0,0	50,0	25,0	40,0	60,0
Textiel	13	294	103	397	279	99	378	-5,1	-3,9	-4,8	73,8	26,2
Kleding	14	245	176	421	239	166	405	-2,4	-5,7	-3,8	59,0	41,0
Leder	15	45	8	53	45	6	51	0,0	-25,0	-3,8	88,2	11,8
Hout	16	257	85	342	251	82	333	-2,3	-3,5	-2,6	75,4	24,6
Papier en karton	17	50	31	81	51	32	83	2,0	3,2	2,5	61,4	38,6
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	18	363	154	517	349	161	510	-3,9	4,5	-1,4	68,4	31,6
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	19	1	0	1	1	0	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Vervaardiging van chemische producten	20	20	8	28	21	8	29	5,0	0,0	3,6	72,4	27,6
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	21	1	0	1	1	0	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Rubber- en kunststofnijverheid	22	6	1	7	6	1	7	0,0	0,0	0,0	85,7	14,3
Vervaardiging van bouwmaterialen	23	450	78	528	449	77	526	-0,2	-1,3	-0,4	85,4	14,6
Metalurgie en vervaardiging van metaalproducten	24+25	311	40	351	293	37	330	-5,8	-7,5	-6,0	88,8	11,2
Vervaardiging van informatica-, elektronische en optische producten, elektrische apparatuur, machines, apparaten en werktuigen	26 t/m 28	158	11	169	149	9	158	-5,7	-18,2	-6,5	94,3	5,7
Vervaardiging van transportmiddelen	29+30	18	1	19	17	0	17	-5,6	-100,0	-10,5	100,0	0,0
Vervaardiging van meubelen	31	487	52	539	459	46	505	-5,7	-11,5	-6,3	90,9	9,1
Overige industrie	32	171	20	191	170	19	189	-0,6	-5,0	-1,0	89,9	10,1
Reparatie en installatie van machines en apparaten	33	231	71	302	231	75	306	0,0	5,6	1,3	75,5	24,5
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom, gekoelde lucht en water	35+36	136	32	168	135	33	168	-0,7	3,1	0,0	80,4	19,6
Afvalbeheer en recyclage	37 t/m 39	101	39	140	100	38	138	-1,0	-2,6	-1,4	72,5	27,5
		56	3	59	54	3	57	-3,6	0,0	-3,4	94,7	5,3
Industrie		4.003	1.518	5.521	3.893	1.479	5.372	-2,7	-2,6	-2,7	72,5	27,5
Bouw	41 t/m 43	9.248	1.672	10.920	9.459	1.663	11.122	2,3	-0,5	1,8	85,0	15,0
Secundaire sector		13.251	3.190	16.441	13.352	3.142	16.494	0,8	-1,5	0,3	81,0	19,0

Garagewezers	45	4.417	1.659	6.076	4.413	1.669	6.082	-0,1	0,6	0,1	72,6	27,4
Groothandel en handelsbemiddeling	46	2.535	1.180	3.715	2.546	1.186	3.732	0,4	0,5	0,5	68,2	31,8
Kleinhandel	47	10.537	7.976	18.513	10.362	7.729	18.091	-1,7	-3,1	-2,3	57,3	42,7
Transport, logistiek en post	49 t/m 53	2.268	875	3.143	2.256	855	3.111	-0,5	-2,3	-1,0	72,5	27,5
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	55+56	5.493	4.556	10.049	5.479	4.470	9.949	-0,3	-1,9	-1,0	55,1	44,9
Uitgeverijen en audiovisuele bedrijven	58 t/m 60	131	101	232	133	99	232	1,5	-2,0	0,0	57,3	42,7
Telecommunicatie	61	7	1	8	6	2	8	-14,3	100,0	0,0	75,0	25,0
Informatica	62+63	118	14	132	118	16	134	0,0	14,3	1,5	88,1	11,9
Financiële activiteiten en verzekeringen	64 t/m 66	1.120	466	1.586	1.120	421	1.533	-0,7	-9,7	-3,3	72,5	27,5
Exploitatie van en handel in onroerend goed	68	1.074	623	1.697	1.085	623	1.708	1,0	0,0	0,6	63,5	36,5
Rechtskundige, boekhoudkundige, bedrijfskundige en technische dienstverlening	69 t/m 71	4.136	1.797	5.933	4.182	1.876	6.058	1,1	4,4	2,1	69,0	31,0
Reclame en overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	73 t/m 75	3.602	1.874	5.476	3.776	1.937	5.713	4,8	3,4	4,3	66,1	33,9
Administratieve en ondersteunende diensten	77 t/m 82	1.363	585	1.948	1.353	557	1.910	-0,7	-4,8	-2,0	70,8	29,2
Reparatie van computers en consumentenartikelen	95	525	231	756	519	222	741	-1,1	-3,9	-2,0	70,0	30,0
Overige persoonlijke diensten	96	1.649	4.590	6.239	1.684	4.698	6.382	2,1	2,4	2,3	26,4	73,6
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	97	4	4	8	4	4	8	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0
Tertiaire sector		38.979	26.532	65.511	39.028	26.364	65.392	0,1	-0,6	-0,2	59,7	40,3
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	72	35	12	47	37	15	52	5,7	25,0	10,6	71,2	28,8
Openbaar bestuur	84	27	6	33	27	4	31	0,0	-33,3	-6,1	87,1	12,9
Onderwijs	85	268	266	534	282	264	546	5,2	-0,8	2,2	51,6	48,4
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	86 t/m 88	2.878	2.180	5.058	2.857	2.222	5.079	-0,7	1,9	0,4	56,3	43,7
Kunst, amusement en recreatie	90 t/m 93	829	508	1.337	851	530	1.381	2,7	4,3	3,3	61,6	38,4
Verenigingen	94	23	10	33	21	11	32	-8,7	10,0	-3,0	65,6	34,4
Niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik	98	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraterritoriale organisaties en lichamen	99	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Quartaire sector		4.060	2.982	7.042	4.075	3.046	7.121	0,4	2,1	1,1	57,2	42,8
Handel en diensten		43.039	29.514	72.553	43.103	29.410	72.513	0,1	-0,4	-0,1	59,4	40,6
Slecht gedefinieerde activiteiten		745	471	1.216	1.045	617	1.662	40,3	31,0	36,7	62,9	37,1
ALGEMEEN TOTAAL		66.489	38.545	105.034	66.791	38.348	105.139	0,5	-0,5	0,1	63,5	36,5

(a) Totaal aantal zelfstandigen en helpers, exclusief zelfstandigen in bijberoep.
Bron: RSVZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.1.6: Zelfstandigen en helpers [a] naar bedrijfstak, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 31 december 2011 en 31 december 2012.

Bedrijfstak	Nace-Bel 2008	Arr. Brugge 31/12/11 31/12/12	Arr. Diksmuide 31/12/11 31/12/12	Arr. Ieper 31/12/11 31/12/12	Arr. Kortrijk 31/12/11 31/12/12
Landbouw, jacht, bosbouw	01+02	2.414 2.340	1.717 1.677	2.739 2.663	1.769 1.726
Visserij en aquacultuur	03	35 34	0 0	0 0	3 4
Primaire sector		2.449 2.374	1.717 1.677	2.739 2.663	1.772 1.730
Winning van delfstoffen	05 t/m 09	0 0	1 1	1 1	0 0
Voeding	10	349 336	110 112	182 185	423 405
Drank	11	2 2	2 2	4 3	5 5
Tabak	12	0 0	0 0	0 1	3 3
Textiel	13	46 46	14 13	14 14	182 170
Kleding	14	95 90	16 16	32 29	112 109
Leder	15	4 4	0 0	3 3	18 16
Hout	16	79 75	8 6	37 39	88 86
Papier en karton	17	19 20	1 1	11 10	24 24
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	18	130 131	17 14	35 36	131 125
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	19	0 0	0 0	0 0	0 0
Vervaardiging van chemische producten	20	6 6	0 0	1 1	11 11
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	21	1 1	0 0	0 0	0 0
Rubber- en kunststofnijverheid	22	1 1	1 1	2 2	2 2
Vervaardiging van bouwmaterialen	23	119 119	32 32	39 37	139 135
Metallurgie en vervaardiging van metaalproducten	24+25	72 69	12 12	35 34	97 87
Vervaardiging van informatica-, elektronische en optische producten, elektrische apparatuur, machines, apparaten en werktuigen	26 t/m 28	40 37	5 5	14 12	47 43
Vervaardiging van transportmiddelen	29+30	3 3	0 0	1 1	8 7
<i>Metaal</i> 24 t/m 30		115 109	17 17	50 47	152 137
Vervaardiging van meubelen	31	47 45	9 11	15 14	52 52
Overige industrie	32	78 78	5 7	22 23	91 94
Reparatie en installatie van machines en apparaten	33	34 34	11 10	16 16	39 39
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom, gekoelde lucht en water	35+36	37 36	7 7	5 5	31 31
Afvalbeheer en recyclage	37 t/m 39	7 8	11 10	7 7	13 12
Industrie		1.169 1.141	262 260	476 473	1.516 1.456
Bouw	41 t/m 43	2.443 2.477	617 643	1.010 1.029	2.610 2.611
Secundaire sector		3.612 3.618	879 903	1.486 1.502	4.126 4.067
Garagewezen	45	1.280 1.288	348 354	545 551	1.420 1.434
Groothandel en handelsbemiddeling	46	901 917	149 151	291 290	927 920
Kleinhandel	47	4.838 4.767	791 779	1.441 1.419	4.155 4.026
Transport, logistiek en post	49 t/m 53	876 865	167 166	230 228	638 637
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	55+56	2.802 2.779	341 332	830 790	1.972 1.980
Uitgeverijen en audiovisuele bedrijven	58 t/m 60	77 74	7 7	15 16	54 51
Telecommunicatie	61	1 1	0 0	1 1	4 3
Informatica	62+63	38 39	3 2	7 8	45 46
Financiële activiteiten en verzekeringen	64 t/m 66	364 354	76 76	140 135	375 358
Exploitatie van en handel in onroerend goed	68	466 478	47 47	120 121	403 412
Rechtskundige, boekhoudkundige, bedrijfskundige en technische dienstverlening	69 t/m 71	1.786 1.802	184 195	421 438	1.551 1.577
Reclame en overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	73 t/m 75	1.493 1.574	189 199	393 411	1.397 1.468
Administratieve en ondersteunende diensten	77 t/m 82	501 478	75 75	156 155	455 452
Reparatie van computers en consumentenartikelen	95	173 168	30 32	82 77	172 170
Overige persoonlijke diensten	96	1.402 1.449	283 291	594 589	1.601 1.603
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	97	1 1	0 0	2 2	2 2
Tertiaire sector		16.999 17.034	2.690 2.706	5.268 5.231	15.171 15.139
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	72	16 16	0 1	0 0	9 10
Openbaar bestuur	84	13 12	1 1	1 1	6 6
Onderwijs	85	151 154	13 11	41 39	139 138
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	86 t/m 88	1.534 1.550	165 168	413 412	1.129 1.131
Kunst, amusement en recreatie	90 t/m 93	405 416	37 40	75 76	311 322
Verenigingen	94	14 14	2 2	0 1	7 5
Niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik	98	0 0	0 0	0 0	0 0
Extraterritoriale organisaties en lichamen	99	0 0	0 0	0 0	0 0
Quartaire sector		2.133 2.162	218 223	530 529	1.601 1.612
Handel en diensten		19.132 19.196	2.908 2.929	5.798 5.760	16.772 16.751
Slecht gedefinieerde activiteiten		394 461	52 69	98 138	259 390
ALGEMEEN TOTAAL		25.587 25.649	5.556 5.578	10.121 10.063	22.929 22.938

[a] Totaal aantal zelfstandigen en helpers, exclusief zelfstandigen in bijberoep.
Bron: RSVZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

	Arr. Oostende		Arr. Roeselare		Arr. Tielt		Arr. Veurne		West-Vlaanderen		Vlaams Gewest		België	
	31/12/11	31/12/12	31/12/11	31/12/12	31/12/11	31/12/12	31/12/11	31/12/12	31/12/11	31/12/12	31/12/11	31/12/12	31/12/11	31/12/12
	958	941	1.963	1.920	2.386	2.337	817	803	14.763	14.407	43.418	42.512	65.960	64.875
	17	20	0	0	0	0	6	5	61	63	120	120	192	191
	975	961	1.963	1.920	2.386	2.337	823	808	14.824	14.470	43.538	42.632	66.152	65.066
	1	0	2	1	0	0	1	0	6	3	28	26	68	65
	169	158	223	216	173	165	93	87	1.722	1.664	5.927	5.719	8.508	8.309
	1	1	0	0	0	0	0	0	14	13	62	61	115	112
	0	0	0	0	0	0	1	1	4	5	15	18	31	34
	23	21	60	58	44	42	14	14	397	378	942	895	1.241	1.195
	33	28	60	59	49	52	24	22	421	405	1.272	1.225	1.882	1.802
	3	3	14	13	10	10	1	2	53	51	187	182	245	236
	28	28	46	43	38	38	18	18	342	333	1.173	1.133	1.867	1.795
	7	7	6	7	9	9	4	5	81	83	273	266	404	398
	63	62	71	73	38	37	32	32	517	510	2.237	2.236	3.518	3.519
	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	6	6	6	6
	1	1	5	5	3	3	1	2	28	29	104	93	168	153
	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	15	15	41	38
	0	0	1	1	0	0	0	0	7	7	12	12	18	18
	46	48	57	63	72	69	24	23	528	526	2.514	2.598	4.643	4.926
	28	27	50	49	39	35	18	17	351	330	1.051	1.005	1.632	1.569
	10	10	29	28	15	15	9	8	169	158	376	356	545	518
	1	1	3	2	2	2	1	1	19	17	62	58	103	96
	39	38	82	79	56	52	28	26	539	505	1.489	1.419	2.280	2.183
	9	7	29	28	22	23	8	9	191	189	614	598	908	889
	32	35	34	30	24	23	16	16	302	306	1.480	1.498	2.145	2.152
	17	18	26	27	19	18	6	6	168	168	623	631	874	884
	20	21	14	14	12	11	14	13	140	138	1.117	1.073	1.699	1.618
	4	3	4	4	10	10	3	3	59	57	163	158	234	224
	496	479	734	721	580	563	288	279	5.521	5.372	20.253	19.862	30.895	30.556
	951	999	1.495	1.530	1.308	1.338	486	495	10.920	11.122	47.635	48.788	84.781	88.797
	1.447	1.478	2.229	2.251	1.888	1.901	774	774	16.441	16.494	67.888	68.650	115.676	119.353
	538	527	949	940	694	695	302	293	6.076	6.082	24.580	24.641	36.313	36.621
	365	362	470	463	364	376	248	253	3.715	3.732	19.625	19.787	30.853	31.007
	2.301	2.233	2.178	2.118	1.530	1.504	1.279	1.245	18.513	18.091	81.304	79.536	124.915	122.626
	324	315	438	433	321	321	149	146	3.143	3.111	13.004	12.963	19.765	19.865
	1.646	1.604	949	956	620	620	889	888	10.049	9.949	44.753	45.276	70.840	72.271
	30	28	26	29	15	18	8	9	232	232	1.487	1.557	2.839	3.017
	0	1	0	0	2	2	0	0	8	8	54	51	102	96
	13	13	13	14	9	8	4	4	132	134	775	803	1.237	1.277
	186	186	200	191	130	124	115	109	1.586	1.533	6.978	6.794	11.123	10.940
	229	221	172	172	123	122	137	135	1.697	1.708	9.013	8.953	14.526	14.412
	527	533	694	720	421	441	349	352	5.933	6.058	34.037	35.067	59.197	60.914
	596	597	629	653	418	440	361	371	5.476	5.713	33.107	34.234	55.096	57.022
	205	201	259	254	185	181	112	114	1.948	1.910	8.914	8.753	14.358	14.132
	69	67	121	118	66	67	43	42	756	741	3.086	3.036	4.696	4.655
	710	732	809	843	540	564	300	311	6.239	6.382	28.626	29.263	46.607	48.051
	2	2	0	0	1	1	0	0	8	8	54	52	117	113
	7.741	7.622	7.907	7.904	5.439	5.484	4.296	4.272	65.511	65.392	309.397	310.766	492.584	497.019
	11	10	5	7	2	2	4	6	47	52	309	321	775	809
	4	4	5	4	1	1	2	2	33	31	211	203	444	429
	61	62	58	64	41	41	30	37	534	546	3.332	3.518	6.759	7.176
	574	563	606	612	329	330	308	313	5.058	5.079	25.342	25.569	47.376	47.749
	179	183	158	152	98	108	74	84	1.337	1.381	8.539	8.873	14.590	15.186
	5	5	1	1	1	1	3	3	33	32	89	85	220	214
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	834	827	833	840	472	483	421	445	7.042	7.121	37.822	38.569	70.164	71.563
	8.575	8.449	8.740	8.744	5.911	5.967	4.717	4.717	72.553	72.513	347.219	349.335	562.748	568.582
	150	205	118	179	87	133	58	87	1.216	1.662	9.224	11.839	13.799	17.367
	11.147	11.093	13.050	13.094	10.272	10.338	6.372	6.386	105.034	105.139	467.869	472.456	758.375	770.368

Tabel 4.2.1: Werkloosheid en werkloosheidsdruk naar geslacht, gemeenten van West-Vlaanderen, 2013.

Gemeente	MANNEN				VROUWEN				TOTAAL			
	NWWZ (a)	Ouderen (b)	NWWZ+ouderen	Werkloosheidsdruk (c)	NWWZ (a)	Ouderen (b)	NWWZ+ouderen	Werkloosheidsdruk (c)	NWWZ (a)	Ouderen (b)	NWWZ+ouderen	Werkloosheidsdruk (c)
Beernem	151	27	178	3,6%	135	28	163	3,6%	286	55	341	3,6%
Blankenberge	498	116	614	10,6%	420	128	548	9,5%	918	244	1.162	10,1%
Brugge	2.021	296	2.317	6,5%	1.597	339	1.936	5,4%	3.618	635	4.253	6,0%
Damme	90	22	112	3,3%	111	30	141	4,3%	201	52	253	3,8%
Jabbeke	138	26	164	3,8%	139	32	171	4,1%	277	58	335	4,0%
Knokke-Heist	415	107	522	5,6%	366	170	536	5,6%	781	277	1.058	5,6%
Oostkamp	235	44	279	3,9%	207	66	273	4,0%	442	110	552	4,0%
Torhout	257	51	308	4,8%	230	68	298	4,9%	487	119	606	4,8%
Zedelgem	224	29	253	3,6%	219	76	295	4,3%	443	105	548	4,0%
Zuienkerke	24	7	31	3,4%	39	4	43	5,0%	63	11	74	4,2%
Arr. Brugge	4.053	725	4.778	5,6%	3.463	941	4.404	5,3%	7.516	1.666	9.182	5,4%
Diksmuide	204	26	230	4,5%	165	44	209	4,3%	369	70	439	4,4%
Houthulst	117	19	136	4,4%	104	24	128	4,3%	221	43	264	4,4%
Koekelare	84	22	106	3,9%	88	33	121	4,6%	172	55	227	4,2%
Kortemark	129	24	153	4,0%	114	28	142	3,9%	243	52	295	4,0%
Lo-Reninge	28	8	36	3,7%	23	7	30	3,1%	51	15	66	3,4%
Arr. Diksmuide	562	99	661	4,2%	494	136	630	4,2%	1.056	235	1.291	4,2%
Heuvelland	102	19	121	4,7%	81	24	105	4,6%	183	43	226	4,7%
Ieper	562	78	640	5,9%	485	132	617	5,9%	1.047	210	1.257	5,9%
Langemark-Poelkapelle	77	21	98	3,9%	82	18	100	4,3%	159	39	198	4,1%
Mesen	27	1	28	9,6%	33	7	40	14,3%	60	8	68	11,9%
Poperinge	205	38	243	4,0%	208	87	295	5,2%	413	125	538	4,6%
Vleteren	28	5	33	3,0%	29	7	36	3,4%	57	12	69	3,2%
Wervik	297	47	344	6,2%	277	101	378	7,0%	574	148	722	6,6%
Zonnebeke	102	22	124	3,2%	123	43	166	4,6%	225	65	290	3,9%
Arr. Ieper	1.400	231	1.631	5,0%	1.318	419	1.737	5,6%	2.718	650	3.368	5,3%
Anzegem	129	39	168	3,7%	155	42	197	4,6%	284	81	365	4,2%
Avelgem	133	22	155	5,1%	133	44	177	6,1%	266	66	332	5,6%
Deerlijk	124	13	137	3,8%	136	40	176	5,1%	260	53	313	4,5%
Harelbeke	368	44	412	4,8%	358	72	430	5,3%	726	116	842	5,0%
Kortrijk	1.539	190	1.729	7,6%	1.239	226	1.465	6,6%	2.778	416	3.194	7,1%
Kuurne	194	25	219	5,5%	164	52	216	5,6%	358	77	435	5,6%
Lendelede	47	7	54	3,0%	62	18	80	4,8%	109	25	134	3,9%
Menen	677	95	772	7,8%	633	126	759	7,9%	1.310	221	1.531	7,8%
Spiere-Helkijn	53	3	56	8,4%	42	7	49	7,5%	95	10	105	8,0%
Waregem	467	74	541	4,7%	496	127	623	5,5%	963	201	1.164	5,1%
Wevelgem	374	55	429	4,4%	385	83	468	5,0%	759	138	897	4,7%
Zwevegem	287	39	326	4,3%	262	51	313	4,3%	549	90	639	4,3%
Arr. Kortrijk	4.392	606	4.998	5,7%	4.065	888	4.953	5,8%	8.457	1.494	9.951	5,8%
Bredene	306	49	355	6,6%	244	69	313	6,1%	550	118	668	6,4%
De Haan	198	59	257	7,2%	196	70	266	7,3%	394	129	523	7,3%
Gistel	172	15	187	5,1%	140	28	168	4,7%	312	43	355	4,9%
Ichtegem	156	36	192	4,3%	171	40	211	5,0%	327	76	403	4,6%
Middelkerke	321	95	416	7,6%	255	105	360	6,7%	576	200	776	7,2%
Oostende	2.003	317	2.320	11,2%	1.390	380	1.770	8,9%	3.393	697	4.090	10,0%
Oudenburg	104	16	120	4,2%	103	24	127	4,7%	207	40	247	4,4%
Arr. Oostende	3.260	587	3.847	8,3%	2.499	716	3.215	7,2%	5.759	1.303	7.062	7,8%
Hoogdele	92	16	108	3,4%	95	25	120	4,1%	187	41	228	3,7%
Ingelmunster	113	20	133	4,0%	110	44	154	4,8%	223	64	287	4,4%
Izegem	328	53	381	4,6%	320	83	403	5,0%	648	136	784	4,8%
Ledegem	88	16	104	3,6%	102	20	122	4,4%	190	36	226	4,0%
Lichtervelde	67	14	81	3,0%	63	23	86	3,4%	130	37	167	3,2%
Moorslede	105	24	129	3,8%	99	28	127	4,0%	204	52	256	3,9%
Roeselare	1.016	114	1.130	6,1%	836	137	973	5,5%	1.852	251	2.103	5,8%
Staden	91	13	104	3,1%	73	23	96	3,1%	164	36	200	3,1%
Arr. Roeselare	1.900	270	2.170	4,8%	1.698	383	2.081	4,8%	3.598	653	4.251	4,8%
Ardoos	88	22	110	3,9%	93	19	112	4,2%	181	41	222	4,0%
Dentergem	78	18	96	3,7%	82	29	111	4,5%	160	47	207	4,1%
Meulebeke	105	18	123	3,5%	109	25	134	4,0%	214	43	257	3,8%
Oostrozebeke	73	12	85	3,5%	79	23	102	4,4%	152	35	187	4,0%
Pittem	59	9	68	3,2%	57	15	72	3,6%	116	24	140	3,4%
Ruiselede	62	6	68	4,0%	41	9	50	3,2%	103	15	118	3,6%
Tielt	236	37	273	4,4%	233	41	274	4,6%	469	78	547	4,5%
Wielsbeke	94	20	114	3,9%	122	33	155	5,6%	216	53	269	4,7%
Wingene	108	19	127	2,9%	106	33	139	3,4%	214	52	266	3,2%
Arr. Tielt	903	161	1.064	3,7%	922	227	1.149	4,3%	1.825	388	2.213	4,0%
Alveringem	60	9	69	4,5%	51	10	61	4,3%	111	19	130	4,4%
De Panne	247	53	300	9,7%	182	45	227	7,4%	429	98	527	8,6%
Koksijde	312	84	396	6,4%	259	108	367	5,9%	571	192	763	6,1%
Nieuwpoort	187	44	231	6,9%	157	43	200	6,1%	344	87	431	6,5%
Veurne	151	23	174	5,1%	114	43	157	4,6%	265	66	331	4,9%
Arr. Veurne	957	213	1.170	6,7%	763	249	1.012	5,8%	1.720	462	2.182	6,2%
WEST-VLAANDEREN	17.427	2.892	20.319	5,7%	15.222	3.959	19.181	5,5%	32.649	6.851	39.500	5,6%
VLAAMS GEWEST	119.246	17.395	136.641	6,9%	102.655	20.314	122.969	6,3%	221.901	37.709	259.610	6,6%
BELGIË	306.752	35.202	341.954	9,9%	277.550	35.635	313.185	9,1%	584.302	70.837	655.139	9,5%

(a) Niet-werkende werkzoekenden of EU-definitie. Omvat de werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag (WZUA's), de werkzoekenden in beroeps-inschakelingstijd [schoolverlaters], de vrij ingeschreven niet-werkende werkzoekenden en de andere verplicht ingeschreven niet-werkende werkzoekenden.

(b) Ouderen zijn uitkeringsgerechtigde volledig werklozen die minstens 58 jaar zijn en die vrijwillig afstand hebben genomen van hun inschrijving als werkzoekende.

(c) Werkloosheidsdruk: verhouding van de NWWZ+ouderen ten opzichte van de potentiële beroepsbevolking (18 tot 64 jaar).

Bron: VDAB, RVA, FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.2.2: Aantal niet-werkende werzoekenden (mannen en vrouwen) naar leeftijd, werkloosheidsduur en studieniveau, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2012-2013 (a).

Leeftijdsklasse	Arr. Brugge		Arr. Diksmuide		Arr. Ieper		Arr. Kortrijk		Arr. Oostende		Arr. Roeselare		Arr. Tielt		Arr. Veurne		West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
-18 jr	132	119	16	15	39	33	163	137	68	65	66	66	28	31	24	22	536	488	2.773	2.577
18 - 19 jr	387	371	70	76	145	155	426	425	248	256	212	215	95	93	78	85	1.661	1.676	9.477	9.488
20 - 24 jr	1.134	1.373	202	214	405	493	1.227	1.470	818	916	570	684	284	343	247	290	4.887	5.783	32.690	37.076
25 - 29 jr	832	971	117	128	283	328	919	1.033	635	730	386	459	188	226	164	198	3.524	4.073	26.831	30.540
30 - 34 jr	646	726	78	91	249	267	788	873	589	610	320	375	155	186	142	156	2.967	3.284	23.309	25.909
35 - 39 jr	565	628	82	78	207	241	654	735	494	525	250	312	133	156	118	135	2.503	2.810	19.713	21.702
40 - 44 jr	601	646	78	81	220	233	670	767	492	532	248	294	131	150	152	154	2.592	2.857	19.369	20.868
45 - 49 jr	674	742	81	97	223	241	756	800	547	570	268	323	157	170	164	175	2.870	3.118	19.356	20.830
50 - 54 jr	863	895	145	131	371	340	939	960	741	726	343	364	208	218	218	219	3.828	3.853	23.527	23.872
55 - 59 jr	887	959	124	137	364	368	1.071	1.123	732	778	466	460	230	235	251	254	4.125	4.314	25.145	26.381
60 jr en +	78	85	9	8	25	16	125	132	54	52	39	44	17	17	24	29	371	383	2.246	2.658
TOTAAL	6.799	7.515	1.002	1.056	2.531	2.715	7.738	8.455	5.418	5.760	3.168	3.596	1.626	1.825	1.582	1.717	29.864	32.639	204.436	221.901

Werkloosheidsduur	Arr. Brugge		Arr. Diksmuide		Arr. Ieper		Arr. Kortrijk		Arr. Oostende		Arr. Roeselare		Arr. Tielt		Arr. Veurne		West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
-3m	1.993	2.173	306	313	678	756	2.007	2.165	1.350	1.445	910	1.005	481	553	446	475	8.171	8.885	51.187	54.145
3m - 6m	1.066	1.253	152	161	369	405	1.124	1.250	804	878	472	568	253	298	241	267	4.481	5.080	30.540	33.881
6m - 1j	1.166	1.394	165	180	445	475	1.302	1.538	924	1.026	552	649	270	330	271	306	5.095	5.898	36.497	41.246
1j - 2j	995	1.144	145	158	398	451	1.174	1.421	853	947	456	584	224	273	242	280	4.487	5.258	33.565	38.421
2j - 3j	468	465	66	77	188	197	636	620	441	414	198	239	100	102	113	131	2.210	2.245	16.571	17.450
3j - 4j	285	275	46	40	120	110	431	405	296	261	160	128	70	58	73	68	1.481	1.345	10.534	10.279
4j - 5j	195	192	32	37	71	86	236	285	182	208	109	111	40	47	41	48	906	1.014	6.429	7.285
5j +	631	619	92	90	260	237	827	771	566	579	312	312	186	163	153	144	3.027	2.915	19.107	19.181
TOTAAL	6.799	7.515	1.004	1.056	2.529	2.717	7.737	8.455	5.416	5.758	3.169	3.596	1.624	1.824	1.580	1.719	29.858	32.640	204.430	221.888

Studieniveau	Arr. Brugge		Arr. Diksmuide		Arr. Ieper		Arr. Kortrijk		Arr. Oostende		Arr. Roeselare		Arr. Tielt		Arr. Veurne		West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Lager onderwijs + 1e graad sec.	1.466	1.484	216	209	598	591	2.127	2.061	1.387	1.366	780	817	398	431	403	408	7.375	7.367	48.958	49.258
Middenstandopleiding	182	177	29	28	74	80	149	164	140	149	63	71	40	49	54	55	731	773	4.599	4.793
Deelrijds beroepssecundair	108	133	16	19	62	78	224	259	104	109	62	67	34	30	18	27	628	722	4.108	4.667
2e graad sec. algemeen	123	118	12	12	16	16	85	102	90	85	21	29	8	15	21	25	376	402	3.073	3.348
2e graad sec. beroeps	1.019	1.128	205	217	494	522	1.185	1.316	875	938	595	674	284	320	265	291	4.922	5.406	29.606	32.191
2e graad sec. technisch	349	358	54	54	153	148	356	374	335	339	140	153	91	102	78	92	1.556	1.620	9.304	9.721
2e graad sec. kunst	20	27	1	2	1	0	9	13	13	16	5	4	2	3	3	5	54	70	451	506
3e graad sec. algemeen	517	568	45	40	112	126	475	533	491	520	225	267	76	75	118	122	2.059	2.251	15.974	17.115
3e & 4e graad sec. beroeps	991	1.188	195	218	421	474	1.138	1.345	772	874	488	593	259	297	232	257	4.496	5.246	32.814	37.393
3e graad sec. technisch	712	812	110	116	275	296	732	850	485	524	296	349	185	197	154	164	2.949	3.308	19.331	21.542
3e graad sec. kunst	75	78	3	5	10	14	39	50	44	56	14	13	7	7	10	9	202	232	1.500	1.680
Hoger beroepsopleiding	56	73	7	8	14	15	51	64	38	45	22	24	12	20	12	13	212	262	1.653	2.046
Professionele bachelor	688	799	74	81	195	228	697	789	381	433	283	328	143	181	127	145	2.588	2.984	16.898	19.089
Academische bachelor	50	71	2	4	11	17	54	64	21	36	20	29	8	9	9	12	175	242	1.784	2.299
Master	442	500	35	42	94	111	416	471	243	269	156	180	79	88	78	94	1.543	1.755	14.385	16.254
TOTAAL	6.798	7.514	1.004	1.055	2.530	2.716	7.737	8.455	5.419	5.759	3.170	3.598	1.626	1.824	1.582	1.719	29.866	32.640	204.438	221.902

(a) Totalen kunnen verschillen als gevolg van afrondingen.
Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.2.3: Kenmerken (in %) van de niet-werkende werkzoekenden, gemeenten van West-Vlaanderen, 2013.

Gemeente	Geslacht		Leeftijd			Scholingsgraad (a)				Werkloosheidsduur					Origine (b)			Arbeidshandicap (c)		Totaal aantal nwwz(lac.)
	Mannen	Vrouwen	<25 jaar	25-44 jaar	≥45 jaar	Laag	Midden	Hoog		<1 jaar	1-2 jaar	2-5 jaar	≥5 jaar		EU-15	EU-13 /Turken	Andere niet-EU	Nee	Ja	
Beernem	52,8	47,2	32,9	34,3	33,2	44,1	37,1	18,9		63,6	15,7	12,2	8,4	89,2	5,2	1,4	4,2	81,8	17,8	286
Blankenberge	54,2	45,8	21,2	34,9	43,9	59,7	31,8	8,5		60,7	16,1	13,2	10,1	87,9	1,7	1,6	8,7	83,1	16,9	918
Brugge	55,9	44,1	24,8	43,3	31,9	45,2	34,7	20,0		63,7	16,0	12,9	7,4	83,8	1,5	2,6	12,1	85,2	14,8	3.618
Damme	44,8	55,2	24,9	36,8	38,3	39,8	34,8	25,4		67,7	12,4	11,4	8,0	95,0	0,5	1,0	3,5	84,1	15,9	201
Jabbeke	49,8	50,2	28,9	36,1	35,4	37,9	38,6	23,5		67,5	13,4	10,1	9,0	94,2	0,4	0,0	5,4	86,3	13,7	277
Knokke-Heist	53,1	46,9	17,7	37,6	44,8	39,3	41,7	19,0		67,0	13,3	11,3	8,6	84,5	1,9	4,7	8,8	88,7	11,4	781
Oostkamp	53,2	46,8	27,6	37,1	35,5	41,6	38,0	20,4		65,8	15,2	10,0	9,0	92,5	1,4	1,4	4,8	84,2	15,8	442
Torhout	52,8	47,2	25,3	37,4	37,2	47,2	38,6	14,2		63,2	14,6	12,5	9,7	90,6	2,5	1,2	5,7	77,0	23,0	487
Zedelgem	50,6	49,4	33,0	34,1	33,0	42,4	40,2	17,6		64,6	14,0	13,3	8,4	92,1	1,8	0,9	5,4	81,3	19,0	443
Zuikerke	38,1	61,9	28,6	39,7	33,3	33,3	46,0	20,6		71,4	11,1	11,1	4,8	95,2	1,6	0,0	1,6	79,4	20,6	63
Arr. Brugge	53,9	46,1	24,8	39,6	35,7	45,6	36,2	18,2		64,1	15,2	12,4	8,2	86,8	1,7	2,2	9,2	84,3	15,7	7.516
Diksmuide	55,3	44,7	28,2	37,4	34,4	48,8	37,7	13,6		62,6	16,3	14,9	6,5	91,1	1,1	0,3	7,6	81,6	18,4	369
Houthulst	52,9	47,1	29,4	33,5	36,7	55,2	35,7	9,0		57,0	16,3	15,4	11,8	96,8	0,9	0,5	1,8	76,0	24,0	221
Koekelare	48,8	51,2	30,2	34,3	34,9	52,9	34,9	12,8		67,4	10,5	15,1	8,1	96,5	1,7	0,0	2,3	79,7	20,9	172
Kortemark	53,1	46,9	29,2	35,8	35,4	51,0	37,4	11,9		61,7	16,5	13,6	9,1	94,7	0,8	0,8	3,7	78,6	21,4	243
Lo-Reninge	54,9	45,1	23,5	39,2	37,3	49,0	37,3	11,8		64,7	9,8	17,6	9,8	96,1	0,0	0,0	3,9	78,4	21,6	51
Arr. Diksmuide	53,2	46,8	28,8	35,8	35,3	51,3	36,7	12,0		62,1	15,1	14,9	8,6	94,2	1,0	0,4	4,5	79,3	20,8	1.056
Heuveland	55,7	44,3	23,0	32,2	44,8	45,9	41,0	13,1		59,6	16,4	15,8	9,3	95,6	1,1	0,0	3,3	80,9	19,1	183
Ieper	53,7	46,3	22,6	42,5	34,9	54,0	32,2	13,8		60,4	17,0	14,1	8,5	82,8	1,1	2,2	13,8	81,4	18,5	1.047
Langemark-Poelkapelle	48,4	51,6	32,1	33,3	34,6	54,7	33,3	11,9		55,3	17,0	17,0	10,7	83,6	2,5	3,1	10,1	79,2	20,1	159
Mesen	45,0	55,0	16,7	55,0	26,7	55,0	38,3	6,7		48,3	21,7	25,0	6,7	90,0	0,0	5,0	3,3	81,7	16,7	60
Poperinge	49,6	50,4	26,4	37,5	35,6	49,2	35,8	15,0		60,0	16,9	13,3	9,7	92,0	0,7	0,5	6,8	81,8	18,2	413
Vlteren	49,1	50,9	31,6	36,8	31,6	50,9	29,8	19,3		66,7	12,3	14,0	8,8	96,5	1,8	0,0	1,8	77,2	22,8	57
Wervik	51,7	48,3	27,9	39,7	32,4	56,1	33,4	10,5		62,0	16,6	14,1	7,7	88,2	0,9	2,6	8,4	84,0	16,0	574
Zonnebeke	45,3	54,7	24,0	33,8	42,7	49,3	35,6	15,1		61,8	13,8	14,7	10,2	94,7	0,9	1,3	3,1	77,8	22,2	225
Arr. Ieper	51,5	48,5	25,1	39,4	35,5	52,8	34,0	13,2		60,3	16,6	14,6	8,8	87,7	1,1	1,9	9,3	81,5	18,4	2.718
Anzegem	45,4	54,6	25,0	33,5	41,5	46,1	36,3	17,3		59,9	14,1	12,7	13,7	94,7	0,4	0,7	4,2	86,6	13,0	284
Avelgem	50,0	50,0	25,6	38,0	36,1	50,8	36,8	12,8		62,4	15,8	12,4	9,8	88,3	0,8	3,8	7,1	88,7	11,3	266
Deerlijk	47,7	52,3	28,8	34,6	36,9	48,8	33,8	17,7		58,5	12,7	18,1	10,8	88,8	2,3	1,5	7,3	84,2	15,8	260
Harelbeke	50,7	49,3	23,1	39,5	37,5	51,4	33,5	15,2		59,6	15,4	14,6	10,3	80,2	1,9	8,4	9,5	87,2	12,8	726
Kortrijk	55,4	44,6	22,1	43,8	34,1	50,1	32,1	17,8		56,6	18,3	17,2	7,9	65,2	1,6	11,0	22,2	85,1	14,8	2.778
Kuurne	54,2	45,8	26,3	38,5	35,2	50,0	34,6	15,1		61,2	16,2	15,6	6,7	70,7	1,7	10,1	17,3	86,3	13,7	358
Lendeledde	43,1	56,9	26,6	33,9	40,4	46,8	33,9	19,3		59,6	14,7	18,3	8,3	92,7	1,8	1,8	3,7	82,6	17,4	109
Menen	51,7	48,3	23,4	43,4	33,2	56,3	33,9	9,8		59,2	18,1	14,2	8,4	77,8	0,7	6,9	14,5	83,7	16,3	1.310
Spiere-Helkijn	55,8	44,2	27,4	44,2	27,4	53,7	32,6	12,6		53,7	22,1	20,0	4,2	97,9	0,0	2,1	-1,1	94,7	5,3	95
Waregem	48,5	51,5	25,2	37,4	37,6	48,9	35,1	16,1		57,8	14,8	16,0	11,4	79,6	1,5	12,7	6,2	85,9	14,1	963
Wevelgem	49,3	50,7	27,1	36,6	36,2	50,7	32,8	16,5		61,4	15,7	13,6	9,4	85,8	0,8	2,2	11,2	84,2	15,7	759
Zwevegem	52,3	47,7	24,4	35,7	39,9	47,0	35,3	17,5		59,7	16,4	13,7	10,4	89,1	1,1	2,6	7,3	85,8	14,2	549
Arr. Kortrijk	51,9	48,1	24,1	40,3	35,7	50,7	33,6	15,7		58,6	16,8	15,5	9,1	76,9	1,3	7,9	13,9	85,4	14,6	8.457

Bredene	55,6	44,4	25,5	40,0	34,5	53,5	35,6	11,1	58,4	17,5	14,5	10,0	86,5	1,5	2,9	9,1	82,0	18,0	550
De Haan	50,3	49,7	17,5	36,0	46,4	45,2	37,1	17,8	56,6	16,0	17,0	10,4	91,9	1,0	1,3	5,8	84,3	15,5	394
Gistel	55,1	44,9	27,6	36,9	34,9	51,6	33,7	14,7	62,8	13,1	12,8	11,5	93,3	1,9	0,3	4,5	84,3	16,0	312
Lichtegem	47,7	52,3	27,2	38,2	34,6	57,8	31,2	11,0	59,6	15,0	12,5	13,1	96,0	0,9	0,0	3,1	74,9	25,1	327
Middelkerke	55,7	44,3	22,2	35,4	42,4	54,0	34,9	11,3	58,0	15,8	15,5	10,9	92,0	0,7	1,0	6,3	83,2	16,8	576
Oostende	59,0	41,0	19,7	44,7	35,6	52,3	35,0	12,6	57,4	17,1	16,0	9,5	71,5	2,4	2,7	23,3	83,9	16,1	3.393
Oudenburg	50,2	49,8	27,1	35,3	37,7	45,9	39,1	15,0	63,3	14,0	12,6	10,1	92,3	0,5	0,5	6,8	84,5	15,5	207
Arr. Oostende	56,6	43,4	21,4	41,6	36,9	52,1	35,1	12,8	58,2	16,5	15,4	10,1	79,7	1,9	2,1	16,3	83,2	16,8	5.759
Hoogdele	49,2	50,8	30,5	35,8	34,2	46,5	34,2	18,7	64,7	20,3	10,7	4,3	90,9	2,1	0,5	6,4	87,2	12,8	187
Ingelmunster	50,7	49,3	29,6	37,2	33,2	52,5	33,2	13,9	63,2	12,6	10,8	12,6	80,7	4,0	2,7	12,1	81,6	17,9	223
Izegem	50,6	49,4	28,9	37,8	33,2	52,5	34,3	13,1	61,3	14,2	13,9	10,5	86,3	1,5	2,9	9,1	82,4	17,4	648
Ledelegem	46,3	53,7	26,3	38,4	35,3	48,9	35,3	16,3	63,2	12,6	13,2	11,6	90,5	1,1	1,1	7,4	83,7	16,3	190
Lichtervelde	51,5	48,5	23,1	43,8	34,6	43,1	40,0	17,7	68,5	13,1	10,0	8,5	90,0	1,5	1,5	6,9	86,2	14,6	130
Moorslede	51,5	48,5	23,0	35,3	41,7	51,0	36,3	12,7	61,3	10,8	13,7	13,7	91,7	1,0	2,5	4,9	81,4	18,6	204
Roeselare	54,9	45,1	25,6	42,8	31,6	50,3	34,3	15,3	60,3	18,3	13,9	7,6	71,2	3,3	4,8	20,7	83,6	16,4	1.852
Staden	55,5	44,5	32,9	34,1	33,5	51,2	35,4	13,4	68,9	14,6	11,6	4,9	93,3	1,8	1,8	3,0	79,9	20,7	164
Arr. Roeselare	52,8	47,2	26,8	40,2	33,1	50,4	34,7	14,9	61,8	16,2	13,2	8,7	79,4	2,6	3,5	14,5	83,3	16,7	3.598
Ardoie	48,6	51,4	23,8	40,9	34,3	48,1	38,7	13,3	65,2	15,5	11,0	7,7	89,0	4,4	2,2	4,4	84,0	16,0	181
Dentergem	48,8	51,3	27,5	38,8	34,4	53,1	33,1	13,8	68,1	15,6	10,0	6,9	88,8	3,8	6,3	1,3	86,9	13,8	160
Meulebeke	49,1	50,9	27,1	40,7	32,2	56,5	31,3	12,1	61,7	14,0	13,1	11,7	83,6	4,7	6,1	5,6	79,0	21,0	214
Oostrozebeke	48,0	52,0	25,0	33,6	42,8	50,7	34,2	15,8	66,4	13,2	9,9	10,5	82,2	3,3	7,2	7,9	82,2	17,8	152
Pittem	50,9	49,1	30,2	38,8	31,0	49,1	32,8	17,2	69,8	13,8	8,6	6,9	83,6	6,0	2,6	6,9	86,2	13,8	116
Ruiselede	60,2	39,8	22,3	42,7	35,0	52,4	27,2	20,4	64,1	13,6	14,6	7,8	93,2	4,9	0,0	1,9	83,5	16,5	103
Tielt	50,3	49,7	24,7	42,2	33,3	51,4	33,3	15,4	66,3	15,8	10,9	7,0	77,8	3,6	3,4	15,1	78,0	22,0	469
Wielsbeke	43,5	56,5	28,2	32,9	39,8	57,4	26,9	15,3	57,9	16,7	14,4	12,0	87,0	1,4	10,2	1,4	81,9	18,1	216
Wingene	50,5	49,5	22,9	41,6	36,0	48,6	33,6	17,3	64,0	15,0	11,7	9,8	91,1	2,3	0,9	5,6	79,4	21,0	214
Arr. Tielt	49,5	50,5	25,6	39,5	35,2	52,1	32,5	15,3	64,7	15,1	11,6	8,9	84,8	3,6	4,4	7,1	81,3	18,8	1.825
Alveringem	54,1	45,9	30,6	35,1	36,0	44,1	36,9	18,9	64,9	15,3	12,6	8,1	94,6	1,8	0,0	3,6	90,1	10,8	111
De Panne	57,6	42,4	20,7	39,2	39,9	58,5	30,8	10,7	61,1	17,2	14,2	7,2	84,8	0,9	2,8	11,4	87,4	12,6	429
Koksijde	54,6	45,4	20,0	35,7	44,1	46,6	35,0	18,6	59,2	15,4	16,6	8,8	88,3	1,1	1,4	9,3	88,4	11,4	571
Nieuwpoort	54,4	45,6	25,3	37,2	37,2	55,5	31,7	12,5	59,6	17,2	13,1	10,2	86,3	2,3	2,0	9,0	83,4	16,3	344
Veurne	57,0	43,0	27,9	39,2	32,8	55,1	31,3	13,6	63,4	15,8	12,8	7,2	94,0	1,1	0,0	4,5	79,6	20,0	265
Arr. Veurne	55,6	44,4	23,1	37,4	39,4	52,5	32,8	14,7	60,8	16,3	14,5	8,4	88,3	1,3	1,6	8,7	85,9	14,0	1.720
WEST-VLAANDEREN	53,4	46,6	24,3	39,9	35,8	50,1	34,6	15,3	60,9	16,1	14,1	8,9	82,4	1,8	3,8	12,0	83,8	16,2	32.649
VLAAMS GEWEST	53,7	46,3	22,1	44,6	33,2	47,1	36,0	17,0	58,3	17,3	15,8	8,6	71,9	2,5	12,1	13,5	86,8	13,2	221.901

(a) Laaggeschoold: geen diploma hoger secundair onderwijs, inclusief middenstandsonderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Middengeschoold: diploma derde graad secundair of vierde graad beroepssecundair en hoger beroepssecundair.

Hooggeschoold: diploma hoger of universitair onderwijs.

(b) EU-15 = België, Duitsland, Oostenrijk, Denemarken, Spanje, Finland, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, Luxemburg, Griekenland, Ierland, Portugal, Zweden, Italië en Nederland.

EU-13 = Bulgarije, Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Tsjechië en Kroatië (toetreding in 2013).

(c) Niet-werkende werkzoekenden met een arbeidshandicap:

- nwwz met Vlaams Fondserkenning inzake tewerkstelling;

- nwwz uit het buitengewoon onderwijs;

- nwwz met beperkte of zeer beperkte geschiktheid.

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.2.4: Aantal niet-werkende werkzoekenden volgens combinatie van kansengroepen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2012-2013.

Kansengroepen (a)	Arr. Brugge		Arr. Diksmuide		Arr. Ieper		Arr. Kortrijk		Arr. Oostende		Arr. Roeselare		Arr. Tielt		Arr. Veurne		West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Laaggeschoolde vrouwen	1.414	1.401	245	233	661	648	1.931	1.909	1.181	1.185	754	767	432	454	366	373	6.984	6.970	42.990	43.222
Laaggeschoolde alloctonen	413	473	25	26	164	192	1.012	1.097	524	552	323	388	123	178	92	111	2.676	3.017	30.597	33.109
Laaggeschoolde langdurig werklozen	379	365	66	66	183	163	558	512	366	363	225	210	144	127	94	87	2.015	1.893	11.940	11.764
Laaggeschoolde -25-jarigen	807	844	130	135	296	313	967	994	642	624	445	486	178	202	185	204	3.650	3.802	22.987	23.564
Laaggeschoolde +45-jarigen	1.338	1.362	237	237	610	587	1.708	1.728	1.201	1.215	668	673	403	412	376	374	6.541	6.588	38.315	38.812
Langdurig werkloze vrouwen	368	347	56	53	173	153	533	466	281	270	201	188	130	107	83	75	1.825	1.659	10.284	9.589
Langdurig werkloze alloctonen	15	20	1	0	3	6	85	92	36	48	16	27	7	6	3	2	166	201	2.614	3.029
Langdurig werkloze -25-jarigen	125	131	20	28	36	43	157	165	98	103	62	74	24	23	19	24	541	591	3.886	4.370
Langdurig werkloze +45-jarigen	550	536	79	75	244	219	740	680	482	482	282	274	172	146	133	126	2.682	2.538	16.286	16.018
Alloctone vrouwen	357	404	25	28	140	153	752	825	452	463	281	281	90	106	63	69	2.124	2.329	24.978	27.328
Alloctone -25-jarigen	140	145	8	10	47	48	284	310	164	175	115	143	38	49	28	35	824	915	10.588	11.047
Alloctone +45-jarigen	163	196	10	12	51	63	449	500	245	258	126	149	48	54	35	40	1.127	1.272	12.053	13.582
-25-jarige vrouwen	675	758	137	136	260	317	761	842	450	504	376	414	178	217	142	149	2.979	3.337	19.063	20.751
+45-jarige vrouwen	1.351	1.386	194	185	537	493	1.634	1.631	1.018	1.018	619	627	359	354	335	346	6.047	6.040	34.942	35.443
Arbeitsgehandicapten	1.044	1.179	208	220	481	502	1.115	1.233	889	967	540	602	313	343	218	240	4.808	5.286	26.623	29.220
Niet-werkende werkzoekenden	6.800	7.516	1.004	1.056	2.531	2.718	7.737	8.457	5.417	5.759	3.168	3.598	1.626	1.825	1.582	1.720	29.865	32.649	204.437	221.901

(a) Laaggeschoolde: geen diploma hoger secundair onderwijs, inclusief middenstandsopleiding en deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Langdurig werkloos: minstens vijf jaar werkloos, behalve bij de -25-jarigen (minstens 2 jaar werkloos).

Alloctoon: origine buiten EU-15.

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, PQM West-Vlaanderen.

Tabel 4.3.1: Aantal leerlingen in het secundair onderwijs naar woongemeente en geslacht, 1 februari 2013 (schooljaar 2012-2013).

Woongemeente	GSO - Gemeenschappelijk Secundair Onderwijs			ASO - Algemeen Secundair Onderwijs			BSO - Beroeps Secundair Onderwijs			KSO - Kunst Secundair Onderwijs			TSO - Technisch Secundair Onderwijs			BuSO - Buitengewoon Secundair Onderwijs			OKAN - Onthaalklas Anderstalige Nieuwkomers			TOTAAL		
	Jongens	Meisjes	Totaal	Jongens	Meisjes	Totaal	Jongens	Meisjes	Totaal	Jongens	Meisjes	Totaal	Jongens	Meisjes	Totaal	Jongens	Meisjes	Totaal	Jongens	Meisjes	Totaal	Jongens	Meisjes	Totaal
Beerem	136	157	293	138	161	299	91	68	159	7	10	17	120	93	213	21	24	45	0	0	0	513	513	1.026
Blankenberge	153	130	283	111	131	242	112	127	239	5	10	15	80	86	166	39	28	67	0	8	8	500	520	1.020
Brugge	1.087	1.110	2.197	1.076	1.221	2.297	727	575	1.302	103	92	195	723	643	1.366	233	131	364	12	16	28	3.961	3.788	7.749
Damme	105	99	204	110	133	243	71	59	130	3	2	5	84	58	142	17	10	27	0	1	1	390	362	752
Jabbeke	173	154	327	164	202	366	95	55	150	6	10	16	129	106	235	17	10	27	0	0	0	584	537	1.121
Knokke-heist	257	251	508	261	303	564	168	108	276	8	16	24	187	158	345	29	20	49	3	3	6	913	859	1.772
Oostkamp	243	259	502	199	251	450	141	104	245	10	15	25	172	154	326	31	21	52	1	2	3	797	806	1.603
Torhout	163	195	358	141	170	311	119	86	205	3	11	14	176	144	320	52	24	76	3	1	4	657	631	1.288
Zedelgem	242	248	490	196	260	456	126	111	237	6	12	18	229	188	417	40	29	69	0	0	0	839	848	1.687
Zuienkerke	32	34	66	26	38	64	15	7	22	0	1	1	23	18	41	8	3	11	0	0	0	104	101	205
Arr. Brugge	2.591	2.637	5.228	2.422	2.870	5.292	1.665	1.300	2.965	151	179	330	1.923	1.648	3.571	487	300	787	19	31	50	9.258	8.965	18.223
Diksmuide	178	170	348	105	138	243	103	112	215	2	2	4	153	126	279	31	19	50	0	1	1	572	568	1.140
Houthulst	113	109	222	54	62	116	76	88	164	0	2	2	95	89	184	21	17	38	1	0	1	360	367	727
Koekelare	85	73	158	40	58	98	83	40	123	4	4	8	77	61	138	20	8	28	0	1	1	309	245	554
Kortemark	137	113	250	76	124	200	85	98	183	0	3	3	108	106	214	28	15	43	0	1	1	434	460	894
Lo-Reninge	35	36	71	23	43	66	26	15	41	1	0	1	45	37	82	4	3	7	0	0	0	134	134	268
Arr. Diksmuide	548	501	1.049	298	425	723	373	353	726	7	11	18	478	419	897	104	62	166	1	3	4	1.809	1.774	3.583
Heuvelland	84	78	162	38	49	87	68	49	117	3	4	7	79	75	154	23	16	39	1	0	1	296	271	567
Ieper	368	325	693	213	310	523	224	239	463	8	20	28	326	251	577	109	52	161	4	7	11	1.252	1.204	2.456
Langemark-Poelkapelle	89	95	184	41	61	102	64	59	123	1	2	3	100	60	160	25	16	41	28	4	32	348	297	645
Mesen	7	9	16	3	1	4	4	11	15	0	0	0	4	4	8	0	2	2	0	0	0	18	27	45
Poperinge	222	221	443	129	169	298	190	160	350	4	10	14	198	120	318	55	32	87	0	0	0	798	712	1.510
Vleteren	38	37	75	22	23	45	46	36	82	0	1	1	30	22	52	12	6	18	0	0	0	148	125	273
Wervik	186	154	340	111	122	233	110	124	234	4	5	9	155	136	291	60	25	85	0	0	0	626	566	1.192
Zonnebeke	155	143	298	75	112	187	91	67	158	1	4	5	130	109	239	26	14	40	0	1	1	478	450	928
Arr. Ieper	1.149	1.062	2.211	632	847	1.479	777	745	1.542	21	46	67	1.022	777	1.799	310	163	473	33	12	45	3.964	3.652	7.616

Anzegem	160	168	328	118	114	232	81	67	148	6	4	10	155	138	293	26	13	39	0	0	0	546	504	1.050
Avelgem	88	104	192	74	75	149	79	66	145	0	1	1	72	54	126	14	7	21	0	0	0	327	307	634
Deerlijk	128	142	270	92	101	193	62	51	113	2	1	3	113	95	208	27	10	37	0	1	1	424	401	825
Harelbeke	253	243	496	197	218	415	186	178	364	5	11	16	219	159	378	58	38	96	6	2	8	924	849	1.773
Kortrijk	720	651	1.371	667	805	1.472	498	438	936	15	42	57	546	447	993	177	77	254	17	18	35	2.640	2.478	5.118
Kuurne	124	142	266	113	128	241	84	98	182	4	7	11	119	78	197	19	17	36	4	2	6	467	472	939
Lendeledede	55	66	121	52	39	91	33	39	72	3	3	6	38	52	90	13	8	21	2	0	2	196	207	403
Menen	327	297	624	209	276	485	262	203	465	8	5	13	236	213	449	107	65	172	13	4	17	1.162	1.063	2.225
Spiere-Helkijn	32	18	50	14	19	33	11	11	22	1	0	1	13	13	26	0	2	2	0	0	0	71	63	134
Waregem	380	364	744	264	333	597	284	210	494	10	15	25	358	280	638	61	45	106	6	11	17	1.363	1.258	2.621
Wevelgem	317	318	635	241	271	512	210	209	419	8	13	21	319	261	580	89	36	125	0	1	1	1.184	1.109	2.293
Zwevegem	262	248	510	179	229	408	153	136	289	10	11	21	232	183	415	29	26	55	2	0	2	867	833	1.700
Arr. Kortrijk	2.846	2.761	5.607	2.220	2.608	4.828	1.943	1.706	3.649	72	113	185	2.420	1.973	4.393	620	344	964	50	39	89	10.171	9.544	19.715
Bredene	157	164	321	101	133	234	127	106	233	12	16	28	148	123	271	44	24	68	2	4	6	591	570	1.161
De Haan	115	91	206	113	130	243	67	44	111	3	6	9	76	51	127	15	7	22	0	1	1	389	330	719
Gistel	143	134	277	106	132	238	91	59	150	4	8	12	134	103	237	29	27	56	0	1	1	507	464	971
Ichtegem	137	151	288	79	112	191	104	94	198	3	6	9	120	106	226	38	19	57	0	1	1	481	489	970
Middelkerke	139	155	294	120	139	259	115	77	192	6	6	12	128	125	253	28	13	41	2	1	3	538	516	1.054
Oostende	545	538	1.083	433	502	935	508	387	895	40	40	80	452	359	811	136	93	229	29	15	44	2.143	1.934	4.077
Oudenburg	74	82	156	80	88	168	61	53	114	1	6	7	74	61	135	14	13	27	0	1	1	304	304	608
Arr. Oostende	1.310	1.315	2.625	1.032	1.236	2.268	1.073	820	1.893	69	88	157	1.132	928	2.040	304	196	500	33	24	57	4.953	4.607	9.560
Hoogleden	106	103	209	77	96	173	58	60	118	2	1	3	108	82	190	30	13	43	0	0	0	381	355	736
Ingelmunster	108	112	220	50	86	136	105	79	184	3	4	7	118	80	198	18	14	32	4	0	4	406	375	781
Izegem	272	284	556	172	231	403	215	186	401	10	12	22	243	184	427	63	26	89	2	2	4	977	925	1.902
Ledegem	87	99	186	62	88	150	72	69	141	0	1	1	98	71	169	27	8	35	0	0	0	346	336	682
Lichtervelde	90	87	177	77	88	165	43	54	97	1	3	4	96	84	180	17	14	31	3	0	3	327	330	657
Moorslede	109	118	227	45	108	153	83	73	156	4	3	7	99	66	165	25	9	34	0	2	2	365	379	744
Rooselare	559	596	1.155	494	559	1.053	398	339	737	14	31	45	461	366	827	135	72	207	19	15	34	2.080	1.978	4.058
Staden	116	116	232	78	92	170	85	69	154	1	4	5	119	107	226	28	11	39	1	0	1	428	399	827
Arr. Rooselare	1.447	1.515	2.962	1.055	1.348	2.403	1.059	929	1.988	35	59	94	1.342	1.040	2.382	343	167	510	29	19	48	5.310	5.077	10.387
Ardoie	77	92	169	73	62	135	53	51	104	2	1	3	83	65	148	29	11	40	0	0	0	317	282	599
Dentergem	118	91	209	68	63	131	69	49	118	1	3	4	72	55	127	9	11	20	0	0	0	337	272	609
Meulebeke	117	111	228	65	78	143	81	69	150	3	7	10	145	97	242	20	7	27	5	2	7	436	371	807
Oostrozebeke	92	78	170	35	60	95	62	52	114	1	1	2	77	74	151	8	7	15	0	0	0	275	272	547
Pittem	87	68	155	48	55	103	48	50	98	2	1	3	72	48	120	14	8	22	1	0	1	272	230	502
Ruiselede	56	35	91	29	50	79	27	30	57	2	4	6	53	34	87	7	2	9	0	0	0	174	155	329
Tielt	197	180	377	134	198	332	127	108	235	9	10	19	189	134	323	40	30	70	3	5	8	699	665	1.364
Wielisbeke	100	119	219	68	71	139	77	53	130	2	6	8	98	85	183	19	15	34	0	0	0	364	349	713
Wingene	172	149	321	97	136	233	89	75	164	6	8	14	152	105	257	27	8	35	11	0	11	554	481	1.035
Arr. Tielt	1.016	923	1.939	617	773	1.390	633	537	1.170	28	41	69	941	697	1.638	173	99	272	20	7	27	3.428	3.077	6.505
Alveringem	59	67	126	35	50	85	45	37	82	0	5	5	54	37	91	9	6	15	0	0	0	202	202	404
De Panne	92	86	178	58	60	118	73	59	132	4	5	9	78	57	135	22	17	39	6	2	8	333	286	619
Koksijde	152	117	269	166	171	337	77	47	124	3	7	10	133	78	211	29	19	48	1	1	2	561	440	1.001
Nieuwpoort	90	60	150	65	53	118	85	61	146	0	6	6	57	45	102	16	14	30	0	0	0	313	239	552
Veurne	130	112	242	96	114	210	93	75	168	1	3	4	121	84	205	20	10	30	1	0	1	462	398	860
Arr. Veurne	523	442	965	420	448	868	373	279	652	8	26	34	443	301	744	96	66	162	8	3	11	1.871	1.565	3.436
WEST-VLAANDEREN	11.430	11.156	22.586	8.696	10.555	19.251	7.916	6.669	14.585	391	563	954	9.701	7.783	17.484	2.437	1.397	3.834	193	138	331	40.764	38.261	79.025
VLAAMSGEWEST	63.856	62.735	126.591	49.737	60.576	110.313	43.059	35.261	78.320	2.134	3.956	6.090	48.663	37.247	85.910	12.321	7.040	19.361	1.520	1.023	2.543	221.290	207.838	429.128

Bron: Vlaamse overheid, Departement Onderwijs en Vorming, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.3.2: Aantal studenten in het hoger onderwijs naar woongemeente en geslacht, academiejaar 2012-2013.

Woongemeente	Hogeschool			Universiteit			Totaal hoger onderwijs		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
Beernem	162	191	353	73	83	156	235	274	509
Blankenberge	101	160	261	68	66	134	169	226	395
Brugge	1.221	1.292	2.513	728	856	1.584	1.949	2.148	4.097
Damme	120	134	254	67	85	152	187	219	406
Jabbeke	169	182	351	88	119	207	257	301	558
Knokke-Heist	280	298	578	157	219	376	437	517	954
Oostkamp	231	279	510	140	161	301	371	440	811
Torhout	208	224	432	82	105	187	290	329	619
Zedelgem	274	291	565	109	170	279	383	461	844
Zuilenkerke	32	32	64	8	22	30	40	54	94
Arr. Brugge	2.798	3.083	5.881	1.520	1.886	3.406	4.318	4.969	9.287
Diksmuide	166	184	350	75	90	165	241	274	515
Houthulst	62	94	156	22	41	63	84	135	219
Koekelare	74	89	163	21	35	56	95	124	219
Kortemark	118	129	247	41	47	88	159	176	335
Lo-Reninge	38	58	96	12	25	37	50	83	133
Arr. Diksmuide	458	554	1.012	171	238	409	629	792	1.421
Heuvelland	70	91	161	28	29	57	98	120	218
Ieper	403	482	885	206	242	448	609	724	1.333
Langemark-Poelkapelle	104	111	215	26	50	76	130	161	291
Mesen	4	1	5	1	0	1	5	1	6
Poperinge	223	214	437	69	112	181	292	326	618
Vleteren	36	38	74	18	18	36	54	56	110
Wervik	157	196	353	80	67	147	237	263	500
Zonnebeke	135	167	302	62	64	126	197	231	428
Arr. Ieper	1.132	1.300	2.432	490	582	1.072	1.622	1.882	3.504
Anzegem	156	172	328	76	95	171	232	267	499
Avelgem	85	88	173	31	82	113	116	170	286
Deerlijk	124	139	263	56	82	138	180	221	401
Harelbeke	254	305	559	156	134	290	410	439	849
Kortrijk	784	902	1.686	484	519	1.003	1.268	1.421	2.689
Kuurne	140	128	268	56	66	122	196	194	390
Lendelede	69	48	117	23	33	56	92	81	173
Menen	243	312	555	141	105	246	384	417	801
Spiere-Helkijn	24	18	42	8	5	13	32	23	55
Waregem	443	538	981	203	273	476	646	811	1.457
Wevelgem	361	359	720	151	183	334	512	542	1.054
Zwevegem	236	306	542	136	169	305	372	475	847
Arr. Kortrijk	2.919	3.315	6.234	1.521	1.746	3.267	4.440	5.061	9.501
Bredene	135	139	274	70	81	151	205	220	425
De Haan	121	140	261	58	77	135	179	217	396
Gistel	135	152	287	63	79	142	198	231	429
Ichtegem	116	144	260	46	43	89	162	187	349
Middelkerke	115	162	277	52	73	125	167	235	402
Oostende	496	588	1.084	309	357	666	805	945	1.750
Oudenburg	84	108	192	40	52	92	124	160	284
Arr. Oostende	1.202	1.433	2.635	638	762	1.400	1.840	2.195	4.035
Hooglede	118	138	256	56	72	128	174	210	384
Ingelmunster	93	132	225	44	65	109	137	197	334
Izegem	210	273	483	119	129	248	329	402	731
Ledege	65	100	165	43	52	95	108	152	260
Lichtervelde	104	105	209	41	47	88	145	152	297
Moorslede	103	124	227	49	62	111	152	186	338
Roeselare	595	678	1.273	332	385	717	927	1.063	1.990
Staden	107	143	250	66	43	109	173	186	359
Arr. Roeselare	1.395	1.693	3.088	750	855	1.605	2.145	2.548	4.693
Ardoos	87	104	191	36	59	95	123	163	286
Dentergem	98	89	187	34	35	69	132	124	256
Meulebeke	118	163	281	41	60	101	159	223	382
Oostrozebeke	78	106	184	23	40	63	101	146	247
Pittem	86	78	164	20	30	50	106	108	214
Ruiselede	58	72	130	31	30	61	89	102	191
Tielt	216	255	471	93	122	215	309	377	686
Wielsbeke	79	90	169	42	42	84	121	132	253
Wingene	134	178	312	61	61	122	195	239	434
Arr. Tielt	954	1.135	2.089	381	479	860	1.335	1.614	2.949
Alveringem	45	68	113	29	27	56	74	95	169
De Panne	61	85	146	33	39	72	94	124	218
Koksijde	175	216	391	142	149	291	317	365	682
Nieuwpoort	79	106	185	40	48	88	119	154	273
Veurne	129	128	257	55	70	125	184	198	382
Arr. Veurne	489	603	1.092	299	333	632	788	936	1.724
WEST-VLAANDEREN	11.347	13.116	24.463	5.770	6.881	12.651	17.117	19.997	37.114
VLAAMS GEWEST	57.710	68.391	126.101	35.371	43.388	78.759	93.081	111.779	204.860

Bron: Vlaamse overheid, Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 5.2.1: Bruto toegevoegde waarde, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2003-2011-2012.

Arrondissement	Totaal vaste prijzen (a) (x 1.000.000 euro)			Totaal lopende prijzen (x 1.000.000 euro)			Per inwoner lopende prijzen (euro)		
	2003	2011	2012	2003	2011	2012	2003	2011	2012
Brugge	7.474	8.460	8.496	6.251	8.460	8.681	22.927	30.442	31.116
Diksmuide	895	1.012	1.032	800	1.012	1.055	16.650	20.192	20.927
Ieper	2.264	2.632	2.632	1.983	2.632	2.683	19.052	24.765	25.238
Kortrijk	7.731	8.677	8.752	6.743	8.677	8.866	24.320	30.698	31.277
Oostende	3.179	3.444	3.454	2.637	3.444	3.522	18.146	22.557	22.999
Roeselare	3.809	4.492	4.560	3.340	4.492	4.620	23.643	30.700	31.401
Tielt	2.505	2.747	2.799	2.335	2.747	2.849	26.452	30.225	31.241
Veurne	1.542	1.664	1.648	1.295	1.664	1.679	22.351	27.422	27.605
WEST-VLAANDEREN	29.397	33.127	33.372	25.384	33.127	33.956	22.368	28.375	28.985
VLAAMS GEWEST	165.613	189.805	189.676	141.670	189.805	192.982	23.589	29.991	30.313
BELGIË	290.784	330.049	329.359	247.349	330.049	335.382	23.838	30.022	30.303

(a) De reeks in vaste prijzen wordt uitgedrukt in kettingeuro's (referentiejaar 2011). Voor meer informatie over deze berekeningsmethode: http://www.nbb.be/DOC/DG/N/METHOD/B_OVERHN05.pdf.
Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 5.2.2: Economische structuur op basis van de bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen (in miljoen euro), West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2003-2011-2012.

Sector	A38 nomencl.	West-Vlaanderen			Vlaams Gewest			België		
		2003	2011	2012	2003	2011	2012	2003	2011	2012
Landbouw, jacht, bosbouw en visserij	AA	705	549	674	1.799	1.397	1.671	2.617	2.061	2.488
Winning van delfstoffen	BB	2	3	2	101	85	84	322	325	309
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	CA	946	1.181	1.229	4.224	4.727	4.823	5.845	6.656	6.773
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer	CB	990	635	640	1.757	1.254	1.361	2.008	1.473	1.539
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen	CC	645	573	582	2.180	2.057	2.068	3.221	2.962	2.971
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	CD	0	0	0	944	1.008	673	1.109	911	824
Vervaardiging van chemische producten	CE	233	218	227	4.766	5.428	5.557	5.998	6.536	6.698
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	CF	6	6	5	1.170	1.349	1.136	2.413	3.039	2.626
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van andere niet-metaalhoudende minerale producten	CG	542	532	535	2.477	2.658	2.566	3.967	4.054	3.944
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	CH	772	983	920	4.314	4.648	4.253	6.300	6.592	6.005
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	CI	308	315	281	1.190	1.068	1.019	1.396	1.291	1.251
Vervaardiging van elektrische apparatuur	CJ	168	140	123	1.156	970	953	1.540	1.447	1.443
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g.	CK	647	886	914	1.585	2.394	2.535	2.398	3.415	3.524
Vervaardiging van transportmiddelen	CL	176	147	156	3.119	2.411	2.336	3.955	3.128	3.071
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten	CM	368	419	428	1.190	1.646	1.705	1.603	2.097	2.167
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	DD	195	353	358	2.351	3.398	3.461	5.180	7.431	7.550
Distributie van water, afval- en afvalwaterbeheer en sanering	EE	186	236	241	1.112	1.526	1.523	1.976	2.738	2.752
Industrie & energie		6.185	6.626	6.642	33.635	36.625	36.051	49.231	54.094	53.445
Bouwnijverheid	FF	1.768	2.853	2.895	8.231	12.948	13.087	12.451	19.514	19.748
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen	GG	2.911	4.126	4.305	19.704	26.541	27.049	31.684	41.056	41.608
Vervoer, opslag en telecommunicatie	HH+JB	1.490	1.832	1.820	9.978	14.022	13.982	19.702	24.771	24.824
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	II	734	944	955	2.410	3.288	3.310	4.103	5.774	5.826
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen	JA	72	86	96	890	1.386	1.398	1.943	2.712	2.747
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie	JC	132	283	293	2.102	3.156	3.253	3.466	5.375	5.552
Financiële activiteiten en verzekeringen	KK	585	927	965	4.789	6.880	7.082	14.488	21.712	21.700
Exploitatie van en handel in onroerend goed	LL	2.687	3.448	3.504	12.856	17.089	17.310	23.033	29.693	30.057
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	MA	1.550	2.376	2.410	9.986	15.548	15.974	16.109	25.066	25.643
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	MB	7	6	10	260	342	348	617	768	820
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	MC	126	169	164	840	1.305	1.281	1.960	2.540	2.513
Administratieve en ondersteunende diensten	NN	994	1.517	1.542	6.019	9.803	10.048	9.616	14.739	14.916
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	OO	1.492	1.913	1.986	7.347	9.838	10.280	18.110	25.008	26.121
Ondervijs	PP	1.471	1.984	2.057	8.809	12.199	12.646	16.418	23.157	24.013
Menselijke gezondheidszorg	QA	1.294	1.799	1.875	6.541	9.332	9.773	11.629	16.784	17.585
Maatschappelijke dienstverlening	QB	732	1.102	1.168	3.108	4.964	5.224	5.186	8.478	8.887
Kunst, amusement en recreatie	RR	148	229	231	726	1.058	1.096	1.495	2.167	2.269
Overige diensten	SS	239	304	313	1.330	1.828	1.883	2.876	4.137	4.208
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik	TT	64	54	50	311	256	237	613	445	412
Handel en diensten		16.726	23.099	23.745	98.005	138.834	142.173	183.050	254.381	259.701
TOTAAL		25.384	33.127	33.956	141.670	189.805	192.982	247.349	330.049	335.382

Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 5.3.1: Evolutie van omzet, uitvoer en investeringen (in miljoen euro), West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2008-2012.

Jaar	West-Vlaanderen			Vlaams Gewest		
	Omzet	Uitvoer	Investerings	Omzet	Uitvoer	Investerings
2008	74.229	25.456	3.494	508.597	246.362	19.716
2009	66.623	21.139	3.014	448.684	195.908	17.256
2010	72.945	23.263	3.413	503.957	223.021	17.860
2011	79.308	25.190	3.362	552.899	253.241	19.282
2012 (a)	80.479	25.186	3.458	559.338	250.456	19.657

(a) Voorlopige cijfers.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 5.4.1: Aantal actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2013 (a).

Arrondissement	Actieve ondernemingen	Opgerichte ondernemingen	Verdwenen ondernemingen	Oprichtings-ratio (in %)	Uittredings-ratio (in %)	Nettogroei-ratio (in %)	Turbulentie-ratio (in %)
Brugge	25.684	1.853	1.767	7,2	6,9	0,3	14,1
Diksmuide	5.146	317	290	6,2	5,6	0,5	11,8
Ieper	9.475	566	579	6,0	6,1	-0,1	12,1
Kortrijk	24.771	1.845	1.723	7,4	7,0	0,5	14,4
Oostende	11.045	872	874	7,9	7,9	0,0	15,8
Roeselare	13.795	931	827	6,7	6,0	0,8	12,7
Tielt	10.055	599	488	6,0	4,9	1,1	10,8
Veurne	5.667	400	438	7,1	7,7	-0,7	14,8
WEST-VLAANDEREN	105.638	7.383	6.986	7,0	6,6	0,4	13,6
VLAAMS GEWEST	497.546	39.271	35.107	7,9	7,1	0,8	14,9
BELGIË	810.120	70.501	62.900	8,7	7,8	0,9	16,5

(a) Berekend op basis van maandcijfers.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 5.4.2: Aantal faillissementen naar sector en grootteklasse, gemeenten van West-Vlaanderen, 2013.

Gemeente	SECTOR						GROOTTEKLASSE				TOTAAL
	Primaire sector	Industrie	Bouw	Tertiaire sector	Quartaire sector	Ongekend	<5 werknemers	5-49 werknemers	50-199 werknemers	≥200 werknemers	
Beernem	0	0	3	4	0	0	7	0	0	0	7
Blankenberge	0	1	3	28	1	0	33	0	0	0	33
Brugge	1	8	8	79	3	2	91	10	0	0	101
Damme	0	0	1	3	0	0	4	0	0	0	4
Jabbeke	0	2	2	8	1	0	13	0	0	0	13
Knokke-Heist	0	1	7	43	0	1	51	1	0	0	52
Oostkamp	0	1	4	11	1	0	15	2	0	0	17
Torhout	0	1	8	9	1	0	17	2	0	0	19
Zedelgem	0	1	2	11	0	0	12	2	0	0	14
Zuienkerke	0	0	0	3	0	0	3	0	0	0	3
Arr. Brugge	1	15	38	199	7	3	246	17	0	0	263
Diksmuide	0	1	6	4	0	0	11	0	0	0	11
Houthulst	1	0	2	2	0	0	5	0	0	0	5
Koekelare	0	0	3	5	1	0	8	1	0	0	9
Kortemark	1	1	4	3	1	0	10	0	0	0	10
Lo-Reninge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Arr. Diksmuide	2	2	15	14	2	0	34	1	0	0	35
Heuvelland	0	0	0	4	0	0	4	0	0	0	4
Ieper	0	0	6	15	1	0	20	2	0	0	22
Langemark-Poelkapelle	0	0	1	3	0	0	4	0	0	0	4
Mesen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poperinge	0	1	3	5	0	0	9	0	0	0	9
Vleteren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wervik	0	1	2	5	0	0	8	0	0	0	8
Zonnebeke	0	2	0	3	0	0	4	1	0	0	5
Arr. Ieper	0	4	12	35	1	0	49	3	0	0	52
Anzegem	0	1	1	2	0	0	3	1	0	0	4
Avelgem	0	0	0	3	0	0	3	0	0	0	3
Deerlijk	1	0	4	1	0	0	5	1	0	0	6
Harelbeke	0	0	6	11	0	0	16	1	0	0	17
Kortrijk	0	3	21	47	1	0	65	7	0	0	72
Kuurne	0	2	2	7	0	0	10	1	0	0	11
Lendeledede	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1
Menen	0	3	3	10	1	0	15	2	0	0	17
Spiere-Helkijn	0	1	1	2	0	0	3	1	0	0	4
Waregem	0	8	12	24	1	2	37	10	0	0	47
Wevelgem	0	1	2	19	2	0	21	3	0	0	24
Zwevegem	0	3	3	12	0	0	15	2	1	0	18
Arr. Kortrijk	1	22	56	138	5	2	194	29	1	0	224
Bredene	0	0	2	9	1	0	11	1	0	0	12
De Haan	0	0	0	5	0	0	5	0	0	0	5
Gistel	0	0	0	7	0	0	7	0	0	0	7
Ichtegem	0	0	0	5	1	0	6	0	0	0	6
Middelkerke	0	0	6	24	0	0	28	2	0	0	30
Oostende	4	1	11	49	1	1	61	6	0	0	67
Oudenburg	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	2
Arr. Oostende	4	1	19	101	3	1	120	9	0	0	129
Hooglede	0	1	0	7	0	0	7	0	1	0	8
Ingelmunster	0	1	2	9	0	0	11	1	0	0	12
Izegem	0	3	9	17	0	0	24	5	0	0	29
Ledegem	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	2
Lichtervelde	0	1	2	0	0	0	2	1	0	0	3
Moorslede	1	1	3	2	0	0	6	1	0	0	7
Roeselare	0	7	9	26	1	0	42	0	1	0	43
Staden	0	2	2	2	0	0	5	1	0	0	6
Arr. Roeselare	1	16	27	65	1	0	99	9	2	0	110
Ardoeie	1	0	1	6	0	0	8	0	0	0	8
Dentergem	0	0	1	2	0	0	3	0	0	0	3
Meulebeke	2	0	0	6	0	0	8	0	0	0	8
Oostrozebeke	0	0	1	1	1	0	2	1	0	0	3
Pittem	1	2	1	1	0	0	5	0	0	0	5
Ruiselede	0	0	3	6	0	0	9	0	0	0	9
Tielt	0	1	0	6	0	0	6	1	0	0	7
Wielsbeke	0	1	0	5	0	0	6	0	0	0	6
Wingene	0	0	4	3	0	0	7	0	0	0	7
Arr. Tielt	4	4	11	36	1	0	54	2	0	0	56
Alveringem	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	2
De Panne	0	1	0	17	0	0	16	2	0	0	18
Koksijde	0	0	1	27	1	0	28	1	0	0	29
Nieuwpoort	0	0	2	17	2	0	19	2	0	0	21
Veurne	0	3	0	12	0	0	14	1	0	0	15
Arr. Veurne	0	4	3	75	3	0	79	6	0	0	85
WEST-VLAANDEREN	13	68	181	663	23	6	875	76	3	0	954
VLAAMS GEWEST	64	369	1.052	4.063	158	36	5.182	527	30	3	5.742
BELGIË	99	649	2.065	8.560	301	66	10.597	1.083	55	5	11.740

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.1.1: Evolutie van het aantal land- en tuinbouwbedrijven, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2001-2002-2011-2012 [a].

Arrondissement	2001	2002	2011	2012
Brugge	2.121	2.063	1.475	1.419
Diksmuide	1.407	1.375	1.117	1.073
Ieper	2.277	2.230	1.758	1.717
Kortrijk	1.374	1.320	915	900
Oostende	827	797	604	598
Roeselare	1.615	1.588	1.124	1.072
Tielt	2.020	1.965	1.514	1.468
Veurne	723	694	558	545
WEST-VLAANDEREN	12.364	12.032	9.065	8.792
VLAAMS GEWEST	39.276	37.895	25.982	25.217
BELGIË	59.091	56.912	39.528	38.559

[a] Als gevolg van een administratieve vereenvoudiging in 2011 is de teleenheid niet meer de vestiging maar de onderneming. Dit zorgt voor een extra daling van het aantal land- en tuinbouwbedrijven en een verschuiving van de tewerkstelling, het teeltpatroon en de veestapel tussen gemeenten onderling.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.1.2: Evolutie van het totale aantal tewerkgestelden in de land- en tuinbouw, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2008-2012 [a], [b], [c].

Arrondissement	2008	2009	2010	2011	2012
Brugge	3.096	3.024	2.874	2.658	2.651
Diksmuide	2.331	2.293	2.245	2.215	2.180
Ieper	4.071	4.008	3.902	3.655	3.644
Kortrijk	2.193	2.109	1.976	1.798	1.814
Oostende	1.226	1.192	1.131	1.052	1.071
Roeselare	2.742	2.628	2.565	2.322	2.285
Tielt	3.480	3.379	3.255	3.014	3.072
Veurne	1.198	1.153	1.146	1.108	1.103
WEST-VLAANDEREN	20.337	19.786	19.094	17.822	17.820
VLAAMS GEWEST	60.563	58.635	56.575	51.530	52.302
BELGIË	86.456	83.865	80.944	74.033	75.589

[a] Tot en met 2007 was de analyse van de land- en tuinbouw in West-Vlaanderen gebaseerd op de resultaten van de jaarlijkse land- en tuinbouwtekening. Om de administratieve lasten voor de land- en tuinbouwers tot een minimum te herleiden werd de landbouwtekening in 2008 en 2009 vervangen door een enquête bij 75% van alle land- en tuinbouwbedrijven. In 2010 was er een land- en tuinbouwtekening, maar vanaf 2011 wordt opnieuw een enquête gehouden.

[b] Als gevolg van een administratieve vereenvoudiging in 2011 is de teleenheid niet meer de vestiging maar de onderneming. Dit zorgt voor een extra daling van het aantal land- en tuinbouwbedrijven en een verschuiving van de tewerkstelling, het teeltpatroon en de veestapel tussen gemeenten onderling.

[c] In tegenstelling tot de duidelijke afname van het aantal tewerkgestelden in de land- en tuinbouwsector de voorbije jaren, was er tussen 2011 en 2012 in West-Vlaanderen sprake van een status-quo; in Vlaanderen en België waren er zelfs toenames. Voor een mogelijke verklaring verwijst de FOD Economie naar een methodologische aanpassing in de gegevensverzameling. In 2012 werd de enquête voor het eerst volledig door de land- en tuinbouwers zelf ingevuld, zonder medewerking van gemeentebesturen. Verder kan het hogere aantal (bezoldigde) arbeidskrachten ook te maken hebben met een sterke toename van het aantal land- en tuinbouwbedrijven met de rechtsvorm van een onderneming (bedrijfsleider - rechtspersoon). Daarom beschouwt de FOD Economie de tewerkstellingsinfo uit 2012 als een nieuw referentiepunt.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.1.3: Teeltpatroon in West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, gemiddelde 2001-2002 en 2011-2012 (a), (b).

Teelt	West-Vlaanderen			Vlaams Gewest			België		
	2001-02 (in ha)	2011-12 (in ha)	Aandelen teelten 2011-12 (in %)	2001-02 (in ha)	2011-12 (in ha)	Aandelen teelten 2011-12 (in %)	2001-02 (in ha)	2011-12 (in ha)	Aandelen teelten 2011-12 (in %)
Weiden en grasland	77.509	67.977	32,9	236.803	220.424	35,9	615.423	573.889	43,2
Wortel- en knolgewassen	1.720	1.253	0,6	4.664	3.508	0,6	5.974	5.013	0,4
Groenvoedergewassen	35.568	34.191	16,5	122.534	118.301	19,2	180.809	179.736	13,5
Droog geoogste peulvruchten	212	73	0,0	460	379	0,1	1.989	2.322	0,2
Graangewassen	36.489	48.436	23,4	122.758	146.914	23,9	298.688	334.750	25,2
Nijverheidsgewassen inclusief landbouwzaden	20.720	15.326	7,4	48.258	32.973	5,4	135.882	93.078	7,0
Aardappelen inclusief pootgoed	21.238	20.736	10,0	40.211	42.684	6,9	61.928	74.658	5,6
Groenteteelt in openlucht	17.575	16.996	8,2	27.569	26.230	4,3	38.476	38.563	2,9
Fruttedeelt in openlucht	429	596	0,3	15.960	16.141	2,6	17.474	17.822	1,3
Siereteelten in openlucht	280	289	0,1	1.033	853	0,1	1.112	879	0,1
Boomkwekerijen in openlucht	476	560	0,3	3.786	4.531	0,7	4.459	5.008	0,4
Tuinbouwzaden en -planten in openlucht	42	36	0,0	130	50	0,0	157	60	0,0
Serreteelt	479	406	0,2	2.195	1.823	0,3	2.255	1.857	0,1
Wijmenaanplantingen	5	2	0,0	28	8	0,0	35	25	0,0
Niet eerder genoemde teelten	0	0	0,0	25	0	0,0	26	0	0,0
Totaal	212.742	206.876	100,0	626.412	614.821	100,0	1.364.686	1.327.661	100,0
Braakland	2.375	364		8.965	1.169		26.516	7.894	
Tuinbouwteelten eigen gebruik	25	6		143	32		239	53	
ALGEMEEN TOTAAL	215.143	207.246	100,2	635.520	616.021	100,2	1.391.441	1.335.608	100,6

(a) Tot en met 2007 was de analyse van de land- en tuinbouw in West-Vlaanderen gebaseerd op de resultaten van de jaarlijkse land- en tuinbouwtoelating. Om de administratieve lasten voor de land- en tuinbouwers tot een minimum te herleiden werd de landbouwtoelating in 2008 en 2009 vervangen door een enquête bij 75% van alle land- en tuinbouwbedrijven. In 2010 was er een land- en tuinbouwtoelating, maar vanaf 2011 wordt opnieuw een enquête gehouden.

(b) Als gevolg van een administratieve vereenvoudiging in 2011 is de teeltenheid niet meer de vestiging maar de onderneming. Dit zorgt voor een extra daling van het aantal land- en tuinbouwbedrijven en een verschuiving van de tewerkstelling, het teeltpatroon en de veestapel tussen gemeenten onderling.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.1.4: Evolutie van de veestapel in West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, gemiddelde 2001-2002 en 2011-2012 (a), (b).

Teelt	West-Vlaanderen			Vlaams Gewest			België		
	2001-02	2011-12	Evolutie (in a.c.)	2001-02	2011-12	Evolutie (in a.c.)	2001-02	2011-12	Evolutie (in a.c.)
Varkens	3.352.131	3.444.368	+92.237	6.452.676	6.189.344	-263.333	6.784.572	6.577.530	-207.042
Runderen	478.124	410.509	-67.615	1.492.224	1.285.827	-206.397	2.964.510	2.522.296	-442.214
Pluimvee	12.852.796	11.290.921	-1.561.875	34.694.392	30.889.655	-3.804.738	39.037.625	36.030.268	-3.007.357
Hoefdieren	4.783	5.695	+912	20.836	23.828	+2.993	31.879	37.574	+5.695
Schapen en geiten	36.567	30.352	-6.215	108.243	96.198	-12.045	173.570	152.370	-21.200
TOTAAL	16.724.400	15.181.844	-1.542.556	42.768.370	38.484.851	-4.283.519	48.992.155	45.320.037	-3.672.118

(a) Tot en met 2007 was de analyse van de land- en tuinbouw in West-Vlaanderen gebaseerd op de resultaten van de jaarlijkse land- en tuinbouwtoelating. Om de administratieve lasten voor de land- en tuinbouwers tot een minimum te herleiden werd de landbouwtoelating in 2008 en 2009 vervangen door een enquête bij 75% van alle land- en tuinbouwbedrijven. In 2010 was er een land- en tuinbouwtoelating, maar vanaf 2011 wordt opnieuw een enquête gehouden.

(b) Als gevolg van een administratieve vereenvoudiging in 2011 is de teeltenheid niet meer de vestiging maar de onderneming. Dit zorgt voor een extra daling van het aantal land- en tuinbouwbedrijven en een verschuiving van de tewerkstelling, het teeltpatroon en de veestapel tussen gemeenten onderling.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.2.1: Toestand van de Belgische visserijvloot, 31 december 2012 en 31 december 2013.

Haven	Totaal aantal vaartuigen		Bruto tonnenmaat		Drijfkracht (KW)	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Zeebrugge	43	42	10.093	9.963	25.441	25.014
Oostende	24	22	3.332	3.052	9.303	8.553
Nieuwpoort	9	9	524	524	2.125	2.125
Blankenberge	4	4	922	922	2.575	2.359
TOTAAL	80	77	14.871	14.461	39.444	38.051

Bron: FOD Mobiliteit en Vervoer, Directoraat-Generaal Maritiem Vervoer, Directie Scheepvaartbeleid,
Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.2.2: Aanvoer door Belgische en vreemde vaartuigen in Belgische havens, 2012-2013.

Haven	Belgische vaartuigen				Vreemde vaartuigen			
	Hoeveelheid (in ton)		Waarde (in 1.000 euro)		Hoeveelheid (in ton)		Waarde (in 1.000 euro)	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Zeebrugge	11.204	10.290	40.664	36.686	69	87	741	991
Oostende	6.170	5.794	22.683	19.106	20	17	198	126
Nieuwpoort	184	275	801	1.129	0	1	2	6
TOTAAL	17.558	16.359	64.148	56.922	89	104	940	1.123

Bron: Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Landbouw- en Visserijbeleid, Zeevisserij,
Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.8.1: Winkelvloeroppervlakte van detailhandelszaken (in %) naar branche, gemeenten van West-Vlaanderen, 2013.

Gemeente	Levens- middelen	Persoon- lijke verzorging	Mode en kledij	Huis- houde- lijke artikelen	Vrije tijd	In en om woning	Elektrische apparaten	Auto en fiets	Doe-het- zelf	Overige detailhan- del	Totaal (in m²)	Winkel- vloerop- pervlakte per 1.000 inwoners
Beernem	20,1	0,8	2,1	0,4	0,7	61,8	1,6	0,9	9,5	2,1	37.196	2.417,1
Blankenberge	24,9	2,7	33,3	5,3	4,5	12,7	2,3	0,9	8,2	5,2	41.472	2.107,1
Brugge	20,6	1,3	20,7	3,0	7,6	26,1	5,3	1,2	10,9	3,3	318.708	2.710,6
Damme	50,0	1,4	6,4	4,7	2,4	20,1	0,5	5,7	4,3	4,5	8.189	754,4
Jabbeke	44,7	1,5	1,4	0,7	2,9	35,5	2,2	4,2	5,8	1,0	11.795	849,8
Knokke-Heist	16,0	2,8	37,3	4,6	3,4	23,9	4,7	1,5	3,9	1,8	105.037	3.111,9
Oostkamp	18,8	2,4	21,4	4,5	1,0	35,2	5,8	2,3	7,4	1,1	35.556	1.548,8
Torhout	20,4	2,3	20,2	2,4	5,7	30,6	6,9	1,5	6,3	3,6	40.138	1.978,8
Zedelgem	26,0	1,9	20,4	1,3	7,4	22,2	3,6	1,9	4,6	10,7	38.928	1.741,8
Zuikerkerke	18,6	2,6	0,0	0,0	0,0	77,0	0,0	1,7	0,0	0,0	1.144	413,7
Arr. Brugge	21,1	1,8	22,6	3,2	5,6	27,7	4,7	1,5	8,4	3,4	638.163	2.283,3
Diksmuide	22,8	1,8	9,8	17,1	3,4	14,5	2,1	3,0	18,9	6,7	34.734	2.102,5
Houthulst	19,5	1,2	9,7	0,9	0,0	63,5	3,1	0,9	1,2	0,0	10.630	1.075,1
Koekelare	31,0	3,0	6,5	0,6	2,1	45,7	4,5	1,6	3,8	1,2	13.334	1.554,1
Kortemark	20,5	1,1	35,4	0,2	1,4	35,5	1,2	0,7	2,0	1,9	25.633	2.091,8
Lo-Reninge	9,0	0,8	73,2	0,0	0,0	15,5	1,4	0,0	0,0	0,0	8.247	2.476,6
Arr. Diksmuide	21,7	1,6	22,0	6,7	2,0	30,5	2,2	1,7	8,3	3,2	92.578	1.830,7
Heuvelland	29,1	1,1	16,8	4,0	8,5	36,2	1,5	1,0	1,8	0,0	11.709	1.482,9
Ieper	16,3	1,4	18,4	1,9	4,2	37,0	4,6	1,1	10,2	4,7	94.455	2.700,4
Langemark-Poelkapelle	35,9	1,5	4,7	3,5	1,1	36,9	2,9	3,2	9,2	1,2	8.251	1.029,1
Mesen	31,4	0,0	4,6	0,0	0,0	55,3	0,0	0,0	0,0	8,7	519	529,6
Poperinge	18,5	1,5	28,7	2,4	3,3	23,1	3,7	2,1	13,7	2,9	44.824	2.250,7
Vleteren	15,9	1,9	3,3	0,0	0,0	58,7	5,3	10,6	0,0	4,3	2.740	745,8
Wervik	30,1	2,9	11,6	0,7	0,9	42,7	1,5	2,3	2,1	5,1	18.124	985,1
Zonnebeke	23,6	0,9	44,2	0,8	0,0	15,9	2,9	1,7	9,5	0,5	14.736	1.191,8
Arr. Ieper	20,3	1,5	21,2	2,0	3,4	33,1	3,7	1,7	9,5	3,6	195.358	1.839,1
Anzegem	12,8	1,1	52,4	1,0	5,0	21,9	1,2	1,4	2,7	0,5	42.138	2.912,3
Avelgem	37,2	0,9	21,8	2,2	3,6	22,8	1,3	1,2	5,3	3,8	16.457	1.702,6
Deerlijk	6,1	0,8	6,0	1,6	0,8	73,9	1,6	0,7	4,0	4,4	69.741	6.059,7
Harelbeke	30,9	1,3	8,0	17,7	6,6	22,7	1,9	1,7	7,0	2,2	42.450	1.566,2
Kortrijk	18,6	2,4	30,0	3,8	8,7	16,9	3,8	0,9	10,0	4,6	175.561	2.337,1
Kuurne	14,4	0,7	17,3	2,9	4,5	43,9	6,0	0,5	8,5	1,3	48.734	3.733,8
Lendelede	13,9	0,5	5,4	7,6	0,4	43,2	1,2	1,1	26,8	0,0	13.113	2.288,5
Menen	27,3	2,4	22,3	6,4	3,0	21,4	3,0	1,0	8,0	5,2	65.033	1.988,4
Spiere-Helkijn	1,5	0,7	0,0	8,4	0,0	70,7	7,1	1,4	0,0	10,2	5.892	2.771,4
Waregem	23,0	1,4	31,3	2,9	4,8	17,4	4,4	1,0	10,1	3,6	101.261	2.739,7
Wevelgem	17,4	1,5	14,5	20,8	2,7	26,7	5,2	1,3	7,6	2,4	70.527	2.267,7
Zwevegem	30,1	3,6	11,0	4,1	2,8	40,7	1,9	0,8	2,5	2,7	27.260	1.126,6
Arr. Kortrijk	19,5	1,7	22,8	6,2	4,9	29,0	3,5	1,0	8,0	3,5	678.167	2.390,1
Bredene	30,4	1,9	25,7	4,7	4,0	14,6	3,9	2,0	9,2	3,5	27.435	1.637,5
De Haan	41,2	2,8	22,3	1,2	7,0	15,9	0,9	1,6	5,4	1,7	12.750	1.014,9
Gistel	20,3	3,4	6,3	0,7	1,9	51,5	3,0	0,9	11,8	0,2	20.447	1.722,4
Ichtegem	19,4	0,5	4,7	0,7	0,3	43,6	3,0	0,8	20,6	6,4	27.268	1.966,1
Middelkerke	25,4	1,6	30,4	3,4	2,2	14,5	6,2	2,6	9,7	4,1	52.303	2.740,8
Oostende	19,2	2,7	22,9	4,0	9,3	24,9	4,8	1,0	7,9	3,4	178.524	2.551,5
Oudenburg	39,8	2,6	4,8	3,0	3,0	19,2	4,5	1,9	7,2	14,1	6.065	666,9
Arr. Oostende	22,5	2,3	21,4	3,3	6,3	25,1	4,5	1,4	9,5	3,7	324.792	2.120,0
Hoogdele	18,4	1,0	1,5	3,9	2,4	39,4	1,0	2,3	20,5	9,3	19.129	1.904,0
Ingelmunster	15,5	1,1	5,4	0,5	5,7	61,1	1,6	2,0	6,4	0,7	32.583	3.011,9
Izegem	15,8	1,7	21,4	11,8	2,3	30,5	4,0	1,4	7,7	3,4	73.931	2.702,7
Ledelegem	31,5	2,1	11,8	2,1	0,4	32,1	13,4	1,8	3,6	1,3	9.141	959,9
Lichtervelde	30,4	1,5	24,7	6,4	0,4	23,6	1,2	1,0	2,1	8,8	9.962	1.167,1
Moorslede	14,6	0,4	6,0	1,8	0,2	64,2	0,4	3,0	8,4	0,9	30.450	2.770,7
Roeselare	14,2	1,7	28,0	3,7	9,3	23,7	3,8	1,4	10,5	3,6	200.883	3.385,3
Staden	26,8	1,2	4,5	3,5	0,0	43,3	9,6	3,1	4,5	3,6	11.872	1.084,3
Arr. Roeselare	16,1	1,5	20,6	4,9	5,9	32,9	3,6	1,7	9,4	3,5	387.951	2.629,2
Ardoie	29,3	2,3	12,8	0,7	0,0	39,9	8,4	2,2	3,1	1,3	11.020	1.214,3
Dentergem	44,8	1,6	4,4	2,1	0,0	34,9	4,7	6,9	0,6	0,0	7.188	862,6
Meulebeke	51,6	5,9	15,6	2,5	2,0	7,1	7,0	4,9	3,4	0,0	7.592	685,5
Oostrozebeke	14,7	0,7	8,9	22,0	0,9	25,7	1,1	0,2	25,4	0,4	21.850	2.867,8
Pittem	16,3	0,9	3,4	48,0	0,5	22,6	1,3	3,8	0,6	2,6	14.956	2.206,2
Ruiselede	25,0	1,2	5,3	0,4	11,0	13,5	1,1	1,1	40,5	0,8	9.093	1.734,0
Tielt	27,4	1,7	12,2	12,8	2,8	24,2	5,6	2,0	5,2	6,1	38.762	1.940,6
Wielsbeke	64,6	2,5	2,4	0,0	3,8	6,1	4,8	6,1	4,2	5,5	4.565	496,1
Wingene	25,7	1,5	10,3	27,9	5,6	20,2	2,0	2,2	4,2	0,4	16.700	1.189,8
Arr. Tielt	27,4	1,7	9,4	16,7	2,7	23,3	3,9	2,5	9,8	2,6	131.726	1.442,2
Alveringem	20,7	1,3	2,5	0,0	0,0	15,7	0,7	2,9	52,7	3,4	4.788	963,8
De Panne	28,3	2,6	22,9	4,4	4,7	29,0	2,5	1,7	1,5	2,4	27.959	2.590,2
Koksijde	36,3	3,3	25,8	6,1	4,8	12,7	1,7	1,1	5,2	3,0	39.862	1.788,7
Nieuwpoort	23,9	2,0	38,5	3,2	6,9	11,3	3,9	0,7	8,4	1,2	26.942	2.345,4
Veurne	12,8	1,3	21,7	3,5	4,0	32,9	7,2	0,9	13,7	2,0	44.382	3.905,8
Arr. Veurne	24,7	2,2	25,6	4,2	4,8	21,9	3,9	1,2	9,3	2,2	143.933	2.363,5
WEST-VLAANDEREN	20,6	1,8	21,6	5,0	5,1	28,4	3,9	1,4	8,8	3,4	2.592.668	2.210,3
VLAAMS GEWEST	21,8	1,8	18,3	3,5	5,3	30,7	3,7	1,5	10,2	3,3	11.729.976	1.838,0

Bron: Locatus Online (20/02/2014), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.10.1: Evolutie van de trafiek in de haven van Zeebrugge, 2009-2013.

	2009	2010	2011	2012	2013
Goederen (in ton)					
- ro-ro	9.514.466	12.395.927	13.130.518	12.548.641	12.543.485
- containers	24.894.626	26.403.516	22.742.644	20.317.265	20.413.147
- stukgoed	866.354	1.109.570	1.150.588	1.359.618	1.674.395
- vloeibare bulk	7.993.246	7.996.586	8.280.701	7.695.335	6.915.754
- vaste bulk	1.598.080	1.693.999	1.652.922	1.622.969	1.284.965
Totaal tonnage	44.866.772	49.599.598	46.957.373	43.543.828	42.831.746
Zeeschepen					
- aantal	8.073	8.863	8.351	7.797	7.651
- BT (a)	189.875.446	203.205.411	205.142.769	195.432.461	196.107.363
Containers					
- aantal	1.411.201	1.503.069	1.313.912	1.152.731	1.203.182
- TEU (b)	2.328.198	2.499.756	2.206.681	1.953.170	2.026.270
Voertuigen					
- toeristisch	64.557	71.421	58.389	56.033	55.322
- vrachtwagens	818.660	1.011.835	1.237.454	1.172.660	1.214.625
- nieuwe wagens	1.286.120	1.602.264	1.736.298	1.747.334	1.942.998
Passagiers	561.661	616.525	629.473	713.152	816.755

(a) BT = Effectieve tonnenmaat (vroeger: meer financieel gerichte bruto tonnenmaatfacturatie).

(b) TEU = Twenty Foot Equivalent Unit.

Bron: MBZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.10.2: Evolutie van de trafiek in de haven van Oostende, 2009-2013.

	2009	2010	2011	2012	2013 (a)
Goederen (in ton)					
- general cargo	1.421.582	1.538.875	1.587.366	1.404.981	1.376.774
- ro-ro	3.926.935	3.367.002	2.242.634	1.782.294	440.425
Totaal tonnage	5.348.517	4.905.877	3.830.000	3.187.275	1.817.199
Voertuigen					
- toeristische auto's	21.858	29.128	13.547	9.242	1.313
- ro-ro-vrachtwagens	158.777	127.940	88.075	69.485	17.183
Totaal voertuigen	180.635	157.068	101.622	78.727	18.496
Totaal passagiers	176.722	189.118	113.303	93.472	27.709

(a) Eind april werd de ferryverbinding tussen Oostende en Ramsgate stopgezet.

Bron: AG Haven Oostende, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.10.3: Evolutie van de toegevoegde waarde, werkgelegenheid en investeringen, havens van Zeebrugge en Oostende, 2006-2011.

	Haven van Zeebrugge			Haven van Oostende				
	2006	2011	Aandeel in 2011	Gem. jrl. groei	2006	2011	Aandeel in 2011	Gem. jrl. groei
				Toegevoegde waarde (in mln euro)				
Directe effecten	850,1	962,4	100,0%	+2,5%	402,9	475,1	100,0%	+3,4%
Handel	46,0	96,0	10,0%	+15,9%	17,1	16,8	3,5%	-0,4%
Industrie	277,4	283,3	29,4%	+0,4%	209,4	244,0	51,4%	+3,1%
Andere logistieke diensten	22,8	18,5	1,9%	-4,1%	3,0	19,5	4,1%	+45,6%
Vervoer over land	80,9	71,4	7,4%	-2,5%	24,6	24,0	5,1%	-0,6%
Niet-maritieme cluster	427,1	469,2	48,8%	+1,9%	254,1	304,3	64,0%	+3,7%
Maritieme cluster	423,0	493,2	51,2%	+3,1%	148,8	170,8	36,0%	+2,8%
Indirecte effecten	646,3	804,2	-	+4,5%	358,0	431,7	-	+3,8%
Niet-maritieme cluster	318,2	359,4	-	+2,5%	229,3	288,3	-	+4,7%
Maritieme cluster	328,1	444,8	-	+6,3%	128,7	143,4	-	+2,2%
Totale toegevoegde waarde	1.496,4	1.766,6	-	+3,4%	760,9	906,8	-	+3,6%
				Werkgelegenheid (in VTE)				
Directe effecten	10.377	9.942	100,0%	-0,8%	4.545	4.888	100,0%	+1,5%
Handel	603	710	7,1%	+3,3%	197	196	4,0%	-0,2%
Industrie	2.543	1.892	19,0%	-5,7%	1.778	2.165	44,3%	+4,0%
Andere logistieke diensten	331	215	2,2%	-8,2%	61	151	3,1%	+19,7%
Vervoer over land	1.232	1.090	11,0%	-2,4%	317	357	7,3%	+2,4%
Niet-maritieme cluster	4.709	3.907	39,3%	-3,7%	2.353	2.869	58,7%	+4,0%
Maritieme cluster	5.668	6.035	60,7%	+1,3%	2.192	2.019	41,3%	-1,6%
Indirecte effecten	10.252	9.975	-	-0,5%	4.298	4.436	-	+0,6%
Niet-maritieme cluster	4.360	4.177	-	-0,9%	2.517	3.192	-	+4,9%
Maritieme cluster	5.892	5.798	-	-0,3%	1.781	1.244	-	-6,9%
Totale werkgelegenheid	20.629	19.917	-	-0,7%	8.843	9.324	-	+1,1%
				Investeringen (in mln euro)				
Handel	9,0	10,4	3,9%	+3,1%	3,7	4,7	5,1%	+4,8%
Industrie	93,4	64,5	24,0%	-7,1%	25,3	44,3	47,9%	+11,9%
Andere logistieke diensten	8,1	5,1	1,9%	-8,9%	2,9	11,1	12,0%	+30,6%
Vervoer over land	19,5	39,7	14,8%	+15,3%	5,6	6,0	6,5%	+1,5%
Niet-maritieme cluster	130,0	119,7	44,6%	-1,6%	37,5	66,1	71,5%	+12,0%
Maritieme cluster	176,6	148,5	55,4%	-3,4%	37,8	26,4	28,5%	-7,0%
Totale investeringen	306,6	268,2	100,0%	-2,6%	75,3	92,5	100,0%	+4,2%

Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.10.4: Trafiek in de Vlaamse havens (in 1.000 ton), 2013.

	Oostende	Zeebrugge	Gent	Antwerpen
Goederen				
- ro-ro	442	12.544	1.972	8.226
- containers	0	20.413	587	102.326
- stukgoed	74	1.674	3.158	6.426
- vloeibare bulk	56	6.916	3.871	59.494
- vaste bulk	1.247	1.285	16.367	14.377
Totaal tonnage	1.819	42.832	25.955	190.849

Bron: Vlaamse Havencommissie, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.10.5: Evolutie van de trafiek op de luchthaven van Oostende-Brugge, 2009-2013.

	2009	2010	2011	2012	2013
Passagiers					
<i>Commercieel verkeer</i>					
- geregelde vluchten	893	6.610	986	1.209	2.682
- zakenvluchten	1.401	1.541	1.423	1.395	1.145
- chartervluchten	161.313	175.385	199.964	208.295	224.562
- vracht/gemengde vluchten	52	265	744	73	27
Totaal commercieel verkeer	163.659	183.801	203.117	210.972	228.416
<i>Niet-commercieel verkeer</i>					
- trainingsvluchten	16.350	14.843	14.025	11.761	8.995
- touringvluchten	10.020	11.846	12.952	8.189	8.832
- lokale vluchten	2.155	2.086	1.889	1.518	1.264
- diversen	592	1.062	699	211	162
Totaal niet-commercieel verkeer	29.117	29.837	29.565	21.679	19.253
Algemeen totaal passagiers	192.776	213.638	232.682	232.651	247.669
Vracht in ton	74.148	64.041	57.381	53.166	46.485
Aantal bewegingen	37.356	37.875	37.555	28.689	25.674

Bron: Luchthaven Oostende-Brugge, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.10.6: Evolutie van het aantal passagiers op de luchthaven van Kortrijk-Wevelgem, 2009-2013.

	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Commercieel verkeer</i>					
- binnenlands	2.576	2.801	3.033	2.745	2.839
- internationaal	8.705	8.873	10.546	10.453	9.359
Totaal commercieel verkeer	11.281	11.674	13.579	13.198	12.198
<i>Niet-commercieel verkeer</i>					
- lokaal + binnenlands	49.076	48.475	49.915	50.951	53.699
- internationaal	4.870	5.748	6.112	5.078	5.296
Totaal niet-commercieel verkeer	53.946	54.223	56.027	56.029	58.995
Algemeen totaal passagiers	65.227	65.897	69.606	69.227	71.193

Bron: WIV, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

[illegible]

